

KURIKAN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS 2023

SISÄLLYS

1 Kaupunginjohtajan katsaus	4
2 Toimintakertomus	9
2.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	9
2.1.1 Kaupungin hallinto	9
2.1.2 Jätelautakunta	13
2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	13
2.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	16
2.1.5 Kaupungin henkilöstö	21
2.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	22
2.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	24
2.1.8 Ympäristöasiat	27
2.1.9 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat	28
2.2 Sisäinen valvonta	30
2.2.1 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä	30
2.2.2 Sisäinen valvonta hallinto- ja talousosastolla	31
2.2.3 Sisäinen valvonta elinvoimaosastolla	31
2.2.4 Sisäinen valvonta sivistysosastolla	32
2.2.5 Sisäinen valvonta teknisellä osastolla	32
2.3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	33
2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	33
2.3.2 Toiminnan rahoitus	39
2.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	43
2.5 Kokonaistulot ja -menot	50
2.6 Konsernin toiminta ja talous	51
2.6.1 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	62
2.6.2 Konsernituloslaskelma	63
2.6.3 Konsernirahoituslaskelma	64
2.6.4 Konsernitase	65
2.7 Tilikauden tuloksen käsittely	67

3 Toteutumisvertailu	68
3.1 Käyttötalous	68
3.1.1 Hallinto- ja talousosasto	69
3.1.2 Elinvoimaosasto	72
3.1.3 Sivistysosasto	88
3.1.4 Tekninen osasto	111
3.2 Tuloslaskelmaosa	123
3.3 Investointiosa	125
3.3.1 Investoinnit	125
3.3.2 Yhteenveto investoinneista	131
3.4 Rahoituslaskelmaosa	132
4 Tilinpäätöslaskelmat	133
4.1 Tuloslaskelma	133
4.2 Rahoituslaskelma	134
4.3 Tase	135
4.4 Konsernituloslaskelma	137
4.5 Konsernirahoituslaskelma	138
4.6 Konsernitase	139
5 Liitetiedot	141
5.1 Kunnan liitetiedot	141
5.2 Konsernin liitetiedot	156
6 Eriytetyt tuloslaskelmat	160
6.1 Kilpailulain edellyttämä kirjanpidon eriyttäminen	160
7 Luettelot ja selvitykset	165
8 Tilinpäätöksen allekirjoitukset	167
9 Tilinpäätösmerkintä	169

1 KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Kurikan kaupungin talous

Kurikan kaupungin tilikauden tulos oli 6,9 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoteen 2022 verrattuna tulos parani 2,9 milj. euroa. Suunnitelman mukaan tuloutetun poistoeron jälkeen ylijäämää kertyi 7,1 milj. euroa. Vuoden 2023 lopussa taseeseen kertynyttä ylijäämää on 19,66 milj. euroa.

Positiivista tulosta kuitenkin selittävät sote-uudistuksen jälkeiset ns. verotulo- ja valtionosuushännät. Kaupungilta siirtyi sote- ja pelastuspalvelujen tuottamiseen liittyvät toimintatuotot ja -menot ja merkittävä osa verotuloja ja valtionosuutta. Kuitenkin vuoden 2022 korkeamman veroprosentin mukaisia tilityksiä saatiin vielä n. 5 milj. euroa ja valtionosuutta loppuvuonna valmistuneiden sote-siirtolaskelmien mukaan 5,2 milj. euroa enemmän kuin jatkossa.

Osinkotuottoja kertyi 12,9 milj. euroa, mikä vastaa yli 3,5 %-yksikköä kunnallisverotuloa. Muun rahoituksen heikennyttyä sote-uudistuksen takia, osinkotuottojen suhteellinen merkitys kasvoi entisestään. Tulorahoituksesta se muodostaa jo 13,4 %.

Investointimenot olivat 23,5 milj. euroa, ja ne vähenivät 12,4 milj. euroa vuoteen 2022 verrattuna. Suurimpia valmistuneita kohteita olivat Jalasjärven koulukeskushanke ja Kurikan Sote-keskushanke. Kurikan kaupungin investoinnit vuonna 2023 olivat n. 23,5 milj. euroa, ja viimeisen viiden vuoden aikana eli vuosina 2019–2023 kaupunki on investoinut yhteensä n. 84,1 milj. eurolla.

Lainakanta vuoden lopussa oli 120,6 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohden oli 6.103 euroa, ja asukaskohtainen lainakanta kasvoi 305 euroa vuodesta 2022. Kaupungin lainakanta kasvoi 5,3 milj. euroa.

Konsernin lainakanta oli vuoden lopussa 149,3 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohden oli 7.553 euroa, mikä on 738 euroa edellisvuotta vähemmän. Sote-uudistuksen vuoksi kaupungin konsernista ovat poistuneet Etelä-Pohjanmaan

sairaanhoidopiirin ja Eskoon sosiaalihuoltopiirin kuntayhtymät ja purkamisen vuoksi JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä. Erityisesti Etelä-Pohjanmaan sairaanhoidopiirin kuntayhtymän poistuminen konsernitaseesta vaikutti konsernin lainakantaan vähentävästi. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon mukaisesti sote-uudistuksen vaikutuksen vuoksi ei tehdä oikaisuja vertailuvuodelle 2022.

Kurikan kaupungin konserniyhtiöt

Kiinteistö Oy Kärrykartano

Kiinteistö Oy Kärrykartano on aloittanut rakentamaan esteetöntä seniorikerrostaloa Kurikan keskustaan Laulajantie 3:n tontille. Taloon tulee 15 yksiotä, 9 kaksioita, yhteistiloja asukkaille sekä taukotilat kotipalvelutiimin käyttöön.

Suunnitteilla on Saaren alueelle 24 asunnon rivitalokohde ja Jurvan Peurantielle 14 asunnon rivitalokohde. Lisäksi on korjauskohteita ja Reinikanpuiston ikä- ja muistiystävällisen alueen kehittämistä edelleen.

Vuokra-asuntojen käyttöaste ollut tilinpäätöshetkellä 97,94 %

Kurikan Kaukolämpö Oy (1.1.2024 alk. Kurikan Energia Oy)

Biokaasuekosysteemin rahoitushakuja ja edunvalvontaa tehty aktiivisesti. Hanketta ei ole aloitettu. Aurinkovoimapuistohankkeen valmistelu on aloitettu, ja yhtiön uusiutuvien biopolttoaineiden osuus on jo yli 70 %.

Kurikan Vesihuolto Oy

Syvävesiprojekti on jatkunut. On ollut saneerauskohteita ja täydennysrakentamista. Etäluettavia mittareita on asennettu helmikuun 2024 loppuun mennessä n. 3200. Tavoitena on, että kaikki 7500 mittaria olisi asennettu vuoden 2026 loppuun mennessä.

Kurikan Toimitilat Oy

Vuonna 2023 on uudistettu vuokrasopimuksia,

joihin on saatu kustannusvastaavuutta ja katetta. Vuonna 2024 on tavoitteena vastata yritysten tarpeisiin tarvittaessa investointiohjelmalla.

Kurikan Jäähalli

Jäähallin ja Kurikan Energian yhteistyö sähköenergian hankinnasta on toteutettu. Tähän liittyen on tehty kylmäkoneiden uusinta

Kiinteistöinvestoinnit

Viime vuosina on valmistunut useita uusia rakennuksia ja olemassa olevien rakennusten laajoja korjauksia. Jalasjärven koulukeskuksen uudisrakennus ja Kurikan sotekeskuksen laajennus ja peruskorjaus vastaanotettiin molemmat virallisesti vuoden 2023 marraskuussa. Jalasjärven koulukeskuksen kustannukset olivat n. 18,9 milj. euroa (valtioavustus 750 000 euroa) ja Kurikan sotekeskuksen kustannukset n. 14,9 milj. euroa.

Jo vuoden 2022 puolella vastaanotetussa uudessa Tuiskulan koulussa koulutyö aloitettiin vuoden 2023 alussa. Uuden Tuiskulan koulun kustannukset olivat n. 9,5 milj. euroa. Tuiskulan kouluun saatiin hienot tilat myös uudelle Kurikan musiikkiopistolle, joka sai opetus- ja kulttuuriministeriöltä taiteen perusopetuksen koulutuksen järjestämisluvan ja valtionosuustunnit syksyllä 2023. Kurikan musiikkiopiston toiminta alkaa syyslukukauden alussa 2024.

Vuoden 2023 tammikuussa alkoi Kurikan perhekeskuksen uudisrakennuksen rakentaminen ja maaliskuussa Kivaskallion liikuntahallin rakentaminen. Kurikan perhekeskuksen kustannukset vuoden 2023 loppuun mennessä olivat n. 5,8 milj. euroa ja Kivaskallion liikuntahallin n. 3,2 milj. euroa.

Kurikan työpaikat ja TE24

Kurikan teollisuuden työpaikkoja oli vuoden 2021 tilaston mukaan 1694, ja työpaikkojen määrä oli ilahduttavasti lisääntynyt yhteensä 190 paikalla vuotta 2021 edeltävän 5 vuoden aikana. Suunta on siis positiivinen. Tulopendelöinti Kurikkaan eli muualla asuvien, Kurikassa työssä käyvien määrä on viime vuosikymmenien ajan ollut hienoisessa nousussa.

VALMISTUNEET JA ALOITETUT RAKENNUKSET

Tuiskulan koulu

- Kerrosala 4 920 m², josta liikuntahalli oheistiloineen 1 803 m²
- Rakennusurakoitsija Lujatalo Oy
- Urakkasopimus allekirjoitettu 25.3.2021
- Työmaan aloituskokous 20.4.2021
- Kohde vastaanotettu 17.10.2022
- Kokonaiskustannukset, sis. lisä- ja muutostyöt 9 518 242,97 €
- Lisä- ja muutostyöt 169 353,55 €

Jalasjärven koulukeskus

- Uudisrakennusten kerrosala yhteensä 6 996 m², josta yläaste 3 169 m², Kädentaidot 1 286 m² ja Liikuntasali 2 541 m²
- KVR-urakoitsija Lujatalo Oy
- Urakkasopimus allekirjoitettu 24.11.2021
- Työmaan aloituskokous 20.12.2021
- Kohde vastaanotettu 3.11.2023
- Kokonaiskustannukset, sis. lisä- ja muutostyöt 18 890 611,35 euroa
 - Urakkasumma 17 986 022,00 euroa
 - Lisä- ja muutostyöt 904 589,35 euroa
- Valtionavustus 750 000 euroa.

Kurikan sotekeskus

- Laajennus 3 459 m² ja peruskorjaus 1 785 m²
- Rakennusurakoitsija Rakennus K. Karhu Oy
- Urakkasopimus allekirjoitettu 27.10.2021
- Työmaan aloituskokous 03.10.2021
- Kohde vastaanotettu 22.11.2023
- Ulkopuolelta vaativat vielä katselmuksia
- Kokonaiskustannukset, sis. lisä- ja muutostyöt 14 859 163,47 €
- Lisä- ja muutostyöt 1 673 225,53 €

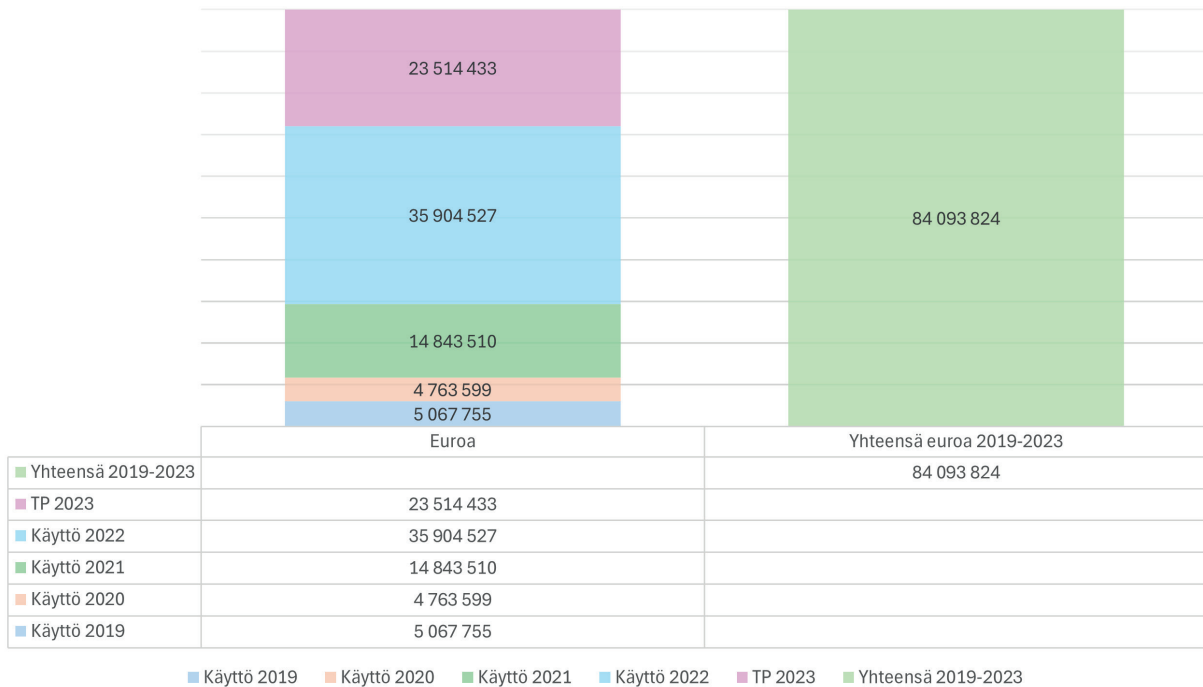
Kurikan perhekeskus

- Uudisrakennus 2 363 m²
- KVR-urakoitsija Rakennus K. Karhu Oy
- Raivaustyöt aloitettu marraskuussa 2022
- Työmaan aloituskokous 04.01.2023
- Työmaan arvioitu vastaanotto 28.06.2024
- Kustannukset vuoden 2023 loppuun mennessä 5 751 229,98 €

Kivaskallion liikuntahalli

- Uudisrakennus yhteensä 2 293 m²
- KVR-urakoitsija WasaCon Oy
- Työmaan aloituskokous 14.03.2023
- Ensimmäinen vaiheen vastaanotto 15.02.2024
- Toisen vaiheen arvioitu vastaanotto 10/2024
- Kustannukset vuoden 2023 loppuun mennessä 3 247 063,76 €

KURIKAN KAUPUNGIN INVESTOINNIT EUROINA VUOSINA 2019-2023

Tilastot tukevat tietoa, että Kurikassa on nyt merkittävä konepajateollisuuden keskittymä, jossa on tapahtunut reippaasti automatisaatiota ja robotisaation kehittymistä. Yritysten liikevaihto on vuosina 2019-2021 kasvanut 29 % eli 417 miljoonaan euroon. Kurikassa on lähes prosentti Suomen metallituoteteollisuuden työllisistä (0,91 %, 2021).

Syksyllä 2023 valtioneuvosto teki päätöksen Kurikan kaupungin kuulumisesta Suupohjan työllisyysalueeseen vuoden 2025 alusta lukien. Suupohjan työllisyysalueeseen kuuluvat Kurikan kaupungin lisäksi Kauhajoki, Teuva, Karijoki, Isojoki ja Kristiinankaupunki. Sitä hallinnoi Suupohjan koulutuskuntayhtymä.

Edunvalvonta ja yhteistyö

Kurikan kaupunki teki aktiivista vaikuttamistyötä yhdessä monen maakunnan ja toimijan kanssa, jotta vt3/vt19-risteys saisi tarvittavan 13 miljoonan rahoituksen. Kaupunki teki alueella jo omia tiejärjestelyjä ja teiden rakentamista. Risteysalueella sijaitsee vahvoja kasvuyrityksiä, ja sinne pyritään kehittämään rekkaparkkia yhteistyössä yrittäjien kanssa. Kaupungin konserniyhtiö suun-

nittelee alueelle yhteistyöhankkeessa biokaasun tankkausasemaa. Risteysalue sijaitsee raskaan liikenteen ns. lepovälin päässä Helsingin Vuosaaren satamista, ja on keskeinen valtateiden ja pääväylien reitti etelä-pohjoissuunnassa. Tavoitteena on saada puuttuva Jalasjärvi-Laihia-väli pääväyläasetukseen, jotta vt 3 olisi pohjoismaisena reittinä yhtenäinen pääväylä.

Pohjoismaista yhteistyötä Kurikan kaupunki kehitti aktiivisesti Merenkurkun neuvoston yhteistyössä, jonka puitteissa käytiin paljon keskustelua Merenkurkun kiinteästä yhteydestä, teollisista investoinneista, huoltovarmuudesta, varautumisesta ja yhteistyön mahdollisuuksista maakuntien, kuntien ja oppilaitosten kanssa.

Seutukaupunkiverkostossa Kurikalla oli viimeinen puheenjohtajavuosi. Vaalivuosi oli aktiivista vaikuttamistyötä eduskuntaan, ministeriöiden virkamiesten ja ministerien suuntaa ajankohtaisista seutukaupunkeja koskevista asioista kuten tarvittava ARAn rahoitus, sopimuksellisuus valtion kanssa, teollisuuspolitiikka, vihreän siirtymän investoinnit ja hyvinvointialueiden muodostumiseen liittyvät haasteet. Seutukaupunkiverkoston kautta on mahdollista saada valtakunnan tason poliitti-

seen keskusteluun ja pohdittavaksi maaseudun ja teollisten kaupunkien ja valtion yhteisiä asioita.

Terveys ja hyvinvointi

Vuosi 2023 oli Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen ensimmäinen toimintavuosi. Samaan aikaan JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymää purettiin hallitusti.

Kurikan koulut julistettiin kännykkävapaiksi loppuvuodesta 2023, ja koulujen hyvä työ yhteisöllisyyden lisäämiseksi jatkuu lisätyökalun avulla. Asia lähti liikkeelle valtuustoaloitteesta.

Kansainvälisyys

Vuoden 2023 alussa alueen lukioissa vietii läpi ensimmäinen Finest Future -hankkeen kautta toteutettu kansainvälisten lukiolaisten hakuprosessi esittelyvideoineen ja videohaastatteluineen. Ensimmäiset Finest Futuren kautta Kurikkaan tulleet kansainväliset nuoret aloittivat opintonsa Kurikan lukiossa heti syksyllä 2023. Nuoria on tähän mennessä tullut mm. Kiinasta ja Iranista, ja kiinnostus Kurikkaa kohtaan jatkuu ja lisääntyy edelleen.

Elokuussa 2023 Kurikka oli esillä syväpohjave-siteemalla Wasa Future Festival -tapahtumassa, jossa tulevaisuusteemaisten luentojen ja näyttelyiden korkeatasoiset asiantuntijat ja yleisö olivat sekä Suomesta että ympäri maailmaa. Kurikan kaupungilla oli festivaalin näyttelytilassa monipuolinen esittely Kurikan ainutlaatuisesta syväpohjavedestä ja sen mahdollisuuksista. Näyttelykokonaisuus sisälsi yleisöluennon, messuosaston, jossa oli mm. infoseinä, videoesitys, animaatiohavainnollistus ja 3D-tuloste Kurikan maaperästä. Projekti toteutettiin Kurikan kaupungin ja useiden yhteistyötahojen hyvänä yhteistyönä.

Loppuvuodesta Kurikan kansainvälisyys otti vielä harppauksen eteenpäin, kun kaupungin verkkosivuilla otettiin käyttöön tekoälyavusteinen automaattikäännös-ominaisuus. Jatkossa Kurikka.fi-sivuston sisältöjä on mahdollista lukea ja kuunnella suomeksi, englanniksi, ruotsiksi, ukrainaksi, viroksi, venäjäksi, unkariksi, ranskaksi, thain kielellä, vietnamiksi ja turkiksi. Kielet valittiin Kurikassa asuvien suurimpien kieliryhmien perusteella.

Tapahtumat

Iloksemme saimme Kurikan kampukselle SakuStars-tapahtuman huhtikuussa 2023. SakuStars on valtakunnallinen kulttuurikilpailu kaikille ammattiin opiskeleville. Vuoden 2023 kilpailun järjestelyvastuussa oli Koulutus kuntayhtymä Sedu. Paikan päällä kisaamassa oli yli 400 ammattiin opiskelevaa, joten tapahtuman kävijämäärä katsojien, huoltajien ja muiden kanssa nousi suureksi.

Kesäkuussa 2023 kurikkalaiset hevosalan yhdistykset järjestivät saman viikonlopun aikana hienon määrän tapahtumia, joista osa oli suunnattu erityisesti hevosharrastajille ja osa kaikille kiinnostuneille. Mukana olivat Kurikan ratsastajat, Jalasjärven ratsastajat sekä Kurikan hevosystävät. Kaupungin roolina oli hoitaa Kurikan kavio-kaarnevaaliksi nimetyn tapahtumakokonaisuuden yhteismarkkinointia. Viikonlopun aikana Kurikassa nähtiin Kouluratsastus tuomarin silmin -koulutus harrastajille, Hevosuinnin SM-kisat sekä koko perheen hevostapahtuma kepparikisoineen ja talutusratsastuksineen.

Syyskuussa perinteiset Asu & Elä -messut vetivät huiman määrän kävijöitä Kurikan kampukselle. Messuilla olivat laajasti esillä kurikkalaisten yritysten tuotteet ja palvelut, harrastusmahdollisuudet sekä muut kotiin, asumiseen ja elämiseen liittyvät teemat. Seuraavan kerran Asu & Elä -messut järjestetään syksyllä 2025.

Kiitokset

Kurikan kaupungin henkilöstö on tehnyt erinomaista ja sitoutunutta työtä kuntalaisten hyväksi muuttuvassa työympäristössä. Kiitos henkilöstölle, päättäjille, yrittäjille, maataloustuottajille, seuroille ja yhdistyksille ja kaikille kuntalaisille aktiivisesta ja tapahtumarikkaasta vuodesta 2023! Kurikka menee myönteisesti ja yhteisellä tekemisellä kohti yhä parempaa tulevaisuutta.

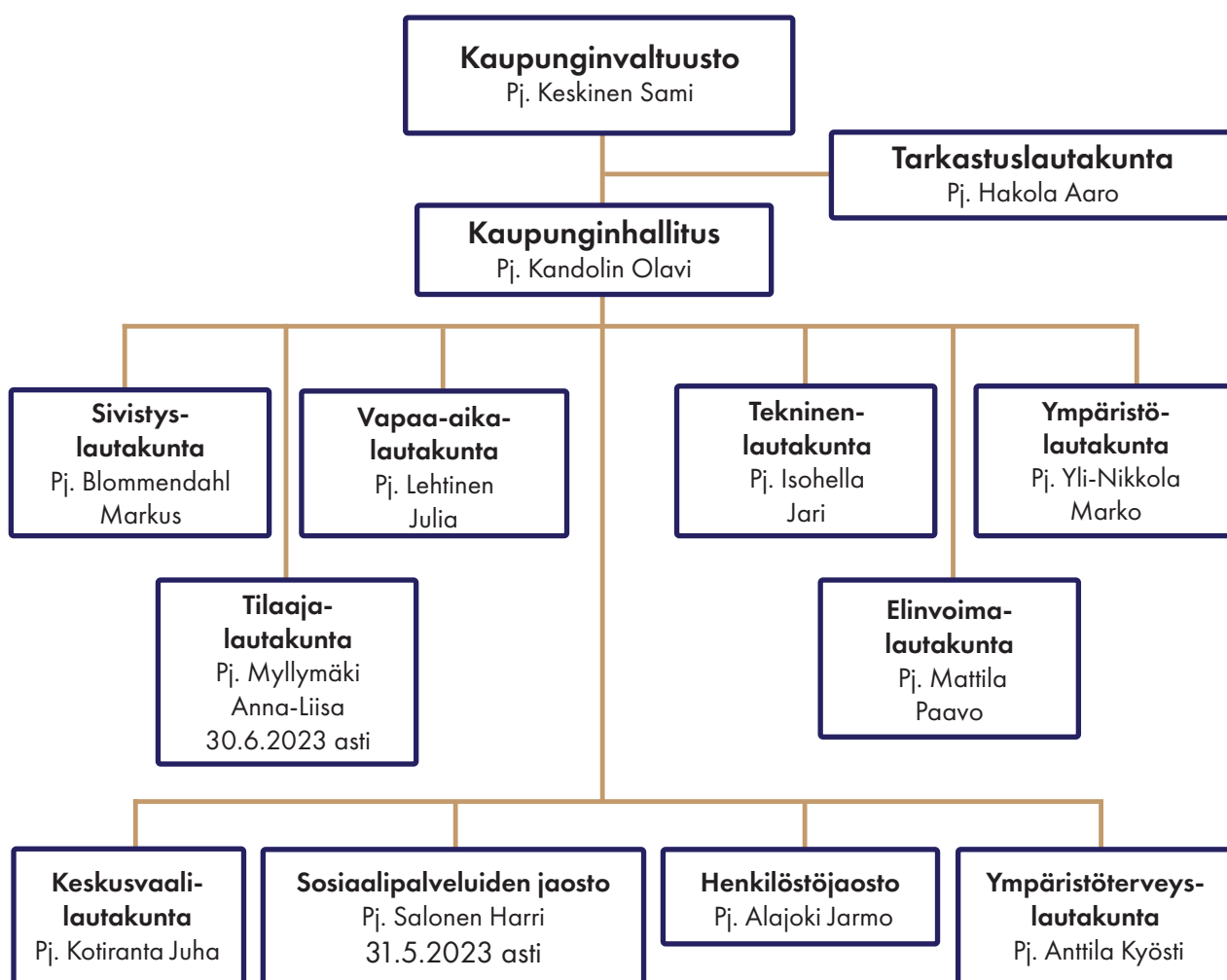
Anna-Kaisa Pusa
Kaupunginjohtaja
Kurikan kaupunki

2 TOIMINTAKERTOMUS

2.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

2.1.1 Kaupungin hallinto

ORGANISAATIO V. 2023

KUNTAYHTEISÖT, JOISSA KAUPUNKI ON EDUSTETTUNA

- Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
- Suupohjan koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Pohjanmaan liitto

KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupunginvaltuutettuja on 43.

Valtuuston puheenjohtajat

Valtuuston puheenjohtaja on Sami Keskinen (Kok.), 1. varapuheenjohtaja Sampo Tupila (Kesk.) ja 2. varapuheenjohtaja Jouni Vallin (PS).

Poliittinen jakauma

• Keskusta	17
• Kokoomus	10
• Perussuomalaiset	8
• SDP	4
• Vasemmistoliitto	1
• Kristillisdemokraatit	1
• Vihreät	1
• Sitoutumattomat	1

KAUPUNGINVALTUUTETUT

Valtuutettu	Puolue
Alajoki, Jarmo	Kesk.
Ala-Luopa, Jukka	Kesk.
Antila, Pauli	PS
Autio, Aku	Kok.
Blommendahl, Markus	KD
Elomaa, Ari	Vas.
Haapamäki, Jari	PS
Hakola, Aaro	Kesk.
Heinonen, Matti	PS
Hydén, Markku	SDP
Isohella, Jari	Kok.
Jokipii, Mikko	Vihr.
Kananoja, Arja	Kesk.
Kandolin, Olavi	Kesk.
Keskinen, Sami	Kok.
Kivioja, Milla	Kok.
Koivuniemi, Kyösti	Kok.
Korpi, Seppo	Kesk.
Kujanpää-Mannila, Mervi	Kesk.
Lehtinen, Julia	Sit.

Valtuutettu	Puolue
Leppälä, Taisto	SDP
Mattila, Paavo	Kesk.
Myllymäki, Anna-Liisa	Kok.
Mäki, Juhani	Kesk.
Mäki-Lohiluoma, Esa	Kesk.
Niemistö, Sami	PS
Nurmela, Aaro	PS
Nyysti, Kaija	Kesk.
Paavola, Asko	Kesk.
Parkkamäki, Margit	SDP
Parkkonen, Voitto	SDP
Rajamäki Heidi	PS
Ranta, Mervi	Kok.
Rantaniemi Pertti	Kok.
Rinta-Kiikka, Leena	Kesk.
Salonen, Harri	Kok.
Säntti, Mikko	Kok.
Tukeva, Mikko	Kesk.
Tupila, Sampo	Kesk.
Vallin, Jouni	PS
Viitala, Marko	Kesk.
Vuorenmäki, Tero	Kesk.
Yli-Nikkola, Marko	PS

KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallituksen jäseniä on 11.

Hallituksen puheenjohtajat

Hallituksen puheenjohtaja on Olavi Kandolin (Kesk.), 1. varapuheenjohtaja Jarmo Alajoki (Kesk.) ja 2. varapuheenjohtaja Aku Autio (Kok.).

Poliittinen jakauma

- Keskusta 5
- Kokoomus 3
- Perussuomalaiset 2
- SDP 1

Hallituksen jäsen	Puolue
Alajoki Jarmo, 1. vpj	Kesk.
Autio Aku, 2. vpj (1.6.2023 alkaen)	Kok.
Haapamäki Jari	PS
Kananoja Arja	Kesk.
Kandolin Olavi, pj	Kesk.
Kujanpää-Mannila Mervi	Kesk.
Myllymäki Anna-Liisa	Kok.
Nyysti Kaija	Kesk.
Parkkonen Voitto	SDP
Rajamäki Heidi	PS
Salonen Harri, 2. vpj (31.5.2023 asti)	Kok.
Säntti Mikko	Kok.

TILIVELVOLLISET

Kurikan kaupungin tilivelvolliset toimielimet ja viranhaltijat ovat seuraavat:

- Kaupunginhallituksen jäsenet
- Lautakuntien jäsenet
- Kaupunginjohtaja
- Osastopäälliköt
- Talousjohtaja
- Lautakuntien esittelijät

2.1.2 Jätelautakunta

LAKEUDEN JÄTELAUTAKUNTA

Kurikan kaupungin edustaja:
Hannu Sillanpää (varalla Juha Korpi)

Jätelautakunta on Lakeuden Etappi Oy:n toimialueen 8 kunnan yhteinen lautakunta, jonka vastuulla ovat jätehuoltoviranomaisen lakisääteiset tehtävät jäsenkuntien alueella. Vastuukuntana toimii Ilmajoki. Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan asioista, jotka jätelain (646/2011) mukaan on säädetty kunnan jätehuoltoviranomaisen hoidettavaksi.

Jokaisella jäsenkunnalla on edustaja jätelautakunnassa, 1 edustaja alkavaa 25 000 asukasta kohden. Lautakunta toimii yhteistyössä kuntien

ympäristönsuojeluviranomaisten ja Lakeuden Etappi Oy:n kanssa. Jätelautakunnan päätökset tehdään joko lautakunnan kokouksessa tai virkamiespäätöksinä.

Lautakunnan tehtäviä ovat mm. jätehuollon järjestämiseen, suunnitteluun ja seurantaan liittyvät viranomaistehtävät, päätökset siitä, mihin keräyspaikkaan jätteet viedään, päätökset jätehuoltomääräyksistä sekä niistä poikkeamisista, jätemaksutaksan hyväksyminen, päätökset jätemaksun määräämisestä sekä millainen jätehuollon palvelutaso kuntalaisille tarjotaan.

Lähde: <https://ilmajoki.fi/jatelautakunta>

2.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

MAAILMANTALOUS, SUOMEN TALOUS JA JULKINEN TALOUS

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2023 julkaisemassa katsauksessa esitetään vuosien 2023–2026 taloudellista kehitystä koskeva ennuste ja lisäksi kehitysarvio vuoteen 2028 asti.

Maailmantalouden näkymät olivat epävarmat vuoden 2023 päättyessä. Geopoliittiset jännitteet pysyttelevät korkeana Venäjän hyökkäyssodan yhä jatkuessa ja Lähi-Idän konfliktin kiristytessä. Koronnastot inflaation hillitsemiseksi ovat välittyneet yksityiseen kulutukseen. Kuluttajien heikko luottamus sekä maailmankaupan vaatimaton kehitys heikentävät näkymiä. Toisaalta inflaatio on hidastunut nopeasti ja työllisyys on pysytellyt korkealla monessa maassa. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan maailmantalous kasvaa 2,7 prosenttia vuonna 2024 ja kasvu kiihtyy kolmeen prosenttiin vuonna 2025.

Euroalueen näkymät ovat vaikeat ja rakentaminen on useassa maassa syvässä kriisissä. Vuoden 2023 lopussa euroalueen talouskasvu on pysähtynyt. Finanssipolitiikan odotetaan olevan lähivuosina lievästi kiristävää. Valtiovarainministeriön arvion mukaan Euroalueen talouskasvu elpyy vuoden 2023 0,5 prosentista 0,9 prosent-

tiin vuonna 2024 reaalityulojen kasvaessa. Kasvu kiihtyy edelleen 1,8 prosenttiin vuonna 2025 maailmantalouden elpyessä.

Suomen talouden tilanne oli vuoden 2023 aikana ennakoitua heikompi. Valtiovarainministeriö arvioi joulukuussa, että Suomen bruttokansantuote (BKT) supistuu vuoden 2023 aikana 0,5 prosenttia. Heikoin tilanne on rakentamisessa, mutta myös palveluiden kasvu on pysähtynyt.

Valtiovarainministeriön katsauksessa kuitenkin odotetaan Suomen talouden kääntyvän kasvuun. Inflaation hidastuminen ja korkojen lasku yhdessä koitalouksien kohtuullisen hyvän tulokehityksen kanssa kääntävät yksityisen kulutuksen vaimeaan kasvuun vuoden 2024 aikana. Korkojen odotetaan laskevan, mikä tukee energiasiirtymän ja puolustusinvestointien kanssa myös investointeja. Vuonna 2024 BKT:n ennustetaan kasvavan 0,7 prosenttia ja kasvun arvioidaan vahvistuvan vuonna 2025 2,0 prosenttiin ja 2026 1,6 prosenttiin.

Työllisyyden arvioidaan vuonna 2024 vähenvän tilapäisesti ja työllisyysasteen laskevan. Erityisesti rakentamisen supistuminen lisää työttömyyttä vuosina 2023 ja 2024. Työttömyysasteen uskotaan nousevan 7,5 prosenttiin vuonna 2024.

Vuosina 2025 ja 2026 talouden kasvu on kuitenkin varsin vahvaa ja työllisyys lisääntyy lähes prosentin vuosittain. Työllisyyden kasvun odotetaan olevan laaja-alaista. Valtiovarainministeriön mukaan sitä tukevat myös hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet, joista ensimmäiset astuvat voimaan vuonna 2024.

Keskipitkällä aikavälillä talouden tuotannon arvioidaan kasvavan kohtalaisesti. Vuonna 2027 bruttokansantuotteen arvioidaan kasvavan noin 1,3 prosenttia ja vuonna 2028 kasvun arvioidaan olevan noin 1,1 prosenttia.

Valtiovarainministeriön katsauksen mukaan heikko talouskehitys pitää julkisyhteisöjen alijäämät syvinä. Julkisen talouden alijäämä pahenee edelleen 2024 heikon talous- ja työllisyyskasvun sekä hitaan verotulojen kasvun vuoksi. Valtiovarainministeriön arvion mukaan alijäämä kohenee jatkuvuotena hieman hallituksen sopeutustoimien myötä ja talouden ja työllisyyden alkaessa jälleen kasvaa. Toiminta- ja velanhoitomenot kuitenkin jatkavat kasvuaan edelleen.

Ennusteeseen liittyy huomattavan paljon epävarmuutta. Asuntorakentamisen lasku voi olla suurempi ja kestävä pidempään kuin ennusteessa on oletettu. Maailmantalouden näkymät ovat myös varsin sumuiset, kun geopolitiikkaan ja ympäristöön liittyvät riskit säilyvät suurina. Toisaalta Taloudessa on myös käynnissä energiamurros ja teknologian nopea kehitys, joilla voi olla positiivisia yllättäviä vaikutuksia. Kotitalouksien kulutus voi yllättää myös positiivisesti, jos talous kehittyy muuten ennusteen mukaisesti.

Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, Talvi 2023, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:95.

KUNTATALOUS

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2023 julkaiseman katsauksen mukaan kulunut vuosi näyttää kuntahallinnossa kohtuullisen hyvältä, vaikka kulutusmenojen kasvu on ollut nopeampaa kuin aiemmin arvioitiin. Kuntahallinnon rahoitusaseman arvioidaan olevan lähellä tasapainoa vuosina 2023 ja 2024. Alijäämät syvenevät vuosina 2025–2028 n. 0,3–0,4 prosenttiin suhteessa BKT:hen. Sote-uudistus kavensi kuntien talouden liikkumavaraa merkittävästi.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta laskevat vuonna 2024, sillä kuntien valtionosuuksia pienennetään

tuntuvasti nk. sote-siirtolaskelman tarkentumisen seurauksena. Lisäksi valtionosuuksia heikentää hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027.

Keskimääräinen kunnallisvero nousee vuonna 2024 koko Suomessa 0,07 prosenttiyksiköllä 7,51 prosenttiin, minkä Valtiovarainministeriö arvioi lisäävän kunnallisverotuloja n. 80 milj. euroa vuositasolla. Lisäksi kiinteistöverotuloja lisää n.100 milj. euroa hallituksen päätös erottaa maapohjat rakennuksista yleisen kiinteistöveroosentia sisällä ja nostaa niiden verotuksen vaihteluvälin alarajaa.

Kunnilla on merkittävät investointipaineet muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän edellyttämien muutosten vuoksi. Vuonna 2023 investointien kasvu laantui hetkellisesti.

Kuntaliitto on helmikuussa 2024 julkaissut kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot vuodelta 2023. Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalous oli viiden vuoden tauon jälkeen tasapainossa. Kuntatalouden tilikauden tulos oli 1,8 mrd. euroa ylijäämäinen ja lainakanta pieneni 300 milj. eurolla.

Tunnuslukujen vahvistuminen selittyy kuitenkin kokonaan sote-uudistukseen liittyviin kertaluontoisiiin poikkeuseriin. Vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet verotilitykset eli ns. verohäntä oli arvion mukaan 1,4 mrd euroa. Kunnille maksettiin ennakollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös n. 0,5 mrd euroa liikaa valtionosuuksia, jotka ovat määrää periä takaisin lähivuotina. Ilman kertaeriä tulos olisi vahvasti alijäämäinen.

Kuntaliitto toteaa, että vaikka soten taloudelliset vaikutukset alkavat selkeytyä vasta vähitellen, tilinpäätösarviot kertovat kuntakentän taloudellisen eriytymisen jatkumisesta viime vuonna. Kustannuskehitystä on myös vaikea tässä vaiheessa arvioida sote-kustannusten poistuttua.

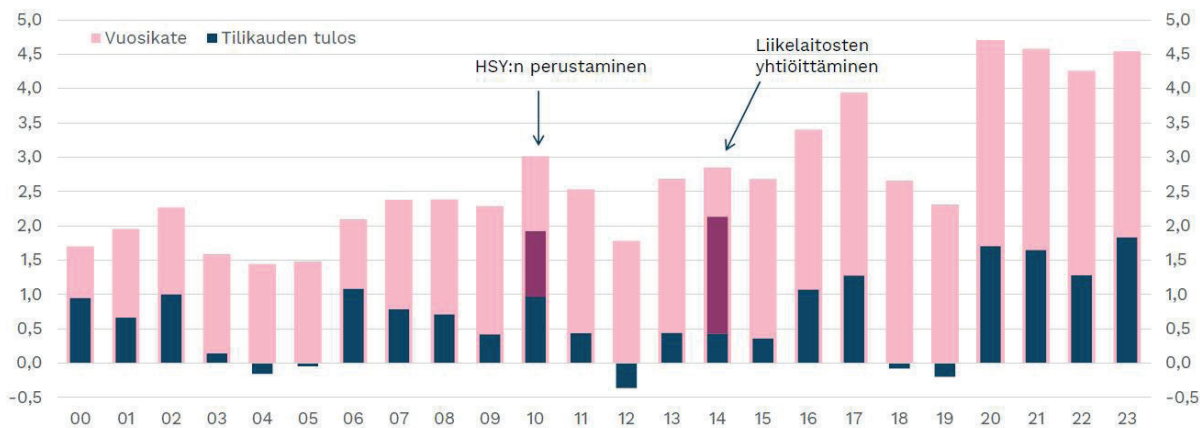
Kustannusten nousupaine jatkuu kunnille jääneissä tehtävissä. Inflaation kasvu on hellittänyt hieman, mutta esim. kuntien työmarkkinatuen kustannukset kasvoivat vuonna 2023 +3,8 % ja sopimuskorotukset korottivat henkilöstömenoja 4,85 %.

Tulojen kehitys peittyy myös kokonaan sote-uudistuksen vaikutuksiin. Toimintatuotot vähenivät 28 % sote-maksutulojen poistuttua. Verotulot laskevat 46 % ja valtionosuudet 66 %, kun kunnal-

lisveroprosenttia, kuntien yhteisövero-osuutta ja peruspalvelujen valtionosuuksia leikattiin sote-rahoitukseen. Kiinteistöverot kasvoivat 4,4 %.

Lähde: Kuntaliitto: Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2023, tiedote 6.2.2024; Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, Talvi 2023, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:95.

Kuntien ja kuntayhtymien vuosikate sekä tilikauden tulos

Tilikauden tulos sisältää vuonna 2010 HSY:n perustamisesta johtuvia satunnaisia tuloja noin 0,95 mrd. euroa ja vuonna 2014 liikelaitosten yhtiöittämisestä johtuvia satunnaisia tuloja arviolta 1,7 mrd. euroa.

Lähde: Tilastokeskus 2000-2020, vuodesta 2021 lähtien Valtiokonttorin keräämät tilinpäätösarviot, Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät.

7

6.2.2024

KUNTA
LIITTO

VÄESTÖ

Tilastokeskuksen vuoden 2023 ennakkotietojen mukaan Etelä-Pohjanmaan väestö vuoteen 2022 verrattuna hitaammin. Väkiluku jatkoi kasvuaan Seinäjoella, kun taas Ilmajoella väkiluku kääntyi lievään laskuun. Kauhava sai muutettua väestönkasvun positiiviseksi usean negatiivisen vuoden jälkeen.

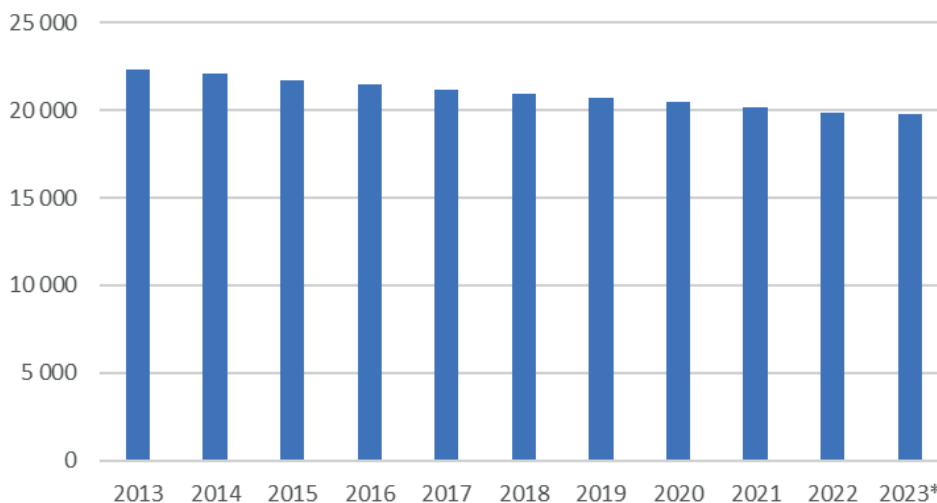
Tilastokeskuksen väestörakenteen ennakkotietojen mukaan Kurikan kaupungin asukasluku väheni 130 asukkaalla eli noin 0,7 %:lla vuodesta 2022. Muutos on 177 henkilöä edellis-

vuotta pienempi. Kaupunginasukasluku oli 2023 lopussa 19 760.

Kaupungin luonnollinen väestönkasvu (syntyneet – kuolleet) oli vuonna 2023 negatiivinen, mutta nettomuutto (tulomuutto – lähtömuutto) kääntyi positiiviseksi. Tilaston mukaan positiivinen nettomuutto aiheutui maahanmuutosta. Luonnollinen selitys tälle on kaupungin ukrainalaisväestö, jolle on vuonna 2023 tullut mahdolliseksi hakea kotikuntastatusta.

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenteen ennakkotiedot, 25.1.2024.

Kurikka

TYÖ JA ELINKEINO

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen arvion mukaan työllisyys laskee tilapäisesti huipputasolta, jolloin työllisten määrän kasvu taittuu ja työllisyysaste supistuu hieman. Työttömien työnhakijoiden määrä on kasvanut Suomessa vuoden 2023 aikana 14,3 %:lla, samanaikaisesti työttömien määrä Etelä-Pohjanmaalla kasvoi 13,7 %.

Etelä-Pohjanmaan työttömyysaste oli joulukuun 2023 lopussa 8,6 %, mikä oli Manner-Suomen toiseksi alhaisin lukema. Koko maassa työttömyysaste oli 11,2 %. Etelä-Pohjanmaalla lomautettujen määrä ja pitkäaikaistyöttömyys olivat nousussa. Uusia avoimia työpaikkoja oli joulukuussa 2023 tarjolla edellisvuotta vähemmän.

Työttömien työnhakijoiden määrä oli nousussa suurimmassa osassa Etelä-Pohjanmaan alueen

kuntia. Laskua oli vain kuudessa kunnassa; Kurikassa laskua oli -1 %.

Kurikan työttömyysaste oli 8,3 %. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita pitkäaikaistyöttömiä oli joulukuussa 2023 139 henkilöä, mikä oli 9 henkilöä vähemmän kuin joulukuussa 2022 148. Kurikassa avoimia työpaikkoja joulukuun 2023 laskentapäivänä oli 151.

Valtiovarainministeriö arvioi, että 2024 työllisten määrä vähentyy tilapäisesti, sillä työvoiman kysyntä on heikkoa talouden taantuman vuoksi. Eniten tämä näkyy rakentamisen ja teollisuuden toimialoilla. Talouden kuitenkin odotetaan toipuvan loppuvuotta kohti ja samoin varsinkin palvelualojen työllisyyden elpyvän.

Lähde: Etelä-Pohjanmaan Työllisyyskatsaus Joulukuu 2023; Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, Talvi 2023, Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:95.

2.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

OLENNAISET MUUTOKSET TEHTÄVISSÄ JA TOIMINNOISSA

Sote-uudistus

Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi kunnilta hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Uudistuksella on merkittävä vaikutus kuntien toimintaan ja talouteen, sillä uusiin organisaatioihin siirtyi paitsi palvelutuotanto, myös palvelujen tuottamiseen liittyvä irtain omaisuus, henkilöstö ja rahoitus. Kiinteä omaisuus siirtyi vain ns. lakisääteisiltä erikoissairaanhoidon ja erityishuoltopiirin kuntayhtymiltä, jotka sulautuivat kokonaisuudessaan hyvinvointialueisiin.

Edellä mainittujen palveluiden tuottajana on vuoden 2022 loppuun asti toiminut pääsääntöisesti JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä (JIK ky). JIK ky:n toiminnot sekä henkilökunta ovat siirtyneet sosiaali- ja terveystalouden osalta Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Lisäksi Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen palvelukseen siirtyi 1.1.2023 Kurikan kaupungilta teknisen osaston puhtaus- ja ruokapalveluyksikön henkilöstöä sekä sivistysosaston kuraattorit, jotka olivat toimineet sosiaali- ja terveystalouden tehtävissä.

Ympäristöterveydenhuollon toiminta ei kuitenkaan siirtynyt hyvinvointialueelle vaan kunnat (Kurikka ja Ilmajoki) vastaavat edelleen sen järjestämisestä. Terveystalouden, eläinlääkärin ja ympäristöterveysjohtaja siirtyivät JIK ky:ltä Kurikan kaupungin palvelukseen. Kurikan kaupunki tuottaa palvelut isäntäkuntamallilla entiselle JIK-alueelle Kurikan ja Ilmajoen laatiman yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Sopimuksen mukaisesti kaupungin organisaatioon perustettiin yhteistoimintalautakuntana toimiva ympäristöterveyslautakunta, joka sijoittuu hallinto- ja talousosastoon. Ympäristöterveydenhuollon tulosityksikö perustettiin keskushallinnon tulosalueelle.

Kurikan kaupungin organisaatiosta poistui hallinto- ja talousosaston vastuualueeseen kuulunut toimitilain tilaajalautakunta kesäkuussa 2023. Tilaajalautakunta vastasi Kurikan kaupungin ja Ilmajoen kunnan välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti terveyden-, sairaanhoito-, vanhustenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon palvelujen järjestämisestä. Lisäksi sosiaalipalvelujen jaosto on vastannut Kurikan sosiaalipalvelujen järjestämisestä. Jaoston toiminta päättyi keväällä 2023.

Kurikan kaupunginvaltuusto (§ 10) ja Ilmajoen kunnanvaltuusto ovat 12.2.2024 hyväksyneet

JIK-peruspalveluliikelaitoksen tilinpäätöksen 30.11.2023, lopputilityksen ja kuntayhtymän purkamisen. Kurikan kaupungille kuntayhtymän purkamisesta aiheutuva luovutustappio muodostui 629.687,90 euron suuruiseksi johtuen jäljempänä esitetyistä alkavan taseen muutoksista, joissa oli korotettava kuntayhtymän kuntamaksuutta alkuperäistä arvoaan suuremmaksi. Kurikan kaupungin taseeseen oli varattu alijäämien kattamiseksi pakollista varausta 449.278,00 euroa, jolloin alijäämäiseksi vaikutukseksi tilikaudelle 2023 muodostui -180.409,90 euroa.

Kaupungin avaava tase 2023

Sote-uudistuksen vuoksi kaupungin avaavaan taseeseen 2023 tehtiin seuraavat poikkeukselliset muutokset: 1) kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyneiden erien kirjaaminen taseesta, ja 2) JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä hyvinvointialueelle siirtyneiden erien vaikutus kuntayhtymäosuuteen kaupungin taseessa.

1) Hyvinvointialueelle kaupungilta siirtyneet erät

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettun lain (jatkoksa voimaantulon) 23 §:n mukaan hyvinvointialueille siirtyivät 1.1.2023 sen järjestämisvastuulle kuuluvaan toimintaan liittyvä irtaimisto, irtaimen omaisuuden omistusta, hallintaa ja käyttöä koskevat oikeudet sekä immateriaaliset oikeudet ja luvat. Voimaantulon 20 §:ssä mainitut kuntayhtymät ja eriytyishuoltopiirit siirrettiin hyvinvointialueille varoiteen ja velkoiteen sekä sitoumuksineen. Voimaantulon 24 § mukaan hyvinvointialueelle siirtyi 1.1.2023 kunnan järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen sekä opiskeluhuollon henkilöstöön kohdistuva lomapalkkavelka.

Kurikan kaupungin taseessa voimaantulon tarkoittamia erä olivat Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenosuus, Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän jäsenosuus, sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen tukipalveluja tuottaneiden puhtaus- ja ruokapalvelujen henkilöstön ja koulukuraattoreiden lomapalkkavelka. Siirtyneellä tukipalvelujen ja koulukuraattoreiden irtaimistolla ei ollut tasearvoa.

Voimaantulon 42 §:n mukaan kirjanpito-

lautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto antaa ohjeita ja lausuntoja omaisuusjärjestelyjä koskevista kirjauksista. Jaosto on 16.5.2022 (128/2022) antanut oma-aloitteisen lausunnon hyvinvointialueille siirtyvien omaisuus- ja pääomaerien käsittelystä kunnan ja kuntayhtymän kirjanpidossa. Lausunnon mukaisesti kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyvät omaisuus- ja pääomaerät on kirjattu alkusaldojen muutoksina tilinavaukseen päiväykselle 1.1.2023. Tilinavaukseen kirjaamisen tarkoituksena on, että peruspääomaa vastaan kirjattavia omaisuus- ja pääomaerien siirtoja ei esitetä vuoden 2023 liiketapahtumina talousarvion toteutumisvertailussa eikä rahoituslaskelmassa. Eskoon kuntayhtymän kuntayhtymän jäsenosuus 210.055,11 euroa ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenosuus 5.680.786,61 euroa kirjattiin peruspääomaa pienentäväksi.

Voimaantulon 42.1 §:n mukaisesti kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyvä lomapalkkavelka 231.809,95 euroa on kirjattu kunnan peruspääomaa vastaan eli peruspääomaa suurentavaksi. Kirjaus on toteutettu tase-erien välisenä siirtona.

2) JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä hyvinvointialueelle siirtyneiden erien vaikutus

Jaoston lausunnon 128/2022 mukaan 1) kohdassa esitetty ohjeistus koskee myös ns. vapaaehtoisia kuntayhtymiä, joiden toiminta on siirtynyt hyvinvointialueille. JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä (JIK ky) on tällainen vapaaehtoinen kuntayhtymä. Hyvinvointialueelle siirtynyt irtain omaisuus on lausunnon mukaisesti kirjattu JIK ky:n peruspääomaa pienentävästi ja siirtyneen henkilökunnan lomapalkkavelka peruspääomaa suurentavasti.

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut myös 14.11.2023 lausunnon sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksesta johtuvan ns. vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääoman muutoksen käsittelystä kunnan kirjanpidossa. Lausunnon todetaan, että vapaaehtoisen kuntayhtymän peruspääomaan voimaantulon perusteella tehdyillä kirjauksilla voi olla vaikutusta jäsenkuntien taseisiin merkittyjen kuntayhtymäosuuksien arvoihin. Voimaantulossa ei ole säännöksiä uudistuksesta johtuvan kuntayhtymän peruspääoman muutoksen käsittelystä jäsenkunnan kirjanpidossa.

Hallituksen esityksen mukaan (HE 241/2020) voimaanpanolain 42 pykälän tarkoituksena on ollut ehkäistä omaisuusjärjestelyistä aiheutuvan tulosvaikutuksen syntyminen. Kunnan aiempi sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujen järjestämistapa ei saa vaikuttaa hyvinvointialueelle siirtyvien erien kirjaamiseen ja talousvaikutukseen.

Jotta omaisuusjärjestelyjen kirjanpitokäsittely olisi aiemmasta toiminnan organisointitavasta riippumatta yhdenmukainen, vapaaehtoisen kuntayhtymän irtaimen omaisuuden ja lomapalkkavelan siirroista johtuva JIK ky:n peruspääoman muutos on lausunnon mukaisesti tullut kirjata molemmissa jäsenkunnissa kuntayhtymäosuuden arvon ja peruspääoman muutokseksi. Kurikan kaupunki ja Ilmajoen kunta ovat kirjanneet omaa jäsenosuuttaan vastaavan määrän muutoksesta. Kurikan kaupungin osalta muutos on korottanut kuntayhtymäosuutta ja peruspääomaa 4.410.880,39 euroa. Lausunnon mukaan jäsenkunnan osuus peruspääoman muutoksesta on tullut kirjata kirjanpitoon vuodelle 2023 riippumatta siitä, onko kuntayhtymä purettu vuoden 2023 aikana vai jatkaako kuntayhtymä toimintaansa.

Sote-uudistuksen välilliset vaikutukset vuoden 2023 kirjanpitoon

Edellä mainittujen taseen alkusaldoihin tehtävien kirjausten lisäksi sote-uudistuksella on ollut välillisiä vaikutuksia vuoden 2023 kirjanpitoon vuoden aikana kirjattavien tapahtumien kautta.

JIK ky:n muuttunut kuntayhtymäosuuden arvo on vaikuttanut kunnan kirjanpidossa kuntayhtymän purkamisesta jäsenkunnalle syntyvään luovutusvoittoon tai -tappioon. Kurikan kaupungille aiheutuva luovutustappio muodostui lausunnon mukaisten kirjausten ja tilikauden tapahtumien (mm. myyntisaatavien alaskirjaus) jälkeen 629.687,90 euron suuruiseksi. Taseeseen on varattu alijäämien kattamiseksi pakollista varaus- ta 449.278,00 euroa, jolloin tulosvaikutukseksi vuodelle 2023 muodostuu 180.409,90 euroa.

Kurikan ja Ilmajoen ympäristöterveydenhuolto siirtyi 1.1.2023 alkaen Kurikan järjestämäksi vastuukuntamallilla. JIK Ky:lta siirtyi Kurikan kaupungille siirtynyttä henkilöstöä koskevaa lomapalkkavelkaa 159.447,25 euroa, mikä on maksettu kaupungille marraskuussa 2023. Erällä

ei ole tulosvaikutusta, vaan se on kirjattu taseeseen ja 31.12.2023 tilanteen mukainen muutos lomapalkkajaksotuksessa tullaan kirjaamaan tilikauden menoksi tai menon vähennykseksi. Ympäristöterveydenhuollon irtain omaisuus siirtyi ilman tasearvoa.

Keskushallinnon muut palveluostot sisältävät varovaisuuden periaatteella menoksi vuodelle 2023 kirjatun 42.516 euron laskun Etelä-Pohjanmaan pelastuslaitos -liikelaitoksen purkautumisesta, mutta Kurikan kaupunki on reklamoinut laskusta tarkempia selvityksiä pyytäen.

TE-palvelujen uudistus

Työllistämisen palvelukokonaisuus on siirtynyt 1.1.2022 kaupungin organisaatiossa hallinto- ja talousosaston alaisuudesta elinvoimalautakunnan alaiseksi toiminnaksi.

Eduskunta on 1.3.2023 hyväksynyt lakiesityksen TE-palveluiden uudistuksesta. Palveluiden järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025. Palvelut siirtyvät kunnille tai useammasta kunnasta muodostuville työllisyysalueille, joiden työvoimapohjan on oltava vähintään 20.000 henkilöä. Valmistelua ohjaava tavoite on, että kaikki keskeiset toiminnot ja palvelut ovat toimintavalmiina, kun palvelujen järjestämisvastuu siirtyy. Uudistuksen rahoitusmalli kannustaa kuntia vaikuttavien palvelujen järjestämiseen. Jatkossa kunta osallistuu työmarkkinatuen rahoittamisen lisäksi myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan rahoittamiseen. TE-henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella kuntiin.

TE-palvelut 2024-uudistuksen kansallinen toimeenpano käynnistyi vuoden 2023 aika siten, että kuntien tuli laatia lokakuun loppuun mennessä sopimukset yhteistoiminnasta, joiden pohjalta muodostuvat 1.1.2025 toimintansa käynnistävät työllisyysalueet. Järjestämisvastuu on kunnalla tai kuntayhtymällä, mikäli edellytykset täyttyvät. Työvoimamäärän on oltava vähintään 20 000 henkilöä. Mikäli määrä on alle 20 000, on kuntien muodostettava yhteistoiminta-alue, joka on maantieteellisesti yhtenäinen sekä työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue. Yhteistoiminta-alueen hallintomalli voi olla kuntayhtymä tai vastuukuntamalli.

Työllisyyden kuntakokeilun johtamisesta ja hallinnoinnista on vastannut Suupohjan koulutuskun-

tayhtymä. Etelä-Pohjanmaan seutukaupunkien työllisyyden kuntakokeilu on toiminut 1.3.2021 alkaen ja sen toimintaa jatkettu aina 31.12.2024 saakka. Sen jälkeen tehtäviä hoitavat työllisyysalueet, Kurikan kaupunki kuuluu valtioneuvoston päätöksellä Suupohjan työllisyysalueeseen vuoden -25 alusta. Kurikassa työllisyyden hoidossa on valtiolta siirtyneiden resurssien lisäksi vakituisesti työllisyyskoordinaattori, työnsuunnittelija sekä määräaikaisesti yksi työvalmentaja

Olennaiset muutokset tuloperusteissa

Sote-uudistus aiheutti merkittävät muutokset paitsi toimintatuottoihin, myös valtionosuus- ja verotuloihin.

Ulkoiset toimintatuotot olivat yhteensä 26,6 milj. euroa. Vuoteen 2022 verrattuna toimintatuottojen lasku oli 6,1 milj. euroa (-18,70 %).

Myyntituotot 18,6 milj. euroa toteutuivat lähes 2,2 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Myyntituottojen vähentymistä selittää 1,9 milj. eurolla ulkoisten ateriapalvelujen ja siivouspalvelujen vähentyminen, kun aiemmin JIK ky:lle myytävät ateria- ja siivouspalvelut siirtyivät henkilökuntineen hyvinvointialueiden itse tuotettavaksi. Lomituspalvelukorvaukset vähenivät 0,4 milj. euroa. Maksutuottojen 2,3 milj. euroa oli kasvanut vain hieman, 0,1 milj. euroa, edellisvuodesta, kun ympäristöterveydenhuollon isäntäkuntamallin myötä kaupungille kertyi uutena eränä ympäristöterveydenhuollon valvontamaksuja.

Tuet ja avustukset 1,3 milj. euroa toteutuivat 0,7 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Noin puolet tästä selittyy vuonna 2022 saadulla asukasmääräperusteisella korona-avustuksella, jonka kaltaista tukea ei vuonna 2023 jaettu.

Muut toimintatuotot 4,4 milj. euroa toteutuivat 3,3 milj. edellisvuotta pienempinä. Erä sisälsi vuonna 2022 pysyvien vastaavien myyntivoittoja 3,1 milj. euroa, kun vuonna 2023 vastaava erä oli vain vähäinen. Vuonna 2022 pysyvien vastaavien myyntivoitot koostuivat lähes kokonaan tytäryhtiöön tehdystä liike- ja teollisuuskiinteistöjen siirrosta. Myös asuntojen vuokratulot pienentyivät edellisvuodesta, kun sote-uudistuksen vuoksi Iloniemenkodin asukkaiden vuokrasopimukset siirtyivät hyvinvointialueelle. Vastaavasti myös kaupungin ja Kiinteistö oy Kärrykartanon välinen vuokrasopimus Iloniemenkodista siirtyi

hyvinvointialueelle pienentäen vuokramenoja. Muiden rakennusten vuokrat 3,9 milj. euroa kasvoivat edellisvuodesta vähäisesti. Kasvua vähensi edellä mainittu liike- ja teollisuuskiinteistöjen siirto.

Verotuloja kertyi yhteensä 40,2 milj. euroa, mikä on 32 milj. euroa (-44,3 %) vähemmän kuin vuonna 2022. Tämä johtuu sote-uudistuksen rahoituslaista, jossa määrättiin, että Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja lasketaan 12,64 prosenttiyksikköä vuonna 2023 ja vastaava summa siirtyi valtion verotukseen. Myös kuntien osuutta yhteisöverosta laskettiin kolmanneksella.

Kunnallisverotuloja kertyi 30,9 milj. euroa, mikä on 29,8 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Veropohja vahvistui edellisvuodesta, mutta veroprosentti oli em. syystä leikkaantunut 8,36 %:iin. Kunnallisverotulot tulevat vähemmään vuonna 2024 entisestään, sillä vuonna 2023 verotuloihin vaikutti vielä ns. verohäntä eli vuoden 2022 korkeamman kunnallisveroprosentin mukaisesti kertyneet 5 milj. euron verotilitykset.

Yhteisöverotuloja kertyi lähes 5 milj. euroa, mikä on 2,4 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Myös tämä muutos aiheutui pääosin sote-uudistuksen rahoituslainsäädännöstä. Lisäksi yhteisöverotuksen veropohja heikkeni koko maassa edellisvuodesta 6 %.

Sote-uudistus ei vaikuttanut kiinteistöverotuloihin, jotka toteutuivat 5,3 milj. euron suuruisina ja kasvoivat edellisvuodesta 0,2 milj. euroa. Myös kiinteistöverotuloissa osa tilityksistä siirtyy seuraavalle vuodelle, ilman tätä ”rytmihäiriötä” kiinteistöverot olisivat kasvaneet 0,7 milj. euroa. Voimaitosten kiinteistövero maksettiin vuonna 2023 0,5 milj. euroa, kun se edellisvuonna oli 0,2 milj. euroa. Muu kasvu johtui rakennuskustannusindeksin noususta, jonka perusteella korotettiin rakennusten jälleenhankinta-arvoja, mikä vastavasti nosti rakennusten verotusarvoja.

Valtionosuuksia saatiin yhteensä 15,7 milj. euroa, mikä on 56,7 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Leikkaus aiheutui sote-uudistuksesta ja perustui tilinpäätökseen 2021 ja talousarvioon 2023 kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien palvelujen kustannuksista 2021–2022. Toteutuneet siirtyneet kustannukset osoittautuivat ennustetta suuremmaksi ja siirtynyt verorahoitus ennustetta pienemmäksi. Tämä erotus peritään kuntien val-

tionosuuksista tulevina vuosina, mutta niitä varten ei tehdä varauksia vaan vuonna 2023 maksetut valtionosuudet kirjataan kunnissa sen vuoden tuloksi. Kuntaliiton laskelman mukaan tämä "valtionosuushäntä" oli Kurikalle 5,2 milj. euroa.

Peruspalvelujen valtionosuutta saatiin 13,9 milj. euroa, mikä oli 47 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Veromenetyksen kompensatio oli lähes 4,5 milj. euroa, mikä oli 9,7 milj. euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Sote-uudistuksen vaikutus rahoitukseen on merkittävämpi kuin mikään muu tekijä. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet ovat Kurikalle negatiivinen erä -2,1 milj. euroa, mikä oli lähes 0,4 milj. euroa positiivisempi kuin vuonna 2022.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Vuoden 2023 alkuperäisessä talousarviossa kaupungin tilikauden toimintakate oli -53,4 milj. euroa, tilikauden tulos -3,6 euroa alijäämäinen ja nettoinvestoinnit -23,8 milj. euroa. Kaupunginvaltuuston hyväksymien talousarviomuutosten jälkeen tilikauden toimintakatetavoite oli -54,0 milj. euroa, tulostavoite 5,2 milj. euroa ylijäämäinen ja nettoinvestoinnit -25,6 milj. euroa. Talousarviomuutokset heikensivät toimintakatetta 0,6 milj. euroa mutta vahvistivat tilikauden tulosta 8,8 milj. euroa. Tulosennustetta paransivat rahoitustuottojen ja verotulojen ennusteiden parantuminen talousarviovuoden aikana.

Kaupungin päättyneen tilikauden 2023 toteutunut toimintakate -52,8 milj. euroa oli 1,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Tilikauden toteutunut ylijäämäinen tulos 7,1 milj. euroa oli 1,9 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Nettomenot pienenevät 63,7 % (92,7 milj. euroa) vuoteen 2022 verrattuna. Tilikauden tulos parani 3,9 milj. euroa verrattuna tilikauden 2022 ylijäämään, joka 4,2 milj. euroa.

Toimintatuotot toteutuivat 1,3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Ylitystä oli kaikissa tulolajeissa muita toimintatuottoja lukuun ottamatta. Myyntituottoja korotti erityisesti budjetoimattomat kuntamallin mukaiset korvaukset ukrainalaisten pakolaisten asunnoista, jotka myös nostivat vuokratustannuksia. Maksutuotoissa erityisesti lomituspalvelujen maksut ylittivät arvioidun. Tukia ja avustuksia saatiin 0,4 milj. euroa ennakoitua enemmän. Muissa toimintatuotoissa alitusta ai-

heutti muiden rakennusten vuokratulojen alittuminen, sillä hyvinvointialueen vuokraamien tilojen vuokratulot yliarvioitiin talousarviossa.

Toimintakulut toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisesti. Henkilöstökulut toteutuivat muutettua talousarviota pienempinä erityisesti elinvoimaosastolla lomituspalvelussa ja työllisyyspalveluissa. Lomituspalvelujen menojen alittuminen vähensi vastaavasti palvelutuotannosta saatavaa valtionkorvausta. Työllisyyspalveluissa katettiin muiden menojen alittumisella työmarkkinatuen kuntamaksuosuuden ylittymistä. On kuitenkin huomioitava, että sivistyslautakunnan määrärahaa korotettiin palkkaratkaisujen ja henkilöstötarpeen kasvun vuoksi 0,4 milj. euroa talousarviovuoden aikana. Määräraha kohdistettiin muutetussa talousarviossa kokonaan henkilöstömenoihin, mutta käyttö ylittyi myös sivistystoimen palveluostoissa. Ylitykseen vaikutti usea erä, mm. koulukuljetukset, lastensuojelulain nojalla sijoitettujen lasten kotikuntakorvaukset ja ICT-pilvipalvelut.

Verotuloarviota korotettiin talousarviovuoden aikana 1,6 milj. euroa perustuen Kuntaliiton veroennustekehikoihin. Verotulot ja valtionosuudet toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisina. Muiden rahoitustuottojen tuloarviota korotettiin 8,3 milj. euroa ja korkokulujen määrärahaa 0,5 milj. euroa. Rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 0,5 milj. euroa muutettua talousarviota positiivisempina.

Investointimäärärahoja lisättiin talousarviovuoden aikana 1,8 milj. euroa, lisäys kohdistui useaan eri kohteeseen. Menot 23,5 milj. euroa toteutuivat 2,8 milj. euroa muutettua talousarviota pienempinä. Saatua ulkopuolinen rahoitus oli budjetoidun mukainen, mutta pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot eivät toteutuneet arvioidusti.

Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni 14,0 milj. euroa, kun taas talousarviossa lyhytaikaisten lainojen määrän oli arvioitu pysyvän ennallaan.

2.1.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstötilinpäätös 2023 laaditaan kevään 2024 aikana siten, että se hyväksytään kaupunginvaltuustossa viimeistään kesäkuussa. Henkilöstökertomuksessa annetaan keskeiset henkilöstöä ja henkilöstövoimavaroja kuvaavat tunnusluvut.

Henkilöstöhallinnon ohjelman mukaan kaupungin palvelussuhteessa oli 31.12.2023 yhteensä 1094 henkilöä. Vakituksia henkilöstöstä oli 880. Vakituisten henkilömäärän muutokset vuoteen 2022 verrattuna johtuvat pääoisin hyvinvointialueelle

siirtyneistä henkilöistä sekä toisaalta ympäristöterveydenhuollon siirtymisestä kaupungin toiminnaksi.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella 2023 oli 42.592.958 euroa, mikä on 1,7 % edellisvuotta enemmän.

Palkkojen kokonaissummaan vaikuttivat mm. virka- ja työehtosopimukseen sisältyneet keskimäärin 4,1 %:n palkkojen korotukset 1.6.2023 alkaen. Henkilöstösivukulut laskivat v. 2022 verrattuna.

Henkilöstömenot v. 2023 olivat:

Henkilöstökulut	TP 2022	TA 2023 +muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Muutos %
Henkilöstökulut	-53 475 868	-53 498 156	-52 745 252	98,6	-1,4
Palkat ja palkkiot	-41 862 556	-43 322 667	-42 592 958	98,3	1,7
Henkilösivukulut	-11 613 313	-10 175 489	-10 152 294	99,8	-12,6

Palkat ja palkkiot osastoittain tarkasteltuna:

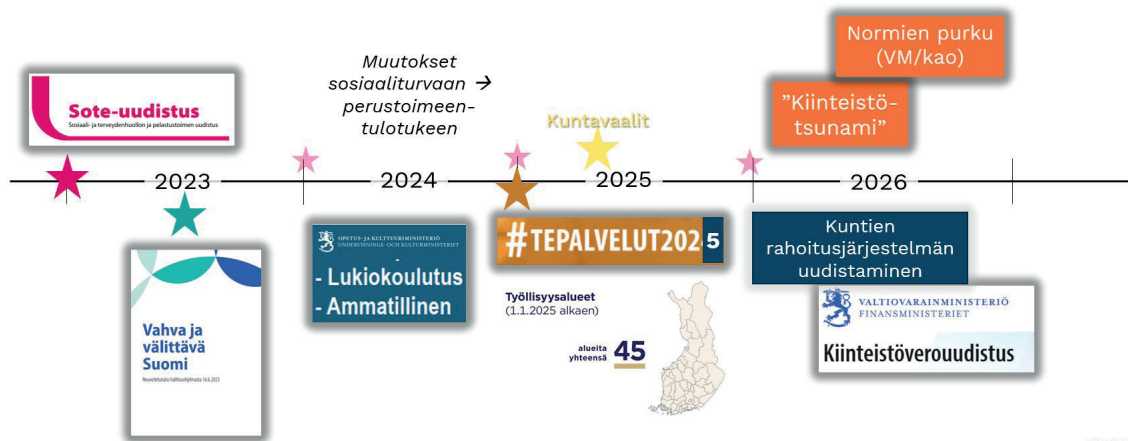
Henkilöstökulut	TP 2022	TA 2023 +muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Muutos %
Hallinto- ja talousosasto	-2 442 549	-2 862 613	-2 997 257	104,7	22,7
Elinvoimaosasto	-11 745 748	-12 537 141	-11 622 659	92,7	-1,0
Sivistysosasto	-21 100 691	-22 340 658	-22 379 844	100,2	6,1
Tekninen osasto	-6 573 568	-5 582 255	-5 593 197	100,2	-14,9
Yhteensä	-41 862 556	-43 322 667	-42 592 958	98,3	1,7

2.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Koko kuntasektori on suuressa murrostilassa soite-uudistuksen ja muiden merkittävien uudistusten vuoksi. Vuoden 2023 alussa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät ovat siirtyneet hyvinvointialueille ja niitä vastaava rahoitus valtiolle. Uudistus toteutettiin siten, että kuntien raportoimat soite- ja pelastuspalvelujen kustannukset vuosina 2021 ja 2022 sekä verotulorahoituksen taso 2022 vaikuttavat pysyvästi kuntien rahoituk-

seen. Ellei kuntien rahoituksen kokonaisuudistusta toteuteta pikaisesti, kunnille jäljelle jääneiden tehtävien rahoituksen määrä riippuu uudistuksen leikkauskohdan tilanteesta enemmän kuin mistään muusta määräytymistekijästä. Ennen kuin soite-uudistuksen jälkeinen rahoitus tilanne on vakiintunut, vuoden 2025 alusta valtionosuusjärjestelmän kautta rahoitetaan myös kunnille TE-uudistuksessa siirtyvät tehtävät.

Hallitusohjelma vaikuttaa kuntien talouteen useaa kautta Kuluvat vuodet täynnä kuntatalouteen vaikuttavia uudistuksia

Sanna Lehtonen @Slehtonen 1.3.2024

KUNTA LIITTO

Päivitettyjen soite-siirtolaskelmien mukaan kunnilta siirtyi enemmän kustannuksia hyvinvointialueille kuin rahoitusta vuonna 2023. Kaikilta kunnilta leikataan lisää rahoitusta vuodesta 2024 eteenpäin ja samalla jaksetaan vuoden 2023 vajauksen "takaisinperintä" useammalle vuodelle. Veroprosenttien leikkaus on lukittu jo tehtyyn tasoon, joten muutokset tehdään rahoituslain mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuteen. Loppuvuodesta 2023 havaittiin, että vuoden 2022 valmistuneen verotuksen taso oli merkittävästi heikompi kuin siihen asti oli arvioitu. Tämä oli johtamassa merkittävään lisäleikkaukseen kuntien rahoituksesta hyvinvointialueille, mutta koska havainto tehtiin niin myöhään, lisäleikkaus ajoitettiin useammalle taloussuunnitelmavuodelle. Kuntaliiton tekemän laskelman mukaan kunnat saivat "liikaa" valtionosuuksia 501,2 milj. euroa vuonna 2023. Tämä "valtionosuushäntä" on Kurikan kaupungin osalta rahoitusmallissa 5,2 milj. euroa.

Sote-uudistuksen rahoitusmalli siirtyvien soite- ja pela-kustannusten vuosien 2021 ja 2022 keskiarvoa korotetaan koko maan vuoden 2022 tasoon, soite-menoja 3,58 %:lla ja pela-menoja 2,62 %:lla. Sote-uudistuksen rahoitusmallin oikeudenmukaisuudesta voidaan kiistellä, koska Kurikan soite-kustannukset kasvoivat vuodesta 2021 vuoteen 2022 merkittävästi koko maan keskiarvoa vähemmän, minkä vuoksi rahoitusmallin mukainen 3,58 % korotus Kurikan keskiarvoon johtaa "siirtyvien kustannusten" loppusumman 2,75 milj. euroa vuoden 2022 todellista tasoa korkeammaksi.

Rahoitusmuutosten valossa, kaupungin vuoden 2023 tilikauden positiivinen tulos toimii tarpeellisenä puskurina tuleviin vuosiin. Tulos oli 6,9 milj. euroa positiivinen. Tilikauden tulos parani 2,9 milj. euroa vuoden 2022 +3,9 milj. euron tuloksesta. Alkuperäinen talousarvio oli alijäämäinen, mutta tulosta paransi erityisesti rahoitustuottojen ja verotulojen arvioitua parempi toteutuminen. Poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden ylijää-

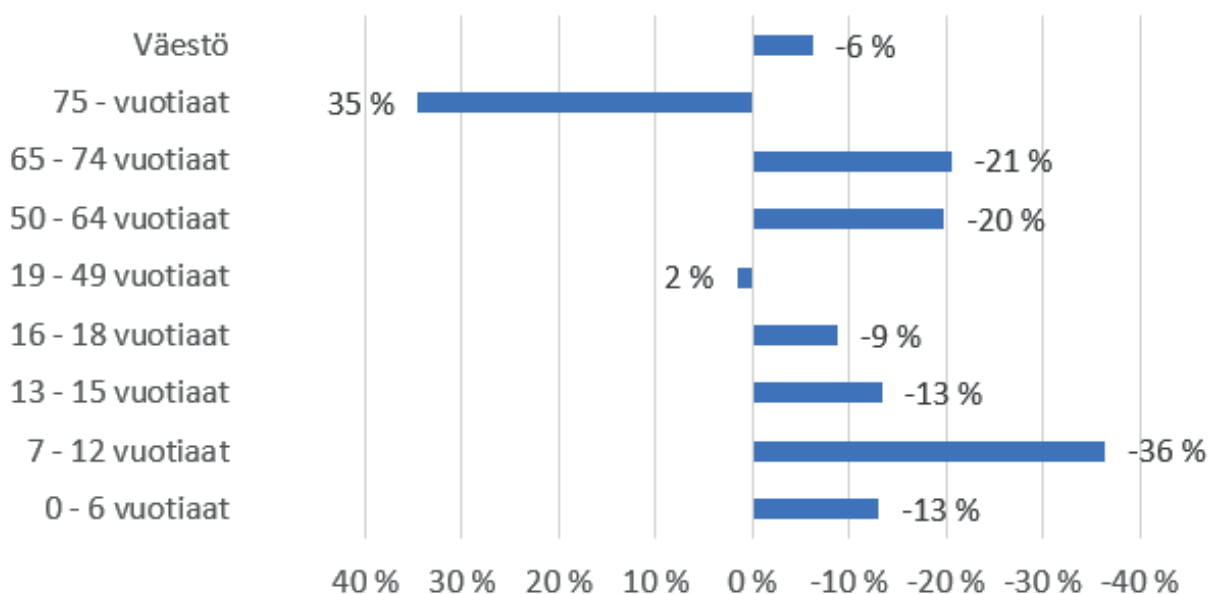
mäksi muodostui 7,1 milj. euroa.

Sote-uudistuksen jälkeen kaupungin palvelut ja tehtävät painottuvat varhaiskasvatukseen ja koulutukseen. Näiden palveluntarve on laskeva

syntyvyyden alenemisen vuoksi ja niukat resurssit haastavat pohtimaan rakenteellisia ratkaisuja ja tarkastelemaan palveluverkkoa.

Kurikka väestökehitys 2021-2030

Lähde: Tilastokeskus, Väestöennuste

Henkilöstökulut muodostavat jatkossa kaupungin suurimman kuluerän. Kuluerän kasvuun vaikuttavat etenkin kunta-alan palkkaratkaisut.

Vuoden 2024 alkuperäisessä talousarviossa kaupungin nettoinvestointimenot ovat 17,6 milj. euroa. Nettoinvestointitaso laskee jo toista vuotta peräkkäin, sillä vuoden 2022 nettoinvestoinnit olivat 35,7 milj. euroa ja vuoden 2023 vielä 22,9 milj. euroa. Tämä johtuu luonnollisesti merkittävien monivuotisten hankkeiden valmistumisesta, Tuiskulan koulu 2022 ja Jalasjärven koulukeskus sekä Kurikan Sote-keskus 2023. Sote-keskus hanke jatkuu vuonna 2024 perhekeskuksen rakentamisella. Lisäksi vuonna 2024 valmistuu Kiuaskallion urheiluhallihanke ja aloitetaan Kurikka-talon sekä uuden päiväkodin rakennushankkeet.

Vuonna 2024 kaupungin lainakannan on arvioitu kasvavan 16,6 milj. eurolla alkuperäisessä talousarviossa. Suunnitelmakaudella 2025 ja 2026 velkaantumisen on arvioitu jatkuvan maltillisemmin 14 milj. euroa vuonna 2024 ja 3,2 milj. euroa vuonna 2025. Lainakannan kasvuun vai-

kuttavat kaupungin talouden kehitys, osinkotulot ja investointien toteutuminen. Kohonnut korkotaso kannustaa lainakannan kasvun hillintään.

Kaupunginvaltuuston 27.11.2023 hyväksymä taloussuunnitelma 2024–2026 on vuosittain tulokseltaan negatiivinen ja taloussuunnitelma sisältää toimia talouden tasapainottamiseksi. Vuoden 2024 alkuperäisen talousarvion vuosikate on 0,5 milj. euroa ja tilikauden tulos on -7,5 milj. euroa negatiivinen. Vuoden 2024 tulosennustetta parantavat Fortum Oyj:n ja Neste Oyj:n hallitusten esitykset osingonjaosta vuodelta 2023, mutta ne eivät riitä nostamaan sitä positiiviseksi. Laskelmat vuoden 2024 talousarviosta tarkentuvat kuluvan vuoden aikana. Epävarmuutta kuluvan vuoden ennusteeseen aiheuttaa edelleen verotulojen toteutuminen, korkotason kehittyminen ja inflaatio. Suunnitelmalliseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen taloudenpitoon sekä talouden tasapainottamiseen on edelleen panostettava haasteellisen väestö- ja palveluverkkorakenteen vuoksi.

2.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Riskienhallinnan avulla tunnistetaan Kurikan kaupunkikonsernin toimintaan mahdollisesti vaikuttavat tapahtumat ja saatetaan tapahtumien riskit hyväksyttävälle tasolle. Kaupunkikonsernissa riskit luokitellaan strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMINEN

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa toteutetaan Kurikan kaupunginvaltuuston hyväksymien perusteiden mukaan. Kaupunginhallituksella on yhdessä kaupunginjohtajan kanssa vastuu sisäisen valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä käsittäen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon, valvonnan ja tuloksellisuuden. Kaupunginhallituksen alaiset toimielimet vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Osastopäälliköt vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta osastollaan ja raportoinnista ohjeiden mukaisesti.

Kaupungin konserniohjeen mukaan kaupunginhallitus vastaa kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Yhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla on, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan.

Riskien arvioinnit ja hallintatoimenpiteet on käsitelty sivistyslautakunnassa 24.10.2023, vapaa-aikalautakunnassa 25.10.2023, teknisessä lautakunnassa 27.9.2023, ympäristölautakunnassa 22.11.2023 ja elinvoimalautakunnassa 21.2.2023. Edellisen kerran kaupunginhallitukselle on raportoitu 20.2.2023 kaupunkikonsernin riskienhallinnan raportti, joka sisältää kaupungin osastot ja tytäryhtiöt Kiinteistö Oy Kärrykartano, Kurikan Kaukolämpö Oy ja Kurikan Vesihuolto Oy. Kurikan Toimitilat Oy:n riskienhallinta on raportoitu kaupunginhallitukselle edellisen kerran 6.3.2023. Päivitetty katsaus on valmistelussa ja käsitellään kaupunginhallituksessa keväällä 2024.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan ja hyökkäyssodan jatkumisella on ollut merkittävät globaalit, kansalliset, kuntiin ja kuntalaisiin kohdistuvat vaikutukset. Sota on vaikuttanut energian saa-

tavuuteen ja hintaan, inflaation kiihtymiseen ja markkinakorkojen kasvuun. Inflaation kasvu on kuitenkin kääntynyt vuoden 2023 aikana maltillisemmaksi ja laskenut vuoden 2022 7,1 %:sta joulukuussa 2023 3,6 %:iin.

Sähkösaannin sekä tietoliikenteen ja tietojärjestelmien vakavat häiriöt ovat koko yhteiskunnan toiminnalle keskeisimpiä uhkia, mikä on korostunut Venäjän hyökkäyssodan myötä.

VARAUTUMINEN JA VALMIUSSUUNNITTELU

Valmiuslain (1552/2011) 12 §:n mukaan valtioneuvoston, valtion hallintoviranomaisten, valtion itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten, muiden valtion viranomaisten ja valtion liikelaitosten sekä hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien, kuntien, kuntayhtymien ja muiden kuntien yhteisliittymien tulee valmiussuunnitelmin ja poikkeusoloissa tapahtuvan toiminnan etukäteisvalmisteluun sekä muilla toimenpiteillä varmistaa tehtäviensä mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa.

Kuntalain 90 §:n 3 momentin mukaisesti kunnan hallintosäännössä on oltava tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteissa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 4.12.2023 § 107 hallintosäännön täydentämisen varautumisen ja valmiussuunnittelun toimivaltamääräyksissä.

KAUPUNGIN RISKIENHALLINNAN KEHITTÄMINEN

Kaupunkikonsernin yhtenäistä riskiarvointilomaketta on täydennetty vuonna 2022 hallintatoimenpiteen tilan määrittelyllä, hallintatoimenpiteen toteutustavalla ja riskin toteutumisella. Lomakkeessa hallintatoimenpiteen tilan määrittely kertoo, onko hallintatoimenpide aloittamatta, meneillään, valmis tai jatkuva. Kun hallintatoimenpiteen tila lomakkeella on merkitty valmiiksi tai jatkuvaksi tulee hallintatoimenpiteen toteutustavasta antaa tarkempi sanallinen selvitys. Lisäksi lomakkeella tulee antaa tieto toteutuneesta riskistä sekä sanallinen selvitys toteutumisen syystä ja seurauksesta.

Raportoidun osasto- ja tytäryhtiökohtaisen yhtenäisen ja päivitetyn riskiarviointilomakkeen avulla on kaupungin johdolle ollut mahdollista antaa laajempi kuva riskeihin ja riskienhallinnan tilaan Kurikan kaupunkikonsernissa.

Vuonna 2023 riskien arvioinnit ja hallintatoimenpiteet on ohjeistettu käsiteltäväksi kaupunginhallituksen alaisissa toimielimissä.

STRATEGISET RISKIT

Strategiset riskit ovat pitkän aikavälin tavoitteita ja mahdollisuuksia uhkaavia riskejä liittyen palveluiden kehittämiseen, toimintaympäristöön ja johtamiseen.

Kurikan kaupungin kriittisenä strategisena riskinä nousi esiin, että palvelutason, -verkon ja -rakenteen kokonaishallinta uhkaa kaupungin taloudellista kantokykyä. Toisena yhtä kriittisenä riskinä nousi väestörakenteen muutos. Mainittujen riskien hallintakeinona on sopeuttaminen talouden sopeutussuunnitelman mukaisesti. Riskejä pidettiin osittain jo toteutuneita.

Hyvinvointialueen ja kaupungin rajapintojen toimivuus tunnistettiin myös kriittisenä riskinä. Hallintakeinoina ovat yhteistoimintasopimukset soveltuvien osin sekä yhteisten tapaamiskäytäntöjen sopiminen ja noudattaminen.

TALOUDELLISET RISKIT

Taloudelliset riskit liittyvät talouden tasapainoon, rahoitukseen ja tulevaisuuteen.

Kriittisinä taloudellisina riskeinä kaupunkitasolla ovat talouden epätasapaino, tulo-rahoituksen riittämättömyys sekä toiminta- ja investointien hallinta. Riskejä hallitaan toiminnan tehostamisella, kustannustietoisuuden lisäämisellä ja toimivalla seuranta- ja raportointijärjestelmällä. Lisäksi hallintakeinoina ovat sopeutustoimenpiteet ja mukautuminen uuteen sote-uudistuksen jälkeiseen kuntamalliin. Riskien analysoinnissa on riskit todettu realisoituneen siten, että kaupungin tulos on suunnitelmakaudella alijäämäinen, investointitaso on yhä korkea eikä vuosikate riitä investointien rahoittamiseen ja lainamäärä kasvaa.

Sijoitustoimintaan sisältyy aina tietty hinta- ja tuottoriski. Sijoitustoiminnassa noudatetaan valtuuston 22.2.2021 hyväksymää sijoitussuun-

nitelmaa, minkä mukaan osakesalkun arvovaihteluun liittyvä markkinariski tiedostetaan sekä hyväksytään, että laskumarkkinassa osakkeiden arvonheilahdus erityisesti Neste Oyj:n osalta voi olla erittäin voimakas. Osakesijoitusten myyntitappioriskiä pidetään pienenä, koska osakesijoitusten hankintahinta on erittäin alhainen markkinahintaan verrattuna.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt 1.6.2023 § 48, että tehty valtuustoaloite osakeomistusten hajauttamisesta etenee yksityiskohtaiseen valmisteluun. Valtuusto on tuolloin päättänyt aloittaa pitkäjänteisen säästämissuunnitelman siten, että osinkotuloja sijoitetaan hajauttamisen aikaansaamiseksi markkinoille, mikäli osinkotuotto ylittää budjetoidun ja kyseisen tilikauden tulos on budjetoidulla osinkotuotolla ylijäämäinen, käyttää hallitus budjetoidun osinkotuoton ylittävistä osasta vähintään kymmenen prosentin osuuden uusien osakkeiden hankintaan ja hajauttamiseen.

Tämän linjauksen mukaisesti kaupunginvaltuusto on 30.10.2023 § 90 päättänyt, että Kurikka sijoittaa 700.000 euroa hajauttaen sijoituksen 7 eri yhtiöön.

Korkoriski muodostuu pääosin lainasalkun vaihtuvakorkoisten lainojen viitekorkojen ja marginaalien muutoksista. Korkoriskin hallinnalla pyritään korkomenojen ennustettavuuteen ja korkomenojen vaihtelun pienentämiseen. Hallintakeinona kaupungilla on kiinteä- ja vaihtuvakorkoisten lainojen suhteen säätäminen lainasalkussa.

Maksuvalmiusriski liittyy velkojen hoitoon, investointien maksuihin ja käyttöpääomaan. Maksuvalmiusriskiä hallitaan kassan riittävyyden ja rahoitustarpeen säännöllisellä seurannalla. Lyhytaikaiseen rahoitukseen on kaupungilla käytössä kuntatodistusohjelma.

TOIMINNALLISET RISKIT

Toiminnalliset riskit liittyvät henkilöstöön ja resursseihin, toimintaan ja hallintoon.

Yhtenä kriittisemmistä ja vakavimmista riskeistä tunnistettiin henkilöstöön liittyviä riskejä kuten henkilöstön rakenne, saatavuus, pysyvyys, osaaminen ja työhyvinvointi. Riskin nähtiin jo realisoituneen henkilöstön saatavuudessa tietyissä tehtävissä. Hallintakeinoina ovat jatkuva henkilöstösuunnittelu, osaamisen varmentami-

nen, perehdytys, työkykyarviointi, työhyvinvointikyselyt ja työnantajakuvan vahvistaminen.

Myös tilastointien, hankkeiden sekä projektien hallintaan ja raportointiin todettiin sisältyvän kriittisen tason riskiä sekä sivistysosastolla että teknisellä osastolla.

Hyvinvointialueen toiminnan käynnistyttyä uudeksi toiminnalliseksi riskiksi on nostettu hyvinvointialueen ja kaupungin rajapintojen toimivuus ja vaikutus kaupunkilaisiin.

Muina olennaisina toiminnallisina riskeinä nousi esiin tietojärjestelmien toimivuus, tietoturvasuoja ja -suoja. Riskejä hallitaan teknisin keinoin, henkilöstön koulutuksella ja ohjeistuksella.

Päätöksenteon valmisteluun, tiedoksiantoon, täytäntöönpanon seurantaan, delegointiin ja otto-oikeuteen sisältyvään toiminnallisen riskin hallintaan on 1.1.2023 käyttöön otettu uusi tiedonohjaussuunnitelma ja asiantuntijajärjestelmä.

Muuttuneessa toimintaympäristössä on kaupungin palvelukyvyn turvaaminen huomioitu riskienhallinnassa. Yhteistyössä keskeisten tytä-

ryhtiöiden, viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa on varmistettu varautumisen prosessien toimivuutta.

VAHINKORISKIT

Vahinkoriskit liittyvät odottamattomiin ja äkillisiin tapahtumiin, joiden seurauksena voi olla onnettomuus, rikkoutuminen ja velvollisuus vahingonkorvauksiin.

Kurikan kaupungin vahinkoriskeihin on varauduttu vakuutuksella sekä vahinkorahastolla. Kaupungin vakuutukset on kilpailutettu vuonna 2021. Uusi vakuutuskausi on astunut voimaan vuoden 2022 alussa. Vakuutusturvan päivittäminen on jatkuvaa.

Työsuojeluriskejä arvioidaan säännöllisesti ja työturvallisuudesta huolehditaan ohjeistuksella sekä koulutuksella. Vuoden 2023 alussa Kurikan kaupungissa otettiin käyttöön Wpro-työturvallisuusjärjestelmä, jolla voidaan tunnistaa ja puuttua työpaikan työturvallisuutta vaarantaviin tekijöihin.

2.1.8 Ympäristöasiat

Ympäristölautakunta on 24.11.2021 hyväksynyt Kurikan kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman kaudelle 2021–2025. Valvontasuunnitelmassa on tiedot alueen ympäristöoloista ja pilaantumisen vaaraa aiheuttavista toiminnoista sekä käytettävissä olevista valvonnan voimavaroista ja keinoista. Suunnitelmallisen valvonnan toteuttamiseksi ympäristönsuojeluviranomaisen tulee laatia myös yksityiskohtainen valvontaohjelma (tarkastussuunnitelma) vuosittain.

Vs. ympäristöinsinööri laati valvontaohjelman vuodelle 2023, joka sisälsi määräaikaistarkastukset 16 ympäristöluvan- tai ilmoituksenvaraiselle eläinsuojalle ja 18 muulle ympäristöluvan-, ilmoituksenvaraiselle tai rekisteröitävälle toiminnolle. Valvontatarkastuksia toteutettiin ohjelman mukaisesti. Määräaikaistarkastuksia tehtiin yhteensä 18 kohteella. Eläinsuojakohteita jäi valvonnasta pois, joko lopettamisen tai pienentyneen eläinmäärän vuoksi (ei enää ilmoituksenvarainen), myös muutamaan ei saatu yhteyttä ja näiden valvonta suoritetaan kuluvana vuonna. Maa-aineslain mukaisia tarkastuksia tehtiin 38 kpl. Suunnitelmalliseen valvontaan sisältyi vuonna 2023 myös jätelain valvonta, joka keskittyi jätehuoltoon liittymättömien kiinteistöjen valvontaan. Ympäristölupien (sis. ilmoitusmenettelyn ja toiminnan rekisteröinnit, yht 2 kpl) määrä vuonna 2023 oli merkittävästi pienempi edelliseen vuoteen nähden. Maa-aineslupien määrä (5 kpl) pysyi samana. Tuulivoimapuistojen lisääntyminen alueella näkyy tasaisessa maa-aineslupamäärässä. Ympäristönsuojelun muiden valvontatehtävien, lausuntojen ja ilmoitusten määrät pysyivät tavanomaisella tasolla.

Jalasjärvellä sijaitsevan sähköpylväskyllästä-möllä tehtiin tutkimuksia vuonna 2022, jolloin tunnistettiin puhdistustarve pilaantuneelle alueelle terveyshaitan ehkäisemiseksi. Tällä hetkellä tukilain muutos jarruttaa ELY-keskuksen kohteiden etenemistä ja rahoitus on sidottuna muihin vuosien 2024 ja 2025 ELY-keskuksen kohteisiin. Pylväskyllästä-mön puhdistustoimenpiteitä voidaan siten kohdentaa aikaisintaan vuoteen 2026.

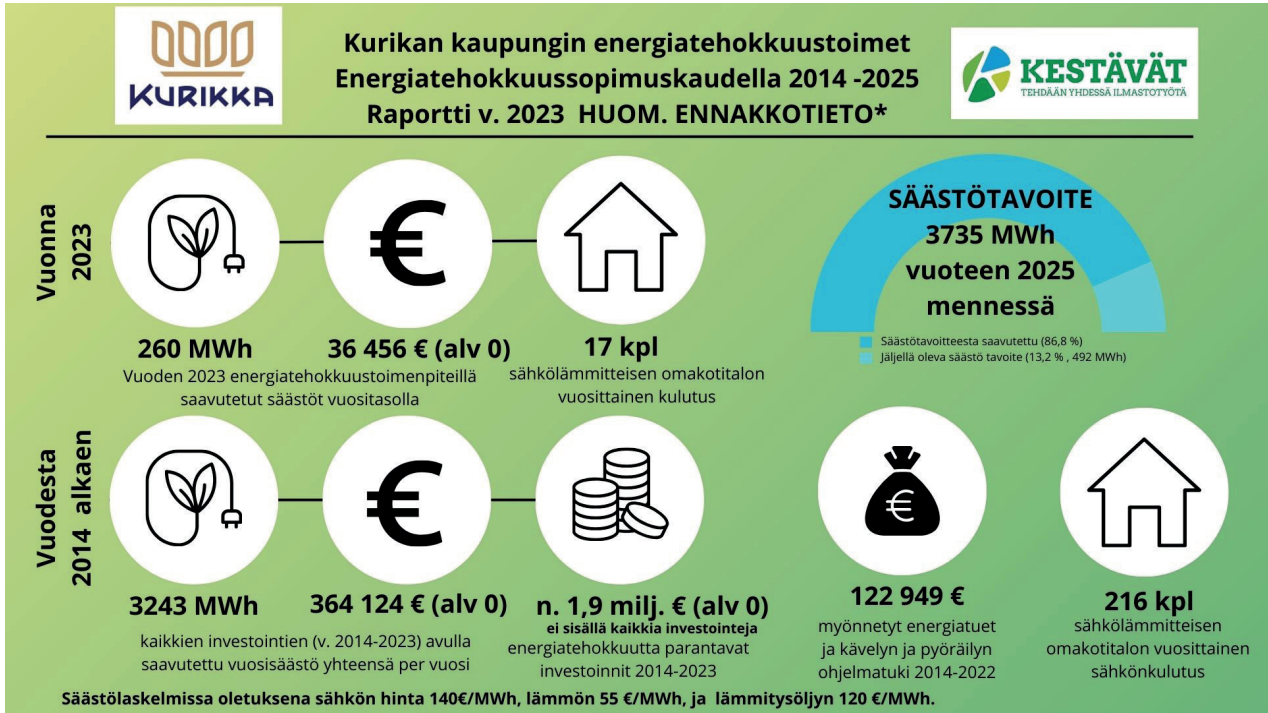
Kurikan kaupunki on ostanut vuonna 2023 Kurikan Toimitilat Oy:lta ns. ent. Panfurin kiinteistön. Kiinteistölle on tehty 2000-luvun alkupuolella ja uudelleen 2017 alkaen useiden eri hankkeiden kautta erilaisia tutkimuksia ja maaperän puhdis-

tustoimenpiteitä. Puhdistustarpeen aiheuttamat päästöt eivät ole aiheutuneet kiinteistöllä viimeisenä toimineen turkismuokkaustoimijan toiminnasta vaan useiden kiinteistössä aiemmin toimintaa harjoittaneiden toimineiden toimesta. Kohde on ns. isännätön maaperän puhdistuskohde. Hankekokonaisuuksista on laadittu valtion jätehuoltosopimuksen mukaiset sopimuksen Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Tyypillisesti kaupungin osuus kustannuksista on ollut 40 %. Vuonna 2023 valmistuneen jatkotutkimuksen perusteella on pystytty rajaamaan haitta-aineiden sijainti rakennuksen alla olevaan tiiviiseen maakerrokseen. Jonkin verran haitta-aineiden kulkeutumista on tapahtunut myös tiiviin maakerroksen alapuolelle. Jatko-toimenpiteille on tarvetta pitkän aikavälin riskien hallitsemiseksi, mutta tukilain muutosten vuoksi hankkeen eteneminen on tällä hetkellä odotustilassa. Pirkanmaan ELY-keskus päättää puhdistustoimenpiteistä vuoden 2024 aikana ja tiedottaa niistä kaupunkia. Aikaisintaan toimenpiteitä voidaan tehdä vuonna 2026.

Syksyllä 2022 käynnistynyt Länsi-Kurikan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman laatiminen saatiin päätökseen keväällä 2023. Suojelusuunnitelmassa yhdistettiin vanhat Haapalankangas-Lintuharjun, Poronkankaan, Koppelomäen ja Lähdeträmmäkän suojelusuunnitelmat samaan kokonaisuuteen ja samalla laadittiin suunnitelma Länsi-Kurikan puuttuville pohjavesialueille. Hankkeelle saatiin ELY-keskuksen avustus, jonka mukaisesti ELY rahoitti 50 % kokonaiskustannuksista. Hankkeesta aiheutui Kurikalle yhteensä 7734 euron nettokustannukset.

Vuoden 2022 aikana Kurikassa tapahtui kaksi vahinkotilannetta, josta aiheutui maaperän pilaantumista ja tapaukset siirtyivät pelastuslaitokselta jälkitorjuntaan. Maaperän puhdistustyöt suoritettiin molemmissa kohteissa vuosien 2022-2023 aikana aiheuttajien kustannuksella, joten puhdistustyöstä ei koitunut kustannuksia kaupungille. Uusia vahinkotilanteita ei sattunut vuonna 2023.

Ympäristönsuojeluviranomaisena toimimisen lisäksi Kurikan kaupunkikonserni on merkittävä toimija alueellaan energiankulutuksella ja muilla ympäristötekijöillä (vesihuolto, kaukolämpö, jätehuolto) mitattuna. Ohessa tiivistelmä Kurikan energiasäästötiimin raportoinnista

2.1.9 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa. Tutkimusten mukaan keskeisimmät riskialueet ovat rakennusala, julkiset hankinnat ja tarjouskilpailut, yhdyskuntasuunnittelu sekä poliittinen rahoitus ja päätöksenteko. Myös kuntasektoria koskevat kaikki edellä mainitut toimialat. Lahjonta on korruption muoto, jossa lahjova taho pyrkii antamallaan lahjalla vaikuttamaan lahjonnan kohteen käytökseen tai muuhun häneen liittyvään seikkaan.

Kurikan kaupunki on ohjeistanut hallinnon toimintaa useilla ohjeilla, esimerkiksi:

- Kaupunginvaltuusto on 19.3.2018 § 11 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistumaan tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on siten osa kunnan johtamista.
- Sen lisäksi mitä hankintalaissa ja kuntalaissa säädetään sekä Kurikan kaupungin hallintosäännössä määrätään, noudatetaan hankinnoissa kaupunginhallituksen 27.5.2019 § 139 hyväksymää Kurikan kaupungin hankintaohjetta.

- Kurikan kaupungin konserniohjeella pyritään muun muassa hyvän hallinto- ja johtamistavan edistämiseen (kaupunginvaltuusto 8.10.2018 § 53).

Lahjonnan torjumiseksi Kurikan kaupunki noudattaa Kuntaliiton ohjetta vieraanvaraisuudesta, eduista ja lahjoista (Yleiskirje 17/2017, 21.6.2017). Ohjeen tarkoituksena on ohjeistaa siinä, mitä seikkoja kunnan henkilöstön ja luottamushenkilön on otettava huomioon, jos heille tarjotaan etuja, lahjoja tai vieraanvaraisuutta sidosryhmäyhteistyössä tai muussa toiminnassa.

Tarkastuslautakunta ylläpitää Kuntalain (410/2015) mukaista sidonnaisuusrekisteriä päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistämiseksi sekä korruption estämiseksi. Sidonnaisuuksien julkaiseminen ennalta ehkäisee mahdollisuuksia vallan ja aseman väärinkäyttöön. Hyvän hallinnon noudattamista ja päätöksenteon pohjautumista yhteiseen etuun voidaan tarkkailla sidosten ollessa julkisia.

Kurikan kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla edistetään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia (henkilöstöjaosto 18.12.2019 § 20). Suunnitelma perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä Eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa.

Ilmoittajansuojelulainsäädännön edellyttämä ilmoituskanava

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta tuli voimaan 1.1.2023. Lainsäädännön tarkoituksena on varmistaa, että henkilö, joka työnsä yhteydessä havaitsee tai epäilee yleisen edun vastaista toimintaa erikseen määritellyillä EU:n tai kansallisen oikeuden aloilla, voi ilmoittaa asiasta turvallisesti. Direktiivi velvoittaa kuntia, kuntayhtymiä, liikelaitoskuntayhtymiä ja kunnallisia liikelaitoksia, joiden työ- tai virkasuhteessa olevien henkilöiden määrä on säännöllisesti vähintään 50, perustamaan sisäisen ilmoituskanavan väärinkäytösten ilmoittamista varten. Organisaatio voi halutessaan mahdollistaa myös nimettömien ilmoitusten vastaanottamisen.

Ilmoittajansuojelulakia sovelletaan sellaisten henkilöiden suojeluun, jotka ilmoittavat ilmoittajansuojeludirektiivin liitteessä tarkoitetun Euroopan unionin lainsäädännön tai sen kansallisen täytäntöönpanolainsäädännön tai muun kansallisen lainsäädännön rikkomisista seuraavilla lainsäädännön aloilla (eräin poikkeuksin):

1. julkiset hankinnat lukuun ottamatta puolustus- ja turvallisuushankintoja
2. finanssipalvelut, -tuotteet ja -markkinat
3. rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen
4. tuoteturvallisuus ja vaatimustenmukaisuus
5. liikenneturvallisuus
6. ympäristönsuojelu
7. säteily- ja ydinturvallisuus
8. elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuus sekä eläinten terveys ja hyvinvointi
9. Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 168 artiklan tarkoittama kansanterveys
10. kuluttajansuoja

11. yksityisyyden ja henkilötietojen suoja sekä verkko- ja tietojärjestelmien turvallisuus.

Lakia sovelletaan tekoihin tai laiminlyönteihin:

1. jotka on säädetty rangaistavaksi
2. joista voi seurata rangaistusluonteinen hallinnollinen seuraamus taikka
3. jotka voivat vakavasti vaarantaa lainsäädännön yleisen edun mukaisten tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginhallitus on 3.4.2023 päättänyt ottaa käyttöön sisäisen ilmoituskanavan lain Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta sekä päättänyt organisaation harkittavissa olevien linjausten osalta seuraavasti:

1. Kurikan kaupunki hyväksyy nimettömät ilmoitukset
2. Kurikan kaupunki hyväksyy ilmoitukset vain henkilöiltä, jotka ovat työ- tai virkasuhteessa kaupunkiin
3. Kurikan kaupunki ottaa lähtökohtaisesti vastaan vain kirjallisia ilmoituksia sähköisen ilmoituskanavan kautta
4. Kurikan kaupunki sitoutuu käsittelemään sisäiseen ilmoituskanavaan saapuvat ilmoitukset saman tietosuojatun prosessin mukaisesti huolimatta siitä, kuuluuko ilmoitus ilmoittajansuojelulain 2 § mukaisen soveltamisalan piiriin vai ei
5. Kurikan kaupungin organisaatiossa ilmoitusten käsittelijöiksi nimetään hallintojohtaja, hallinnon suunnittelija ja controller.

Vuoden 2023 aikana Kurikan ilmoituskanavaan ei ollut jätetty yhtäkään ilmoitusta.

2.2 SISÄINEN VALVONTA

2.2.1 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä selkoa siitä, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että

- kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kurikan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen 19.3.2018. Voimassa olevat kaupungin sisäisen valvonnan ohjeet sisältävät määräykset sisäisen valvonnan toimivallasta ja vastuista, riskienhallinnasta, kontrollitoimenpiteistä ja seurannasta. Ohjeessa määritellään lisäksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käsitteistöä ja prosesseja sekä kuvataan sisäisen valvonnan prosesseja.

Kuntalain 37 §:n mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.1.2022 kaupunkistrategian vuosille 2023-2027.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 8.10.2018. Konserniohje luo kaupunkikonsernille yhteiset pelisäännöt ja siten on osa kaupungin riskienhallintaa.

Kuntalain 14 § mukaisesti kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupungin hallintosäännön, jossa säädetään kuntalain 90 §:n mukaisista asioista. Kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksenteko- ja kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty. Hallintosäännössä luodaan siten kaupungin yhteiset pelisäännöt ja toimintatavat sekä annetaan tarpeelliset mää-

räykset mm. taloudenhoidosta. Sitä päivitetään ja tarkistetaan aina tarpeen vaatiessa. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 4.12.2023 § 107 viimeisimmät muutokset hallintosääntöön. Hallintosääntöä täydennettiin varautumisen ja valmiussuunnittelun osalta.

Kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymiä kaupungin organisaatiota ja hallintoa ohjaavia sääntöjä on pääsääntöisesti noudatettu vuoden aikana.

Voimassa olevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaisesti osastot ja tytäryhtiöt laativat vuosittain riskikartoitukset. Sivistisosasto, hallinto- ja talousosasto sekä tekninen osasto laativat kartoitukset osana talousarvion 2024 valmistelua. Toimialakohtaisen riskienarviointityönsä lisäksi tytäryhtiöt päivittävät kaupunkikonsernin yhtenäiset riskiarviointilomakkeet keväällä 2024. Lomakkeessa riskit luokitellaan ohjeen mukaisiin strategisiin, toiminnallisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin kaupunginhallituksen 23.8.2021 hyväksymän kaupunkikonsernin riskikartan mukaisesti. Kaupunginhallitukselle raportointiin havainnoista edellisen kerran 6.3.2024 ja seuraavan kerran keväällä 2024.

Kaupunginhallitus on kilpailuttanut ja hankkinut sisäisen tarkastuksen palvelut (KH § 242 20.9.2021). Hankinnan voitti KPMG julkisyhteisöt Oy. Taloussuunnittelun ja -raportoinnin tarkastuksen raportin perusteella on alettu kehittää erityisesti raportoinnin prosesseja. Sisäinen tarkastus on vuonna 2023 edennyt tietoturvan ja tietosuojaan tarkastamiseen, josta tulleen raportin mukaisia toimenpiteitä on alettu valmistella alkuvuodesta 2024.

Vuoden aikana on lisäksi laadittu talousarvion toteutumisesta raportti kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle ajoilta 1.1.–31.3.2023, 1.1.–30.6.2023 ja 1.1.–30.9.2023. Raporteissa oli numeerisen seurannan lisäksi myös toiminnallisten tavoitteiden seuranta osastopäälliköiden katsauksissa. Kaupunginhallitukselle on lähetetty yksikkökohtaisia toteumatulosteita käyttötaloudesta, investoinneista ja tuloslaskelmasta.

Hallintokuntaakohtaisessa raportoinnissa on käytävissä web-pohjainen Tane-talouden raportointijärjestelmä.

Määrärahaseurantaa ja raportointia on kehitetty kuukausikatsausten muodossa. Kuukausikatsaukset laaditaan kuukausittain maalis-joulukuussa. Vuodesta 2023 alkaen vastualueiden esimiehet ovat ottaneet kantaa yhtenäisellä lomakkeella talousarvion toteutumiseen käyttötalouden osalta. Investointien osalta raportointia

tulee kehittää jatkossa edelleen. Raportoinnissa on painotettu talousarviomuutosten tarpeen ennakkointia hyvissä ajoin.

Maksuliikenteen hoidossa, laskujen hyväksymisessä ym. taloudenhoidossa on noudatettu voimassa olevia sisäisen valvonnan ohjeita. Kaupunginhallitus on 28.1.2019 hyväksynyt laskutus- ja perintäohjeen, jolla varmistetaan yhtenäiset toimintatavat myös tältä osin.

2.2.2 Sisäinen valvonta hallinto- ja talousosastolla

Kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta ja tilaaja-lautakunta ovat päättäneet laskujen ja tositteiden hyväksyjät toimikaudeksi. Maksujen hyväksyjä vastaa maksun oikeellisuudesta. Hallinto- ja talousosastolla ei ole käteiskassavaroja.

Sisäinen valvonta kohdistuu talousarvion toteutumisen lisäksi henkilöstöhallintoon mm. henkilöstöohjeiden noudattamiseen, toimivaltaan ja tehtävien jakoon. Tarkkailua ja valvontaa toteuttavat jatkuvana seurantana kaikki toimialan valmistelua ja päätöksentekoa suorittavat henkilöt. Päävastuu valvonnasta on kaupunginjohtajalla, talousjohtajalla, hallintojohtajalla, henkilöstöpäälliköllä, tilaajalautakunnan osalta controllerilla ja ympäristöterveydenhuollon osalta ympäristöterveysjohtajalla.

Talousarvion toteutumista toimielimet seuraavat neljännesvuosittain erillisellä talousarvion osavuosiraportilla. Erityisiä puutteita ei ole tilikaudella 2023 huomioitu. Kaupunginhallituksen konsernivalvonnasta raportoidaan konserniosassa.

Vuonna 2023 hallinto- ja talousosastolla on yritetty hallita ja vähentää kaupunginhallitukselle aiemmin raportoituja operatiivisia riskejä kaikissa tukitoiminnoissa.

Palkanlaskenta siirrettiin onnistuneesti vuodenvaihteessa 2023 kokonaan Visma Public Oy:lle siten, että kaupunki sai pääkäyttäjä -toiminnot hallintaansa ja aikaisempi palveluntarjoaja Monetra Pirkanmaa Oy jäi välistä pois kokonaan. Kaupunki luopui yhtiön omistuksesta ja in-house statuksesta.

Tietohallinnon henkilöstönsiirtosopimusta Järvinet Oy:hyn ei ole pantu vielä täytäntöön, koska KKV riitautti in-house statuksen tulkinnan valtakunnallisesti. Lisäksi hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteellisia vaatimuksia tosiasiallisen määräysvallan saamiseksi in-house yhtiössä. KKV antaa asiasta toisen lausuntonsa maalishuhtikuun aikana. Kurikan kaupunki ei voi siirtää tietohallinnon henkilöstöään niin kauan kuin edellä mainittu tila on epäselvä; vaarana on, että kaupungilla ei olisi tietohallinnon henkilöstöä eikä laillista tietohallinnon palveluntarjoajaa. Tietohallinnon henkilöstö on suoritunut vuonna 2023 tehtävistään hyvin.

Talousosastolle palkattiin määräaikainen kokenut laskenta-asiantuntija. Tämä rekrytointi poisti talousosaston operatiivisen riskin väliaikaisesti vuoden 2023 ja kevään 2024 osalta.

2.2.3 Sisäinen valvonta elinvoimaosastolla

Elinvoimalautakunta ja maaseutulautakunta ovat päättäneet laskujen ja tositteiden hyväksyjät toimikaudeksi. Maksujen hyväksyjä vastaa maksun oikeellisuudesta. Elinvoimaosastolla ei ole käteiskassavaroja.

Sisäinen valvonta kohdistuu talousarvion toteutumisen lisäksi henkilöstöhallintoon mm. henki-

löstöohjeiden noudattamiseen, toimivaltaan ja tehtävien jakoon.

Tarkkailua ja valvontaa toteuttavat jatkuvana seurantana kaikki toimialan valmistelua ja päätöksentekoa suorittavat henkilöt. Päävastuu valvonnasta on elinvoimajohtajalla, maaseutupäälliköllä ja lomituspalvelupäälliköllä. Lomitus-

palveluissa noudatetaan Melan edellyttämää toimintokohtaista sisäisen valvonnan ohjeistusta. Maaseutupalveluissa on erillinen valvontamekanismi (ISO 27001 standardi) tietoturvakäytänteisiin. Valvontamekanismi sisältää itsearvioinnin, raportoinnin ja Maaseutuviraston suorittaman

evaluoinnin.

Talousarvion toteutumista lautakunnat seuraavat neljännesvuosittain erillisellä talousarvion osavuosiraportilla. Erityisiä puutteita ei ole tilikaudella 2023 huomattu.

2.2.4 Sisäinen valvonta sivistysosastolla

Sivistyslautakunta ja vapaa-aikalautakunta ovat valinneet rahavarojen (käteiskassavarat) tarkastajat tammikuussa 2022 valtuustokauden loppuun. Rahavarojen tarkastajat raportoivat tarkastuksesta lautakunnalle. Lisäksi lautakunnat valitsevat laskujen ja tositteiden hyväksyjät toimikaudeksi. Maksujen hyväksyjä vastaa maksun oikeellisuudesta.

Sisäinen valvonta kohdistuu talousarvion toteutumisen lisäksi henkilöstöhallintoon mm. henkilöstöohjeiden noudattamiseen, toimivaltaan ja tehtävien jakoon.

Tarkkailua ja valvontaa toteuttavat jatkuvana seurantana kaikki toimialan valmistelua ja päätöksentekoa suorittavat henkilöt. Päävastuu valvonnasta on sivistysjohtajalla, varhaiskasvatuspäälliköllä, opetuspäälliköllä, kirjastotoimen johtajalla, vapaa-aikatoiminnan vastualueen johtajalla, yksiköiden johtajilla ja koulujen rehtoreilla ja muilla eri päätöksillä määritellyillä tilivelvollisilla.

Talousarvion toteutumista lautakunnat seuraavat neljännesvuosittain erillisellä talousarvion osavuosiraportilla. Erityisiä puutteita ei ole tilikaudella 2023 huomattu.

2.2.5 Sisäinen valvonta teknisellä osastolla

Tekninen lautakunta on valinnut laskujen ja tositteiden hyväksyjät sekä sisäisen valvonnan ohjeiden mukaiset tarkastajat toimikaudeksi. Maksujen hyväksyjä vastaa maksun oikeellisuudesta. Vastuualueiden päälliköt tarkastavat kaupungille eri urakoitsijoiden antamat työaikaiset ja takuajan vakuudet.

Sisäinen valvonta kohdistuu talousarvion toteutumisen lisäksi henkilöstöhallintoon mm. henkilöstöohjeiden noudattamiseen, toimivaltaan ja tehtävien jakoon.

Tarkkailua ja valvontaa toteuttavat jatkuvana seurantana kaikki toimialan valmistelua ja päätöksentekoa suorittavat henkilöt. Päävastuu valvonnasta on teknisellä johtajalla ja vastualueiden päälliköillä.

Talousarvion toteutumista seurattiin kuukausittain

Tanen avulla osastopäällikön ja vastualueiden päälliköiden toimesta. Lisäksi talouden toteutuma raportoitii kirjallisesti valtuustolle neljännesvuosittain.

Erityisiä puutteita ei ole tilikaudella 2023 huomattu.

2.3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

2.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelmassa. Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tuottoina kertynyt tulo-rahoitus riittää palvelujen järjestämisestä aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Virallisessa tuloslaskelmassa esitetään ulkoiset erät.

Tilikauden tulos

Kurikan kaupungin tilikauden tulos oli 6,9 milj. euroa ylijäämäinen. Vuoteen 2022 verrattuna tulos parani 2,9 milj. euroa. Tilikauden ylijäämä oli 7,1 milj. euroa, mikä vahvistaa taseeseen kertynyttä ylijäämää 19,66 milj. euroon 31.12.2023.

Toimintakate oli -52,8 milj. euroa. Toimintakate vahvistui 92,7 milj. euroa eli 63,7 % edellisvuodesta, koska sote-uudistuksen vuoksi kaupungin toimintakuluja siirtyi hyvinvointialueelle merkittävästi toimintatuottoja enemmän. Siirtynyt valtionosuus- ja verorahoitus eivät ole kaupungin toimintatuottoja.

Vuosikate oli 14,9 milj. euroa, mikä kattoi poistot 185 %:sti. Vuosikatteen toteuma oli vuoteen 2022 verrattuna 4,1 milj. euroa parempi.

Tuotot

Ulkoisia toimintatuottoja kertyi 26,6 milj. euroa, mikä on 6,1 milj. euroa eli 18,7 % vähemmän kuin vuonna 2022. Toimintatuotoilla katettiin noin 50,4 % toimintakuluista, kun vertailuvuonna suhdeluku oli noin 22,5 %. Suhdeluvun muutoksen taustalla on em. sote-uudistuksen vaikutus.

Myyntituotot 18,6 milj. euroa toteutuivat 2,2 milj. euroa vuotta 2022 pienempinä. JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymälle tuotettujen puhtaus- ja ruokapalvelujen tuottaminen siirtyi hyvinvointialueelle, mikä vähensi toimintatuottoja puhtauspalveluissa alle 0,3 milj. euroa ja ruokapalveluissa alle 1,7 milj. euroa.

Maksutuotot 2,3 milj. euroa toteutuivat 0,1 milj. euroa vuotta 2022 suurempina. Uutena eränä edellisvuoteen verrattuna oli vuoden 2023 alusta kaupungin toiminnaksi siirtyneen ympäristöterve-

ydenhuollon valvontamaksut.

Tukia ja avustuksia kertyi 1,3 milj. euroa, mikä oli 0,7 milj. euroa vuoden 2022 toteumaa vähemmän. Vertailuvuonna 2022 tukiin ja avustuksiin sisältyi valtion korona-avustus 0,4 milj. euroa.

Muut toimintatuotot 4,4 milj. euroa toteutuivat 3,3 milj. euroa vuotta 2022 pienempinä. Erä sisältää vertailuvuonna 2022 pysyvien vastaavien myyntivoittoja 3,1 milj. euroa, joista 2,7 milj. euroa muodostui kaupungin omistaman teollisuushallin sijoittamisesta tytäryhtiö Kurikan Toimitilat Oy:öön tasearvon ylittävistä markkina-arvosta. Muihin toimintatuottoihin sisältyvät vuokratuotot, jotka joiltain osin kasvoivat ja toiselta osin vähenivät. Teollisuus- ja liiketiloja siirtyminen vuonna 2022 Kurikan Toimitilat Oy:n hallinnoitaviksi pienensi vuokratuloja n.0,4 milj. euroa ja Iloniemen palvelukodin välivuokrausmallin poistuminen myös 0,4 milj. euroa, toki samoin toimintamenot pienenevät tilojen ylläpitomenojen verran. Sote-toimitilojen vuokrat kasvoivat n.0,5 milj. euroa vuokrasopimuksen päivityksen ja indeksikorotuksen vuoksi.

Ulkoiset toimintatuotot ilman lomituspalvelujen tulosaluetta olivat 9,7 milj. euroa, mikä on 5,7 milj. euroa eli 37,2 % vähemmän kuin vuonna 2022. Muutosta selittää em. sote-uudistuksen vaikutukset ja vuoden 2022 kertaluontoiset pysyvien vastaavien myyntivoitot.

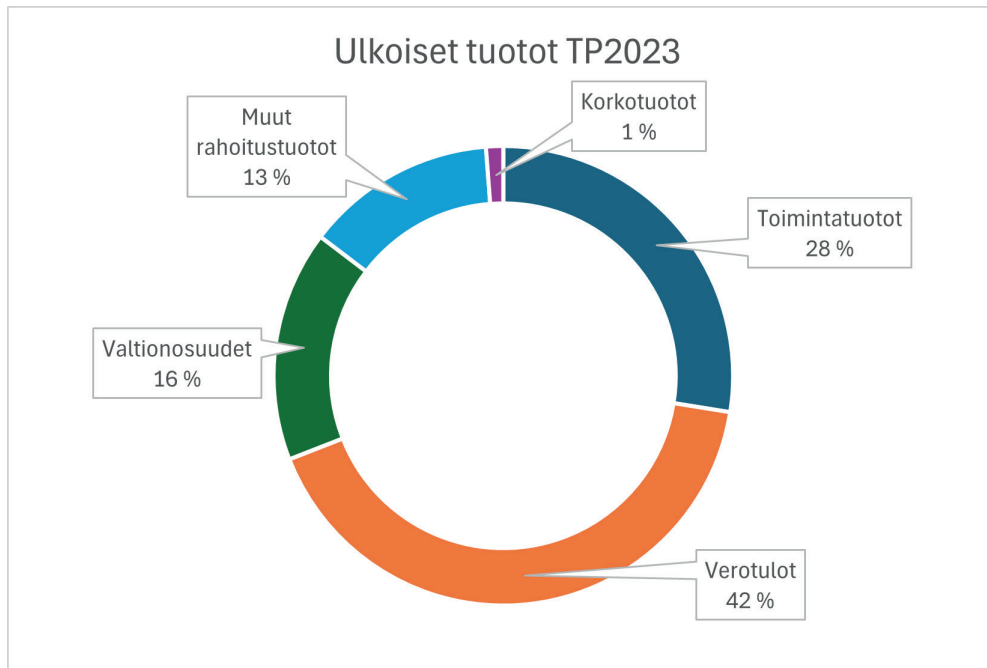
Verotulot 40,2 milj. euroa toteutuivat -32 milj. euroa eli -44,3 % vuotta 2022 pienempinä. Muutos johtuu sote-uudistuksen rahoitusmuutoksista. Kunnallisverotuloja kertyi 30,9 milj. euroa, mikä on -29,8 milj. euroa eli -49,1 % edellisvuotta vähemmän. Yhteisöverotuloja kertyi 4,0 milj. euroa, mikä on -2,4 milj. euroa eli -37,6 % edellisvuotta vähemmän. Kiinteistöverotuloihin sote-uudistus ei vaikuttanut. Niitä kertyi 5,3 milj. euroa, mikä on 0,2 milj. euroa eli 4,2 % edellisvuotta enemmän. Verotulojen erittely on esitetty liitetiedossa numero 7.

Valtionosuuksia kertyi yhteensä 15,7 milj. euroa vuonna 2023. Valtionosuuksien määrä väheni

sote-uudistuksen vuoksi -56,7 milj. euroa eli -78,3 % vuodesta 2022. Valtionosuuksien erittely on esitetty liitetiedossa numero 8.

Rahoitustuotot 13,0 milj. euroa toteutuivat 1,5 milj. euroa vuotta 2022 suurempana. Korkotuot-

toja kertyi 1,1 milj. euroa eli lähes 0,5 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Osinkotuotoista suurimmat olivat Fortum Oyj:ltä 7,1 milj. euroa ja Neste Oyj:ltä 5,6 milj. euroa.

Kulut

Kurikan kaupungin ulkoisten toimintakulujen kokonaismäärä oli yhteensä -79,4 milj. euroa. Toimintakulut pienentyivät -98,8 milj. euroa eli -55,4 % vuoteen 2022 verrattuna. Pääsyy kulujen vähentymiseen oli sote-uudistus, jonka yhteydessä kaupungilta siirtyi kaikki sote-, pelaja kuraattoripalvelut sekä niihin liittyvät puhtaus- ja ruokapalvelut Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen kustannuksiksi.

Henkilöstökulujen toteuma 52,7 milj. euroa pienentyi vuoteen 2022 verrattuna 0,7 milj. euroa eli -1,4 %. Sote-uudistuksen vuoksi hyvinvointialueelle siirtyi puhtaus- ja ruokapalveluista sote- ja pelastuspalveluihin tukipalveluja tuottaneet henkilöt, n.34 henkilötyövuotta. Tämä vähensi puhtaus- ja ruokapalvelujen henkilöstömenoja n.1,36 milj. euroa. Myös kuraattorit siirtyivät hyvinvointialueelle. Toisaalta kaupungin palvelukseen siirtyi ympäristöterveydenhuollon henkilöstö, henkilöstömenot lähes 1 milj. euroa.

Palkkakulut kasvoivat +1,8 % mm. työehtosopimusten mukaisten palkankorotusten vuoksi, mutta henkilöstösivukulut pienenevät merkittävästi erityisesti uuden tasausmaksun korvattua vanhan

eläkemenoperusteisen kuol-maksun sote-uudistuksen yhteydessä. Henkilöstökulujen tarkempi analysointi on toimintakertomuksen osiossa Kaupungin henkilöstö.

Palvelujen ostojen toteuma oli 13,3 milj. euroa, mikä oli 96,3 milj. euroa eli -87,9 % vuotta 2022 vähemmän. Merkittävin muutos aiheutuis sote-uudistuksesta, jonka myötä 94,3 milj. euron sote-, työllisyys- ja pelastuspalveluostot siirtyivät pois kaupungilta. Keskushallinnon muut palveluostot sisältävät varovaisuuden periaatteella menoksi vuodelle 2023 kirjatun 42 tuhannen euron laskun Etelä-pohjanmaan pelastuslaitos-liikelaitoksen purkautumisesta.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän kulut 6,2 milj. euroa toteutuivat n. 0,3 milj. euroa vuotta 2022 pienempinä. Sote-keittiöiden ja sote-kiinteistöjen puhtauspalvelujen siirtyminen hyvinvointialueiden tuotettavaksi laski elintarvike-, puhdistusaine ja -tarvikemenoja n.0,5 milj. eurolla. Elintarvikkeiden hinnankorotukset olivat n.20 %, muissa tarvikkeet-ryhmissä hinnat nousivat myös. Merkittävimmät yksittäiset kuluerät olivat sähkö ja kaasu 1,5 milj. euroa ja lämmitys 1,4 milj. euroa.

Avustuskulujen 4,5 milj. euron toteuma oli 0,4 milj. euroa pienempi kuin vuonna 2022. Avustuksista merkittävimmät erät olivat 1,4 milj. euroa itse järjestetty lomitus, 1,3 milj. euroa avustukset yhteisöille, lähes 1,0 milj. euroa työmarkkinatuen kuntaosuus ja 0,8 milj. euroa lasten kotihoidon tuet. Avustukset yhteisöille sisältävät mm. avustukset tienhoitokunnille, yhdistyksille ja kansalaisopistolle. Itse järjestetyn lomituksen kustannukset Mela korvaa kokonaisuudessaan. Kotihoidon tuista kuntalisän osuus oli 148 tuhatta euroa.

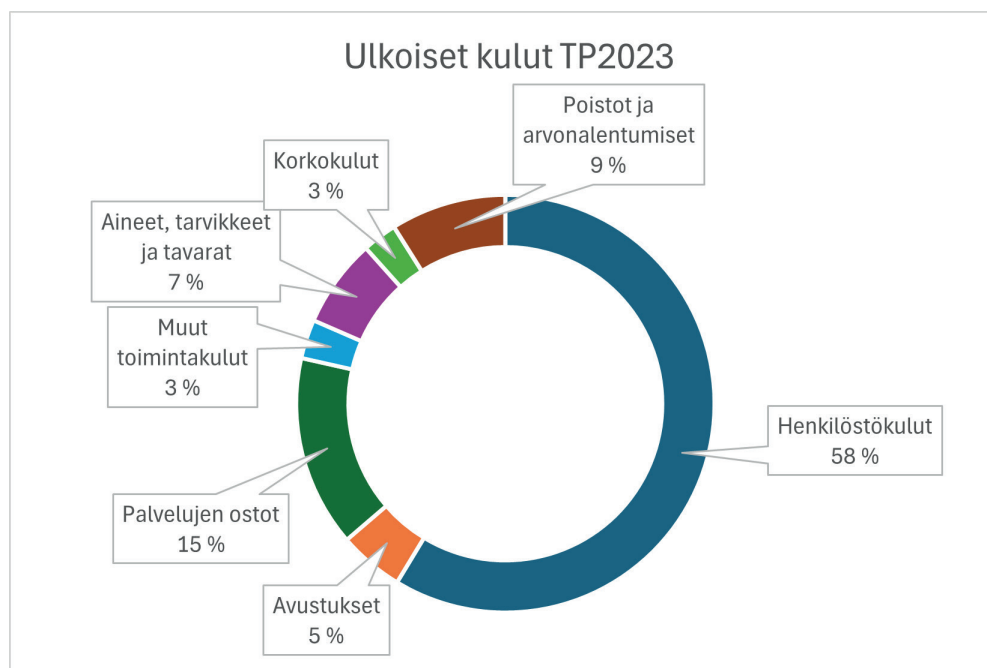
Muut toimintakulut olivat 2,7 milj. euroa ja toteutuivat lähes 1 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Rakennusten ja huoneistojen vuokrat 1,8 milj. euroa olivat merkittävin yksittäinen kuluerä, ja se pieneni 0,6 milj. euroa vuodesta 2022. Summa sisältää kuntamallin mukaista kuluja 0,5 milj. euroa, jotka kaupunki on maksanut Ukrainasta sotaa paenneiden vuokratulujaja, ja jotka on kattanut tuloihin kirjattava Seinäjoen vastaanottokeskuksen maksama korvaus. Vähennystä edellisvuoteen verrattuna selittää Jalasjärven yläasteen väistötilojen vuokrasopimuksen päättyminen kesällä (0,5 milj. euroa) ja Iloniemen palvelukodin välivuokrausmallin poistuminen sote-uudistuksen vuoksi (0,4 milj. euroa).

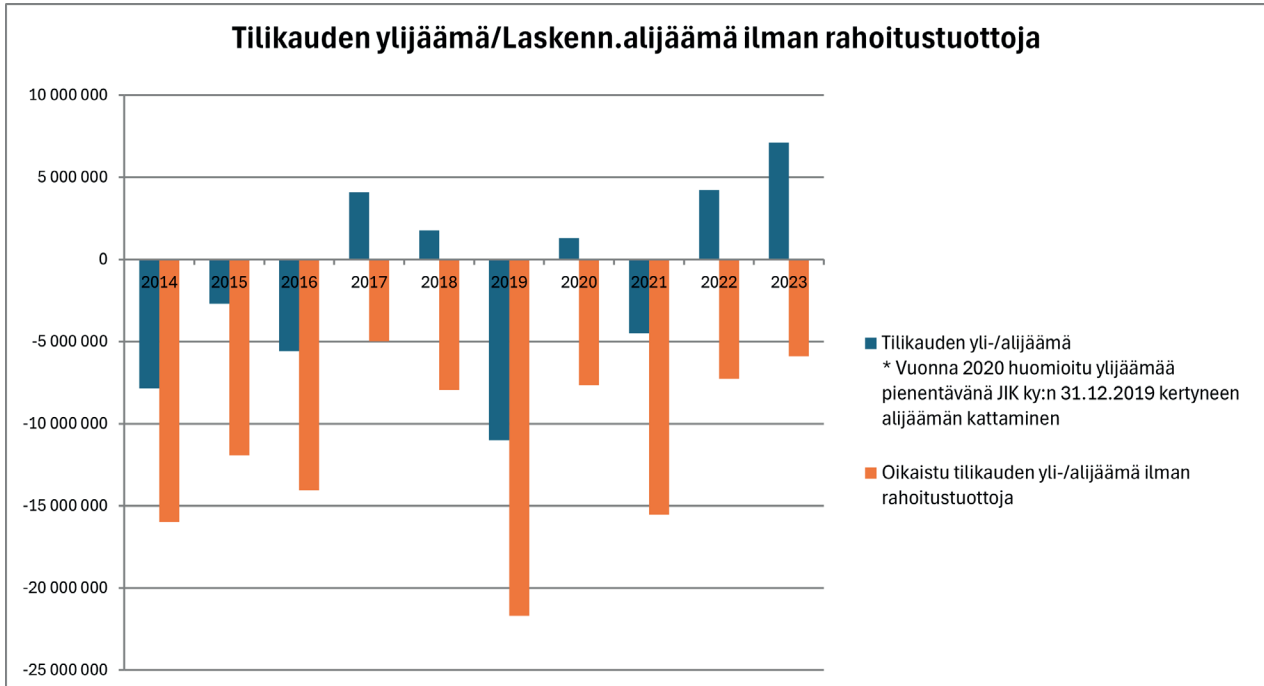
Muihin toimintakuluihin sisältyi vertailuvuonna 2022 pysyvien vastaavien myyntitappioita 0,4 milj. euroa, joista merkittävimmän osan muodosti kaupungin liikekiinteistöjen vastikkeettomat siirrot tytäryhtiö Kurikan Toimitilat Oy:lle. Vuonna 2023 vastaavia myyntitappioita kirjattiin vain 7 tuhatta euroa.

Toimintakulut ilman lomituspalvelut tulosaluetta olivat 161,3 milj. euroa, mikä on 98,5 milj. euroa eli -61 % vähemmän kuin vuonna 2022. Toimintakulujen muutosta selittää erityisesti em. sote-uudistuksen vaikutukset.

Rahoitus- ja korkokulut toteutuivat 2,4 milj. euronaa muodostuen lähes kokonaisuudessaan korkokuluista. Korkokulut toteutuivat 1,8 milj. euroa vuotta 2022 suurempina lainamäärän ja korkotason nousun johdosta. Vuonna 2023 lainakannan kesikorko oli 1,84 % (0,67 % vuonna 2022) ilman lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja. Tilinpäätöshetkellä lainakannan korkositoumukset jakautuivat 70,9 % pitkäaikaisiin ja 29,1 % lyhytaikaisiin.

Suunnitelman mukaiset poistot 8,0 milj. euroa kasvoivat 1,1 milj. euroa vuodesta 2022. Rakennuksista sekä kiinteistä rakenteista ja laitteista kirjattiin suurimmat poistot, yhteensä 7,2 milj. euroa.

Yllä olevasta kuvaajasta on nähtävissä Kurikan kaupungin tilikauden yli-/alijäämän kehitys vuosina 2014-2023 sekä tilikauden yli-/alijäämän kehitys, kun tilikauden tuotoissa ei ole huomioitu muita rahoitustuottoja. Osinkotulojen suhteellinen merkitys Kurikan kaupungin taloudelle on sote-uudistuksen jälkeen kasvanut entisestään, sillä ne muodostivat vuonna 2023 jo 13,4 prosenttia kaupungin käytössä olevista tuloista, ja osuus tulee vuonna 2024 kasvamaan. Osinkotulojen merkitystä kuvaa se, että Kuntaliiton kuntakohtaisen veroennustekehikon perusteella arvioituna veroprosenttia tulisi korottaa 3,5 prosenttiyksikköä 11,90 %:iin, että verotuloja kertyisi 12,8 milj. euroa enemmän.

TULOSLASKELMA

TULOSLASKELMA

	Tilinpäätös 2023,	Tilinpäätös 2022,
	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	26 644	32 768
Toimintakulut	-79 454	-178 218
Toimintakate	-52 810	-145 450
Verotulot	40 199	72 215
Valtionosuudet	15 734	72 484
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 191	704
Muut rahoitustuotot	13 005	11 495
Korkokulut	-2 411	-605
Muut rahoituskulut	-16	4
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	11 769	11 598
Vuosikate	14 891	10 847
Poistot ja arvonalentumiset	-8 030	-6 909
Tilikauden tulos	6 861	3 938
Poistoeron -lisäys/+vähennys	269	292
Tilikauden yli-/alijäämä	7 130	4 230
Ei sisällä sisäisiä eriä.		
TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	33,5 %	18,4 %
Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset, %	185,4 %	157,0 %
Vuosikate, euroa/asukas	754	545
Asukasmäärä	19 760	19 890

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate / poistot, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä.

Vuosikate euroa/asukas

$$= \text{vuosikate} / \text{asukasmäärä}$$

Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa. Kuntakohtaisia eroja selittävät toimintojen organisointi ja palvelutoiminnan laajuus.

2.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmassa esitetään Kurikan kaupungin tilikauden aikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin kaupunki on pystynyt tilikauden aikana toiminnan avulla saamaan rahavaroja toimintaedellytystensä säilyttämiseen, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun. Tilikauden 2023 toiminnan rahavirta oli 14,4 milj. euroa ylijäämäinen ja se toteutui 6,8 milj. euroa vuotta 2022 suurempana. Vuosikate kattoi poistoista 185 %. Vuosikatetta on analysoitu osiossa Tilikauden tuloksen muodostuminen. Tulorahoituksen korjauserissä on oikaistu pysyvien vastaavien myyntivoittoja ja -tappioita sekä pakollisten varausten muutoksia, mitkä esitetään investointien rahavirrassa.

Investointien rahavirrat osoittavat sen rahavarojen käytön, joiden avulla kaupunki järjestää palvelutuotannon edellytykset ja kerryttää tulevia rahavirtoja pitkällä aikavälillä. Tilikauden investointien rahavirta oli 22,9 milj. euroa negatiivinen. Investointimenot olivat 23,3 milj. euroa ja ne vähenivät 12,4 milj. euroa vuoteen 2022 verrattuna. Investointimenot toteutuivat 2,8 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Saadut rahoitusosuudet investointikuluihin olivat alle 0,6 milj. euroa. Pysyvien vastaavien luovutustulot olivat 48 tuhatta euroa. Luovutustuloja kertyi 5,4 milj. euroa vertailuvuotta vähemmän, koska vertailuvuoden lukua korotti kertaluonteiset, vastikkeettomat kiinteistösijoitukset tytäryhtiö Kurikan Toimitilat Oy:öön.

Kaupungin nettoinvestoinnit (investointimenot vähennettynä rahoitusosuuksilla) olivat lähes 23 milj. euroa. Nettoinvestoinnit toteutuivat lähes 2,8 milj. euroa muutettua talousarviota pienempänä. Määrärahat alittuivat useammassa eri kohteessa. Euromääräisesti suurin oli katu- ja tieinvestointien alittuminen 0,8 milj. eurolla. Alitus johtui useammasta eri kohteesta, euromääräisesti suurimpana katu- ja tieinvestointien alittuminen 0,8 milj. eurolla. Investointihankkeita on analysoitu Talousarvion toteutumisvertailun investointiosassa.

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostui 8,5 milj. euroa negatiiviseksi, mikä on 14,2 milj.

euroa enemmän kuin vuonna 2021. Negatiivinen välitulos osoittaa, kuinka paljon kuluja on jouduttu kattamaan olemassa olevia rahavaroja vähentämällä tai lainoja lisäämällä.

Tunnusluku investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku oli Kurikan kaupungilla 64,9 %. Tunnusluku vahvistui 34,5 %-yksikköä vertailuvuodesta 2022 vuosikatteen vahvistuttua ja investointitason laskettua.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirrat osoittavat antolaina- ja muiden saamisten, toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden sekä vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana. Tilikauden rahoituksen rahavirta oli 8,3 milj. euroa.

Antolainasaamisten lisäys oli tilikaudella 0,2 milj. euroa. JIK ky:n purkamisen yhteydessä siirtyi omistajakunnille omistusosuuksien suhteessa JIK ky:n TT Botnialle myöntämä pääomalaina; Kurikan osuus oli 156 tuhatta euroa. Muu lisäys oli Kurikan Jäähalli Oy:lle myönnetyn pääomalaina kolmas erä. Antolainasaamisten vähennykset olivat alle 0,6 milj. euroa.

Uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 34,0 milj. euroa, mikä on 7 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2022 ja 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota vähemmän. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 14,7 milj. euroa maksusuunnitelman mukaisesti. Lyhytaikaisten lainojen muutos oli 14,0 milj. euroa negatiivinen, mikä poikkeaa muutetusta talousarviosta koko summaltaan. Kaupungin lainakanta kasvoi 5,3 milj. euroa.

Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyvät toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, vaihto-omaisuuden muutos, saamisten muutos sekä korottomien velkojen muutos. Kaupungin saamiset vähentyivät 9,5 milj. euroa päättyneellä tilikaudella, minkä vaikutus on rahavaroja lisäävä. Korottomat velat vähenivät 6,9 milj. euroa päättyneellä tilikaudella, minkä vaikutus on rahavaroja lisäävä. Korottomiin velkoihin sisältyy saadut ennakat, ostovelat, muut velat ja siirtovelat.

Tunnusluku lainanhoitokate kertoo tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tunnusluku oli Kurikan kaupungilla 0,56, se heikkeni 0,39 %-yksikköä erityisesti lainalyhennysten kasvun vuoksi. Lainalyhennyksiin lasketaan Kuntatodistusten pois maksaminen. Vertailuvuoden tunnusluku on korjattu, tunnusluvun laskentakaavassa havaitun virheen vuoksi. Kun tunnusluvun arvon on 1–2, on kunnan lainanhoitokyky tyydyttävä.

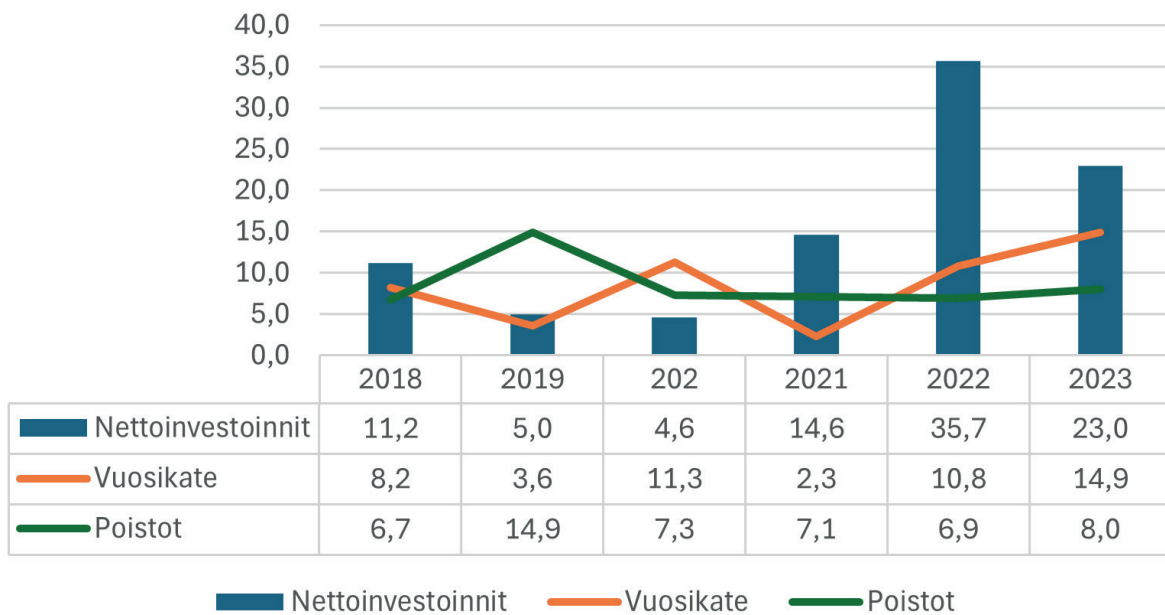
Rahavarojen muutos

Toiminnan ja investointien rahavirran sekä rahoituksen rahavirran yhteenlaskettu määrä osoittaa kaupungin rahavarojen muutoksen. Rahavaroja ovat rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankki-

saamiset. Kaupungin rahavarojen muutos oli 0,2 milj. euroa negatiivinen. Kassavaroja kasvatettiin vertailuvuonna tietoisesti talouden puskureiksi ja maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Kaupungin kassavarat olivat 43,4 milj. euroa 31.12.2023. Tunnusluku kassan riittävyys kertoo, että tilinpäätöshetkellä rahavaroilla olisi katettu kaikki kassasta maksut 132 päivän ajan. Tunnusluku vahvistui 62 päivää edellisvuodesta, vaikka kassavarat vähenivät. Tämä johtuu siitä, että kassasta maksut ovat vähentyneet sote-uudistuksen myötä. Tulee kuitenkin huomioida, että rahavarioihin tulee tunnusluvussa ottaa huomioon myös kaupungin rahoitusarvopaperit tasearvostaan. Likvidejä kassavaroja kaupungilla on selkeästi vähemmän, 14,4 milj. euroa.

Nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot, milj. €

Yllä olevasta kuvaajasta on nähtävissä Kurikan kaupungin vuosikatteen, poistojen ja nettoinvestointien suhde vuosina 2018–2023.

RAHOITUSLASKELMA**Toiminnan ja investointien rahavirta**

Toiminnan rahavirta

Vuosikate

Tulorahoituksen korjauserät

Toiminnan rahavirta yhteensä

Investointien rahavirta

Investointimenot

Rahoitusosuudet investointeihin

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot

Investointien rahavirta yhteensä**Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä****Rahoituksen rahavirta**

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset

Antolainasaamisten vähennykset

Antolainojen muutokset yhteensä

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

Lyhytaikaisten lainojen muutos

Lainakannan muutokset yhteensä

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset

Vaihto-omaisuuden muutos

Saamisten muutos

Korottomien velkojen muutos

Rahoituksen rahavirta**Rahavarojen muutos**

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.

Rahavarat 1.1

Erotus

TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 5 vuodelta, 1000 €

Investointien tulorahoitus, %

Lainanhoitokate

Kassan riittävyys,pv

Asukasmäärä

Tilinpäätös 2023**1000 euroa****Tilinpäätös 2022****1000 euroa**

14 891

-470

14 421

-23 514

559

49

-22 907

-8 486

-204

561

357

34 000

-14 718

-14 000

5 282

71

16

9 467

-6 940

8 252

-234

43 370

43 604

-234

-35 394

64,9

0,56

132

19 760

10 847

-3 223

7 623

-35 905

238

5 402

-30 265

-22 641

-2 053

1 140

-913

41 000

-11 544

4 000

33 456

-87

0

-2 517

2 060

31 999

9 358

43 604

34 246

9 358

-29 626

30,4

0,94

70

19 890

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

= tilinpäätösten 2017-2021 toiminnan ja investointien rahavirtojen summa

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi

Investointien tulo-rahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

2.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Tase kuvaa Kurikan kaupungin taloudellista asemaa tilinpäätöspäivänä 31.12.2023. Kaupungin taseen loppusumma oli vuoden 2023 lopussa 243,6 milj. euroa, mikä oli 3,1 milj. euroa enemmän kuin vuoden 2022 lopussa.

Sote-uudistuksen vuoksi kaupungin alkavaan taseeseen 01.01.2023 tehtiin useita poikkeavia kirjauksia, jotka vaikuttivat myös taseen loppusummaan.

Vastaavaa

Pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet 125,1 milj. euroa olivat taseen merkittävien omaisuuserä muodostaen 51,3 % taseen loppusummasta. Aineelliset hyödykkeet kasvoivat 15,0 milj. euroa eli 13,6 % päättyneellä tilikaudella. Maa- ja vesialueiden hankinnat sisältäen liittymismaksut ylittivät myytyjen maa-alueiden tasearvot 0,1 milj. eurolla. Tase-erät ”rakennukset”, ”kiinteät rakenteet ja laitteet” sekä ”koneet ja kalusto” kasvoivat yhteensä 29,2 milj. euroa vuodesta 2022. Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat vähenivät 14,3 milj. euroa. Kesken-eräiset hankinnat koskevat rakennushankkeita, joiden valmistusajankohta ajoittuu tuleville tilikausille. Näistä merkittävimpiä ovat Kurikan Perhekeskus ja Kivaskallion urheiluhalli. Kesken-eräisistä hankinnoista valmistuneisiin kirjattiin päättyneellä tilikaudella merkittävimpänä Sote-keskuksen laajennus ja Jalasjärven koulukeskushanke.

Sote-uudistus aiheutti merkittäviä muutoksia pysyvien vastaavien sijoituksiin. Erä sisältää osakkeet ja osuudet, muut lainasaamiset ja muut saamiset. Sote-uudistuksen voimaanpanolain ja kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston lausuntojen mukaisesti alkavasta taseesta 2023 kirjattiin pois Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän 5.680.786,61 euron ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän 210.055,11 euron jäsenosuudet. Lisäksi korotettiin JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän 2 milj. euron jäsenosuutta 4.410.880,39 eurolla. Muutokset kirjattiin omaa pääomaa vasten. Kun JIK ky purettiin vuoden 2023 aikana, sen korotettu jäsenosuus kirjattiin alas. Vuoden lopussa 31.12.2023 jäljellä olevat kuntayhtymäosuudet koostuvat Seinäjoen ja Suupohjan

koulutuskuntayhtymien sekä Etelä-Pohjanmaan liiton jäsenosuuksista.

JIK ky:n purun vuoksi sen omistamat TT Botnia Oy:n osakkeet siirrettiin omistajakunnille ja tämä korotti Kurikan muita osakkeita ja osuuksia 76.315 eurolla. Sijoituksiin luettavat lainasaamiset kasvoivat samassa yhteydessä JIK ky:ltä siirtyneiden TT Botnia Oy:n pääomallainalla 78.192 euroa ja vähentyivät aiemmin myönnettujen lainojen maksusuunnitelmien mukaisesti.

Vaihtuvien vastaavien myyntisaamiset vähenivät 1,8 milj. euroa päättyneellä tilikaudella. Tämä selittyy tilinpäätöksen 2022 vuokratarkistuksen aiheuttamilla vuokrasaamisilla. Siirtosaamiset vähenivät 2,0 milj. euroa edellisvuodesta. Siirtosaamiin on vertailuvuonna kirjattu mm. Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin yhteensä 0,9 milj. euron ylijäämän palautus päättyneeltä tilikaudelta ja edellisiltä tilikausilta.

Rahoitusarvopapereihin sijoitettiin kaupunginvaltuuston 30.10.2023 § 90 päätöksen mukaisesti 7 eri osakkeeseen, joiden hankinta-arvoksi muodostui 633.357,73 euroa. Kaupungin keskeisimmät rahoitusarvopaperisijoitukset ovat Fortum Oyj:ssä ja Neste Oyj:ssä. Ne on arvostettu taseessa hankintameno, joka on markkina-arvoa merkittävästi alhaisempi. Uusien osakkeiden osalta arvostus taseessa 31.12.2023 on toteutettu joko hankinta-arvoon tai sitä alempaan markkina-arvoon, arvonmuutos hankinta-arvoon on niiden osalta vaikutukseltaan vähäinen.

Rahat ja pankkisaamiset vähenivät vertailuvuodesta 1 milj. euroa, koska vertailuvuoden maksuvalmius oli poikkeuksellisen vahva.

Vastattavaa

Oma pääoma 109,0 milj. euroa oli taseen vastattavien merkittävien erä muodostaen 44,8 % taseen loppusummasta. Omaan pääomaan sisältyy tilikauden ylijäämä 7,1 milj. euroa ja edellisten tilikausien ylijäämää 12,5 milj. euroa.

Poistoeron vähennys oli 0,3 milj. euroa. Poistoeron vähennys vastaa investointivarauksella katettujen investointien poistoja.

Tilikauden alussa taseeseen oli varattu JIK ky:n v.2020 alijäämän kattamiseksi alle 0,5 milj. euroa pakollista varausta. Pakolliset varaukset on purettu kokonaisuudessaan JIK ky:n purkamisen yhteydessä.

Vieras pääoma väheni vuodesta 2022 yhteensä 1,9 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista lainaa on nostettu 34,0 milj. euroa ja lainoja on lyhennetty maksusuunnitelmien mukaisesti 14,7 milj. euroa. Lyhytaikaista lainaa ei ollut 31.12.2023, kun taas 31.12.2022 sitä oli nostettuna 14,0 milj. euroa. Lainakanta vuoden lopussa oli 120,6 milj. euroa. Lainakanta asukasta kohden oli 6.103 euroa ja asukaskohtainen lainakanta kasvoi 305 euroa vuodesta 2022.

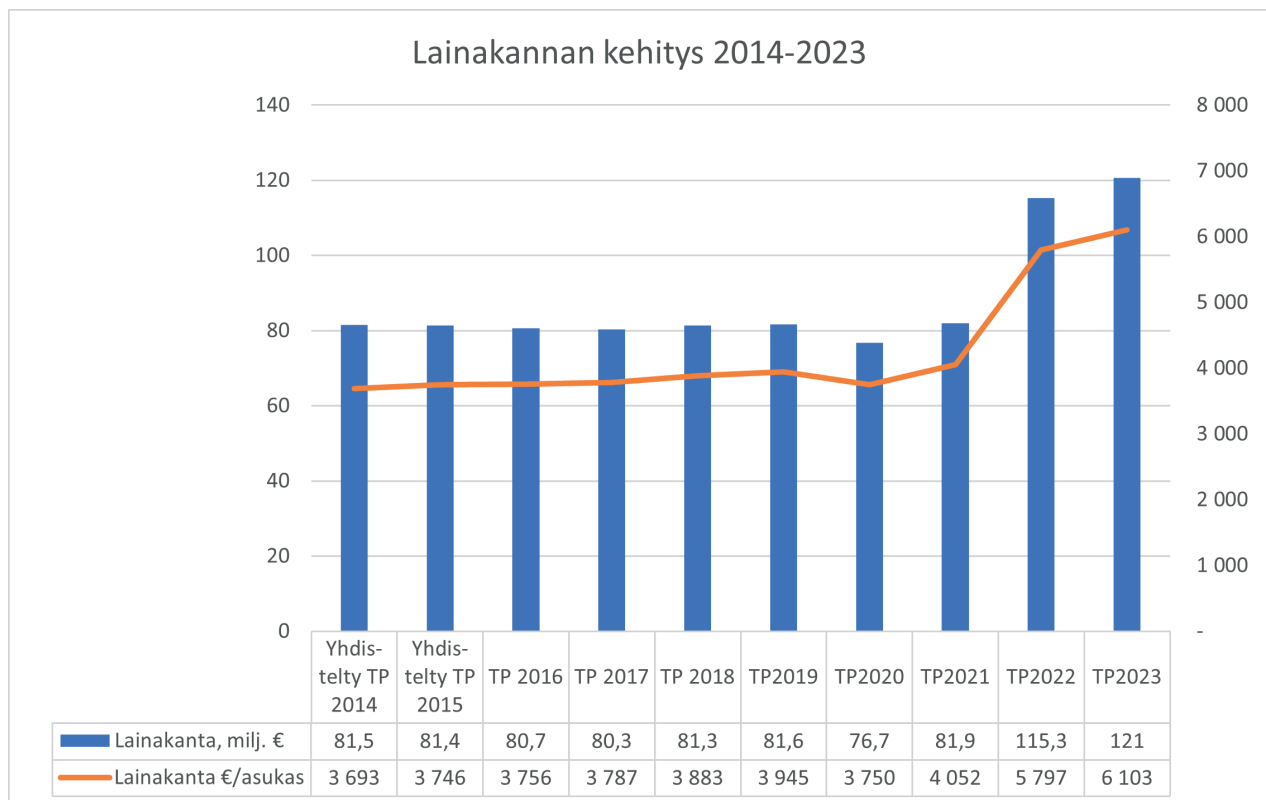
Lainat ja vuokravastuut vuoden lopussa olivat 121,2 milj. euroa eli 6.135 euroa asukasta kohden, kun edellisvuonna vastaavat olivat 116,8 milj. euroa ja 5.874 euroa.

Lyhytaikaisissa veloissa vähentymistä oli erityisesti ostovelooissa 8,3 milj. euroa ja lyhytaikai-

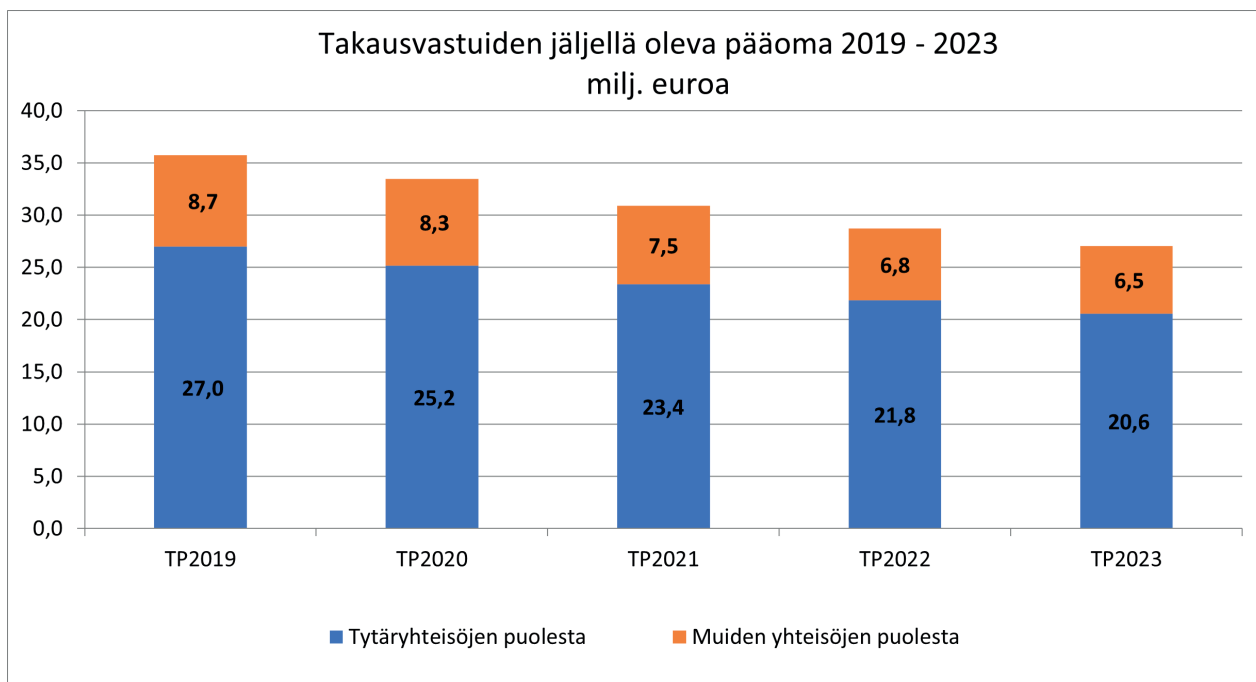
sisä joukkovelkakirjalainoissa 14,0 milj. euroa. Siirtovelkoja kasvattivat palkkajaksotukset.

Kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2023 oli 44,8 %, mikä on 1,5 %-yksikköä enemmän kuin vuonna 2022. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus oli 162,2 %. Tunnusluku heikkeni 86 %-yksikköä vuodesta 2022. Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluku heikkeni edellisvuoteen verrattuna, sillä sen laskentakaava ei huomioi sitä, että sote-uudistus vähensi käyttötulojen lisäksi käyttömenoja. Kurikan kaupungin osalta on lisäksi merkillepantavaa, että käyttötuloihin ei huomioida rahoitustuottaja tunnusluvun laskentakaavassa.

Kuvaajasta lainakannan kehitys on nähtävissä kaupungin lainakannan ja kaupungin lainakannan asukasta kohden toteutunut euromääräinen kehitys vuosina 2014–2023.

Kuvaajasta takausvastuiden määrä on nähtävissä kaupungin tilinpäätöshetken 31.12. takausvastuiden kehitys vuosina 2018–2023. Kaupungin takausvastuiden yhteenlaskettu määrä oli 27,0 milj. euroa 31.12.2023. Tilinpäätöshetkellä vastuista suurin osa oli myönnetty konsernin tytäryhteisöjen puolesta. Takaukset muiden yhteisöjen puolesta sisältää suurimpina kaupungin osuuden Kiinteistö Oy Kurikan Kampuksen, Suupohjan Seutuverkko Oy:n, Kurikan Palvelutalosaatiö sr:n ja Lakeuden Etappi Oy:n takauksiin. Takausvastuiden määrä ei sisällä Kurikan väestömäärän mukaista osuutta kuntien takauskeskuksen takausvastuista, joka perustuu lakiin kuntien takauskeskuksesta. Kaupungin osuus Kuntien takauskeskuksen takauksista oli 165,0 milj. euroa 31.12.2023.

KURIKAN KAUPUNKI**VASTAAVAA****PYSYVÄT VASTAAVAT****Aineettomat hyödykkeet**

Muut pitkävaikutteiset menot

674

884

Aineettomat hyödykkeet yhteensä**674****884****Aineelliset hyödykkeet**

Maa- ja vesialueet

18 442

18 338

Rakennukset

73 895

44 788

Kiinteät rakenteet ja laitteet

21 960

22 260

Koneet ja kalusto

1 688

1 273

Muut aineelliset hyödykkeet

10

0

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

9 092

23 396

Aineelliset hyödykkeet yhteensä**125 088****110 065****Sijoitukset**

Osakkeet ja osuudet

47 678

55 484

Muut lainasaamiset

23 482

23 834

Muut saamiset

211

215

Sijoitukset yhteensä**71 370****79 532****PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ**

197 131

190 481

Toimeksiantojen varat

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet

100

101

Toimeksiantojen varat yhteensä**100****101****VAIHTUVAT VASTAAVAT**

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

22

37

Vaihto-omaisuus yhteensä**22****37****Saamiset****Lyhytaikaiset saamiset**

Myyntisaamiset

1 845

3 650

Muut saamiset

827

318

Siirtosaamiset

316

2 346

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä**2 988****6 314****Rahoitusarvopaperit**

Osakkeet ja osuudet

25 024

24 401

Muut arvopaperit

3 969

3 798

Rahoitusarvopaperit yhteensä**28 993****28 199****Rahat ja pankkisaamiset****14 377****15 405****VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ**

46 380

49 955

VASTAAVAA YHTEENSÄ

243 611

240 538

Tilinpäätös 2023

1000 euroa

Tilinpäätös 2022

1000 euroa

KURIKAN KAUPUNKI

VASTATTAVAA

Oma pääoma

Peruspääoma	88 451	89 970
Muut omat rahastot	913	913
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	12 533	8 303
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 130	4 230
Oma pääoma yhteensä	109 027	103 415

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero	176	445
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	176	445

Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset	0	449
Pakolliset varaukset yhteensä	0	449

Toimeksiantojen pääomat

Lahjoitusrahastojen pääomat	97	104
Muut toimeksiantojen pääomat	348	272
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	445	376

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutusasiat	104 980	86 589
Pitkäaikainen yhteensä	104 980	86 589

Lyhytaikainen

Lyhytaikaiset joukkovelkakirjat	0	14 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslainat	15 609	14 691
Lainat julkisyhteisöiltä	0	27
Saadut ennakot	43	743
Ostovelat	3 470	11 800
Muut velat	866	809
Siirtovelat	8 994	7 192
Lyhytaikainen yhteensä	28 982	49 263

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

	133 962	135 852
--	----------------	----------------

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	243 611	240 538
--	----------------	----------------

KURIKAN KAUPUNKI**TUNNUSLUVUT**

	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
	1000 euroa	1000 euroa
Omavaraisuusaste, %	44,8	43,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	162,2	76,1
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	19 663	12 533
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	995	630
Lainakanta 31.12., 1000 €	120 589	115 307
Lainakanta 31.12., €/asukas	6 103	5 797
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	121 219	116 836
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 135	5 874
Lainasaamiset, 1000 €	23 482	23 834
Asukasmäärä	19 760	19 890

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaan tilikauden toimintatuloista, verotuloista ja käyttötulouden valtionosuuksista. Rahoitustuloja ei huomioida tunnusluvussa.

Yleisesti suhteellinen velkaantuneisuus on katsottu omavaraisuusastetta käyttökelpoisemmaksi tunnusluvuksi kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella. Laskentakaavan mukaisten käyttötulojen vähennettyä soite-uudistuksen vuoksi, Kurikan kaupungin merkittävien rahoitustulojen puuttuminen laskentakaavasta kuitenkin vääristää vertailua.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkuma-varana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokra-vastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena eli siinä huomioidaan määräaikaisten leasing- ja muiden vuokrasopimusten jäljellä olevan vuokra-ajan vuokramenot ja muiden vuokrasopimusten osalta irtisanomisajan aikaiset vuokramenot.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuuden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Mittari on nostettu yhdeksi kriisikuntakriteeriksi tilikaudesta 2020 alkaen.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt joukkovelkakirjalainasaamiset ja muut lainasaamiset

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuuden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Mittari on nostettu yhdeksi kriisikuntakriteeriksi tilikaudesta 2020 alkaen.

2.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	2023	2022	MENOT	2023	2022
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	26 644	32 768	Toimintakulut	79 454	178 218
Verotulot	40 199	72 215	Korkokulut	2 411	605
Valtionosuudet	15 734	72 484	Muut rahoituskulut	16	-4
Korkotuotot	1 191	704	Tulorahoituksen korjauserät		
Muut rahoitustuotot	13 005	11 495	+/- Pakollisten varausten muutos	449	540
Tulorahoituksen korjauserät			- Pysyvien vastaavien	-7	-367
- Pysyvien vastaavien myyntivoitot	-28	-3 051	hyödykkeiden luovutustappiot		
+/- Arvonalentumiset / -palautumiset			+/- Arvonalentumiset / -palautumiset		
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	559	238	Investointimenot	23 514	35 905
Pysyvien vastaavien myyntitulot	49	5 402			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	561	1 140	Antolainasaamisten lisäykset	204	2 053
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	34 000	41 000	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	14 718	11 544
Lyhytaikaisten lainojen muutos		4 000	Lyhytaikaisten lainojen muutos	14 000	
Kokonaistulot yhteensä	131 913	238 395	Kokonaismenot yhteensä	134 760	228 493

2.6 KONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

KONSERNIRAKENNE

Kurikan kaupungin konsernirakenne	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöinä yhdisteltävät (konsernin omistusosuus väh.50 %)		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	7	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	4	
Muut tytäryhteisöt	5	
Osakkuusyhteisönä yhdisteltävät	5	5
Kuntayhtymät	3	
Yhteensä	24	5

OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Kurikan Kaukolämpö Oy perusti 23.8.2022 kaksi tytäryhtiötä: Lännen Aurinko Oy ja Lännen Biokaasu Oy. Lännen Biokaasu Oy:n tehtävänä on rakentaa Kurikan biokaasuekosysteemi, johon on haettu työ- ja elinkeinoministeriöltä tukea. Lännen Aurinko Oy:n tehtävänä on aurinkovoimapuiston hankekehitys Kurikan Isonvan alueelle. Yhtiöiden ensimmäinen tilikausi oli 23.8.2022-31.12.2023 ja yhtiöt yhdistellään ensimmäistä kertaa konsernitilinpäätökseen 2023.

Kurikan Jäähalli Oy:n pienosakkaiden osakkeiden lunastus kaupungille, joka aloitettiin vuonna 2021, jatkui tilikauden aikana vähäisin ostoin. Kaupungin omistusosuus nousi vuoden 2023 aikana enää 97,7 %:sta 97,9 %:iin.

JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä (JIK ky) omisti 2377 kpl TT Botnia Oy:n osakkeita, mikä oli 23,35 % osakekannasta. Osakkeet jaettiin Ilmajoen kunnan ja Kurikan kaupungin välillä JIK ky:n perussopimuksen 23 § purkamista koskevan kohdan mukaan peruspääoman jäsenosuuksien suhteessa Ilmajoki 1/3 ja Kurikka 2/3. Kurikan kaupungille siirtyi 1585 osaketta ja sillä oli ennestään 10 osaketta. Kurikan kaupungin omistusuudeksi TT Botnia Oy:stä muodostui 15,67 %, eli se ei ole osakkuusyhtiö eikä sitä yhdistellä kaupungin konsernitilinpäätökseen.

Sote-uudistuksen vaikutus konsernitilinpäätökseen

Sote-uudistuksen lainsäädännön mukaisesti Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin (EPSHP) ja Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä molemmat siirtyivät varoineen ja velkoineen kokonaan Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueeseen. Kuntien omistusosuudet tuli kirjata kunnissa alkavasta taseesta 2023 pois peruspääomaa vastaan. Molemmat kuntayhtymät samoin kuin kuntien konsernitilinpäätökset tuli laatia vuonna 2022 ns. jatkuvuuden periaatteella kuin toiminta olisi jatkumassa. Muutokset tehtiin alkavaan taseeseen 2023 eli ne eivät näy tilikauden aikaisina tapahtumina.

Sote-uudistuksen voimaanpanolain perusteella tehtävät omaisuuden ja pääomien siirtoja koskevat kirjaukset eivät ole luonteeltaan kirjanpitoperiaatteiden muutoksia tai aikaisempien vuosien virheiden oikaisuja, joten vertailuvuotena olevan edellisen tilikauden päättävään konsernitaseeseen 2022 ei ole tehty oikaisuja.

EPSHP on vertailuvuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä yhdistelty Kurikan omistusosuudella 8,96 %. Kaupungin osuus ennen eliminoiteja oli kuntayhtymän omasta pääomasta 5.099.594 euroa, vieraasta pääomasta 24.186.579 euroa ja tilikauden voitosta -35.827 euroa.

Eskoo on vertailuvuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä yhdistelty Kurikan omistusosuudella 10,34 %. Kaupungin osuus ennen eliminointeja oli kuntayhtymän omasta pääomasta 617.552 euroa, vieraasta pääomasta 2.921.971 euroa ja tilikauden voitosta 0 euroa.

JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä

Sote-uudistuksen lainsäädäntö automaattisesti sulautuvista kuntayhtymistä ei koskenut vapaaehtoisia kuntayhtymiä kuten JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymää (JIK ky). JIK ky:n kaikki varsinainen toiminta kuitenkin siirtyi Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja ympäristöterveydenhuollon osalta Kurikan järjestämäksi. Kurikan kaupunginvaltuusto ja Ilmajoen kunnanvaltuusto

päätivät ja totesivat 22.2.2024 JIK ky:n puretuksi loppuselvityksen 30.11.2023 mukaisesti. Viimeinen tilikausi oli 1.1.2023-30.11.2023.

Viimeisenä toimintavuotenaan JIK ky teki alijäämää -299.082,20 euroa. Koska varsinaista toimintaa ei enää ollut, alijäämästä suurin osa aiheutui taseessa olleiden myyntisaamisten alaskirjaamisesta. Myyntisaamiset jaettiin omistajakunnille omistusosuuksien suhteessa ja Kurikan kaupunki jatkaa sille siirrettyjen osalta perintätöimiä alaskirjauksesta huolimatta. JIK ky:n loppuselvitykset on tehty 30.11.2023 loppuselvityksen mukaisesti. Purettua kuntayhtymää ei yhdistellä konsernitilinpäätökseen 31.12.2023.

ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Vuoden 2023 alusta toteutuneen sote-uudistuksen myötä sosiaali- ja terveystalot sekä pelastustoimi siirtyivät perustettujen hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle. Vaikutukset realisoituvat ensimmäisen kerran konsernitilinpäätöksessä 2023. Lisäksi lainsäädäntöön sisältyy yhtiöittämisvelvoite kaupungin hyvinvointialueelle vuokraamista tiloista siirtymäajan jälkeen.

Jo tällä hetkellä useat kaupungin tytäryhtiöt omistavat kiinteistöjä, joissa tuotetaan sosiaali- ja terveystalot. Myös palolaitokset ovat tytäryhtiön omistuksessa. Koska kiinteistöillä oli olemassa olevat vuokrasopimukset lähinnä JIK ky:n tai Seinäjoen kaupungin (pelastustoimi) kanssa, sopimukset siirtyivät yleisseurantona. Näin on myös kaupungin suoraan omistamien kiinteistöjen osalta. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue oli merkittävästi alijäämäinen vuonna 2023 ja sen päätöksentekoon valmistellaan useita palveluverkkoratkaisuja, jotka saattavat vähentää vuokrattavien toimitilojen määrää. Epävarmuus lisää kiinteistönomistajien riskejä tilojen kehittämisessä.

Kaupunkikonsernista määrällisesti merkittävä osa yhtiöistä on asunto-osakeyhtiöitä tai vuokra-asumista tarjoavia kiinteistöosakeyhtiöitä. Kaupungin väestörakenteen muutos on siten merkittävä riski

myös konsernitasolla. Kurikan väkimäärä vähenee, keskittyy taajamiin ja ikääntyneiden määrä kasvaa. Kurikassa tulee olla tarjolla houkuttelevia vuokra-asuntoja paikkakunnalle muuttaville.

Vaikka ikääntyneiden sosiaali- ja terveystalot siirtyivät hyvinvointialueelle, tämä ei poista kaupungin merkitystä asumisen kehittäjänä. Jatkossa tulee olemaan tarvetta laadukkaista esteettömistä ja monipuoliseen asumiseen soveltuvista kohteista. Vastatakseen tähän tarpeeseen Kiinteistö Oy Kärrykartano rakennuttaa esteettömän kerrostalokohteen Kurikan keskustaan. Kärrykartanon vanhaa asuntokantaa on myös muokattu ikäihmisiä kiinnostavammaksi asuntoja pienentämällä, hissittömiä kerrostaloja purkamalla ja peruskorjaamalla Letontie 3-5 vuokratilat ikä- ja muistitystävälliseksi ympäristöksi.

Kaupunkikonsernin investointitarpeet tulevat nostamaan lainakantaa edelleen tulevina vuosina. Suhteellisen velkaantuneisuuden tunnuslukua tarkasteltaessa on huomioitava, ettei siinä huomioida kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaisesti Kurikan kaupungin konsernille merkittävää tuloerää, muita rahoitustuottoja.

Kiinteistö Oy Kärrykartano on yleishyödyllinen vuokraloyhtiö, jonka toimialana on itse tai omistamiensa tytäryhtiöiden kautta asuntotuotantolainsäädännössä tarkoitettulla tavalla omistaa, hankkia ja rakennuttaa vuokra- ja osaomistusasuntoja sekä vuokrata niitä sosiaalisin perustein tai tarjota niitä käytettäväksi osaomistusasuntona tavoitteenaan asukkaiden hyvät ja turvalliset asuin olot kohtuullisin kustannuksin. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita vuokraoikeuden nojalla asuntoja, rakennuksia ja maa-alueita sekä omistaa ja myydä osakkeita ja osuuksia. Päätoimialaansa liittyvänä ja sitä tukevana toimintana yhtiö voi harjoittaa ja tuottaa kiinteistöhoito- ja ylläpitopalveluita, isännöinti- sekä hallintopalveluja. Yhtiö noudattaa toiminnassaan yleishyödylliselle yhteisölle kulloinkin voimassa olevissa valtion tukemaa asuntotuotantoa koskevissa laeissa ja niitä alemman asteisissa säädöksissä ja määräyksissä asetettuja edellytyksiä.

Koska yhtiön tarkoitus ei ole voiton tuottaminen osakkeenomistajille, yhtiö ei jaa osinkoa, ja varoja vapaan oman pääoman rahastosta jaettaessa, osakepääomaa alennettaessa, omia osakkeita hankittaessa ja lunastettaessa sekä yhtiötä purettaessa ja rekisteristä poistettaessa varat käytetään yhtiön toimialan mukaiseen yleishyödylliseen käyttöön osakeyhtiölain mukaisesti.

Yleiset tavoitteet

Tavoitteena on, että yhtiö noudattaa sille laadittua strategiaa säilyttää yleishyödylliselle yhtiölle asetetut kriteerit ja toimii omakustannusperiaatteella, ei jaa osinkoa ja noudattaa asukasvalinnoissa kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita ylläpitää vuokra-asuntoja kaupungin alueella ja hankkii tai rakennuttaa asuntoja kysynnän ja tarpeen mukaan toimii yhteistyössä omistajan eli Kurikan kaupungin kanssa toimii yhteistyössä myös muiden vuokra-asuntoja Kurikassa tarjoavien tahojen kanssa

Laulajantie 3 esteetön seniorikerrostalo

Yhtiö on aloittanut rakentamaan esteetöntä seniorikerrostaloa Kurikan keskustaan Laulajantie 3 tontille. Rakennuttajana hankkeessa toimii Lakea Oy. KVR -urakoitsijana toimii Wasacon Oy

Taloon tulee 15 kpl yksiöitä ja 9 kpl kaksioita, yhteistiloja asukkaille sekä taukotilat kotipalvelutiimin käyttöön

Talo valmistuu viimeistään joulukuussa 2024

ARA on myöntänyt kohteelle korkotukilainaa ja erityisryhmien investointiavustusta ikäihmiset – kohderyhmälle.

Saaren alueen ja Peurantien uudiskohteiden rakentaminen

Kurikan Saaren alueelta on ostettu tontti, johon on aloitettu suunnittelemaan 24 asunnon rivitalokohdetta.

Jurvan Peurantie 7 tontille on samaan aikaan aloitettu suunnittelemaan 14 asunnon rivitalokohdetta.

Molemmilla kohteilla rakennuttajana toimii Renikka Oy ja pääsuunnittelijana Insinööritoimisto M. Vuorinen Oy.

Tarkoitus on rakentaa molempiin kohteisiin ARA:n pitkällä korkotukilainalla pieniä ja pienehköjä asuntoja kaiken ikäisten asukkaiden tarpeisiin. Asunnot suunnitellaan niin, että ne soveltuvat tarvittaessa myös esteettömään asumiseen.

Molempien hankkeiden suunnitellut valmistusajat olisivat kesällä 2025

Kyntäjätien julkisivuremontit Jurvassa

Kyntäjantie 4 talon pihan esteettömyys- ja julkisivuremontti valmistuu keväällä 2024.

Kyntäjantie 2 talon peruskorjauksesta on toistaiseksi luovuttu talon huonon kunnon takia. Samalle tontille voitaneen myöhemmin rakentaa uudiskohde.

Reinikanpuiston ikä- ja muistiystävällinen alue

Letontien alueen talojen viereinen huoltorakennus peruskorjataan sisätiloiltaan kevään 2024 aikana. Letontie 1 a ja b talojen sisäänkäyntien, pihojen sekä huoltorakennuksen peruskorjaushanke on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 loppuun mennessä.

Vuokra-asuntojen kysyntä on parantunut

Taloutta ja yhtiön asuntojen käyttöastetta on seurattu kuukausittain tilikauden aikana.

Kärnykartanon kaikkien vuokra-asuntojen yhteenlaskettu käyttöaste tilinpäätöshetkellä on 97,94 %.

Kurikkaa on markkinoitu asumispaikkana yhteistyössä Kurikan kaupungin kanssa ja yhteistyötä myös muiden sidosryhmien kanssa on lisätty merkittävästi.

Huoneistoremontteja on tehty asumisterveyden ja -viihtyvyyden sekä houkuttelevuuden lisäämiseksi. Remontit on pääosin kirjattu kuluiksi. Isot perusparannusremontit on kirjattu taseeseen.

Yhtiön tulos on tasattu asuintalovarauksella.

Kiinteistö Oy Kärnykartano	TP 2022	Ennuste 2023	TP2023
Liikevaihto €	4 922 420	4 800 000	4 891 788
Henkilöstön määrä	3	3	3
Lainamäärä €	14 658 706	18 660 719	14 066 827
Investoinnit €	427 739	7 250 000	2 275 213
Asuntojen käyttöaste %	93-98	97-98	97-98

Kurikan Kaukolämpö Oy:n nimi on muuttunut 1.1.2024 alkaen Kurikan Energia Oy:ksi. Yhtiö tuottaa, jakelee ja myy lämpöenergiaa Kurikan, Jalasjärven ja Jurvan alueella. Lisäksi yhtiö tuottaa lämpöä Ilmajoen keskustaa-ajamassa, Koskenkorvalla sekä Rengonharjulla. Ilmajoen kunnan alueella lämmön jakelun ja myynnin hoitaa tytäryhtiömme Ilmajoen Lämpö Oy, josta emoyhtiö omistaa 80 %.

Yhtiön liikevaihto on noin 9,0 miljoonaa euroa. Lämpöä myydään noin 140 000 MWh ja polttoainetta ostetaan noin 165 000 MWh. Käytetyt polttoaineet ovat hake, peltobiomassa, puubiomassa, jyrshinturve ja palaturve. Biopolttoaineiden osuus on noin 70 % koko yhtiön polttoaineta- seessa. Polttoaineet hankitaan paikallisuuspe- riaatetta noudattaen lähilämpönä. Polttoaineet hankitaan pääosin megawattitunti kaupalla, mutta yhtiöllä on myös noin 42 000 MWh oma polttoainevaranto terminaaleissa Jalasjärvellä, Kurikassa ja Jurvassa.

Kurikan Energia Oy on nykyaikainen lämpöyhtiö, joka pystyy toimittamaan erilaisia digitaalisia palveluita asiakkaille, joko kokonaisratkaisulla tai räätälöitynä. Käytössä on myös valvomopalvelut, jotka kattavat tarvittaessa muitakin kiinteistöauto- maatiopalveluita (LVIS) kun vain kaukolämpöä. Lisäksi toimitamme sähköajoneuvojen latausase- maratkaisuja alueella.

Yleiset tavoitteet

Kurikan Energia Oy:n perustehtävänä on tuottaa ja jakaa lämpöenergiaa sekä energiapalveluita toiminta-alueelle. Tärkeimpiä kriteereitä ovat läm- möntoimitusvarmuus, paikallisuus, häiriöttömyys ja kilpailukyky, josta huolehdimme 24 h vuoro- kaudessa.

Energianhinta Kurikan Energian toiminta-alueilla on Suomen vertailussa halvimmassa viidennek- sessä (1.1.2024) ja tavoitteena on tarjota asiak- kaille edullista lämpöenergiaa.

Pyrimme ensisijaisesti polttoainevalikoimassa paikallisuuteen siten, että pääosa käytetystä polttoaineesta hankitaan maakunnan alueelta. Painopistettä muutetaan kohti uusiutuvia ympä- ristöstäydällisiä polttoaineita sekä polttamatonta teknologiaa.

Asiakkaille tarjotaan energia palveluita eri elin- kaarivaiheissa alkaen kiinteistön suunnittelusta aina elinkaaren päähän. Yhtiö on myös kiinnos- tunut hyödyntämään asiakkaiden ylijäämä tai hukkaenergiavirtoja lämpöverkoissa sekä toimit- tamaan paikallisia jäähdytysratkaisuja.

Yhtiö perusti elokuussa 2022 kaksi uutta tytäryh- tiötä Lännen Biokaasu Oy:n ja Lännen Aurinko Oy:n joiden tehtävä on kehittää ja rakentaa uusiutuvan teknologian energiaratkaisuja tule- vaisuudessa perustuen maataloudesta saataviin energiaravintoihin sekä aurinkoenergiaan. Perus- tetut tytäryhtiöt ovat strategian mukaisia uusiutu- van puhtaan energian hankkeita, joilla osaltaan varmistetaan yhtiön sähkön- ja energiaomavara- i- suutta tulevaisuudessa.

Lähiajan tavoitteiden toteutuminen

Lännen Biokaasu Oy:n Kurikan biokaasuekosys- teemin hanketta ei ole aloitettu. Työ- ja elinkein- oministeriöltä ei ole saatu vuoden 2023 aikana tukipäätöstä hankkeelle. Eri rahoitushakuja ja edunvalvontaa hankkeen edistämiseksi on tehty aktiivisesti.

Talousarviossa 2023 oli tavoitteena Lännen Aurinko Oy:n toiminnan käynnistäminen sekä aurinkovoimapuisto hankeen käynnistäminen. Tähän liittyen on tarvittavat maa-alueet vuokrattu ja Ramboll Finland laatii ympäristöarviointia sekä suunnitelmatarveratkaisun vaatimia selvityksiä

Lämpöpumpputeknologioiden ja sektorikytkentäis- ten lämmöntuotantomuotojen selvitysten sekä läm- pövarastoseelvitysten tavoitteen osalta Ilmajoen ja Kurikan alueille on aloitettu sähkökattilaselvitykset.

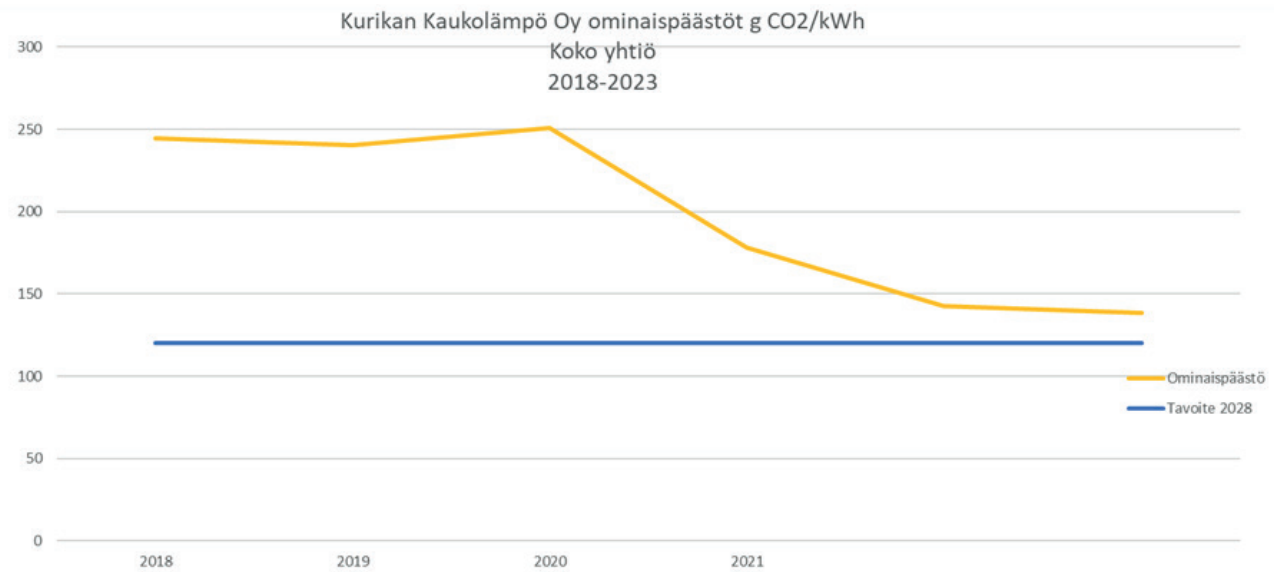
Yhtiön strategian päivitystä ei ole aloitettu.

Ympäristötavoitteiden toteutuminen

Yhtiö hallitus on asettanut tavoitteet fossiilisen CO₂-päästöjen vähennykselle. Vuoden 2019 ta- sosta yhtiö vähentää CO₂fos 50 % vuoteen 2028 mennessä sekä on CO₂fos vapaa 2035 mennessä. Tehtyjen investointien myötä yhtiön uusiutuvien biopolttoaineden osuus on jo yli 70 prosenttia vuonna 2023. Toteuma 2023 loppuun mennessä on 40 % vähenemä referenssivuodesta 2019

Yhtiön varavoimalaitoksissa otetaan vaiheittain käyttöön uusiutuvaa polttoöljyä. Uusiutuva polttoöljy valmistetaan jäterasvoista ja tähteistä. Näin ollen marginaalisessa käytössä oleva kevyt polttoöljy tulee entisestään vähemmän lämmöntuotannossa.

Lämmityskaudelle 2022-2023 käyttöön saatava peltobiomassalaitos korvaa merkittävän määrän turvepolttoainetta Kurikassa. Peltobiomassalaitos korvaa käytöstä poistuvan arina-kattilan vuodelta 1994. Polttoaineena peltobiomassalaitos käyttää 70 % peltoenergiamassoja sekä 30 % puupellettiä.

Kurikan Kaukolämpö Oy	TP 2022	Ennuste 2023	TP2023
Liikevaihto €	8 286 865	8 400 000	9 211 532
Henkilöstön määrä	11	11	11
Lainamäärä vuoden lop. €	3 162 489	2 865 489	2 865 245
Investoinnit €	2 804 929	1 500 000	912 448

TAUSTATIETOA BIOKAASUHANKKEESTA

Kurikan biokaasuekosysteemissä mahdollisuuksia merkittäviin fossiilisten CO₂-päästöjen vähenemisiin maataloustuottajien avulla

Kurikan kaupunkiin Etelä-Pohjanmaalle on syntymässä alueellinen biokaasun tuotannon kokonaisratkaisu, joka tuo maataloille merkittäviä uusia mahdollisuuksia lisätä uusiutuvan energian tuotantoa suuressa mittakaavassa. Tulevassa biokaasuekosysteemissä erityisesti maataloustuottajat ovat olennainen osa kestävän kehityksen ratkaisuja. Kurikkaan suunnitella oleva biokaasuekosysteemi koostuu useista biokaasulaitoksista, biokaasun siirtoon tarkoitettusta keräilyverkosta, biokaasun käsittelystä ja nesteytyksestä sekä jakeluasemasta. Rakennettava ekosysteemi on kokoluokassaan Suomessa uusi. Rakennettava raakakaasun keräysverkko on Suomen ensimmäinen. Rakennettava nesteytysasema on ensimmäinen Suomeen rakennettava maatalouden biokaasuun keskittyvä nesteytyslaitos.

Hankkeeseen sisällytettävien ekosysteemin osien rakentamisessa yhteistyötahoina ovat Lännen Biokaasu Oy (Kurikan Kaukolämpö

Oy:n tytäryhtiö) ja Kurikan Kaukolämpö Oy sekä biokaasuun panostava, uusiutuvan energian ratkaisuja toteuttava kasvuyritys One 1 Oy teknologiaosaamisensa kautta.

Faktoja, Kurikan tuleva biokaasuekosysteemi

- 20 km kaasuverkkoa
- 6 uutta biokaasulaitosta tai aiemman laitoksen laajennusta ensimmäisessä vaiheessa
- Pystyy tuottamaan 40 GWh LBG:tä eli nesteytettyä biometaanua vuodessa
- Korvaa vuosittain 4 miljoonaa litraa liikennepolttoainediesseliä, minkä seurauksena yli 8000 tonnia vähemmän fossiilisia CO₂-päästöjä liikenteessä
- Talousvaikutusarvio + 8 milj. euroa alueloudelle vuodessa
- Liukoista tyypeä lisää 10 000 kg vuodessa

Grafiikka: Kurikan kaupunki

KURIKAN VESIHUOLTO OY

Kurikan Vesihuolto Oy:n perustehtävänä on jakaa talousvettä asiakkaille sekä kerätä ja puhdistaa jätevedet Kurikan kaupunginvaltuuston yhtiölle päättämällä toiminta-alueilla Kurikassa, Jalasjärvellä ja Jurvassa. Tärkein tuotteemme on hyvälaatuinen talousvesi, jonka häiriöttömästä saatavuudesta huolehdimme 24 h vuorokaudessa. Toinen tärkeä palvelumme on jätevesien keräily ja puhdistus mahdollisimman hyvin ennen vesistöön purkua. Näiden tehtävien asianmukainen hoitaminen koostuu monista erilaisista tehtävistä ja palveluista.

Liittyjäpalvelut, kuten tonttijohtojen liitokset, neuvonta ja paikkatiedot ovat tärkeitä palveluja uusille asiakkaille. Asiakkaille ja osuuskunnille on myös erittäin tärkeää palvelua hoitaa vikatapaukset kuten viemäriverkostojen tukkeumat ja jäätymiset sekä vesijohtojen jäätymiset ja vuodot. Kurikan Vesihuolto Oy:llä on ympärivuorokautinen päivystys.

Asiakkaitamme ovat asukkaat, yritykset, maatilat, kaupungin eri organisaatiot, tukkuvesiyhtiö sekä vesi- ja viemäriosuuskunnat. Eri asiakasryhmät tarvitsevat kuitenkin erilaisia palveluita. Laadukaiden palvelujen ylläpito ja jatkuva kehittäminen asiakastarpeiden mukaisesti vaativat organisaatiolta joustavuutta, palveluhenkisyttä ja ovat siten keskeinen osa Kurikan Vesihuolto Oy:n toiminta-ajatusta.

Yleiset tavoitteet

Kurikan Vesihuolto Oy toimii Kurikan kaupungin alueella. Sen toimialana on vesihuolto ja siihen läheisesti liittyvät ympäristöalan osat, jolla se pyrkii olemaan tehokas toimija. Kurikan Vesihuolto Oy ylläpitää ja kehittää palveluitaan asiakkaidensa tarpeiden mukaisesti. Palvelut toteutetaan kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti niin taloudellisuuden kuin ympäristönkin kannalta. Taloudellisuuteen pyritään tarkalla menojen seurannalla, hyödyntämällä monipuolisesti paikallisia ja alueellisia vesihuolto-alan yrityksiä sekä alueellisia ja valtakunnan tason yhteistyöverkostoja. Tämä vaatii laitokselta ja sen henkilöstöltä yhteistyökykyä. Kurikan Vesihuolto Oy pyrkii olemaan arvostettu ja luotettava sopimus- ja yhteistyökumppani. Hyvän palvelun ja kehityk-

sen aikaansaamiseksi Kurikan Vesihuolto Oy rekrytoi ja kouluttaa henkilöstönsä suoriutumaan tehtävistään hyvin ja soveltamaan alan parasta tietämystä.

- Syväpohjavesihanketta jatketaan suunnitellusti yhteistyökumppaneiden kanssa. Ympäristövaikutusten arviointityöt (YVA) on aloitettu, arviointityö pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2025 kuluessa. Mahdollisesti aloitetaan vuoden kestävien koepumppausten suunnittelu ja valmistelu, mikäli saadaan viranomaisten hyväksyntä koepumppaukselle.
- Pumppaamorakennusten rakentaminen syväpohjavesiprojektin kaivopaikoilla saatetaan valmiiksi
- Uuden runkovesiputken ja runkoviemäriputken rakentaminen Kurikan taajamasta Jalasjärvelle aloitetaan. Hankkeella varmistetaan Jalasjärven toiminta-alueen vesihuollon toiminta myös tulevaisuudessa. Samaan kaivantoon asennetaan Kurikan Energian biokaasuputki
- Aurinkoenergian lisäinvestointimahdollisuudet kartoitetaan
- Vesimittareiden vaihtoa etäluettaviksi jatketaan, tarkoituksena saada kaikkien toiminta-alueilla sijaitsevien asiakaskiinteistöjen mittarit vaihdettua etäluettaviksi vuoden 2026 loppuun mennessä
- Jäteveden pumppaamojen saneerausta jatketaan
- Siirrettävä varavesisäiliö vaihtolavasysteemillä sekä paineenkorotus- ja automaatiolaitteistolla hankitaan
- Varavoimakoneet verkoston strategisiin kohtiin asennetaan kiinteästi, kohteisiin rakennettaviin rakennuksiin
- Valvontakamerat hankitaan strategisiin kohteisiin
- Runkovesijohto uusitaan Kuja Kymppin paineenkorotusasemalta Mäntyläntielle asti, projekti toteutetaan Lakeuden Vesi Oy:n kanssa yhteistyössä heidän rinnakkaisputken rakentamisen yhteydessä.

- Kaupungin maankäyttösuunnitelmien yhteydessä olevat täydennysrakentamisinvestoinnit toteutetaan tarpeen mukaan.

Oleelliset tapahtumat ja tavoitteiden toteutuminen 2023

- Syväpohjavesiprojektia on jatkettu suunnitellusti. Kuuden tuotantokaivon, kolmen ja puolen kuukauden koepumpaukset pohjavesitarkkailuineen tehtiin syyskuun puoliväliin mennessä. Aiempina vuosina koepumpattujen viiden tuotantokaivon lisäksi. Koepumpauksilla saatujen tulosten ja tutkimustiedon mukaan ollaan siinä tilanteessa, että tarvittava vesimäärä tämän projektin loppuun saattamiseksi pystytään näistä yhdestätoista tuotantokaivosta kestävästi ottamaan. Pumpaamokoppien rakennusurakka on menossa. Yhdeksästä pumppaamokopista kuusi on rakennettu.
- Kuusiston loukon pohjavesialueen (Kampin kylä) jätevesiviemärointi ja vesijohtojen saneerausinvestointi on rakennettu valmiiksi runkojohtojen osalta. Verkostoa on täydennysrakennettu ja liitoksia tehdään.
- Kaupungin maankäyttösuunnitelmien yhteydessä on toteutettu täydennysrakentamista mm. Mallunojan alueella kanta Kurikassa. Jalasjärven toiminta-alueella on tehty saneeraus- ja täydennysrakentamista mm. Kivistönkylän alueella. Luopajärven alueen täydennysrakentamisprojekti on valmistunut.
- Aron vesilaitoksen kokonaisvaltainen saneerausprojekti on saatettu päätöksen. Kosken Vesilaitoksen laajennus- ja saneeraustyöt ovat valmistuneet ja laitos kokonaisuudessa otettiin käyttöön tammikuussa
- Autionkorven vedenottamon kaikki kuilukaivot saneerattiin. Kaivojen kansirakenteet korjattiin, kaivojen väliset yhdysputkistot ja laitteet uusittiin tarpeen mukaan sekä kaivojen ulkopuolen maanpinnat muotoiltiin ja massat vaihdettiin tarpeen mukaan. Autionkorven vedenottamon ja Lehtisenlähteen käsittelylaitoksen välinen runkovesijohto puhdistettiin possuttamalla.
- Jalasjärven uuden runkovesijohdon ja siirtoviemärin hanke on edennyt siihen vaiheeseen, sijoituspaikkalupien hankinta on parhaillaan menossa.
- Varavoimakoneet talousvesiverkoston toiminnan varmistamiseksi myös poikkeus- ja erityistilanteissa on saatu toimittajilta ja pohjatyt niiden asentamiseksi on aloitettu.
- Etäluettavien vesimittareiden asennukset on uudelleen kilpailutettu ja vaihtotyöt etenevät hyvällä vauhdilla suunnitellusti. Tarkoituksena on, että kaikilla käyttöpaikoilla, joita on n. 7500 kpl olisi mittarit asennettuna ja toiminnassa vuoden 2026 loppuun mennessä. Asennettuna mittareita helmikuun 2024 loppuun mennessä on n. 3200 kpl.

Kurikan Vesihuolto Oy	TP 2022	Ennuste 2023	TP 2023
Liikevaihto €	4 817 977	4 800 000	4 997 335
Henkilöstön määrä	11	12	11
Lainamäärä €	17 830 000	17 800 000	17 815 000
Investoinnit €	1 948 608	1 700 000	2 402 630

KURIKAN TOIMITILAT OY

Kurikan Toimitilat Oy on toiminut vuonna 2023 tavoitteiden mukaisesti uudistamalla vuokrasopimuksia, joihin on saatu kustannusvastaavuutta ja katetta.

Kurikan Toimitilat Oy:n tavoitteet vuonna 2024:

- Omistajan asettama tavoite on, että vuokraaminen tapahtuu markkinaehtoisesti kaikkien yksittäisten kiinteistöjen ja omistusten osalta niin, että myös poistot ja kustannukset tulee katettua.

Kurikan Toimitilat Oy:n vuoden 2024 investiohjelman pääkohdat:

- Neuvotteluja käydään yritysten kanssa heidän tarpeistaan ja tarvittaessa lisätään investiohjelman.
- Mahdollisten uusien teollisuuskiinteistöjen rakentaminen Kurikan alueelle.

- Olemassa olevan kiinteistökannan perusrannukset ja korjausvelan vähentäminen.
- Relicomp Oy: laajennus 4083 m²
- Relicomp Oy:n alkuperäisen hallin lunastus aiheuttaa noin miljoonan euron alaskirjauksen, joka vie yhtiön v 2024 tilikauden tuloksen negatiiviseksi.
- Energiatehokkuuden parantamismahdollisuuksien kartoittaminen ja mahdollinen investointi.

Lisäksi yhtiö tekee normaalia huolto- ja kunnossapitotöitä omistamillaan kiinteistöillä.

Henkilöstö:

- Toimitusjohtaja

Kurikan Toimitilat Oy	TP 2022	Ennuste 2023	Toteutunut 2023
Liikevaihto €	3 297 245	3 050 000	3 833 769
Henkilöstön määrä	1	1	1
Lainamäärä €	13 414 943	12 262 511	12 764 000
Investoinnit €	6 426 191	500 000	79 100

Kurikan Jäähalli Oy ylläpitää jäähallin kiinteistöä ja sen koneita ja laitteita. Jääurheiluun liittyvää toimintaa ylläpitää Kurikan Ryhti Ry Jääkiekko- jaosto. Tiloissa voidaan järjestää myös erilaisia messuja ja näyttelyitä. Jäähallin väestönsuojatiloista vuokrataan suojatilaa lähialueen yrityksille.

Lisäksi Kaupungin ja Jäähalli Oy:n välinen sopimus ostopalveluista sisältää mm. seuraavaa:

- varhaiskasvatuksen, koulutoimen sekä vapaa-aikatoimen on mahdollisuus käyttää jääaika lasten ja nuorten liikunnan ja harrastusten tukemiseen. Jäähalli on lisäksi muiden kaupungin organisaatioiden käytössä eritilaisuuksien ja tapahtumien järjestämiseksi
- palvelua voidaan käyttää myös lasten ja nuorten liikuntaan ostopalveluna, esim. luis-teluopetusta tai kerhoja. Opetus järjestetään näiltä osin Jäähallilla.

Yleisellä tasolla voidaan todeta, että Jäähalli Oy:n toiminta pyritään pitämään liiketaloudellisesti kannattavana.

Jäähallin ja Kurikan Energia yhteistyö sähköenergian hankinnasta on toteutettu.

Kurikan Energian kanssa tehtävään yhteistyöhön liittyy myös aiemmin tehty kylmäkoneiden uusinta.

Näyttötäulu on uusittu vuoden 2023 aikana.

Lähiajan tavoitteet:

Palloiluhallin rakentamisen kustannusarvio päivitetään maaliskuu 2024 aikana. Arviot käyttömääristä ja ylläpitokustannukset päivitetään myös kevään 2024 aikana.

Jäähallin energiaratkaisuja ja niiden energiatehokkuutta tulee tarkastella. Sen parantamiseksi mm. lämmönvaihtimien uusiminen on tehtävä vuoden 2024 aikana.

Ilmastoinnin modernisointi on toteutettava lähivuosina.

Jäähalli Oy	TP 2022	Ennuste 2023	TP20232
Liikevaihto €	118 681,49	190 000,00	168 999,00
Henkilöstön määrä	1	1	1
Lainamäärä €	119 596,00	158 000,00	206 000,00
Investoinnit €	112 553,50	10 000,00	38 071,23

2.6.1 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohton vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seuranta. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksekasta, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Hallintosäännön mukaisesti konsernijohton muodostavat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja, elinvoimajohtaja ja hallintojohtaja. Kaupunginhallitus on tarvittaessa antanut ohjeita yhtiökokouksessa tai vastaavissa toimitelmissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginjohtaja on edustanut kaupunkia yhtiökokouksissa tai nimennyt kaupungin edustajan niihin.

Kurikan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 8.10.2018. Konserniohjeella luodaan puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kaupungin yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen, tiedonkulun tehostamiseen sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan edistämiseen.

Kurikan kaupunginvaltuusto määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset ja periaatteet ja hyväksyy kaupungin omistamien yhteisöjen/yhtiöiden strategiat.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 19.3.2018 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, jota sovelletaan koko kaupunkikonserniin. Kaupunginvaltuusto on osana talousarviota hyväksynyt strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet merkittävimmille tytäryhtiöilleen.

Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan kaupungin toimintakertomuksen yhteydessä.

Kurikan kaupunginhallitus antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa toimitelmissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallitus seuraa kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista. Kaupunginhallitus arvioi konserniohjeen mukaan vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kaupunkikonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta sekä käsittelee arvioinnin tulokset ja johtopäätökset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

Kaupunginhallitus seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehitystä. Konserniohjeen mukaan tytäryhteisöjen tulee raportoida kaupunginhallitukselle toiminnastaan 15.8. mennessä ajalta 1.1.-30.6. ja 31.10. mennessä ajalta 1.1.-30.9. Lisäksi tytäryhtiöiden toimitusjohtajat raportoivat ajankohtaisista asioista tarvittaessa kaupunginhallitukselle.

Kaupungin konserniohjeen mukaan konserniin kuuluvan yhteisön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla on, että yhteisön toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, arvioidaan ja niitä seurataan. Tytäryhteisön tulee raportoida vuosittain konsernitilinpäätöksessä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintatavasta ja sen tuloksellisuudesta, yhteisön strategisia tavoitteita uhkaavista merkittävistä riskeistä sekä strategisista mahdollisuuksista. Merkittävimpien tytäryhtiöiden raportointi tältä osin tapahtuu kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisesta raportoinnin yhteydessä edellä.

Omistajaohjauksen toteutuminen

Tytäryhteisöjen tavoitteiden asettaminen on ollut tarkoituksenmukaista. Vuonna 2023 tytäryhtiöiden osavuosisraportointi tapahtui kaupunginhallituksessa 21.8.2023 ja 13.11.2023. Toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi ovat olleet toimivia. Konserniohjeita on noudatettu asianmukaisesti ja tiedonkulku on järjestetty asianmukaisella tavalla. Kaupunginhallitukselle on annettu kaupunkikonsernin ajankohtaiskatsaukset säännöllisesti. Kaupunkikonsernin merkittävässä investoinneissa kaupunki on mukana rahoitus- ja vakuusjärjestelyissä.

2.6.2 Konsernituloslaskelma

	2023 euroa	2022 euroa
Toimintatuotot	47 343	100 164
Toimintakulut	-101 504	-246 255
Osuus osakkuusyhtiön voitosta/tappiosta	-17	1
Toimintakate	-54 178	-146 090
Verotulot	40 199	72 215
Valtionosuudet	24 592	80 318
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	549	199
Muut rahoitustuotot	13 305	11 757
Korkokulut	-3 166	-1 067
Muut rahoituskulut	-114	-322
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	10 575	10 567
Vuosikate	21 187	17 009
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 512	-15 761
Arvonalentumiset	0	
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-14 512	-15 761
Tilikauden tulos	6 675	1 140
Tilinpäätössiirrot	68	0
Tilikauden verot	-21	-19
Laskennalliset verot	-38	-118
Vähemmistöosuudet	6	40
Tilikauden yli-/alijäämä	6 690	1 042

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	46,6 %	40,7 %
Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset, %	146,0 %	107,2 %
Vuosikate, euroa/asukas	1 072	855
Asukasmäärä	19 760	19 890

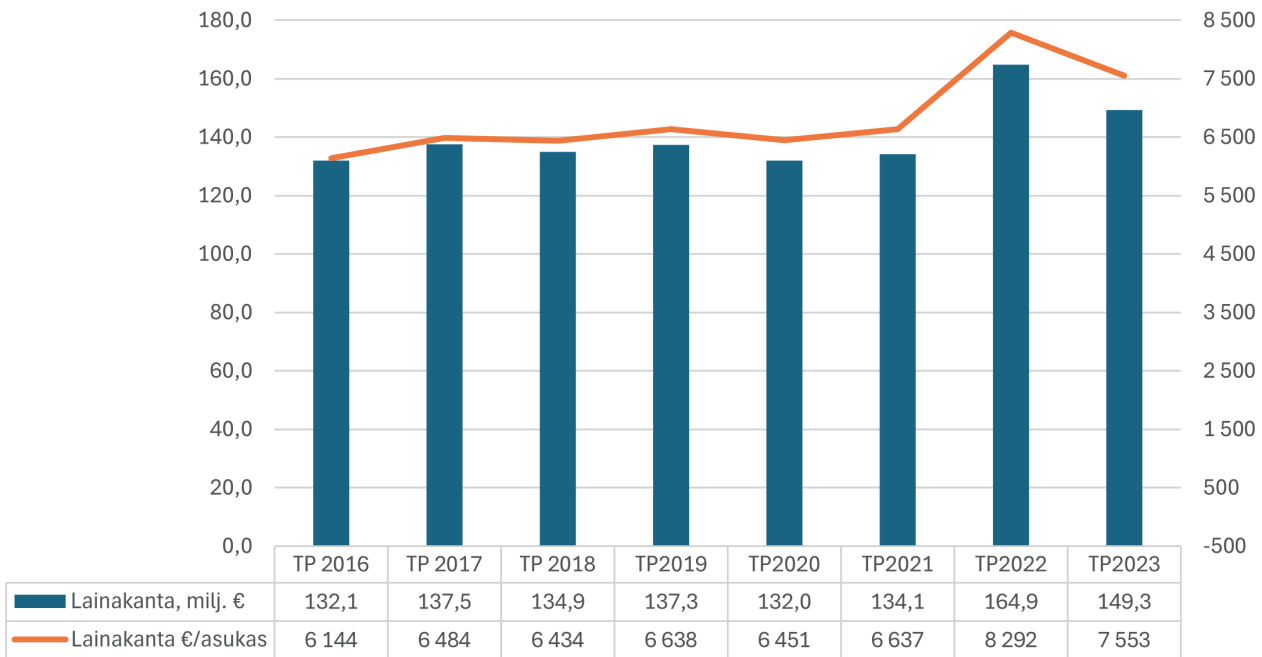
2.6.4 Konsernitase

	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	226 891	240 579
Aineettomat hyödykkeet	1 440	2 228
Aineelliset hyödykkeet	220 049	232 081
Maa- ja vesialueet	23 086	24 388
Rakennukset	134 735	130 295
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40 641	40 587
Koneet ja kalusto	7 538	9 982
Muut aineelliset hyödykkeet	897	921
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13 151	25 909
Sijoitukset	5 403	6 269
Osakkeet ja osuudet	5 126	5 849
Muut lainasaamiset	78	191
Muut saamiset	198	230
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	616	620
VAIHTUVAT VASTAAVAT	62 334	81 638
Vaihto-omaisuus	2 378	2 675
Pitkäaikaiset saamiset	124	82
Lyhytaikaiset saamiset	7 662	16 173
Rahoitusarvopaperit	31 185	30 351
Rahat ja pankkisaamiset	20 986	32 357
VASTAAVAA YHTEENSÄ	289 842	322 837
VASTATTAVAA	2022	2021
	1000 €	1000 €
OMA PÄÄOMA	109 095	105 734
Peruspääoma	88 451	89 970
Arvonkorotusrahoitus	735	735
Muut omat rahastot	1 546	1 546
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	11 672	12 441
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 690	1 042
VÄHEMMISTÖOSUUDET	670	878
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
PAKOLLISET VARAUKSET	0	543
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	960	893
VIERAS PÄÄOMA	179 117	214 789
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	131 020	131 313
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8 946	8 548
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	18 233	33 608
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	20 918	41 320
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	289 842	322 837

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	37,6	32,8
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	159,7	88,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000€	18 362	13 483
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	929	678
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	149 253	164 921
Konsernin lainat, euroa / asukas	7 553	8 292
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	151 028	170 679
Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa / asukas	7 643	8 581
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	78	191
Asukasmäärä	19 760	19 890

Konsernilainakannan kehitys 2016-2023

2.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 6.861.327,78 euroa ylijäämäiseksi. Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyä seuraavasti:

- tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 268.859,30 euroa ja
- siirretään tilikauden 2023 ylijäämä 7.130.187,08 euroa taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämä -erään.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa on aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä ylijäämiä.

3 TOTEUTUMISVERTAILU

3.1 KÄYTTÖTALOUS

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA2023 + Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
Hallinto- ja talousosasto							
Tuotot	882 138	304 665	226 227	530 892	542 385	102,2	11 493
Kulut	-101 900 979	-7 162 368	-260 156	-7 422 524	-7 293 109	98,3	129 415
Netto	-101 018 841	-6 857 703	-33 929	-6 891 632	-6 750 723	98,0	140 909
Elinvoimaosasto							
Tuotot	17 962 905	17 066 548	0	17 066 548	17 920 810	105,0	854 262
Kulut	-21 078 217	-20 483 572	53 000	-20 430 572	-20 019 917	98,0	410 655
Netto	-3 115 312	-3 417 024	53 000	-3 364 024	-2 099 107	62,4	1 264 917
Sivistysosasto							
Tuotot	2 184 597	1 935 904	0	1 935 904	2 498 776	129,1	562 872
Kulut	-45 127 408	-46 831 299	-610 000	-47 441 299	-48 030 391	101,2	-589 092
Netto	-42 942 811	-44 895 395	-610 000	-45 505 395	-45 531 615	100,1	-26 220
Tekninen osasto							
Tuotot	26 123 661	20 835 533	150 000	20 985 533	20 835 894	99,3	-149 639
Kulut	-24 496 721	-19 113 719	-182 000	-19 295 719	-19 264 420	99,8	31 299
Netto	1 626 940	1 721 814	-32 000	1 689 814	1 571 474	93,0	-118 340
Kurikan kaupunki							
Tuotot	47 153 300	40 142 650	376 227	40 518 877	41 797 865	103,2	1 278 988
Kulut	-192 603 325	-93 590 958	-999 156	-94 590 114	-94 607 836	100,0	-17 722
Netto	-145 450 025	-53 448 308	-622 929	-54 071 237	-52 809 971	97,7	1 261 266

Sisältää sisäiset ja ulkoiset erät

3.1.1 Hallinto- ja talousosasto

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT MÄÄRÄRAHAT (NETTO)

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA2023 + Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
Vaalit							
Tuotot	44 815	35 000	0	35 000	38 518	110,1	3 518
Kulut	-66 985	-35 750	0	-35 750	-39 273	109,9	-3 523
Netto	-22 170	-750	0	-750	-755	100,7	-5
Tilintarkastus							
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0	0
Kulut	-49 924	-50 540	0	-50 540	-46 546	92,1	3 994
Netto	-49 924	-50 540	0	-50 540	-46 546	92,1	3 994
Keskushallinto							
Tuotot	817 285	265 120	226 227	491 347	500 061	101,8	8 714
Kulut	-101 734 973	-7 063 275	-257 856	-7 321 131	-7 197 051	98,3	124 080
Netto	-100 917 687	-6 798 155	-31 629	-6 829 784	-6 696 990	98,1	132 794
JIK-tilaaja-lautakunta							
Tuotot	20 038	4 545	0	4 545	3 807	83,8	-738
Kulut	-49 098	-12 803	-2 300	-15 103	-10 238	67,8	4 865
Netto	-29 060	-8 258	-2 300	-10 558	-6 431	60,9	4 127
Hallinto- ja talousosasto							
Tuotot	882 138	304 665	226 227	530 892	542 385	102,2	11 493
Kulut	-101 900 979	-7 162 368	-260 156	-7 422 524	-7 293 109	98,3	129 415
Netto	-101 018 841	-6 857 703	-33 929	-6 891 632	-6 750 723	98,0	140 909

OSASTOPÄÄLLIKÖN KATSAUS

Petri Lammassaari
hallintojohtaja

Talousvuoteen 2023 lähdettiin talousarvion osalta hyvin epävarmoissa merkeissä erityisesti kaupungille tärkeiden Fortum Oyj:n osinkojen osalta. Tilinpäätöstä 2023 kirjoittaessamme saamme iloksemme todeta, että reippaasti alijäämäiseksi ennustettu vuosi kääntyi yhtä reippaasti ylijäämäiseksi. Muut rahoitustuotot vuodelle 2023 toteutuivat lopullisesti 13 meur suuruusena; osinkotulojen lisäksi kaupungin likviditeetille, antolainaukselle ja Mandatumin säästöhenkivakuutukselle saatiin myös koronnousun ansiosta 1,2 meur korkotuottoja. Kasvaneesta lainakannasta huolimatta korkokulut suhteessa lainamäärään pysyivät maltillisina, niiden ollessa -2,4 meur lainasalkun kiinteiden korkojen tasapainottaessa avautuvaa korkoriskille. Rahoitustuotot ja -kulut olivat siten 11,7 meur nettomääräisesti positiiviset. Fortum Oyj maksoi lopulta osinkoja 0,91 eur osaketta kohden ja Neste Oyj maksoi osinkoa ylimääräisen osingon kera yhteensä 1,52 euroa osaketta kohden.

Kaupunginvaltuusto teki myös historiallisen päätöksen 30.11.2023 § 90 osakesalkun hajauttamisen aloittamisesta siten, että siltä osin kuin rahoitustuotot ylittävät budjetoidun ja kyseisen tilikauden tulos on budjetoidulla osinkotuotoilla ylijäämäinen, käyttää hallitus budjetoidun osinkotuoton ylittävää osasta vähintään kymmenen prosentin osuuden uusien osakkeiden hankintaan ja osakeomistusten hajauttamiseen. Kaupunginvaltuusto päätti sijoittaa yhteensä 700.000 euroa hajautetusti seitsemään pohjoismaiseen osakkeeseen. Osakeostot saatiin tehty 1.3.2024 mennessä.

Syyskaudelle 2023 valmistauduttiin myös vuoden vaihteen presidentin vaaleihin. Kaksivaiheisen presidentinvaalien järjestäminen oli organisaatiolle merkittävä ponnistus.

JIK- peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän päätävä tilinpäätös per 30.11.2023 ja loppuselvitys ja purkamisen helpottavat jatkossa erityisesti controllerin työpainetta. Kuntayhtymän juridinen ja hallinnollinen purku on monivaiheinen dokumentointi- ja päätöksentekoketju, mikä vaativuudestaan huolimatta sujui vuoden 2023 aikana ongelmitta. Henkinen paine organisaatiossa

tämän maaliin saattamiseen oli suuri.

Tukitoiminnoissa palkanlaskenta siirtyi suoraan Visma Publicin asiakkaaksi ja sopimussuhteet Monetra Pirkanmaa Oy:n kanssa purettiin ja omistuksesta ja in-house statuksesta yhtiöön luovuttiin. Palkanlaskenta tiimi suoriutui paineistuksessa työssään erinomaisesti syksyn 2023 aikana ja ensimmäiset palkat Visman kautta maksettiin tammikuussa 2024. Tässä yhteydessä paikallisissa neuvotteluissa työnantajan ja työntekijäjärjestöjen kanssa saatiin tuntipalkkaiset muutettu kokonaan kuukausipalkkaisiksi, mikä järkevöitti ja sujuvoitti siirtymistä Vismalle vuodenvaihteessa ja helpottaa palkanlaskentatiimiä jatkossa. Tästä iso kiitos neuvotteluosapuolille.

Tukitoiminnoissa taloushallinnon operatiivista riskiä saatiin paikattu rekrytoinnein. Osaamisvajetta suhteessa kaupunkikonsernin laskentatoimen vaatimustasoon tiimissä edelleen kuitenkin on. Määräaikainen laskenta-asiantuntija helpottaa tilannetta vuoden 2023 tilinpäätöksen valmistumisen suhteen. Operatiivista riskin hallintaa talouspalveluiden osalta työstetään koko ajan.

Tietohallinnon osalta henkilöstön luovutus sopimusta ja sen vaatimaa yt-käsittelyä Järvinet Oy:hyn ei vielä tehty. Täytäntöönpano jätettiin odottamaan maaliskuussa 2024 KKV:n antamaa toista lausuntoa in-house statuksen tosiasiallisesta vaikuttamismahdollisuudesta ja sen vaatimuksista. Myös hallitusohjelman kirjauksen in-house statuksen uudelleen määrittämisestä on riippuvainen em. lausunnosta. Kaupungin pitää odottaa myös maan hallituksen ratkaisu, eteneekö tämä hallituksen esityksen kautta lakimuutokseksi.

Viestinnässä vuosi 2023 oli totuttuun tapaan kiireinen. Suurimmat projektit ovat liittyneet Kurikan maaperässä sijaitsevaan maailman vanhimpaan laaksoon ja sen syväpohjavesiesiintymään sekä Asu ja Elä -messuihin. Monialayrittäjä Sture Uddin organisoimille Wasa Future Festivaleille koottiin laaja ja monipuolinen syväpohjavesiäiheinen näyttelyosasto. Yhteistyössä kaupungin kanssa olivat Uddin lisäksi Kurikan Vesihuolto Oy:n toimitusjohtaja Juha Kotiranta, GTK:n geologi Niko Putkinen sekä Maseri Oy. Asu ja

Elä -messuja varten tuotettiin viestinnässä laajalla skaalalla markkinointi- ja viestintämateriaalia sekä palveluita. Loppuvuodesta kaupungin verkkosivuilla otettiin käyttöön tekoälyavusteinen automaattikäännösominaisuus, joka antaa sivuston kävijöille mahdollisuuden tutustua tietoihin suomen lisäksi englanniksi, ruotsiksi, ukrainaksi, viroksi, venäjäksi, unkariksi, ranskaksi, thain kielellä, vietnamiksi ja turkiksi. Ominaisuus toteutettiin yhteistyössä Voice Intuitive Oy:n kanssa, ja

siihen kuuluu myös mahdollisuus kuunnella tekstit kaikilla mainituilla kielillä.

Ympäristöterveydenhuolto kuuluu myös hallinto- ja talousosaston alle. Toimintoihin saatiin vuoden aikana rekrytoitua valvontaeläinlääkäri. Ympäristöterveysjohtaja Saana Pusaa-Neste kertoo toimintojen tapahtumista 2023 aikana omassa osiossaan.

KESKUSHALLINTO (KAUPUNGINHALLITUS)

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Prosessit			
Prosessien kehittäminen ja sähköistämisen.	Sähköisen asianhallinnan Tweb:in käyttöönotto 1.1.2023 alkaen.	kyllä	kyllä
	Sähköinen sopimusten hallinta Twebin yhteyteen vuoden 2023 kuluessa.	kyllä	aloitettu
	M-Files arkistoinnin käyttöönotto nykyistä laajemmin vuoden 2023 kuluessa	kyllä	kyllä
	Tuntipalkkojen maksatukseen liittyvien tehtävien suoraviivaistaminen vuoden 2023 kuluessa	kyllä	kyllä
	Ostolaskujen automaattitiliöinnin käyttöönotto vuoden 2023 kuluessa.	kyllä	kesken
Resurssit ja osaaminen			
Henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja tarvittavan resurssin varmistaminen	Henkilöstön kouluttaminen uusien prosessien käyttöönottoon.	kyllä	kyllä
	Tiimityön tiivistäminen. Esimiehien ja tiimien kouluttaminen.	kyllä	kyllä
	Osaamisen kehittämisen henkilökohtainen vastuunotto.	Hyvinvointikeskustelun yhteydessä todetun koulutustarpeen tukeminen.	kyllä
Henkilöstön hyvinvoinnin varmistaminen.	Vuosittaiset työilmapiirikyselyt.	Tavoite 3-4 (asteikko 1-5).	
Talous			
Tasapainoinen talous	Talouden tasapainottaminen pitkällä aikavälillä	Talousarvioon vahvistetut mittarit	Pitkällä aikavälillä talous näyttää kehittyvän alijäämäiseksi
Kustannustietoisuuden lisääminen ja tiedolla johtamisen vahvistaminen	Seurannan ja raportoinnin kehittäminen alkuvuodesta 2023.	kyllä	kyllä
	Systemaattisten periaatteiden ja käytäntöjen määrittäminen osastojen taloustietojen läpikäynnille alkuvuodesta 2023.	kyllä	kyllä

3.1.2 Elinvoimaosasto

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT MÄÄRÄRAHAT (NETTO)

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA2023 + Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
Elinvoima-							
lautakunta							
Tuotot	586 732	328 814	0	328 814	952 696	289,7	623 882
Kulut	-3 785 003	-3 379 746	53 000	-3 326 746	-3 065 842	92,2	260 904
Netto	-3 198 271	-3 050 932	53 000	-2 997 932	-2 113 146	70,5	884 786
Lomitus-							
palvelut							
Tuotot	17 372 083	16 737 734	0	16 737 734	16 968 114	101,4	230 380
Kulut	-16 921 515	-16 715 097	0	-16 715 097	-16 592 020	99,3	123 077
Netto	450 568	22 637	0	22 637	376 093	1661,4	353 456
Maaseutu-							
palvelut							
Tuotot	4 089	0	0	0	0	0,0	0
Kulut	-371 699	-388 729	0	-388 729	-362 055	93,1	26 674
Netto	-367 609	-388 729	0	-388 729	-362 055	93,1	26 674
Elinvoima-							
osasto							
Tuotot	17 962 905	17 066 548	0	17 066 548	17 920 810	105,0	854 262
Kulut	-21 078 217	-20 483 572	53 000	-20 430 572	-20 019 917	98,0	410 655
Netto	-3 115 312	-3 417 024	53 000	-3 364 024	-2 099 107	62,4	1 264 917

Sisältää sisäiset ja ulkoiset erät

OSASTOPÄÄLLIKÖN KATSAUS

Juha Luukko

elinvoimajohtaja

Elinvoimaosaston osastopäällikkö

Tammi-joulukuussa uusia yrityksiä on Kurikkaan rekisteröity 88 (1 avoin yhtiö, 1 kommandiitti-yhtiö, 47 osakeyhtiötä ja 39 yksityistä elinkeinonharjoittajaa). Samaan aikaan lopettaneita yrityksiä on ollut 56 (8 selvitystilassa, 40 lakkautusta, 4 poistoa, 1 konkurssi, 2 fuusiota ja 1 jakautuminen)

Elinvoimalautakunta on kokoontunut yhdeksän kertaa. Osa lautakunnan kokouksista on järjestetty hybridikokouksena. Kaupungin ja yrittäjäjärjestöjen yhteinen Y-tiimi on kokoontunut seitsemän kertaa.

Elinvoimassa oli maaliskuu- SeAMKin työharjoittelija, jonka vastualueella on matkailu

ja pyöräilyreitit. Yritysasiantuntija Jussi-Pekka Kurikka palasi tehtävänsä työvapaalta heinäkuussa. Elokuun lopusta alkaen Kyösti Koivuniemi on hoitanut 30% työajalla toimistosihteerin tehtäviä.

TOIMENPITEITÄ JA TULOKSIA

Alkuvuonna panostettiin nuoriin yrityksiin ja kontaktoitiin kirjeitse noin 200 yritystä, jotka on perustettu vuosina 2019-2022 (kts. SeAMK Myrsky-hanke). Alkuvuoden aikana yritykset ja aloittavat yrittäjät ovat ottaneet aktiivisesti yhteyttä ja elinvoimasta on tehty yrityskäyntejä. Kontaktoinnit ja ajanvaraukset kasvavat tasaisesti kattavan markkinoinnin myötä. Yritystapaamisissa teemoina on ollut mm. liiketoimintasuunnitelmat, hankehake-

dukset, yrityksen perustamistoimet, omistajanvaihdos sekä spesifit yrityskohtaiset aiheet.

Yrityspalveluiden osuus kurikka.fi sivuille läpikäytiin maaliskuussa ja sisältöä täsmennettiin asiakaslähtöisemmäksi. Invest Kurikkaan on lisätty vapaita toimitiloja enenevässä määrin. Yrittäjiä tavoitetaan myös Formun uutiskirjeellä kuukausittain, joka sisältää ajankohtaisia asioita ja tapahtumia. Loppuvuodesta alkaen uutiskirjeeseen on koottu myös tietoa kaupungin meneillään olevista julkisista hankinnoista. Kirjeellä on noin 520 tilaajaa.

Elinvoimalautakunta päätti helmikuussa jatkaa 250 € kesätyösetelin myöntämistä kurikkalaisille yrittäjille. Tukea haki seitsemän yritystä yhteensä yhdeksään työsuhteeseen.

100-300 euron digituki maksettiin vuoden aikana 11 yrittäjälle tosiperusteisesti todellisista kuluista, jotka olivat aiheutuneet verkkokaupan, verkkosivujen, sähköisen laskun, sähköisen kirjanpidon, muun uuden digitaalisen palvelun tai ohjelmiston käyttöönotosta ja ylläpidosta.

Leijonanluolaa on pidetty neljälle 4-yrittäjälle ja tukea on maksettu 800 €. Kahdella yrittäjällä oli liikeideana kiinteistön huolto ja urakointi, yhdellä tekokynsistudio ja yhdellä ripsistudio.

Elinvoimalautakunta on jakanut vuoden aikana kohdeavustusta yhdeksälle yhdistykselle yhteensä 16 4525 €.

Elinvoimaosaston elinvoimakäsikirja saatiin valmiiksi ja lautakunnan käsittelyyn maaliskuussa. Elinvoimakäsikirja hyväksyttiin huhtikuun elinvoimalautakunnassa ja vuodelle 2024 päivitetty elinvoimakäsikirja hyväksyttiin joulukuussa. Elinvoimakäsikirjan rinnalle laadittiin vuosikalenteri, joka on käytössä elinvoimaosastolla sisäisenä työkaluna. Elinvoimakäsikirjan kärkiteemoina ovat yritysten toimintaedellytysten tukeminen sekä veto- ja pitovoiman sekä tunnettavuuden lisääminen. Kärkiteemojen lisäksi toimintaa ohjaavat kehittämistyö, yhteistyö ja osallistaminen sekä kansainvälisyys.

Alueen yritysten kiinnostusta Magneetin mainospyloniin kartoitettiin alkuvuodesta. Huhtikuuhun mennessä kaupungin konserniyhtiöistä Kurikan Toimitilat Oy, Kurikan Kaukolämpö Oy, Kurikan Kärrykartano Oy ja Kurikan Vesihuolto Oy ovat näyttäneet vihreää valoa. Lomakauden jälkeen kontaktointi jatkui ja mukaan lähti 3 yritystä lisäksi yhteensä 6 mainospaikalla.

Syksyn Asu&Elä -messujen järjestelyt aloitettiin alkuvuonna. Messupaikkojen myynti alkoi vilkkaasti maaliskuussa, ohjelma julkistettiin kesäkuussa ja messut järjestettiin syyskuussa Kurikan Kampuksella. Mukana oli 72 näytteilleasettajaa. Messujen yhteydessä vauhditettiin tonttimyyntiä 1500 € tuparilahjan/tonttibonuksen avulla. Tonttivarauksia tehtiin messuilla kaksi. Messuilla oli 4000 kävijää, joka on tuplasti viime vuoteen verraten. Palaute näytteilleasettajilta ja kävijöiltä oli erittäin hyvää, jonka pohjalta tehdään vain pieniä viilauksia vuoteen 2025.

Syksyllä 2022 laadittu Kurikan toimintamalli yritysvaikutusten arviointityökalu otettiin käyttöön maaliskuussa. Joulukuun loppuun mennessä arviointeja on tehty elinvoimalautakunnassa yhdeksästä päätöksestä.

Keväällä PonsivuoriWind järjesti yhdistyksille rahoitushaun, jonka järjestelyihin hankeasiantuntija osallistui.

Elokuussa aloitettiin Formu 10 v juhluvuoden toimenpiteiden suunnittelu. Marraskuun loppuun (29.11.) juhliin laadittiin logo ja suunnitelmat. Lokakuun marraskuussa Formun Facebookissa julkaistiin lehtileikkeitä ja muistoja vuodesta 2013 alkaen. Kuvat ja jutut saivat hyvin näkyvyyttä. Formun 10v taivalta juhlittiin 29.11. kolmessa eri kattauksessa aamusta iltaan. Koko päivän aikana Formussa vieraili noin 100 yhteistyökumppania ja yrittäjää.

Syksyllä pitkään mietinnässä ollut kaupunkivetoisen kauppiaaverkosto otti askeleet eteenpäin. Lokakuussa konseptiin tutustuttiin Kauhajoella, jonka jälkeen asia valmisteltiin yhdessä kauppiaasfoorumin ja yrittäjien kanssa marraskuun elinvoimalautakuntaan. Lautakunta päätti, että elinvoimaosasto ottaa vetovastuun kauppiaaverkoston kehittämisestä ja koordinoinnista vuosille 2024-2025 ja hyväksyy 5000 €/vuosi yhteismarkkinointiosuuden, mikäli jäsenyrittäjiä lähtee mukaan vähintään 30 tammikuun 2024 puoliväliin mennessä.

Lokakuun elinvoimalautakunnassa päätettiin hakea Leader Suupohjasta hanketta, jossa kartoitetaan maahanmuuttajille soveltuvat yrittäjyyden muodot ja selvitetään eri yrittäjyyden muotojen taustoja, edellytyksiä ja toteuttamismahdollisuuksia. Hankkeen kohderyhmään kuuluu maahanmuuttajat. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä maahanmuuttajien työllisyyskoordinaattoreiden kanssa.

Marraskuun elinvoimalautakunnassa päätettiin hakea Kauhajoen kaupungin kanssa hanketta, jolle haetaan rahoitusta Etelä-Pohjanmaan liiton EAKR rahoituksesta. Kahden vuoden hankkeessa tarjotaan tuotannollisille yrityksille näkymiä ja työkaluja tulevaisuuden ennakkointiin. Tavoitteena on varmistaa teollisuuden toimijoiden kasvu alueella ja varmistaa teollisuuden työpaikkojen säilyminen ja lisääntyminen alueella tulevaisuudessakin.

Juhlavuoden kunniaksi Yrityspalvelupiste Formu tarjosi yrittäjille ja teemasta kiinnostuneille myyntivalmentaja Kert Kennerin inspiraatioillan modernin myynnin teemalla 12.12.2023 Kurikan Kampuksella. Mukaan ilmoittautui 72 osallistujaa.

YHTEISTYÖ JA VERKOSTOT

Elinvoimaosasto on osallistunut aktiivisesti Yrityspalvelut Etelä-Pohjanmaa –verkoston kokouksiin, jotka käsittävät laajasti alueella toimivat julkiset yrityspalvelutoimijat. Elinvoimaosastolta on ollut edustus myös Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin elinkeino- ja ICT-valiokuntien toiminnassa.

Erilaisten alueellisten kehittämis- ja koulutushankkeiden ohjausryhmissä on ollut elinvoimaosaston edustaja. Tällaisia hankkeita ovat mm. Omistajanvaihdoilla kasvua ja elinvoimaa -hanke, Vetovoimaa tekniikan aloille –hanke, Laajakais-takiihdytys –hanke, Training 4.0 XR -hanke, Laadulla kilpailukykyisempiä tuotteita ja palveluita PK- ja mikroyrityksissä -hanke, Yrittäjyys ja innovaatiot elintarvikeketjun kestävyysmuutoksessa, kuluttajatutkimushanke sekä yrittäjyyden Epanet professuurin tukiryhmä. Lisäksi yritysasiain on osallistunut aktiivisesti maakunnallisen omistajavaihdosasiantuntijan seurantaryhmään.

Kunnallisjohdon seminaari järjestettiin 24.-25.5. Lahdessa. Tapahtumaan osallistui elinvoiman henkilöstöä ja luottamushenkilöitä. Aluetapaamisessa Kurikka toi esille huolensa mm. tiestöstä ja Suupohjan radasta.

Yritysasiantuntija osallistui kesäkuussa työllisyysalueen yritys- ja työnantajapalveluiden valmisteluryhmään. Valmisteluryhmän tavoitteena oli saada elokuun loppuun mennessä esitys siitä, miten yritys- ja työnantajapalvelut hoidetaan vuoden 2025 alusta alkaen. Raportti luovutettiin eteenpäin aikataulussa.

Lokakuussa elinvoimaosasto järjesti tapaamisen yrittäjäjärjestöjen edustajien kanssa, jossa vastattiin yhdessä Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien toteuttamaan yrittäjäystävällinenkunta -kyselyyn. Vastusten perusteella Kurikka sijoittui Yrittäjäystävällinenkunta -kilpailussa jaetulle neljännelle sijalle.

Hankeasiantuntija on osallistunut aktiivisesti Leader Suupohjan ja Leader Liiverin Elinkeinojostojen kokouksiin.

MARKKINOINTI

Markkinointia tehdään läpi vuoden yhteistyössä Kurikan kaupungin viestintätiimin kanssa. Alkuvuonna laadittiin suunnitelma kevään ja kesän markkinointitoimenpiteistä. Maalis-syyskuun aikana toteutettiin 15 viikon digikampanjan Sanoman verkostossa. Kuuden viikon ajan alueena oli Kurikka, Ilmajoki ja Kauhajoki, kahdeksan viikon ajan Etelä-Pohjanmaa ja yhden viikon Pirkanmaa. Kaupungin graafikon kanssa on laadittu banneripankki, joka sisältää mainosmateriaaleja mm. tonteista, asumisesta, varhaiskasvatuksesta, Formun palveluista ja asiantuntijoista, Invest Kurikasta, Visit Kurikasta sekä tapahtumista mm. Kaviokarnevaalista ja Asu&Elä -messuista.

Lisäksi juhannuksen aikaan toteutettiin kahden viikon valtakunnallinen radiokampanja Visit Kurikasta Järviradiossa. Spotti äänitettiin Kurikka-Liven studiolla. Visit Kurikkaa markkinointiin näkyvästi lisäksi Ilta-Sanomien juhannusnumerossa puolen sivun printtimainoksella, jota tuki samankaltainen digikampanja valtakunnallisesti kahden viikon ajan. Juhannusviikko ja heinäkuun alku näkyivät huomattavana kävijäpiikkinä Visit Kurikka –sivustolla.

Kesäkuussa aloitettiin yhteistyöneuvottelut KurikkaLiven kanssa. Suunnitelmissa on tehdä systemaattista yhteistyötä ja tuoda uudenlaista näkyvyyttä elinvoimapalveluille.

Sanoman digiverkostossa (mm. IS.fi) alkoi syyskuun puolivälistä vuoden loppuun asti kestävä kahdeksan viikon markkinointikampanja. Kampanja pyöri joka toinen viikko vuorotellen alueina EteläPohjanmaa ja Kurikka/Ilmajoki/Kauhajoki. Pienemmän alueen bannerikampanjan aiheina oli mm. Visit Kurikka, aloittavan yrittäjän palvelut, Invest Kurikan toimitilat, Formun asiantuntijapalvelut, Formun tilaisuudet, digituki, joulutapahtumat, Formu 10v ja Kert Kennerin

myynti-ilta. Keskimääräinen näyttömäärä viikossa Kurikka/Ilmajoki/Kauhajoki alueella oli 150 000-190 000 ja bannereita klikattiin keskimäärin 500 krt/viikko. Isomman alueen aiheina oli mm. Visit Kurikka, Invest Kurikan toimitilat, rekrymessut, joulutapahtumat, Formun asiantuntijapalvelut ja Kert Kennerin myynti-ilta. Keskimääräinen näyttömäärä viikossa E-P:n alueella oli 325 000-380 000 ja klikkausmäärä noin 800 krt/viikko.

Syksystä loppuvuoteen asti Facebookissa ja Instagramissa tuotettiin maksettua mainontaa em. teemoista.

Lokakuussa yhteispalaverissa viestinnän kanssa päätettiin, että elinvoimaosasto keskittyy matkailukohteiden, yritys- ja elinvoimapalveluiden (sis. työllisyys, maaseutu ja maahanmuutto), kauppiasverkoston kampanjoiden ja yhteisten tapahtumien aktiiviseen markkinointiin ja viestintään. Muun muassa kaupungin yleismarkkinointi, maksuttoman varhaiskasvatuksen esilletuonti ja asukasmarkkinointi ovat viestinnän vastuulla.

Joulukuussa Kurikan kirjasto järjesti Joulumaata näkyvissä -tapahtuman, johon elinvoima oli ideoimassa sisältöä ja Osta joulukurikasta -mainosvideota.

Kurikkaan muutti koko vuonna 633 uutta asukasta. Muuttajapaketteja lähetettiin vuoden aikana yli 300 kpl (1 per talous).

TAPAHTUMAT JA TILAISUUDET

Omistajanvaihdoksilla kasvua ja elinvoimaa –hanke järjesti Kurikan Wanhalla asemalla Asiantuntijat apuna yrityskaupassa Kurikassa 19.1.2023. Tilaisuudessa oli yli 50 osallistujaa.

Rekrymessut järjestettiin Kurikan Kampuksella 27.1. yhteistyössä Sedun kanssa. Rekrymessuille osallistui noin 30 näytteilleasettajaa. Yleisöä kertyi Kampuksen opiskelijoista ja ulkopuolisista vierailijoista kiitettävästi (arviolta noin 500-600 opiskelijaa). Vuoden 2024 rekrymessujen suunnittelu aloitettiin Sedun kanssa elokuussa.

Kurikan Kauppiaasfoorumien kanssa on järjestetty Pakkaspäivät 26.-28.1. sekä Pölläällypäivät 23.-25.3.

Kurikka osallistui Pytinki-messuille 25.-26.3.2023 ja Tampereella Kotimaan matkailumessuille 6.7.5.2023 (kts. Visit Kurikka ja matkailu). Kesäl-

lä kaupunki osallistui omalla osastollaan Jurvan, Jalasjärven ja Kurikan markkinoille.

Kurikan Yrittäjät järjestivät 30.3. padelhallilla yhteisen peli-illan, johon oli kutsuttuna Formun väkeä ja yrittäjiä kaikista kolmesta yrittäjäyhdistyksestä.

Keväällä järjestettiin kaksi yrittäjille suunnattua yritysrahoitusinfoa yhteistyössä Leader Liiverin, Leader Suupohjan ja Etelä-Pohjanmaan ELY:n kanssa. Jalasjärvellä tilaisuuteen osallistui 13 ja Kurikassa 14 henkilöä.

Etelä-Pohjanmaan yritysmarkkinoiden suunnittelu aloitettiin yhteistapaamisella 12.4. Tapahtuma järjestetään tänä vuonna lokakuussa Alavudella. Kaupunki on mukana järjestelyissä.

Toukokuun alussa järjestettiin Uusyrittäjäkeskus Neuvoa-antavan kanssa aloittavan yrittäjän ilta. Tilaisuuteen osallistui 7 yrittäjyyttä suunnittelevaa.

Uuden hevostapahtuman Kaviokarnevaalin 10.-11.6. suunnittelu jatkui alkuvuodesta yhdeksä viestintätiimin ja hevostoimijoiden kanssa. Tapahtuma onnistui hyvin. Kaupunki vastasi tapahtuman viestinnästä ja markkinoinnista. Sisällön tapahtumaan tuottivat Kurikan ratsastajat ry, Jalasjärven ratsastajat ry sekä Kurikan Hevosystävät ry.

Elokuussa Formussa järjestettiin Sanoman kanssa yhteistyössä Yrittäjien aamukahvit digimainonnan teemalla. Tilaisuuteen osallistui 12 yrittäjää.

Säläisjärven alueen kehittämiseksi järjestettiin avoin keskustelutilaisuus Camping Jurvassa 21.8.2023. Tilaisuuteen osallistui 54 henkilöä ja tilaisuuden myötä alueen kehittäminen nousee elinvoimalautakunnan listalle.

Elo- ja syyskuussa järjestettiin jokaisessa kuntakeskuksessa infotilaisuus yhdistyksille yleishyödyllisistä kehittämistuista. Illoissa yhteistyökumppaneina olivat alueen Leader ryhmät Leader Suupohja ja Leader Liiveri. Kurikan Luovan kylän nuorisoseuralla 23.8. iltaan osallistui 12 henkilöä, Jurvan Niemenkylä nuorisoseuralla 31.8. iltaan osallistui 24 henkilöä ja Jalasjärven Keskikylän Harjulassa 6.9. iltaan osallistui 12 henkilöä.

Yrittäjänpäivänä 5.9.2023 yritysasiantuntija kutsuttiin kertomaan yrittäjyydestä Jyrän päiväkodin viskareille ja eskareille. Samana päivänä Sedun

opiskelijoita inspiroitiin yrittäjyyteen etäyhteyksin järjestetyssä tilaisuudessa, jossa yritysasiantuntija piti puheenvuoron.

Alihankintamessuille 26. – 28.9 osallistuttiin yhteisosastolla Kauhajoen kanssa. Osastolla oli mukana neljä kurikkalaista yritystä: Relicomp, Japoma, Ikaristee ja Rengasmestäl.

Marraskuussa osallistuttiin Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien järjestämään alueelliseen KUJOon.

VISIT KURIKKA JA MATKAILU

Visit Kurikka –sivuston sisältöä päivitettiin aktiivisesti alkuvuodesta. Samassa yhteydessä sivuille lisättiin perusinfo ruotsiksi ja englanniksi. Keväällä sivuille laadittiin ja päivitettiin uusia artikkeleita (mm. Makua, menoa ja maaseutua monipuolisilla markkinoilla!, Kulttuurikierros Kurikassa, Visit Kurikka goes motorsport – tutustu kisakalentereihin!, Pieniä secondhand putiikkeja, laadukkaita vintagelöytöjä) ja kohdesuosituksia. Kesän vaihtuessa syyssezonkiin uusia artikkeleita laadittiin vuodenajan mukaisesti (mm. Kurikan kirjastoista hupia ja hyötyä myös matkailijalle, Tutustu pyöräillen syksyiseen Kurikkaan, Syyslo-matekemistä Kurikassa)

Toukokuisten Kotimaan matkailumessuille osallistumisen myötä tehtiin uusi A5 Visit Kurikka –esite, jossa markkinoitiin kisakalentereita ja ohjattiin tutustumaan Visit Kurikan sivustoon. Messut järjestettiin Tampereen Messu- ja urheiluhallissa 6.-7.5. Kurikalla oli näyttävä 9x5 yhteisosasto Visit Kurikka goes Motorsport –teemalla yhdessä Botnaringin ja Murtoharjun moottoriurheilualan kanssa. Osasto ja Kurikka saivat paljon kehuja ja näkyvyyttä. Moottoriurheilun lisäksi messuilla markkinoitiin mm. Kurikan isoimpia kesäfestivaaleja, joihin saattoi voittaa lippuja onnenpyörästä.

Kurikka Travel ry kokousti Formussa 20.3. ja mukaan kutsuttiin elinvoimasta yritys- ja hankeasiantuntija. Matkailun toimijoita, heidän palvelujaan sekä koulutustarvetta kartoitettiin kyselyllä heinäkuun aikana. Kysely oli osa matkailun alalta tehtävää opinnäytetyötä. Kysely lähti 214 matkailualan toimijalla. Kyselyn vastausprosentti oli 13,5%. Opinnäytetyö kyselyn tuloksista valmistuu syksyn 2023 aikana.

Marraskuussa osallistuttiin matkailufoorumiin ja jatkettiin matkailustrategian toteuttamiseksi

laadittavan kehittämishankkeen valmistelua. Joulukuussa elinvoimalautakunta päätti, että Kurikan kaupunki osallistuu Kauhajoen kaupungin vetämään Maut matkailuelämyksiksi -hankkeen toteutukseen yhdessä Isojoen, Karijoen, Teuvan ja Kauhajoen kaupungin kanssa.

Visit Kurikkaa markkinointiin Sanoman verkostossa ja sosiaalisessa mediassa vuoden aikana. Loppuvuonna muun muassa syyslo-matekemiset, joulutapahtumat ja syö&juo –kategoria sivustolla herättivät kiinnostusta.

Joulukuussa Visit Kurikka –sivustolle tilattiin ääni- ja käännöspalvelu, jonka kielivaihtoehdot ovat englantia, ruotsi, saksa, viro, ukraina, venäjä, ranska, thai, vietnam ja turkki.

Visit Kurikka –verkkosivuston 2023 vuosiraportin mukaan sivustolla oli

- 39 300 aktiivista käyttäjää (vrt. 2022: 23 800)
- 52 000 istuntoa, eli yksittäistä käyntijaksoa nettisivuilla (31 200)
- 42 sekuntia keskimäärin sivuvierailun kesto (51 sekuntia)
- TOP5 aiheet sivuilla: Kurikassa tapahtuu (tapahtumakalenteri), Syö & juo, Aktiviteetit ja elämykset, Hiidenkirnu Pirunpesä ja Majoitus.

Eniten sivustolle tullaan googlehaun kautta ja toiseksi eniten liikennettä aiheuttaa Sanoman bannerikampanjat.

FORMUN YHTEISTYÖKUMPPANIT

SeAMK Maakuntakorkeakoulu

Maakuntakorkeakoulun korkeakouluasiamiehen nimike on muutettu aluekehittäjäksi.

Kurikassa alkoi syksyllä 2023 SeAMKin koneinsinöörin verkkopainotteiset opinnot. Opintoja markkinoitiin vahvasti sekä maakuntakorkeakoulun että kaupungin viestinnän toimesta. Paikkoja oli haussa aluksi 8, mutta SeAMK lisäsi omista paikoistaan kolme paikkaa, koska kiinnostus opintoihin oli runsasta. Hakijoita oli yhteensä 17. Kiinnostus oli Kurikassa suurempaa kuin muualla vastaavat ovat olleet. Maakuntakorkeakoulun aluekehittäjä toimii opinnoissa koordinaattorina ja vastaa paikallisesti opintojen

käytännön järjestelyistä. Koulutusjärjestelyt tehtiin kevään aikana sekä SeAMKissa että Kurikassa. Opintojen lähipäivät on järjestetty Kurikan kampuksella. Opinnot alkoivat elokuussa ja jatkuvat 4 vuotta. Opiskelijoista 10 on kurikkalaisia, ja pääosa työskentelee Kurikan alueella.

Aluekehittäjä on tehnyt yritysvierailuja Jurvassa, Kurikassa sekä Jalasjärvellä. Tapaamisissa on tuotu esille, miten SeAMK voi olla apuna yritysten kehittämistyössä.

SeAMKin Myrsky – Yrityksen muutoskyvykkyys, digitalisaatio ja vihreäsiirtymä-hanke ja Maakuntakorkeakoulu piti huhtikuussa aamukahvit Kurikassa 1-3-vuotiaille yrityksille, jossa kuunneltiin nuorten yritysten haasteita ja tuotettiin aamukahvien tietojen perusteella verkossa sparrausklinikoita 4 eri aiheista. Osallistujia oli 6 nuorta yritystä. Tämän jälkeen pidettiin samalle kohderyhmälle koko EP:n alueelle neljä eri sparrausklinikkaa verkossa aiheina talous, markkinointi itsensä johtaminen ja sopimukset. Näihin osallistui myös kurikkalaisia yrityksiä. Niin ikään Myrskyhankkeen järjestämät Tekoälyä yritykselle-tilaisuudet striimattiin maakuntaan ja siten myös Formussa oli etäkatsomo. Osallistujia oli 5 eri yrityksestä, osallistujia oli myös kaupungin henkilöstöstä. Kurikan elinvoimaisuutta tuotiin esiin myös hankkeen muissa toimenpiteissä. Yritysasiantuntija Anne Bäckström vieraili Myrsky-hankkeen podcastissa kertomassa vinkejä aloittavalle yrittäjälle. Lennol Oy:sta tehtiin vertaisvideo ja Junet Oy:sta kirjoitettiin artikkeli. Nämä kaikki levitettiin sekä maakunnallisesti mutta myös valtakunnallisesti hankkeen yhteisen verkkosivuston kautta.

Viexpo

Etelä-Pohjanmaalla yhteensä 148 kontaktia, joista uusia yrityskontakteja 30 kpl. Kurikan alueella yhteydenottoja ollut 15 eri yrityksen kanssa, näistä 3 on uusia kontakteja. Viexpo on järjestänyt itse tai kumppaniverkoston kanssa yhteensä 24 tapahtumaa, joihin on osallistunut yhteensä 254 yritystä. Mm. Virtual Export Event-tapahtuma, webinaareja ja työpajoja/koulutuksia sekä verkkokauppiasklubin infotilaisuudet. Yksi yritys Kurikasta tuli mukaan verkkokauppiasklubi toimintaan. Osallistuttu myös mm. Energy Week-tapahtumaan ja E-P:n KasvuOpeniin. Näihin tapahtumiin on Kurikan alueelta osallistu-

nut yhteensä 3 yritystä. Yrityksille on markkinoitu Formun ja Viexpon uutiskirjeen sekä somemarkkinoinnin kautta osallistumista kaikkiin tapahtumiin ja messuihin. Yksi yritys Kurikasta ilmoittautunut Elmia Subcontractor 2023 messuille. Samoin yksi yritys Kurikasta osallistuu markkinaselvitysmatkalle, joka tehdään Ruotsiin ja Elmian messuille. Vuonna 2023 Kurikassa tehtiin tiiviinpää yhteistyötä 17 yrityksen kanssa. Näistä 5 oli uusia yrityksiä. Viexpon yritysryhmähankkeisiin osallistui yksi yritys ja samoin yksi yritys liittyi verkkokauppiasklubitointaan. Kansainvälisille messuille samoin kuin markkinaselvitysmatkalle osallistui kumpaankin yksi yritys (eri yrityksiä). Messuja ja matkoja tarjottiin yrityksille yhteensä 9 kpl. Viexpon CRM:ssä oleville yrityksille lähetettiin 60 viestiä ja lisäksi jokaisessa Formun uutiskirjeessä informoitiin ajankohtaisista asioista. Some postauksia Viexpo teki 804 kpl. Palautetapahtumista 4,3/5, matkat 4,5/5, Vientiprojektit 4,6/5 ja messut 4,7/5.

Uusyrittäjäkeskus Neuvoo-antava

Uusyrittäjäkeskuksen alkavien yrittäjien neuvontamäärä kasvoi alkuvuodesta. Sekä ensikäyntiasiakkaissa että uusissa yritysideoissa oli reilu kasvu viimeisen parin vuoden lukuihin. Sen sijaan uusia yrityksiä ei perustettu edellisvuosien tahtiin.

Asiakkaiden yritysideoissa ja perustetuissa yrityksissä suosituimmat alat olivat samoja kuin viime vuosinakin. Erityisesti lyhytterapiapalvelut olivat suosittuja. Lisäksi muita ihmisten ja eläinten hyvinvointiin liittyviä palveluita oli neuvonnassa runsaasti. Sivutoimiyrittäjien määrä pysyi edelleen korkealla. Sivutoimiyrittäjyyttä suunnittelevia oli 46 % asiakkaista ja 38 % yrityksen perustajista. Tilaston erikoisuudeksi voi nostaa naisasiakkaiden ja naisten perustamien yritysten määrän. Naisia kävi asiakkaina ja perusti yrityksiä miehiä enemmän ensimmäistä kertaa koko Uusyrittäjäkeskus Neuvoo-antavan 30-vuotisen historian aikana. Maahanmuuttaja-asiakkaiden määrä yli kolminkertaistui. 15 % uusyrittäjäkeskuksen asiakkaista oli maahanmuuttajia. Parin hiljaisemman vuoden jälkeen yritysostajien määrä palautui pidemmän ajan keskiarvoon. Yritysostajia oli asiakkaista 11 %.

HANKKEET

SEUTUKAUPUNKIrekry

Tammi-maalis

SEUTUKAUPUNKIrekry, kansainvälisten rekrytointien tukeminen ja rekrytointivalmiuksien kehittäminen -hanke on jatkanut toimenpiteitään alkuvuodesta 2023. Kurikka on vastuuvetäjänä hankkeen työpaketissa 4, joka kehittää keino- ja yritysten viestintäosaamisen, imagotyön ja vetovoiman parantamiseen. Kurikka on mukana myös hankkeen työpaketissa 1, jossa kehitetään kansainvälisiä rekrytointiprosesseja yhdessä yritysten kanssa.

Tapahtumia: tammikuussa hankkeen verkostotapaaminen Turussa, osallistuminen Kurikan Rekrymessuille (Sedu, lukio, Formu), yhteistyössä Jalasjärven yrittäjien kanssa minirekrymessujen suunnittelu ja osallistuminen, metallialan yritysten esittelytilaisuus yläasteen oppilaille ja kvopiskelijoille, Emigration Expo –messuille osallistumisen suunnittelupalaverit, kausityön tekijöille palveluesitteen suunnittelu ja kokoaminen Kauhajoen kanssa yhteistyössä, kv-lounastilaisuuden suunnittelu (yhteistyö Wiise ry), alueellinen yhteistyö Kauhajoen kv-aamukahvit (Wiise, Talent Boost) metallin koulutuksen pilotin edistämistoimia, some-tietoisuuden suunnittelu ja valmistelu, Houkuttelevin Työpaikka kisan valmistelu, jatkohanke neuvotteluja sekä TP4 työpaketin veto, hankeyhteistyö ja webinaareista oppiminen.

Huhti-kesä

Huhtikuun alussa hankevetäjä osallistui Emigration Expo –messuille. Suomen edustamisen lisäksi hän esitteli Kurikan kiinnostuneille kuulijoille luentosalissa Houtenin messuhallissa. Hanke seurasi Intia rekrypilottia ja markkinoi siihen kuuluvaa Intian työkuulttuurista kertovaa ”Navigoiden kulttuurien välillä” -webinaaria kohderyhmille Kurikassa sekä osallistui ko. pilotin tilannekatsauksiin.

Kurikassa pidettiin alueellinen ELY:n tavoitteisiin kuuluva kv-rekrytapahtuma otsikolla Työkaluja tulevaisuuden rekrytointiin 20.4. 2023. Tapahtumaan kutsuttiin Kurikan, Ilmajoen ja Isokyrön yrityksiä. Kokoavana yhteistyökumppanina oli Wiise ry ja Kurikka/hankevetäjä isännöi tapahtuman.

Hanke järjesti Seamkin kanssa yhteistyössä Talent Boost Coffeen, jossa Fortaco esittäytyi

Seamkin Automation engineering opiskelijoille Seinäjoella ammattikorkeakoulun tiloissa 28.4.

Verkoston Live and Learn työryhmän kehitystyö kv-opiskelijoiden tukimalliksi jatkui. Mallin esitysasua kehitettiin yhteistyössä Vision Factoryn kanssa referoiden ja muokaten. Valmis malli esiteltiin avoimessa webinaarissa kesäkuussa.

Tietoisuuden sarja jatkui osioilla Videotyöpaja 18.4. (luennoi tutkija Markus Rytinki) ja Tietoisuus Ansaattu maine 30.5. (luennoi lehtori ja sometutkija Elisa Kannasto, Seamk). Työpajamaisuuden vuoksi tallennetta ei tehty.

Houkuttelevin työpaikka –kilpailuaika oli käynnissä 19.5. saakka. Elinvoiman ja viestinnän ja kulttuuritoimen edustajista koostettu tuomaristo kokoontui 1.6. valitsemaan voittajan. Jälkitiedotus medialle tehtiin kesäkuun lopulla. Voittaja julkistetaan 9.-10.9. Asu ja Elä messujen yhteydessä.

Huhti-kesäkuun aikana valmistettiin yritysten someosaamisen avuksi Työnantajamielikuvan ja rekrytointimarkkinoinnin käsikirja, jonka toteutti mainostoimisto Segermarketing. Pohjana käsikirjalle käytettiin kaikkia hankkeen toteuttamia tietoisuuskampanioita kevästä 2022 alkaen. Kurikka luotsasi verkostoyhteistyötä teosta varten.

Hanke valmisteli jäljelle jäävien varojen myötä hankkeelle lisäaikaa rahoittajalta heinä-syyskuuksi. Hankkeen toimet ja jatkoajan perustelut esitettiin elinvoimalautakunnalle 30.5. Kaupunginhallitus vahvisti lautakunnan esityksestä myönnon jatkoajalle 5.6. EPLiitto myönsi rahoituksen jatkoajan 15.6.

Palveluesite ”Services for newcomers in brief” kausityöntekijöille valmistui. Se on esitelty verkostolle ja ohjausryhmälle sekä kysytty palaute maatalouden kausityöpaikasta. Esite on tarkoitettu apuvälineeksi maahanmuuttokoordinaation käyttöön. Englannin kieliasu on tarkistettu kääntäjällä.

Lisäksi oli hankkeen verkostotapaaminen Kristiinankaupungissa 16.5. Useita raportteja on laadittu.

Heinä-syys

Hankkeen toimia on jatkettu syksyn aikana osa-aikaisella työpanoksella.

Hankkeessa on jatkettu työtä Live & Learn -toimin-

tamallin parissa ja esitelty sitä eri tahoille. Hankkeessa tehtyä työtä yritysmielikuvien kehittämiseksi jatkettiin ja työstettiin yritysmielikuva käsikirjaksi. Osana yritysmielikuvatyötä järjestettiin Kurikan Houkuttelevin työpaikka -kisa. Kisan voittaja, Relicomp Oy, paljastettiin Asu&Elä messuilla syyskuun alussa. Seutukaupunki hankkeessa yhteisesti yrityksille tarjotut some-tietoiskut palvelivat ja palvelevat edelleen myös verkostoa. Webinaareja oli läpi hankkeen laidasta laitaaan päättyen syyskuussa 2023 luento Miten osajia houkutellessaan ja osajamarkkinoinnissa onnistutaan.

Hankkeen raportointi tehdään YritysSalolle, joka vastaa koko hankkeen raportoinnista EteläPohjanmaan liitolle.

Ketterää osaamista

Ketterää osaamista –hankkeessa Kurikka on mukana verkostokumppanina, mutta ei vastuullisena toteuttajana. Tammi-kesäkuussa on kuukausipalaverihin osallistumisen lisäksi seurattu hankkeen toimia mm. Korkeakoulustrategian kehittymistä.

Kehittyvä Botniaring

Kehittyvä Botniaring -hanke jatkui kevättalvella koko alueen toimintojen kehitys- ja suunnittelutyönä, sekä osaksi tapahtuma- ja kiihdytysalueen maanrakennustöiden aloittamisen tukitoimissa.

Alueen kiinnostavuuden ja tapahtumien tunnettuuden lisäämiseksi suunniteltiin messukiertue, jossa tuotiin Botniaringin tarjontaa laajasti esiin. Botniaring oli omalla osastollaan esillä tammikuussa Botnia Swap Meetissä Seinäjoen Raviradalla, huhtikuussa Lapua Motor Show'ssa Patruuna Areenalla sekä Tampere Hot Rod & Rock Show'ssa Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa ja lisäksi toukokuussa Kotimaan Matkailumessuilla Tampereen Messu- ja Urheilukeskuksessa. Kesän ja syksyn aikana Botniaringin tarjontaa tuotiin esiin mm. Kauhavan Business Parkissa eri tapahtumissa sekä lähialueiden muissa pienemmissä tapahtumissa. Messukiertueen viimeisin tapahtuma vuonna 2023 oli lokakuun alussa pidetyssä Autonäyttelyssä Järvenpään Aino Areenassa. Hankkeen aikana Botniaringin alueen toimintaa on tuotu esiin yhteensä 26 yleisötapahtumassa, joissa kävijämäärät ovat olleet pääosin muutamasta tuhannesta yli 30.000 henkilöön per tapahtuma. Maantieteellisesti

Botniaringin esittelyjä on tehty välillä Järvenpää – Tampere – Kurikka – Kauhava - Vaasa – Kokkola – Oulu.

Neuvottelut medianäkyvyyden saamisesta valtakunnallisille TV-kanaville ovat jatkuneet positiivisissa merkeissä. Botniaring sekä kurikkalaisuus tulee näkymään MTV-Katsomon sekä MTV Sub kanavilla Kolmosvaihte TV-ohjelmissa.

Botniaringin alueen toimijan Sunrise Cruisers ry:n tapahtuma- ja kiihdytysrata-alueen, Botnia Dragwayn, maanrakennustöiden myötä on saatu hyvää boostia Botniaringin alueen näkyvyydelle, ja sen avulla saatu herätettyä kiinnostusta koko aluetta kohtaan hyvinkin laajasti. Sunrise Cruisers ry:n kiihdytysrata-alue sijaitsee Botniaringin rata-alueen välittömässä läheisyydessä omalla maaalueellaan ja valmistuttuaan toimijat voivat operoida itsenäisesti. Tämä mahdollistaa jatkossa vetovoimaisempien ja isompien tapahtumien järjestämisen, kun samaan aikaan voidaan järjestää tapahtumia sekä Botniaringin radalla ja Botnia Dragwayn kiihdytysradalla. Maanrakennustyöt kiihdytysradalla ovat edenneet syksyn 2023 aikana suunnitelman mukaisesti pala kerrallaan siten, että ensimmäisenä alueelle rakennetaan 1/8 mile (201 m) junior kiihdytysrata. Tavoitteena on saada uutta kisatoimintaa 1/8 mile Junior radalle kesän 2024 loppupuolella tai viimeistään alkukesällä 2025.

Botnia Dragwaylle pitkän kaavan mukaan haettu ja myönnetty (02/2022) ympäristölupa kiihdytysurheilutoiminnan harjoittamiseen Botniaringin alueella nosti osaltaan alueen kiinnostavuutta ja tärkeyttä harrastajien, yleisön ja yhteistyökumppaneiden keskuudessa, kun syyskuussa 2023 julkistiin Kauhavalla toimivaa kiihdytysrataa koskeva tieto kiihdytysurheilutoiminnan lopettamisuhasta. Tällä hetkellä Suomessa on kaksi (2) aluetta, joilla voimassa oleva ympäristölupa kiihdytysurheilun harjoittamista varten. Pieksämäen Motopark sekä Jurvan Botnia Dragway, joten kiihdytysurheilutoiminnan aloittaminen Jurvassa on koko Suomen harrastajakentälle erittäin korkeassa prioriteetissa.

Selvitys maahanmuuttajien työllisyysmahdollisuuksista

Suomeen ja Kurikkaan on asettautunut viime vuosina runsaasti muista maista saapuneita asukkai-

ta. Viimeisin suuri maahanmuutto on seurausta Ukrainan sodan syttymisestä vuoden 2022 alussa. Maahanmuuttajien asettautumisessa tärkeässä osassa on aikuisväestön työllistyminen alueelle. Osa työkäisistä maahanmuuttajista on jo työllistynyt, mutta eivät kaikki.

Hankkeessa tutkitaan, onko työllistymiseen ole-massa tai luotavissa mallia, jonka kautta maa-hanmuuttajat voisivat työllistyä yrittäjyyden eri muotojen kautta, ja mitä nämä mallit edellyttävät toteutuakseen. Hankkeessa haetaan erilaisia ko-kemuksia yrittäjyyden eri muodoista alueen ulko-puolelta muun muassa benchmarkkauksen avulla ja haastatellaan maahanmuuttajia, että saadaan kuvaa osaamisalueista, kiinnostuksesta yrittäjyy-teen jne. Mikäli hankkeen lopputulemana löyde-tään soveltuva yrittäjyysmalli, on se käytettävissä muidenkin kuin maahanmuuttajien keskuudessa.

Lamminjärven osallistava kehittäminen

Hankkeessa Lamminjärven osallistava kehittä-minen toteutetaan Lamminjärven alueelle uusi kehittämissuunnitelma osallistavin menetelmin. Yh-teissuunnittelun valmistelua on jatkettu eri asukas-ryhmien kanssa. Tapaamisia on järjestelty muun muassa eläkeläisryhmän sekä koulun ja päiväko-din kanssa. Erikseen suunnittelupalaveri järjestettiin ulkokuntosalin suunnittelun tiimoilta. Syksyn aikaan hankkeen tiimoilta on edistetty alueella muiden toimijoiden hakemia investointihankkeita.

Jalasjärvi-järven suunnittelu

Jalasjärvi-järven suunnittelu kokonaisuus kilpai-lutettiin kevään aikana ja suunnittelijaksi valittiin syksyllä Oululainen Maveplan Oy. Suunnitte-luyhteistyö Maveplan Oy:n kanssa aloitettiin lokakuussa ja ensimmäinen asukastilaisuus suun-nittelun tueksi pidettiin 14.12. Tilaisuuteen osal-listui 19 alueen asukasta. Muut hanketoimenpi-teet Kevään aikana hankeasiantuntija on ollut mukana muun muassa Kurikan Kaukolämmön RRrahoituksen haussa sekä Kurikan ja Suupoh-jan työllisyysalueen valmisteleman Etelä-Pohjan-maan liiton AIKO-rahoituksen haussa. Osastolla on valmisteltu kaupungin omia ja yhteistyökump-paneiden kanssa valmisteltuja hankkeita. Näitä ovat olleet muun muassa sivistystoimen Erasmus-akkreditoinnin valmistelu, kulttuuritoimen kultturi-lavainvestointihanke, alueellisen hydrogeologian instituutin valmistelu, elinvoimaosaston viestinnän

uusien keinojen hankkeistamisen, matkailuhank-keen sekä teknologia teollisuuteen ja tuotannol-lisen teollisuuden tulevaisuuden näkyymiin suun-taavan hankkeen valmistelu yhdessä Kauhajoen kaupungin kanssa

Lisäksi hankeasiantuntija on ollut mukana neu-vomassa ja valmistelemassa alueen yrittäjien ja yhdistysten hankkeita alueen Leader-ryhmiin sekä ELY-keskukseen.

Pitkin vuotta hankeasiantuntija on osallistunut eri-laisten rahoitusmahdollisuuksien info-tilaisuuksiin ympäri maakuntaa ja temsin kautta.

MAAHANMUUTTANEIDEN OHJAUS- JA NEUVONTAPALVELUT

Welcome2EP

Maahanmuuttajien määrä Kurikassa on hienoi-ssa kasvussa, vuoden 2021 tilaston mukaan heitä asuu alueellamme 315. Tämän lisäksi Kurik-kaan on saapunut yhteensä yli 200 ukrainalais-ta. Maakunnallisesti järjestettiin yhteistyökump-paneiden kanssa useita rekry-messu tapahtumia, Kurikassa tapahtuma tehtiin yhteistyössä Formun, Sedun ja Lukion kanssa ja osa yrityksistä järjesti myös oman rekry-tapahtuman. 1.3.2023 lähtien, ukrainalaiset saavat valita kotikuntamerkinnän, jos ovat asuneet suomessa vuoden ajan. Lisään-tyneen asiakasmäärän vuoksi (ukrainalaiset), palkattiin lisäresurssiksi ukrainalainen maa-hanmuuttokoordinaattori.

Kevään aikana tuli yllättävä tieto TEM:ltä, että on mahdollista hakea vielä vuodeksi eteenpäin jatkorahoitusta. Tällä on tarkoitus tukea kuntia pysyvään maahanmuuttajien ohjaus- ja neu-vontatyöhön, ennen kuin uusi laki kotoutumisen edistämisestä astuu voimaan, vuonna 2025. Laki tulee lisäämään kuntien vastuuta maahanmuut-totyössä. Kurikka jatkaa Welcome2ep-hankkeen koordinoitua ja rahoitus myönnettiin vuodeksi eteenpäin.

Keväällä perustettiin yhdessä suupohjan seudun kanssa työryhmä, mikä valmistele uuden kototu-mislain ja työllisyysalueuudistuksen käytäntöä. Ukrainalaisille pidettiin iso infotilaisuus, missä kerrottiin heidän omalla äidinkielellänsä kaikki yksityiskohdat kotikuntamerkintään liittyen. Toisen maahanmuuttokoordinaattorin työsuhdetta saa-

tiin jatkaa vuoden loppuun asti. Uusia perheitä saapuu tasaisesti Kurikkaan ja suurin osa aikuisista on joko työelämässä tai kotoutumiskoulutuksessa. Sedun kanssa käytiin neuvottelut, että ensimmäinen kotoutumiskoulutus alkaa Kurikan Kampuksella syksyllä. Ja Kurikan lukio vastaanottaa 7 ulkomaan opiskelijaa syksyllä, yhteistyössä Finest Futuren kanssa.

Syksyllä saatiin tietoon vuoden 2022 tilastot Kurikassa asuvista ulkomaalaisista ja kasvua on tapahtunut. Tilaston mukaan ulkomaalaisia on 328 henkeä ja siihen päälle kaupunkiin muuttaneet ukrainalaiset, n. 230. Edelleen suurin osa maahan muuttaneista on joko työelämässä tai kotoutumiskoulutuksessa. Kurikan oma kotoutumiskoulutus on saanut hyvää palautetta ja sille toivotaan jatkoa. Uuden lain myötä koulutuksen järjestämisvelvollisuus siirtyy kunnille.

Kolmas hankekausi tuli päätökseen elokuun loppussa ja samalla alkoi neljäs ja viimeinen kausi. Kaupungin hallitus myönsi vakinaistamisluvan maahanmuuttokoordinaattorin työtehtäviin, 1.10. lähtien. Ukrainalaiset ovat hakeneet hyvin kotikuntamerkintää ja suurin osa heistä jää asumaan Kurikkaan, kuntamallin päätyttyä 31.12.2023. Myös muutama uusi kv-opiskelija saapui Kurikan lukioon.

Loppuvuosi meni tiiviisti ukrainalaisten tukemisessa. Kotikuntamerkinnän prosessi osoittautui ennakkoa työllistäväksi ja kaikki heidät täytyi yksitellen ohjata. Valtakunnalliset virastot eivät taipuneet tähän massaan ja asiointi oli erittäin hidasta ja ongelmallista. Vuodenloppussa saimme kuitenkin todettua että n. 200 ukrainalaista siirtyi kuntalaisiksi ja kotoutumisprosessin lopputulos oli onnistunut. Monialainen ja 3. sektorin kanssa tapahtuva yhteistyö on edes auttanut tässä prosessissa.

Kurikan lukioon on myös tulossa lisää opiskelijoita seuraavan vuoden alusta ja täällä olevat opiskelijat ovat olleet tyytyväisiä kaupunkiin ja opetukseen. Uusia maahanmuuttajia saapuu Kurikkaan jatkuvasti, mm. Työn perässä ja jo täällä asuvat houkuttelevat sukulaisia tai perheitä muuttamaan. Kurikassa jatketaan ukrainalaisten ympärille rakennettua moniammatillista työryhmää myös ensi vuodelle. Hankeen työntekijä on mukana monissa valtakunnallisissa ja maakunnallisissa yhteistyöryhmissä, ja ne myös jatkuvat

ensi vuodelle. Seinäjoen vastaanottokeskuksen toimija vaihtui syksyllä ja uudet yhteistyökuviot ovat rakentuneet. Yhteenvetona, asiakasmäärät ovat kasvaneet rajusti ja 2 maahanmuuttokoordinaattorille on ollut tarvetta. Kurikan kotoutumisvalmiudet ovat kehittyneet valtavasti kuluneen vuoden aikana.

TYÖLLISYYSPALVELUT

Alueen yritysten sekä koulutuksen järjestäjien kanssa käydään jatkuvaa vuoropuhelua työvoiman saatavuuteen liittyen. Loppuvuodesta työllisyyspalveluihin palkattiin työvalmentaja, työvalmentajan tehtävänä on etsiä yksilöllisiä ratkaisuja työllistymiseen. Työllisyystilanne Kurikassa edelleen hyvä, pientä kasvua työttömien määrässä on havaittavissa. Suurimmaksi osaksi tämä johtuu rakenusalan hankalasta tilanteesta, joka heijastuu myös Etelä-Pohjanmaan alueelle. Asiakkaiden työttömyysjaksot ovat kuitenkin lyhyitä, eikä pitkäaikaistyöttömyys ole kasvanut. Tätä indikoi myös, että työmarkkinatuen kuntasuus pieneni vuonna –23 noin 20%. Työllisyysalueen suunnittelu etenee ja lopulliset päätöksen alueista tulee valtioneuvostolta helmikuun –24 loppuun mennessä.

Asiakkaiden palveluntarpeeseen on pyritty vastaamaan mm. Yllä mainitulla työvalmentajaresursilla sekä lisäämällä koulutuksen järjestäjien kanssa räätälöityjä ratkaisuja alueen yritysten tarpeisiin.

MAASEUTU- JA LOMITUSPALVELUT

Maaseutupalvelut Maaseutupalveluissa on hoidettu alkuvuoden maataloustukien haut, tukimaksatukset sekä ristiintarkastusten ja takaisinperintöjen tehtävät. Viljelijöiden koulutukseen on tuotettu yhteistä verkkosisältöä, koulutettu viljelijöitä 2 eri kertaa Kurikan Kampuksella (osallistujia 800 hlö ja tallenteilla yli 5300 katsojaa Youtubessa) ja myös maaseutupalveluiden henkilöstö on osallistunut hallinnonalansa koulutuksiin. Maataloustukien hakuun liittyen on otettu käyttöön kokonaan sähköinen prosessi vuonna 2023.

Viljelijätukihakemuksia palautettiin 656 tilalta yhteensä yli 5600 eri hakemusta. Kaikki maksatukset hoidettiin ajallaan.

MMM ristiintarkasti Kurikan maaseutupalveluiden toiminnan säädöstenmukaisuuden vuosilta

2015-2022 ja totesi tarkastuksen tuloksena, että yksikön toiminta on ollut säädösten mukaista eikä yksikön toiminnasta löytynyt mitään huomautettavaa.

ProAgria EP:n kanssa toteutettiin Maatilan varautuminen-hankeen toimenpiteitä Kurikassa ja maakunnassa erilaisten webinaarien ja tapaamisten avulla ja suunniteltiin koulutushankkeita syksylle 2023 jotka ovat nyt toteutuneet ja kokonaisuuden osana laadittu varautumisohje maataloilille on jaettu.

TIME-hanke on ollut käynnissä Kurikassa ja painopiste hankkeessa on ollut tilakohtaisten suunnitelmien teossa. Hanke päättyi vuoden lopussa ja tulokset julkaistiin loppuvuoden aikana. Hankkeen jatkoa suunnitellaan. Hanke on ollut tiiviissä yhteistyössä alueen toisen maatalouden ympäristökysymysten tutkimusta ja siitä johdettuja ratkaisuja toteuttavan Ilmastositurit-hankeen kanssa, jossa on myös ollut aktiivista toimintaa Kurikan alueella.

Elintarvikehankkeita on ollut käynnissä Remu-hanke, Elintarvikeprofessuurihanke (EPANET) ja KORUhanke.

Metsätalouden hanke Hiiliviisas suometsien hoito on toiminut Kurikassa.

Varautuminen

Ukrainan tilanne aiheutti valmiuspäällikön tehtäviin laajasti uutta suunnittelua ja käytännön toteuttamista yhdessä eri viranomaisten ja vapaaehtoisten kanssa. Kurikan kaupungin valmissuunnittelua päivitettiin ja mm. toimialoitaisia erilaisia hankintoja toteutettiin, osallistuttin valmiusharjoitusten suunnitteluun, valmiusharjoituksiin ja alueelliseen riskinarvion laatimiseen. Vuoden 2023 loppuun mennessä saatiin myös ns. kyläradiohanketta eteenpäin. Kurikan kaupungin kyvykkyyttä nostetaan jatkuvalla eri viranomaisten kanssa toteutettavilla toimenpiteillä ja henkilöstön koulutuksilla sekä osallistumalla eri seminaareihin.

Lomituspalvelut

Vuoden 2023 alussa Suomen loputkin lomituksen paikallisyksiköt yhdistyivät niin, että paikallisyksiköiden määrä 1.1.2023 on 12 paikallisyksikköä aiemman 27 yksikön sijaan.

Kurikan kaupungin hallinnoima Etelä-Pohjanmaan lomituspalveluyksikkö oli vuonna 2023 Suomen 12:sta lomitusyksiköstä neljänneksi suurin lomituspäivien määrän mukaan mitattuna. Vuosilomaan oikeutettujen maatalousyrittäjien määrällä mitaten Etelä-Pohjanmaan yksikkö oli Suomen toiseksi suurin.

Etelä-Pohjanmaan lomituspalveluiden alueella kunnallisia lomituspalveluja käytti 1388 maatalousyrittäjää. Itse järjestettyä lomitusta käytti 157 maatalousyrittäjää, yhteensä 1545 yrittäjää. Yhteensä lomitettiin 61 285 päivää, josta kunnallisen lomituksen osuus oli 55 234,76 päivää ja maatalousyrittäjien itse järjestetyn osuus 6 049,9 päivää. Sijaisapua lomitettiin 1177 päivää enemmän kuin vuonna 2022. Lomitettujen päivien kokonaismäärä väheni 3,6% edelliseen vuoteen verraten. Lomituspalveluihin oikeutettujen yrittäjien määrä väheni 124 henkilöllä.

Vuoden aikana 8 vakinaista maatalouslomittajaa jäi eläkkeelle ja 11 irtisanoutui. Uusia lomittajia vakinaistettiin 7 henkilöä. Lomitushallintoon palkattiin yksi henkilö irtisanoutuneen tilalle.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela teki yksikköön vuonna 2022 kuntatarkastuksen, joka kohdistui pääasiassa vuosiin 2020 ja 2021. Lomitus toiminnan toimeenpanosta vastaavana toimeksiantajana Melalla on oikeus - ja valtion varojen käytöstä vastaavana toimijana myös velvollisuus - ohjata ja valvoa paikallisyksikköjen toimintaa. Tarkastuksen tavoitteena on varmistaa, että lomituspalvelut toteutuvat lainmukaisesti, taloudellisesti ja laadukkaalla tavalla, ja että paikallisyksikkö noudattaa niitä velvoitteita, joihin se on toimeksiantosopimuksella sitoutunut. Tarkastus työllisti merkittävästi hallinnon henkilöstöä koko vuoden 2022 loppuun asti ja jonkin verran vielä vuoden 2023 alkupuolella. Erilaisia raportteja ja selvityksiä sekä lausuntoja toimitettiin Melalle useita vuoden 2022 aikana ja vielä tammi-helmikuussa 2023. Tarkastuksen lopputuloksena Mela peri paikallisyksiköltä takaisin yhden perusteettomasti korvatun itsejärjestetyn turkislomituspäivän, 189,60 euroa. Tarkastuskertomuksessa Mela toteaa, että maantieteellisesti laajalla alueella toimivassa paikallisyksikössä on tärkeää, että kunta/paikallisyksikkö toimeksiantosopimuksen mukaisesti sisäisin tarkastuksin tai muilla vastaavilla tavoilla omalta osaltaan valvoo, että se toimeenpanee lomitusjärjestelmiä voimassa ole-

vien säädösten, määräysten ja toimeksiantosopimuksen mukaisesti. Tähän sisäiseen valvontaan on yksikössä kohdennettu yhden lomitushallinnon henkilön 50% työpanos.

Henkilöstöresurssitilanne lomittajien osalta oli alkuväestä alkaen haastava. Osalla Etelä-Pohjanmaan aluetta on vajetta lomittajista ollut koko vuoden ajan yrittäjien sijaisapujen vuoksi. Kesällä oli lomittajien suhteen iso pula eikä sijaisia saatu rekrytoitua riittävästi. Ostopalvelulomittajia on käytetty tarjonnan mukaan.

Lomittajien rekrytoimiseen on panostettu monin eri tavoin. Lomitusta on esitelty Sarka-messuilla, Seinäjoki Areenan rekrymessuilla ja Kampuksen rekrymessuilla, Seinäjoen te-keskuksen mini Meidän rekry-messuilla ja Kauhajoen rekry-messuilla. Te-keskuksen te-live tehtiin keikkalomittajien rekrytoimiseksi helmikuun alkupuolella, sitä jaettiin kaupungin somekanavilla ja lisäksi se lähetettiin Kauhavan, Kauhajoen, Alajärven ja Alavuden kaupunkien viestintävastaaville. Lisäksi on tehty yhteistyötä Keisalan tilan Maalaisjärki-kanavan kanssa lomittajan työtä esittelevän Youtube-videon muodossa, videolla oli 47 000 katselukertaa. Oppilaitosvierailuilla on käyty Kaustisen raviopistolla, Järvi-Seudun ammatti-instituutti Jamissa, Vuoksissa Kauhajoella Maatalouslomittajat ry:n kanssa, SeAmkissa ja Sedu Ilmajoen toimipisteessä. Maatalouslomittajat ry toteutti MTV Katsomossa valtakunnallisen lomittajan työn esittelykampanjan, jonka mainosvideon tekoon on osallistuttu muiden lomitussyksiköiden kanssa ja se on jaettu Kurikan kaupungin somekanavilla. Lomittajatyövoimaa on pyritty saamaan myös Baltian maista ostopalvelulomitusyhtymän kautta.

Lomituksen omat Facebook- ja Instagram-sivut julkaistiin syksyllä ja niitä on pyritty hyödyntämään rekrytoinneissa.

Mela järjesti 24.-25.2.2023 vastuuhenkilöseminaarin Espoossa ja toisen 31.8.-1.9.2023 Helsingissä. Lomituspalvelupäällikkö edusti yksikköä molemmissa tapahtumissa. Suomen lomitussyksiköiden vastuuhenkilöt kokoustavat kuukausittain Melan kanssa etäyhteyksin ja koko lomahallinto osallistuu kuukausittain Melan yhteistyöfoorumien kokouksiin.

Maatalouslomituksen yhteistoimintaryhmä, johon kuuluvat MTK:n edustajat alueelta, Mela-asiamies ja lomittajien sekä lomitushallinnon edustajat, on kokoontunut kolme kertaa.

Lomittajille on järjestetty kevätkokoukset neljänä eri tilaisuutena alueellamme aiheena työturvallisuuden parantaminen. Täydennyskoulutuksia lomittajille on järjestetty nautojen käyttäytymisen havainnoinnista, vasikan hoidosta ja eläinten lääkityksestä, Lely- ja Gea-lypsyrobotista sekä sikojen lääkinnästä ja sikatilojen tautisuojauksesta.

Marras-joulukuussa lomittajille järjestettiin neljä työkokousta eri puolilla Etelä-Pohjanmaata, joiden täydennyskoulutusaiheena oli eläinten tarttuvuus taudit ja zoonoosit sekä niiltä suojaaminen.

Lomitushallinto on lean-jatkokoulutautunut toimintamallien auditoinnin ja tiimien toiminnan kehittämisen ja jatkuvan parantamisen parissa. Työnohjausta on järjestetty sekä lomittajille että lomitushallinnolle.

Lomittajien työsuojeluvaltuutettu kiersi vuoden aikana maatiloilla koko toiminta-alueella tarkastellen lomittajien työskentelyolosuhteita ja antaen tarvittaessa korjauskehotuksia työturvallisuutta vaarantavia työolosuhteita koskien.

Melan Välitä viljelijästä-projekti on jatkunut ja Etelä-Pohjanmaan lomituspalvelut on mukana toiminnassa. Välitä viljelijästä-projektilla tuetaan varhaisen välittämisen mallin mukaisella toimintatavalla maatalousyrittäjien jaksamista ja autetaan haasteellisissa elämäntilanteissa olevia viljelijöitä.

Asiakastytyväisyyskysely oli avoinna loppuvuonna, mutta yrittäjien sähköpostimuistutuksesta huolimatta vastauksia saatiin vain 36 kappaletta, joten tuloksia ei voida pitää kovinkaan edustavina.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakas			
Yrittäjä-Kurikka:			
Yritysten verkostoituminen	Elinkeinotoimen järjestämät monipuoliset verkostoitumistilaisuudet	Tilaisuuksien määrä	27 tilaisuutta
	Kaupungin yrityspalveluiden hoitaminen	Yritystutkimusten palaute	Etelä-Pohjanmaan Yrittäjien Yrittäjäystävällinen kuntatutkimuksen tulokset parantuneet. Sijoitus 4:n parhaan joukkoon.
Yrittäjien asiakaslähtöinen palvelu		Asiakaskontaktien määrä (CRM:stä)	Aktiivisia asiakkaita järjestelmässä 113. Lisäksi lukuisia sähköposti- ja puhelinkontakteja yrityksiin, joita ei listattuna järjestelmässä.
	Säännöllinen uutiskirje yrittäjille	Uutiskirjeiden määrä, tilaajien määrä	12 uutiskirjettä, 552 tilaajaa
	Tervehdys kaikille uusille yrityksille	Lähetettyjen tervehdysten määrä suhteessa perustettujen yritysten määrään	Vuoden loppuun mennessä kirje lähetetty kaikille lokakuun loppuun mennessä yrityksen perustaneille.
Viljelijöiden asiakaslähtöinen palvelu	Tukihallinnon tehtävien hoitaminen maksajavirastosopimuksissa määrättyillä kriteereillä	Mavin raportit ja omavalvonnan raportit. Tavoitetaso: ei huomautettavaa raporteissa	Toteutunut suunnitellusti.
Prosessit			
Yrittäjä-Kurikka:			
Yritystoiminnan kehittäminen	Tuetaan yrityksiä uusien liiketoimintakonseptien löytämisessä	Alkavien yritysten neuvontaa toteutettu omana toimintana sekä yhteistyössä uusyrityskeskuksen kanssa.	Neuvontaa toteutettu aktiivisessa yhteistyössä
		Järjestetty liiketoiminnan kehittämiseen liittyvää koulutusta	Järjestetty useita koulutus tapahtumia. mm seuraavista teemoista: digitalisaation hyödyntäminen, yritysrahoitus, some-markkinointi, omistajavaihdos.
		Yritysten kehittämiseen tähtäävien hankkeiden määrä, joihin kaupunki osallistuu	Elinvoimassa useita suoraan yritysten kehittämiseen tähtäviä hankkeita. mm. Botniaringin kehittäminen, maahanmuuttajien työllistämisen selvittäminen, seutukaupunkiRekry, OKE.
	Osallistutaan alihankintamessuille	Yhteisosastolla olevien kurikkalaisten yritysten määrä väh. 3 kpl	4 kpl
	Rekrymessujen järjestäminen kampuksella	Osallistuneiden yritysten määrä	28 yritystä
	Aktivoidaan hakemaan yritystukia yrityksen kehittämiseen	Kehityshankkeiden määrä ELY/Leader	17 kpl
		Kaupungin palveluksessa oma hankeasiantuntija	Hankeasiantuntija vakinaistettu

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Osaaminen			
Kansainvälinen Kurikka:			
Yritysten kansainvälistyminen	Vientimahdollisuuksien edistäminen hankkeiden ja Viexpon avulla	Järjestetty vientiä edistäviä hankkeita, matkoja ja tapahtumia	Viexpo järjestänyt useita matkoja ja tapahtumia, jotka ovat olleet avoimia myös kurikkalaisille yrityksille.
Tulevaisuuden Kurikka:			
Hyödynnetään tutkimustoimintaa	Epanet-professuurien hyödyntäminen	Hankkeiden tulokset ja niihin osallistuneet yritykset	Useita kurikkalaisia yrityksissä eri hankkeissa. Elinvoimaosaston edustaja 3 professuurin ohjausryhmässä.
	Epanet-professoreiden kanssa tilaisuuksien järjestäminen yhteistyössä SeAMKin kanssa	Tilaisuuksien määrä	Ei toteutunut 2023. Tapahtumia sovittu vuodelle 2024.
	SeAMKin ja muiden korkeakoulujen tki-hankkeisiin osallistuminen	Hankkeisiin osallistuneet	Useita yrityksiä osallistunut SeAMKin hankkeisiin
Digitalisaation hyödyntäminen	Koulutusten järjestäminen	Koulutustilaisuuksien määrä	Useita tilaisuuksia mm. tekoälykoulutus, videotyöpaja, digimainonta.
		Koulutustilaisuuksiin osallistujien määrä	yhteensä n. 40-50 osallistujaa.
	Digitaalisatiahankkeiden aloittaminen	Digitaalisatiahankkeiden määrä	Osasto on myöntänyt digitukea 10:lle yritykselle digitalisaatio-toimenpiteisiin.
	Uusien digitaalisten työvälineiden ja alustojen käyttöönotto	Uusia digitaalisia työvälineitä ja alusto ja käytössä	Tehostettu CRM:n käyttöä
	Nopeiden kuituyhteyksien lisääminen	Tehty toimenpiteitä kuituverkossa parantamiseksi.	Annettu yrityksille neuvontaa kuituverkon hankkimisesta.
		Aloitettujen kuituverkkohankkeiden määrä.	
Talous			
Yrittäjä-Kurikka			
Kustannustietoisuuden lisääntyminen	Valmennus, tiimikeskustelut, tiimin ja yksilön tavoitteet	Tuloksien raportointi luottamushenkilöille niiden valmistuttua.	Osastopäällikön katsaus esitetty määräajoin elinvoimalautakunnalle.
		Analysointi ja jatkotyöskentelyssä hyödyntäminen	Elinvoimakäsikirja otettu käyttöön.
		Kaupungin yhteisöverotuottojen kehittyminen	

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Uudet yritykset ja työpaikat	Aktiivinen yritysten houkuttelu ja rohkaisu kasvuun		Toteutettu menestyksellä markkinointikampanja Sanoma-digiverkostossa, joka lisännyt merkittävästi yrityscontactien määrää. Toteutettu aktiivista yrittäjien sparrausta.
	Omistajavaihdosten edistäminen	Osallistuttu EP:n yrittäjien omistajavaihdospalveluiden toteuttamiseen	Sitouduttu jatkuvaan toimintamalliin EPYn kanssa omistajavaihdospalveluiden toteuttamisessa.
	Toimitilojen ja teollisuusalueiden markkinointi	InvestKurikka sivulla olevien toimitilojen määrä, Toimitilojen käyttöaste	Toimitilojen määrä InvestKurikka-palvelussa 35.
		Osallistuttu EP:n yritysmarkkinat –tapahtuman järjestämiseen	Osallistuttu yritysmarkkinoiden järjestämiseen Alavudella lokakuussa.
		Osallistutaan OV-hankkeisiin	Osallistuttu mm. Leader Suupohjan OKE-hankkeeseen.

LOMITUSPALVELUT

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakas			
Hyvinvoiva Kurikka:			
Lomituspalvelujen järjestäminen asiakkaille uuden Etelä-Pohjanmaan paikallisyksikön alueella.	Vuosilomat järjestetään lomavuoden aikana ja tasaisesti ympäri vuoden	Vuosilomaa pidetään keskimäärin 26 pv/v/käyttäjää.	Vuosilomaa on pidetty 26 pv/yrittäjä.
	Sijaisapu- ja tuetun maksulliset pyynnöt pystytään toteuttamaan	Asiakaspalautekyselyn tulokset Arviointi asteikolla 1-5 (tavoite 4,0)	Sijaisapu- ja tuetun maksulliset pyynnöt on pääosin pystytty toteuttamaan. Asiakaspalautekyselyn arvosana 3,5.
Prosessit			
Tulevaisuuden Kurikka:			
Palvelujen asiakaslähtöinen toteuttaminen.	Palveluista tiedotetaan riittävästi ja oikea-aikaisesti	Asiakaspalautekyselyn tulokset	Asiakaspalautekyselyn arvosana 3,6.
Paikallisyksikkö toimii Välitä viljelijästä –verkoston periaatteiden mukaisesti		Paikallisyksikkö osallistuu Välitä viljelijästä –sidoryhmätoimintaan	Välitä viljelijästä –sidoryhmätoiminta on toteutunut etä- ja lähitapaamisin.
Osaaminen			
Ammattitaitoinen ja työhönsä sitoutunut lomitushenkilöstö.	Tilakohtaista perehdytystä ja täydennyskoulutusta järjestetään lomittajan koulutustarpeen mukaisesti	Lomittajien osaaminen on kartoitettu. Asiakaspalautekyselyn tulokset	Toteutunut. Asiakaspalautekyselyn arvosana lomittajien ammatitaidosta vuosilomalomituksessa 4,1
Talous			
Paikallisyksikkö järjestää lomituspalvelut tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti	Lomitusnetissä on ajantasaiset tiedot Lomituspäivän kesto on määritelty lainmukaisesti Lomittajien määrä ja työaika vastaavat lomituspalvelujen kysyntää Lomituksista perittävien maksujen perintä on nopeaa ja tehokasta	Ajantasaisia tietoja käytetään lomitusten suunnittelussa Paikallisyksikkö laskuttaa lomituspalveluista perittävät maksut kunnan normaalin laskutuskäytännön mukaisesti. Laskutus hoidetaan kuukausittain	Toteutunut. Lomitusnetin tietoja päivitetään vuosittain tiläkänneiltä ja asiakkailta saatujen tietojen mukaan. On toimittu normaalin laskutuskäytännön mukaisesti. Maksuaikaa myönnetään tarpeen mukaisesti ja yrittäjän kanssa neuvotellen.

3.1.3 Sivistysosasto

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOAVAT MÄÄRÄRAHAT (NETTO)

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA2023 + Muutos	Käyttö 2023	Käyt- tö %	Poikkeama
Sivistys- lautakunta							
Toimintatuotot	1 600 417	1 396 984	0	1 396 984	1 906 147	136,4	509 163
Toimintakulut	-41 180 110	-42 854 538	-400 000	-43 254 538	-43 752 190	101,2	-497 652
Toimintakate	-39 579 693	-41 457 554	-400 000	-41 857 554	-41 846 043	100,0	11 511
Vapaa-aika- lautakunta							
Toimintatuotot	584 180	538 920	0	538 920	592 629	110,0	53 709
Toimintakulut	-3 947 298	-3 976 761	-210 000	-4 186 761	-4 278 201	102,2	-91 440
Toimintakate	-3 363 118	-3 437 841	-210 000	-3 647 841	-3 685 572	101,0	-37 731
Sivistys- osasto							
Toimintatuotot	2 184 597	1 935 904	0	1 935 904	2 498 776	129,1	562 872
Toimintakulut	-45 127 408	-46 831 299	-610 000	-47 441 299	-48 030 391	101,2	-589 092
Toimintakate	-42 942 811	-44 895 395	-610 000	-45 505 395	-45 531 615	100,1	-26 220

OSASTOPÄÄLLIKÖN KATSAUS

Päivi Hernesmaa
Sivistysjohtaja
Osastopäällikkö

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Oppilaskohtaiset kustannukset keskustaajamien ulkopuolella kasvavat useimmissa kyläkouluissa. Oppilasmäärien vähenemisellä ei ole vaikutusta koulun kustannuksiin. Tilakustannukset säilyvät vaikka ne olisivat vajaakäytöllä ja ylläpitomenot kasvavat vuosittain. Henkilöstökulut pysyvät vaikka ryhmäkoot pienenevät, koska oppilaille annettava vähimmäistuntimäärä on kirjattu lakiin. Kuljetusten hinnat nousseet. Kuljetusten aikatauluja ja reittejä ei voida tehostaa määräänsä enempää, eikä kuljetuksia yhdistellä. Tasapainottaminen saadaan vain supistamalla kouluverkkoa.

Entistä suurempi osa koululaisista asuu koulujen lähialueella, jossa oppilasmäärien väheneminen on hillitympää. Yhä merkittävä joukko perusopetuksen oppilaita on yhä kauempana ja vaikeammin saavutettavissa. Tasapainottaminen

tulee tehdä niin, että ylläpidettävä kouluverkko kunnan alueella tukee hyvän ja saavutettavan koulukiinteistön olemassaoloa ja jossa huomioidaan myös kuljetusmatkat ja niiden toimivuus.

Opiskelijarahahakijoiden määrä on laskenut aiemmista vuosista. Muualle opiskelemaan lähteneet siirtävät myös kirjansa opiskelupaikkakunnalle, vaikka se ei tuo rahallista hyötyä. Tasapainottaminen voidaan tehdä poistamalla opiskelijaraha. Vuonna 2023 myönnettiin opiskelijaraha 97 hakijalle.

Sivistyslautakunnan ja vapaa-aikalautakunnan toiminta 1 – 12/2023

Sivistyslautakunnan alaisen vuoden 2023 toiminnan toteuma oli 100,0 % ja vapaa-aikalautakunnan alaisen toiminnan toteuma 101,0 %. Molempien lautakuntien toimintaan jouduttiin anomaan lisämäärärahaa. Sivistyslautakunnas-

sa lisämääräraha tarve kohdistui palkkoihin ja vapaa-aikalautakunnassa lisämääräraha tarve kohdistui pääasiassa ulkoalueiden hoitotöihin ja palvelusetelien myöntämiseen.

Sivistyslautakunta kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Käsiteltäviä asioita on 94. Vapaa-aikalautakunnan kokouksia oli kahdeksan. Käsiteltäviä asioita oli 63.

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksessa sekä perhepäivähoidon että päiväkotien vuoden 2023 täyttöaste oli korkea. Vain yksittäisiä paikkoja jäi vapaaksi toimintakauden aikana eri yksiköissä. Myös lisäryhmiä perustettiin, että uusille lapsille saatiin osoitettua hoitopaikka.

Henkilöstön rekrytointi vuoden aikana on ollut haastavaa, kun päteviä henkilöitä ei ole ollut saatavilla. Lain edellyttämä henkilöstömäärä on kuitenkin onnistuttu ylläpitämään erilaisilla järjestelyillä haasteista huolimatta.

Pytinkimessuilla varhaiskasvatus oli näkyvästi esillä maaliskuun lopussa antamassa tietoa Kurikan maksuttomasta varhaiskasvatuksesta ja sen laadusta.

Esikoululaiset saivat nauttia maaliskuussa eskarifestareista, jotka järjestettiin yhteistyössä Louhimon kanssa. Tilaisuuksia oli kaksi ja ne oli suunnattu kaikille esikouluikäisille.

Keväällä tuli päätökseen kaksivuotisen esiopetuskokeilun ensimmäisten kokeiluun osallistuneiden lapsiryhmien esiopetus. Nämä lapset aloittivat elokuussa koulun.

Liikkeellä olevat tartuntataudit ja edelleen myös korona ovat aiheuttaneet henkilöstössä vuoden aikana runsaasti poissaoloja. Yksiköissä on jouduttu järjestelemään toimintoja erilaisin sijaisjärjestelyin. Elokuussa henkilöstöä ja huoltajia muistutettiin hygieniaohteistuksesta ja sen noudattamisen tarpeellisuudesta, että välttyttäisiin tartuntatautien leviämiseltä. Työntekijöiden jaksamista on pyritty tukemaan niin koulutuksella kuin muistuttamalla työstä palautumisen tärkeydestä.

Loppuvuonna otettiin asteittain käyttöön varhaiskasvatuksen uusi toiminnanohjausjärjestelmä. Ohjelmatoimittajan vanha versio, Pro

Consonan päivittyi versioon Cgi Vesan. Version vaihtuminen työllisti erityisen paljon varhaiskasvatuksen hallintoa. Henkilöstölle ja huoltajille laadittiin ohjeet uuden version käytöstä.

Lokakuussa alkoi Tervettä kasvua hanke, jossa varhaiskasvatus on mukana yhdessä opetustoimen, liikuntatoimen ja ruokapalvelujen kanssa. Hankkeen tavoitteena on tukea lasten ja nuorten ruokakasvatusta ja terveellisiä elämäntapoja. Hanketta koordinoi sydänliitto.

Varhaiskasvatusryhmissä on laadittu ensimmäisen kerran erilliset ryhmäkohtaiset tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Suunnitelmiin on kirjattu konkreettisia arjen toimintatapoja, joilla taataan, että kasvatus on sukupuolten kesken tasa-arvoista ja erilaisia kulttuureja huomioivaa.

Unicefin lapsi ystävällinen kunta –mallissa tehty nykytilan arviointi hyväksyttiin syksyllä ja työryhmässä aloitettiin työstämään lapsivaikutusten arviointia.

Opetustoimi

Perusopetuksen ja lukion tuntikehitys lukuvuodelle 2023–2024 jaettiin helmikuun sivistyslautakunnassa. Kaupunginhallitus hyväksyi kehityksen samansuuruisena kuin kuluvana lukuvuonna. Peruskoulujen tuntimäärä oli 4334 tuntia/viikossa ja lukioilla 580 kurssia. Kesäkuun kaupunginvaltuustossa vuosiluokkien 7-9 tuntimäärää lisättiin vielä 48 tunnilla.

Tuiskulan koulun opetus uudessa rakennuksessa alkoi kevätlukukauden alkaessa 9.1.2023. Aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma lukuvuodelle 2023–2024 hyväksyttiin maaliskuussa.

Jalasjärven yläaste siirtyi uuteen rakennukseen syyslukukauden alkaessa 9.8. Samaan aikaan valmistui koko koulukeskusta palveleva Käden-taitojen talo.

Kouluterveyskyselyn tulokset julkaistiin syyskuussa. Kyselyyn vastasivat 4. ja 5. sekä 8. ja 9. luokkien oppilaat sekä lukion 1. ja 2. opiskelijat. Kurikassa 4-5-luokkalaisten koulunnuostus ja koulunkäynnistä pitäminen olivat vähentyneet edellisestä kyselystä. 8.-9-luokkalaisista koulunkäynnistä piti 42,2%. Lukiolaisten vastaukset poikkesivat valtakunnallisista tuloksista kun 69% opiskelijoista ilmoitti pitävänsä koulunkäynnistä. Huolta herätti kokemus huumei-

den helposta saatavuudesta, liikkumattomuus ja lukiolaisten lisääntynyt kokemus elämän tarkoituksestomuudesta.

Move!-mittauksen tulokset julkaistiin joulukuussa. Kurikkalaisten 5-luokkalaisten fyysinen toimintakyky on edelleen heikentynyt, mutta 8-luokkalaisten puolestaan parantunut, merkittävimmin poikien osalta.

Kurikassa lapsiparlamentti on saatu hyvin toimintaan ja sille hyväksyttiin syksyllä toimintäsääntö.

Opetushallitus myönsi kaupungille 12 384 euroa vuodelta 2022 vieraskielisten oppilaiden suomi toisena kielenä-opetukseen.

Opettajat ovat osallistuneet alkusammutuskoulutukseen vuoden aikana ja syksyllä oli tarjolla koulutusta haasteellisen käytöksen ennaltaehkäisyyn ja hallintaan.

Koulujen väliset liikuntatapahtumat ja kilpailut ovat palanneet koulujen toimintaan, kun korona-aikana ei niitä voitu järjestää.

Kurikan ja Jalasjärven lukioista on oltu mukana kansainvälisissä hankkeissa Erasmus/Motivation Boost, Erasmus/Kroatia ja Nordplus Junior. Lisäksi Kurikan lukiossa aloitti syksyllä yhdeksän kansainvälistä opiskelijaa lukio-opintonsa.

Osassa peruskouluja järjestettiin syyskuussa Camera obscura-toimintamallin mielikuvaseikkailu. Kokemusoppimisen malli tarjoaa tukea oman elämän pohtimiseen ja itsetuntemukseen. Se on laadittu mielenterveyden, ehkäisevän päihdetyön ja sosiaalisen vahvistamisen työkaluksi.

5-6 luokkalaiset osallistuivat syyslukukauden alussa Sedun järjestämään avoimet ovet tapahtumaan Ilmajoella. Tapahtumassa sai tutustua eläimiin sekä maa- ja metsätalouden ja maanrakennuksen työkoneisiin. Yhteistyökumppanina oli paikallinen MTK.

Maahan tulleiden ukrainalaisten lasten koulunkäynti on jatkunut joko valmistavassa opetuksessa, integroituna oman ikäisten oppilaiden yleisopetuksen luokkiin tai etäopetuksena Ukrainasta.

Opetustoimi sai vuoden aikana hankerahoitusta 40 000 euroa yhteisöllisen oppilashuollon jalkauttamiseen vuodelle 2023. Toinen merkittävä

hankerahoitus 58 000 euroa saatiin oppimisen, hyvinvoinnin ja tasa-arvon edistämiseen sekä varhaisen tuen lisäämiseen Kurikan kaupungin esi- ja perusopetuksessa.

Kirjastotoimi

Kirjastoissa järjestettiin vuoden aikana erilaisia tapahtumia, kuten lapsiperheille suunnattuja teemapäiviä, satutuokioita, kesäkerhoa, luku-piiriä ja digineuvontaa. Uutuutena on syksyllä aloitettu aikuisille suunnatut kirjavinkkaukset. Kirjaston henkilökunta on ollut kutsuttuina puhujina yhdistysten tai muiden tahojen tapahtumissa esittelemässä kirjaston palveluita. Monipalveluauto Saima on herättänyt kiinnostusta ja siihen on käyty tutustumassa sellaisista kunnista, joissa uuden auton hankinta on valmistelussa. Valtakunnallisesti kiinnostusta on herättänyt kirjaston pelitilat ja –kokoelmat sekä pelikasvatusosaminen. Pääkirjastossa on järjestetty suosituiksi nousseita lani-tapahtumia lapsille ja nuorille.

Jurvan kirjasto sai Aluehallintovirastolta hankerahaa, jolla järjestettiin kirjastorakennuksen juhlavuoden kunniaksi tapahtumia eri kohde-ryhmille. Jurvassa myös käyttöönotettiin paljon kysytty ryhmätyötila, jonka kuntalaiset voivat varata käyttöönsä maksutta.

KurikkaLive on saanut huomiota alueen media-ammattilaisten keskuudessa. Kirjastossa on käyty tutustumassa kuvauskalustoon ja siihen, miten Kurikassa toteutetaan erilaisia suoria lähetyksiä. Vuodelle 2023 saatiin lisämääräraha, jonka ansiosta yksi henkilö on heti vuoden alusta saakka tehnyt kahtena päivänä viikossa pelkästään KurikkaLiveä. KurikkaLive sai kuluvan vuoden aikana 162 uutta tilaajaa ja kanavaa on katsottu yhteensä 58 728 kertaa. Katseluaikaa kertyi 13 300 tuntia.

Suosituin videotallenne on edelleen syksyn 2022 StoryFesteillä kirjastossa esiintyneen Teemu Keskisarjan luento. Kulttuuriperinnön säilyttämiselle on merkityksellistä Matti Viitalan soittojen taltiointi elokuussa 2023.

Kevään eduskuntavaaleissa kaikki Kurikan kirjastot toimivat ensimmäistä kertaa ennakkoäänestyspaikkojen lisäksi myös varsinaisen vaalipäivän äänestyspaikkoina. Vaalien järjestäminen edellytti kirjastoilta hieman tilajärjestelyjä, niin että tapahtuma saatiin järjestettyä.

Kirjasto toteutti toukokuussa omatoimikirjastoja koskevan asiakaskyselyn, johon pystyi vastaamaan paperilomakkeilla kirjastoissa ja kirjastoautossa sekä digitaalisesti verkkolomakkeella. Omatoimikirjastopalvelu sai lähes yksinomaan positiivista palautetta. Vastauksissa korostui palvelun hyödyllisyys vuorotyöläiselle, kauempana asuville ja opiskelijoille. Asiakkaat kokivat omatoimikirjastojen olevan helppokäyttöisiä, joustavia, hyödyllisiä ja toimivia.

Monipalveluauto Saima oli mukana syyskuussa järjestetyillä Asu & Elä –messuilla. Autoon kävi kahden päivän aikana tutustumassa satoja ihmisiä. Vuosi sitten käyttöönotettu auto sai paljon kiitosta. Syyskuun tapahtumiin kuului myös pääkirjastossa Samuli Paulaharjun Säätiön kanssa yhteistyössä järjestetty juhlaseminaari.

Syksyllä alkoi Eepos-kirjastojen yhteinen palvelumuotoiluhanke Parasta palvelua Eepos, jonka tiimoilta toteutettiin heti aluksi asiakaskysely. Ajatuksena on, että tulosten avulla kunnat saisivat viitteitä palvelumuotoiluun. Kurikan osalta korostuu tyytyväisyys tiloihin, aukioloaikoihin ja palveluihin.

Joulukuussa toteutettiin KurikkaLiven kanavalle Joulumaata näkyvässä II –tapahtuma yhteistyössä elinvoimaosaston kanssa. Myös kulttuuritoimi oli mukana. Kyseessä oli hybriditapahtuma, johon kuului suora lähetys kotikatsomoihin mutta myös mahdollisuus seurata livelähetyksen tekemistä kirjastossa paikan päällä. Tapahtumassa nostettiin esille kurikkalaista osaamista koko kaupungin alueelta ja tapahtuman juonsi koomikko Mikko Vaismaa.

Kulttuuritoimi

Tammikuussa toteutettiin museoavustusten haku vuodelle 2023. Avustusta haki viisi museoyhdistystä ja heille jaettiin talousarvioon varatut 79 000 euron avustukset vapaa-aikalautakunnan kokouksessa 8.3.

Helmikuussa Kurikka pääsi Nelosen ”Vuoden Talvikaupunki”-kilpailun finaalikolmikkoon. Kisan ympärille järjestettiin nopealla aikataululla monenlaista ohjelmaa ja Nelosen väki saapui Kurikkaan kuvaamaan materiaalia. Finaalilähetyksestä seurattiin 1.3. Kurikan torilla järjestetyssä Talvitori-ilta –tapahtumassa. Kurikka jäi yleisöäänestyksessä toiseksi, mutta kilpailu toi

Kurikalle paljon positiivista näkyvyyttä.

Vapaa-aikalautakunnan palkitsemisjuhla järjestettiin 23.2. Juhlissa palkittiin SM-mitalistit sekä jaettiin nuorisotoimen, liikuntatoimen ja kulttuuritoimen huomionosoitukset vuoden 2023 ansioista.

Maaliskuun alussa 6.3. järjestettiin Kampuksella ”Suuria ja pieniä tunteita – Oopperaa ja liedä” –hyväntekeväisyyskonsertti, jossa esiintyivät ukrainalainen sopraano Oksana Kramareva, tenori Johannes Vatjus ja pianisti Mari Taivalmaa. Päivällä esiintyjät konsertoivat Kurikan yhteiskoulun oppilaille. Konsertti keräsi runsaasti yleisöä ja tuotto lahjoitettiin ukrainalaisten hyväksi.

Lastenkulttuuria toteutettiin kulttuurikasvatussuunnitelman puitteissa kouluissa ja varhaiskasvatuksessa. Louhimo toteutti maaliskuun lopulla Eskarifestarit Jalasjärven Wilholassa ja Kurikan Monnarilla kaikille Kurikan eskareille. Pikkuprovinssi-tapahtumaan Törnävänsaarella toukokuussa Louhimo järjesti bussikuljetukset Jalasjärveltä ja Kurikasta.

Helatorstain aikaan osallistuttiin Lasten ja nuorten Pohjoismaisille Kulttuuripäiville Norjan Melhusissa 18.–21.5. Kurikasta tapahtumaan osallistuivat Kurikan nuorisopuhallinorkesteri ja viisi nuorisovaltuuston jäsentä. Lisäksi mukana olivat neljä kulttuuri- ja nuorisotoimen työntekijää, orkesterin kapellimestari ja muutamia lasten vanhempia. Tämä 1990-luvun alusta asti jatkunut joka toinen vuosi järjestettävä Kurikan, Ockelbon ja Melhusin välinen ystävyyskuntatapahtuma on jouduttu perumaan kaksi kertaa koronan takia, mutta nyt perinne saatiin jatkamaan. Seuraavat Kulttuuripäivät järjestetään Kurikassa keväällä 2025.

Toukokuussa vapaa-aikalautakunta päätti toiminta- ja kohdeavustusten jaosta. Kulttuuriyhdistyksille ja yksittäisille taiteilijoille sekä muille järjestöille ja yhdistyksille (esim. kyläseurat ja nuorisoseurat) myönnettiin yhteensä 87 200 euroa. Haettu summa oli 149 000 euroa. Kulttuuritoimen avustusta sai kaikkiaan 52 yhdistystä ja 16 yksittäistä taiteilijaa/rekisteröimätöntä toimijaa.

Kesäkuun alusta elokuun alkuun järjestettiin perinteisiä Kesätori-iltoja Kurikan torilla ja

Kulttuuri-iltoja eri puolilla Kurikkaa. Kulttuuritoimen kesätapahtumia järjestettiin yhteensä 11 kpl ja niihin osallistui lähes 2000 ihmistä. Iltojen järjestelyistä ja niihin liittyvästä viestinnästä ja markkinoinnista vastasivat kaksi kulttuuritoimen kesätyöntekijää, eli ”kesähessua”. Lisäksi kulttuuritoimi oli mukana tukemassa kurikkalaisten yhdistysten järjestämiä kulttuuritapahtumia.

Syyslukukaudella Kurikan lukioon saapui Finest Future –yhteistyön kautta kansainvälisiä opiskelijoita. Kulttuuri- ja koko vapaa-aikatoimi osallistui opiskelijoiden vastaanottamiseen ja auttoi heitä kotoutumisessa ja harrastusten löytämisessä. Myös kummiperhetoiminta käynnistettiin. KV-opiskelijoiden osaamista hyödynnettiin erilaisten kulttuuritapahtumien ohjelmassa.

Alkusyksystä kaupunginhallitus asetti uuden juh latoimikunnan sekä kulttuuriympäristötoimikunnan. Molemmat toimikunnat kokoontuivat syksyn aikana ja näin saatiin elvytettyä ryhmien työ. Vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti Louhimon ohjausryhmän, E-P:n kulttuurivastaavien verkoston sekä hyvinvointialueen järjestöyhdistysten henkilöverkoston työskentelyyn.

Syksyn kulttuuritarjontaan sisältyi mm. Junnun ja Ilpon esiintymiskierrue kaikkiin Kurikan alueen vanhusten asumisyksiköihin vanhustenviikolla sekä TurvallisuusTrion lastenkonsertit Jurvan, Kurikan ja Jalasjärven kirjastoissa syyslomaviikolla.

Syksyllä tilattiin kulttuuritoimelle uusi siirrettävä esiintymislava. Lavan toimitusaika on maaliskuussa 2024, joten se saadaan käyttöön seuraavaksi kesäksi. Hankintakustannus jakautuu puoliksi tilikausille 2023 ja 2024. Kurikan Kulttuurilava -hankkeeseen haettiin rahoitusta myös Leader Suupohjalta.

Kulttuurifoorumi kurikkalaisille kulttuuritoimijoille ja yhdistyksille järjestettiin Wanhan Aseman Makasiinilla 21.11. Tilaisuudessa keskusteltiin yhteistyöstä ja esiteltiin avustuskäytäntöjä sekä uutta siirrettävää esiintymislavaa.

Kulttuuritoimi järjesti 6.12. kaupungin itsenäisyyspäivän juhllaisuudet. Juhlajumalanpalvelusten ja seppeltenlaskujen jälkeen vietettiin pääjuhlaa Monnarilla teemalla ”kansainvälisyys ja sukupolvien välinen silta”. Juhlan monipuolinen ohjelma toteutettiin täysin kurikkalaisin voimin. Juhlapuheen piti päätoimittaja Johannes Ujai-

nen. Juhlaan järjestettiin bussikuljetus Jurvasta ja Jalasjärveltä ja juhla striimattiin KurikkaLive-kanavalla. Juhlan jälkeen tarjottiin maksuton näytös Tomi Saarijärven ”Laulumaiden muisto – karjalaisia lakeuksilla” –dokumenttielokuvasta Kurikan Kinossa.

Kurikan kirjastoissa myytiin Kurikan Historia –teoksia sekä Pohjanmaan Portilla ja Rintakylissä ja Larvamailla –kulttuuriympäristöohjelmateoksia. Joulumarkkinoille historianiteiden myyntihintaa alennettiin ja samalla tehtiin alaskirjaus varastoarvon alentumisesta.

KurikkaLive-kanava sai vuoden aikana 162 uutta tilaajaa. Videoita katsottiin vuoden aikana 27 415 kertaa ja livestriimejä 31 274 kertaa. Yhteensä katselukertoja oli 58 728 ja katseluaika 13 262 tuntia. Kanavan katsotuimmat videot ovat Teemu Keskisarjan historialuento sekä voitelumestari Esko Kuntolan suksienhuoltovideo. Suosituksi nousi myös nuorisovaltuuston kanssa toteutettu NuvaLIVE-podcast-sarja, jossa nuoret juontajat keskustelevat nuoria kiinnostavista asioista ja yhteiskunnallisesta vaikuttamisesta. NuvaLIVEN vieraina oli nuorten lisäksi mm. kansanedustajaehdokkaita, kaupungin työntekijöitä ja päättäjiä.

Kurikka-talon suunnitteluryhmässä pidettiin esillä kulttuurin ja taiteen tarpeita ja erityisesti taidenäyttelytilojen saamista uuteen rakennukseen. Vuoden aikana kerättiin tietoa taidehankintaprosessin toteuttamisesta ja Taiken valtionavustuksen hakemisesta.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimen palvelut toimivat normaalisti vuoden 2023 ajan. Kaikenikäiset kuntalaiset ovat käyneet aktiivisesti uimassa uimahalleilla ja liikuntasalit sekä ulkoliikuntapaikat ovat myös erittäin aktiivisessa käytössä. Palveluseleiden käyttö yli 65-vuotiaiden ohjatussa ja tavoitteellisessa voimaharjoittelussa on jatkunut erittäin suurina määrinä. Alkuvuonna tehtiin tarkennuksia sääntöihin. Lisäksi erityisryhmien liikuntakortit ovat edelleen suosittuja. Koululaisille on tarjottu mm. ilmaisia uinteja Nuorisopassin kautta.

Vuoden aikana on järjestetty monenlaista tapahtumaa lapsiperheille, erityisesti lomaviikoilla. Kurikka valittiin Vuoden talvikaupunki

-kilpailun finaalikolmikkoon ja sen yhteydessä järjestettiin talvirieha lapsiperheille sekä finaali-lähetyksen seuranta torilla yhteistyössä elinvoimaosaston ja kulttuuritoimen kanssa. Lisäksi lomaviikoilla on järjestetty Perheriehat Kampuksella, vesidiscoja Jalasjärven uimahallilla ja yleisöluisteluja Kurikan jäähallilla. Vuoden aikana järjestettiin myös Harrastustapahtuma Kurikan Urheilupuistossa, Vesisankarit -tapahtumat ja Kynttiläuinnit molemmissa uimahalleissa sekä avoimia matalan kynnyksen harrastuskokeilupäiviä Taideliikuntakoulussa ja cheerleadingissä. Elo-syyskuussa järjestettyyn Harrasta Hirviästi-harrastusviikolle osallistuttiin aktiivisesti. Viikon harrastuslukujärjestykseen saatiin noin 40 kohdetta ympäri Kurikkaa. Syyskuussa liikuntatoimi oli mukana Asu ja elä -messuilla.

Talvi 2022–2023 oli liikuntaolosuhteiden osalta kohtuullisen hyvä, mutta pääosa laduista oli kunnossa vähäisen lumimäärän takia vain helmikuun loppupuolelta maaliskuun loppuun. Jurvan ja Jalasjärven ensilumen ladut olivat kunnossa jo alkutalvesta lähtien. Ulkojäillä pääsi luistelemaan alkutalvesta alkaen. Talvi 2023–2024 sen sijaan alkoi jo aikaisin. Koko Kurikan alueella pääsi hiihtämään ja luistelemaan heti loppuvuodesta 2023. Polvenkylä-Jurva Sä-läisjärvi -hiihtoreitti sai erittäin paljon huomiota ympäri maakuntaa ja se myös näkyi hiihtäjien määrässä. Lisäksi Kurikan Urheilupuiston retki-luistelurata on vuodesta toiseen erityisen suosittu. Loppuvuonna 2023 otettiin käyttöön uusi ulkoliikuntapaikkojen ylläpitojärjestelmä, josta löytyy mm. päivitetty tiedot latujen ja jäiden tilanteesta. Liikuntatilojen ja -paikkojen käyttöä seurataan sähköisen ajanvarauskalenterin kautta.

Pohjanmaan Urheilugaalassa 4.2.2023 Kurikka palkittiin Harrastaminen koulupäivän yhteydessä 2022-palkinnolla.

Liikuntatoimella on ollut meneillään useita hankkeita ja myös uusia on käynnistynyt. Monia aiemmin aloitettuja hankkeita viedään eteenpäin. Esimerkiksi Liikkuva koulu -hanke oli käynnissä vuoden 2023 ajan, samoin kuin Matalan kynnyksen harrastustoiminta -hanke. Pitkämönluoman Natura 2000 -alueen virkistyskäyttösuunnitelma esiteltiin yhteistyössä Ely:n kanssa Kampuksella maaliskuussa.

Kesällä 2023 otettiin käyttöön liikuntatoimen sähköinen uutiskirje, jonka kohderyhmänä on erityisesti seurat ja yhdistykset.

Uimakoulut järjestettiin kesän aikana Kurikassa, Jurvassa (maauimalat) ja Jalasjärvellä touko-heinäkuussa.

Marraskuussa järjestettiin Seurafoorumi liikunta-seuroille ja yhdistyksille. Toinen foorumi järjestettiin loppuvuodesta yhteisenä vapaa-aikatoimen kanssa yhdistyksille ja muille toimijoille avustuksiin liittyen.

Vuoden aikana kunnostettiin Pitkämö-Jyllinkoski välinen vesireitti virkistyskäyttöön, Saarijärvelle valmistui laavu ja esteetön pitkospuureitti esteettömän laiturin yhteyteen sekä Lamminjärven ulkokuntosali saatiin valmiiksi. Koulukeskuksen yhteydessä oleva Jalas Areena otettiin käyttöön marraskuun alussa 2023.

Kurikan uimahalli Molskis:

- Liikuntatoiminnan (ohjaukset) toimintatunnit: 438 h
- Liikuntatoiminnan (ohjaukset) käynnit: 3855
- Toimintatunnit: 3132h
- Kävijämäärä: 70 560

Jalasjärven Uimahalli Polskis:

- Liikuntatoiminnan (ohjaukset) toimintatunnit: 480 h
- Liikuntatoiminnan (ohjaukset) käynnit: 3504
- Toimintatunnit: 2065 h
- Kävijämäärä: 17 216

Erityisliikunta:

- osallistujat 5848, ohjaukset: 510

Muu liikunnanohjaus:

- osallistujat 3050, ohjaukset 175

Tapahtumat:

- 150 kpl ja 6339 osallistujaa

Elintapaohjaus ja liikuntaneuvonta:

- 45 asiakasta

Nuorisotoimi

Nuorisotilatyö on pyörinyt normaaliin tapaan Kurikassa, Juvassa ja Jalasjärvellä. Nuorisotoimi on tehnyt yhteistyötä liikuntatoimen kanssa tapahtumien järjestelyissä mm. koulujen lomaviikoilla. Lisäksi nuorisotiloilla järjestettiin hiihtoloma- ja syyslomaviikoilla omia toimintoja, muun muassa villin lännen teemailtaa, pakohuone, yönuoppareita, peliturnausiltoja, HopLop-retki, huvipuistoretki ja jalkauduttiin nuorisotalon pihamaalle makkaranpaistoon. Koulujen päättösviikonloppuna Kurikassa jalkauduttiin Kurikan urheilupuistoon nuorten pariin.

Kurikan liikennepuiston kävijämäärä kasvoi reilusti edellisestä vuodesta. Myös Jalasjärvellä ja Juvassa liikennepuistot olivat aktiivisessa käytössä. Kesäkuussa järjestettiin liikuntaleiri Kurikassa, Juvassa pelileiri ja Jalasjärvellä järjestettiin leirit yhteistyössä 4H:n ja MLL:n kanssa. Nuorisotoimen järjestämä kesäretki huvipuisto Särkänniemeen oli myös suosittu tapahtuma.

Nuorisovaltuusto on toiminut aktiivisesti. He järjestivät mm. hiihtolomalla nuorille keilaustapahtuman Kurikan keilahallille ja loppuvuonna joulugaalan Hotel Kurikassa yhteistyössä Etelä-Pohjanmaan nuorisovaltuuston kanssa. Lisäksi nuorisovaltuusto on vaikuttanut sosiaalisen median kanavilla, pitänyt omaa podcastia ja tehnyt toimintaansa tunnetummaksi aktiivisesti eri yhteistyöverkostoissa ja verkkoalustoilla.

Etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajatoiminnan valtionavustukset myönnettiin samoin kuin aikaisempina vuosina. Lasten ja nuorten paikallinen harrastustoiminta -hanke on myös jatkunut ja uusia kerhojakin saatiin toimintaan loppusyksyn aikana.

Nuorten ohjaus- ja palveluverkosto on kokoustanut kaksi kertaa tämän vuoden puolella. Tavoite on ollut edistää eri toimijoiden ja viranomaisten palveluiden yhteensovittamista ja tiedonkulkua. Käytännön yhteistyötä onkin vuoden aikana tehty verkostossakin mukana olevien

toimijoiden kanssa mm. nuorisotilatoiminnassa, jalkautuvassa nuorisotyössä, nuorten ryhmätyksissä ja muussa kouluyhteistyössä.

Työpajatoiminnan uutta toimintakokonaisuutta suunniteltiin ja valmisteltiin vapaa-aikalautakunnan 9.11.2022 tekemän päätöksen pohjalta. Jalasjärven työpajatilán vuokrasopimus irtisanoitiin maaliskuun 2023 lopussa. Hyvinvointialueen kanssa käytiin neuvotteluja ja sovittiin yhteistyöstä syksystä lähtien. Elokuun alusta alkaen Jalasjärven nuorten työpajatoimintaa järjestettiin kahtena päivänä viikossa Wilholassa ja kahtena päivänä nuoret kuljetettiin hyvinvointialueen järjestämänä Kurikan työpajalle. Hyvinvointialueelle ilmoitettiin loppuvuodesta 2023, että Kurikan kaupunki luopuu kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä nuorten työpajalla sitä mukaa, kun meneillään olevat asiakaskohtaiset sopimukset päättyvät. Muutos perustuu aluehallintoviraston vahvaan viestiin ja hyvinvointialueen järjestämisvastuuseen sosiaalipalveluksi luokiteltavasta toiminnasta. Jatkossa nuorten työpajan toimintakonsepti ja asiakaskunta tulevat uudistumaan merkittävästi. Muutokseen on valmistauduttu ja suunnitelmia on tehty koko vuosi ja vuodenvaihteen jälkeen uutta toimintaa aletaan rakentaa ja toteuttaa käytännössä.

Koulunuorisotyö-hanke käynnistyi elokuun alussa Jalasjärven yläasteella. Hanke kestää koko lukuvuoden ajan. Koulunuorisotyö saavutti nopeasti asemansa syksyn aikana ja joulukuun välikartoituskyselyn avulla työ todettiin vaikuttavaksi niin oppilaiden, huoltajien kuin koulun opettajienkin näkökulmasta.

Jurvan nuorisotilatoiminta jouduttiin tilapäisesti siirtämään vesivahingon vuoksi keskustasta löytyneisiin vapaana oleviin väistötiloihin. Korjauksen piti alun perin valmistua marraskuun loppuun mennessä. Korjauksen aikataulu venyi tarvittavien seinärakenteiden muutostöiden vuoksi alkuvuodelle 2024, joten toiminta jatkui väistötiloissa loppuvuoden.

SIVISTYSTOIMI (SIVISTYSLAUTAKUNTA)

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA2023 + Muutos	Käyttö 2023	Käyt- tö %	Poikkeama
Sivistyslkt. hallinto							
Toimintatuotot	433	0	0	0	877	-	877
Toimintakulut	-230 117	-186 119	0	-186 119	-208 568	112,1	-22 449
Toimintakate	-229 684	-186 119	0	-186 119	-207 690	111,6	-21 571
Varhaiskasvatus							
Toimintatuotot	294 837	294 308	0	294 308	409 507	139,1	115 199
Toimintakulut	-12 837 674	-13 421 132	-136 165	-13 557 297	-13 567 673	100,1	-10 376
Toimintakate	-12 542 838	-13 126 824	-136 165	-13 262 989	-13 158 166	99,2	104 823
Perusopetus							
Toimintatuotot	1 027 204	862 212	0	862 212	1 226 599	142,3	364 387
Toimintakulut	-22 216 469	-23 473 096	-219 045	-23 692 141	-24 078 979	101,6	-386 838
Toimintakate	-21 189 265	-22 610 884	-219 045	-22 829 929	-22 852 380	100,1	-22 451
Palveluohjaus							
Toimintatuotot	141 416	125 886	0	125 886	120 460	95,7	-5 426
Toimintakulut	-626 721	-492 998	0	-492 998	-526 101	106,7	-33 103
Toimintakate	-485 305	-367 112	0	-367 112	-405 641	110,5	-38 529
Lukiopalvelut							
Toimintatuotot	71 603	58 000	0	58 000	99 725	171,9	41 725
Toimintakulut	-3 145 924	-3 292 598	-44 790	-3 337 388	-3 382 591	101,4	-45 203
Toimintakate	-3 074 322	-3 234 598	-44 790	-3 279 388	-3 282 866	100,1	-3 478
Muu koulutoimi							
Toimintatuotot	3 546	31 978	0	31 978	219	0,7	-31 759
Toimintakulut	-828 003	-718 516	0	-718 516	-722 569	100,6	-4 053
Toimintakate	-824 457	-686 538	0	-686 538	-722 350	105,2	-35 812
Kirjastopalvelut							
Toimintatuotot	61 378	24 600	0	24 600	48 758	198,2	24 158
Toimintakulut	-1 295 200	-1 270 079	0	-1 270 079	-1 265 708	99,7	4 371
Toimintakate	-1 233 822	-1 245 479	0	-1 245 479	-1 216 950	97,7	28 529
Sivistys- lautakunta							
Toimintatuotot	1 600 417	1 396 984	0	1 396 984	1 906 147	136,4	509 163
Toimintakulut	-41 180 110	-42 854 538	-400 000	-43 254 538	-43 752 190	101,2	-497 652
Toimintakate	-39 579 693	-41 457 554	-400 000	-41 857 554	-41 846 043	100,0	11 511

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot			
Laadukas palveluntuottaminen	Lainsäädännön edellyttämät palvelut kuntalaisten tiedossa, muut kunnan vapaaehtoisten palvelujen tarjonnan arviointi ja selkeyttäminen	Palvelut kartoitettu, selkeät mitoitukset tai päätökset tehty ei-lakisääteisten palvelujen järjestämisessä	Kartoitus tehty. Palveluihin ei ole tulossa muutoksia. Nykyiset opetuspalvelut, varhaiskasvatuspalvelut, liikuntapalvelut, kulttuuripalvelut, nuorisopalvelut ja kirjastopalvelut vastaavat kuntalaisten tarpeisiin.
Prosessit			
Tarkoituksenmukaiset palvelut	Tuotettuihin palveluihin osallistumisen seuranta ja tarjotut palvelut	osallistumisaktiivisuus/ta- pahtuman kustannukset €/henkilö	Oppilaselokuvanäytös 539 oppilasta/ yht.3388/6,3 €/henkilö
Resurssit ja osaaminen			
Ammattitaitoinen henkilökunta	Henkilöstön ammattitaidon ja osaamisen varmistaminen, rekrytointiin panostaminen	Pätevän henkilöstön määrä % henkilöstömäärästä	Pätevää henkilöstöä n. 85% koko henkilöstömäärästä.
Talous			
Kustannustietoisuuden lisääminen	Reagointi palveluverkoston ja toimintojen muuttuviin tilanteisiin	Budjetin toteutuminen talousarvion mukaisesti sivistisosaston vastuualueilla ja toiminnoissa	Talousarvio ei toteutunut alkuperäisen raamin mukaan vaan toteutuminen edellytti lisämäärärahaa.

OPPILASMÄÄRÄENNUSTE/PERUSOPETUSRYHMÄT

Koulu	2022-23	Ennuste 2023-24	Toteutunut 2023-3034
Hirvijärvi	66/3	65	61/3
Jurvan yhtenäiskoulu 1-6 lk	210/12 +Tuisku	204	206/12+valm+Tu
Kangas	126/9	116	117/8
Kirkonkylä + pienluokat	211/13 + 43/5	224	248/13+7+valm
Koivisto	45/3	43	29/3
Koskue	55/3	53	58/3
Luopajärvi	71/4	63	63/4
Luopa	57/3	57	60/4
Metsola	59/3	59	57/3
Mieto	60/4	64	61/4
Paulaharju + pienluokat	247/13 + 39/5	281	277/13+6+valm
Uusi alakoulu/Säntti	21/2		
Uusi alakoulu/Tuiskula	37/3		
Uusi alakoulu		55	66/3

Jalasjärven yläaste	241/15 +Valokki	269	278/13+4+Valok
Jurvan yhtenäiskoulu 7-9 lk	118/7 + Tuisku	109	106/6+Tuisku
Kurikan yhteiskoulu	336/21	342	345/20+3

- Tuntikehyksen / kurssimäärän tavoitetaso:		Seurantatapa: tuntikehys/kurssimäärä / lukuvuosi		
	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Toteutunut 2023
Vuosiluokat 1–6				
Oppilasmäärä	1361	1356	1282	1294
Tuntikehys	2081	2060	2107	1897
Tuntikehys, erityisopetus	496	522	505	582
Vuosiluokat 7–9				
Oppilasmäärä	697	701	720	737
Tuntikehys	1390,5	1381	1409	1416
Tuntikehys, erityisopetus	280,5	294	236	318
Lastensuojeluyksiköt	60+ 26	51+26	51+ 26	
Lukio				
Oppilasmäärä	363 (josta kaksarit 64)	326 (joista kahden tutk suor. 49 ja aineopisk 7)	315 + 80	344, joista kahden tutk suor 43 ja aineopisk 8)
Kurssimäärä	580	580	580	580

Tavoite	Mittari	Toteutunut
- Koulukuljetus 1 – 4 luokalla koko lukuvuoden, jos matka vähintään 3 km.	Seurantatapa: kuljetusoppilaiden lukumäärä/vuosi	714 oppilasta/vuosi
- Kurikkalan Setlementille kansalaisopistotoiminnan järjestämisestä avustus 300 000 €	Avustuksen myöntäminen. Avustus sisältää kahden vakituisen musiikinopettajan palkkakustannukset sovitujen opetustuntien mukaisesti. Seurantatapa: käyttö/vuosi	Toteutunut 100%
- Musiikkiopistotoiminnan järjestämisestä avustus Alajärven musiikkiopistolle 280 000 €.	Avustuksen myöntäminen Seurantatapa: käyttö/vuosi	Toteutunut 100%
- jääajan osto Kurikan Jäähalli Oy:ltä 35 000 €	Avustuksen myöntäminen Seurantatapa: käyttö/vuosi	Toteutunut 100%
- Suupohjan koulutuskuntayhtymä (VUOKSI) 10 000 €	Perussopimuksen mukaisen osuuden maksaminen. Seurantatapa: käyttö/vuosi	Toteutunut 100%
- opiskelijaraha 25 000 €, jaetaan syksyllä hakijoiden kesken (korkeintaan 200 €/opiskelija)	Seurantatapa: käyttö/vuosi	Hyväksytyjä 94. Käyttö 18 800/vuosi

SUORITTEET	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Toteutunut 2023
Perusopetus (Sisältää mahd. erillisrahoitushankkeet)				
Menot	21 361 267	22 216 469	23 473 096	23 473 096
Oppilasmäärä	2 061	2 057	2 001	1 956
€/opp.	10 365	10 800	11 731	12 001
Opetustunnit (ei sis. erityistehtäviä)	166 893	166 832	169 000	166 500
€/opetustunti	127,99	133,16	138,89	140,97
Lukio (Sisältää mahd. erillisrahoitushankkeet)				
Menot	3 124 974	3 145 924	3 292 598	3 382 591
Opiskelijamäärä + aineopisk.	299 + 64	270 +56	315 + 80	289+51
€/opp.	10 452	11 652	10 453	11 704
Opetustunnit (ei sis. erityistehtäviä)	22 121	22 069	23 000	21 105
€/opetustunti	141,27	142,54	143,15	160,27

OPETUSTOIMI

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot			
Tarjotaan laadukkaat palvelut perusopetuksessa. Tiedotetaan palveluista.	Yhteistyö viestinnän kanssa sekä myönteisen imagon luominen.	Asukas- ja oppilasmäärän kehittymisen seuraaminen.	Varhaiskasvatuksen ja opetuksen kehittämisen toimikunta jatkanut työskentelyään.
Pyritään lisäämään Kurikan opetuksen veto- ja pitovoimatekijöitä	Myönteisen työnantajakuvan rakentaminen. Työnantajan tarjoamien etuisuuksien tarkastelu.	Rekrytoinnin kehitystyö sekä työhyvinvointikyselyn tulokset.	Toteutunut osittain.
Prosessit			
Parannetaan tiedonkulkua sekä kehitetään niiden prosesseja.	Kehitetään olemassaolevia järjestelmiä ja pohditaan tehostamisen keinoja.	Toteutunut (kyllä/ei)	Toteutunut.
Resurssiviisas palveluverkko	Palveluverkon tarkastelu.	TA 24	Sivistyslautakunnalta ehdotus Metsolan koulun lakkauttamisesta lv 2025-26 päätyttyä.
Hanketoiminnan koordinaointi.	Hyödynnetään saatavilla olevia hankkeita perusopetuksen kehitystyössä.	Avustusten määrä (lkm) Avustusten määrä (€)	4 270 569 € (osa käytetty 2022 tai käytetään 2024)
Resurssit ja osaaminen			
Henkilökunnan ammattitaidon ylläpitäminen	Koulutustarjonta.	Koulutusmenot € /opettaja	203,01 €/opettaja
Osaavan henkilöstön rekrytointi	Myönteisen työnantajakuvan rakentaminen. Työnantajan tarjoamien etuisuuksien tarkastelu.	Pätevä henkilöstö %	85 %.
Opetustoimen kehittämistyö	Opetustoimen kehittämissuunnitelma 2021-2025	Lukuvuosisuunnitelmat. Henkilöstökyselyn tulokset.	Toteutunut.
Talous			
Henkilöstöresurssin järkevä, perusteltu ja tehokas käyttö	Työvoiman jakaminen ja sijoittaminen tarpeen mukaan.	Yksiköiden raportointi ja seuranta	Henkilöstön sijoittelu tarpeen mukaisesti toteutunut.
Resurssiviisas palveluverkko	Palveluverkon kriittinen tarkastelu.	Väestökehitys ja ennusteet.	Oppilasmäärän kehitystä tarkastellaan säännöllisesti ajantasaisesti.

VARHAISKASVATUS

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakas			
Asukasmäärän kasvu			
Tehdään näkyväksi eri tavoin huoltajille, muille kuntalaisille ja yli kuntarajojen Kurikan monipuolisen ja laadukkaan varhaiskasvatuksen sisältöä ja työtapoja	Tiivis yhteistyö markkinointitiimin kanssa toteuttaen erilaisia tuotoksia toiminnan näkyväksi tekemisestä eri tiedotuskanaviin.	Tuotosten määrä eri tiedotuskanaviin.	<p>Instagram tilejä otettu päiväkodeissa käyttöön, tällä hetkellä yhteensä 5 tiliä käytössä.</p> <p>Markkinointitiimin kanssa suunniteltu oppilaitoksiin lyhyt info Kurikan varhaiskasvatuksesta, joka pyörii oppilaitoksen sähköisellä infoseinällä. (Vaasan AMK, Tampereen AMK, Oulun AMK, Tampereen Yliopisto, Oulun Yliopisto)</p> <p>Markkinoinnin kanssa tehty yhdessä varhaiskasvatustoimintaa kuvaavia videoklippejä unelmien kaupunki –sivustolle, nyt valmiina 11 videota päiväkodeista ja perhepäivähoidosta.</p> <p>Kurikan facebook- ja instagram-sivuille nostettu ajankohtaisia aiheita varhaiskasvatuksesta.</p> <p>Varhaiskasvatuksen edustus mukana markkinoimassa maksutonta varhaiskasvatusta Seinäjoen Pytinkimessuilla sekä Kurikan Asu- ja Elä –messuilla.</p>
Markkinoidaan maksutonta varhaiskasvatusta	Varhaiskasvatukseen omaan esitteen laadinta.	Varhaiskasvatusesitteen valmistuminen	Esite ei ole valmistunut. On keskitytty tuottamaan materiaalia unelmien kaupunki –sivustolle eli tuotettu materiaalia sähköiseen esitteeseen.
Asukkaiden hyvinvointi			
Palvelutarjonnassa kehitetään ja säilytetään erilaisia palvelumuotoja; perhepäivähoito, päiväkotijärjestelmä ja avoin varhaiskasvatus sekä palveluseteli	Aktiivinen kehittämistyö kaikissa hoitomuodoissa	Varhaiskasvatuspaikkojen määrä eri hoitomuodoissa	<p>Koko varhaiskasvatus:</p> <p>30.4. 891 lasta osallistumisprosentti: 84%</p> <p>30.9. 769 lasta osallistumisprosentti: 84%</p> <p>joista palveluseteli: 30.4.: 74 lasta 30.9.: 66 lasta</p> <p>Avoin varhaiskasvatus:</p> <p>avoimissa varhaiskasvatusryhmissä (2-3 ryhmää) lapsia yhteensä: 30.4.: 25 lasta 30.9.: 20 lasta</p> <p>Kaupungin oma toiminta jaoteltuna hoitomuodoittain viimeisessä taulukossa.</p>

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Prosessit			
Asukkaiden hyvinvointi			
Rakennetaan sujuvia asioimis- ja tiedonvälitystapoja	Otetaan käyttöön hallintajärjestelmässä sähköinen varhaiskasvatussuunnitelma sekä viestimisominaisuus	Uusi käytäntö otettu käyttöön	Otettu käyttöön osittain loppuvuonna 2023. Käyttöönotto viivästyi ohjelmatoimittajan toimesta. Käyttöön otettu 2023 aikana: <ul style="list-style-type: none"> • viranhaltijapäätökset • lasten hoitoaikakirjaukset • uusi sähköinen hakemus käyttöön Vuodelle 2024 siirtynyt hoitoaikojen sähköinen ilmoittaminen ja sähköinen varhaiskasvatussuunnitelma.
Sujuvat ja selkeät toimintaprosessit	Laaditaan prosessikuvauksia ydintehtävistä hyödyntäen mm. Lean-ajattelua	Laaditut prosessikuvaukset	Uuden sijaisen haastatteluun ja työhönottoon laadittu kuvaus. Perehdyttämissuunnitelman prosessia muokattu. Yhteisten asiakirjojen, tiedotteiden ja toimintaohjeiden laadinta keskistetysti –prosessikuvaus. Esiopetushakuun ja sijoittelutyöhön liittyvä prosessi kuvattu. Uuden lapsen aloitus varhaiskasvatuksessa –prosessi päivitetty Tehostetun ja erityisen tuen hakemiseen ja päätöksen tekoon liittyvä prosessi kuvattu.
Resurssit ja osaaminen			
Asukkaiden hyvinvointi			
Huomioidaan lasten ja heidän perheidensä erilaisia tarpeita	Koulutukset, jotka tukevat tavoitteiden saavuttamista	Asiakaskokemus ja oman toiminnan arvioinnin tulokset	Lasten hätäensiapukoulutus henkilöstölle keväällä 2023. Varhaiskasvatuksen inklusio–koulutus henkilöstölle keväällä 2023 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmaan liittyvää koulutusta henkilöstölle sekä kirjallinen ohjaus aiheesta syksyllä 2023
Positiivisen pedagogiikan ja positiivisen asenteen vahvistaminen sekä lasten kanssa työskentelyssä että kaikessa muussa asiakaspalvelussa	Koulutukset, jotka tukevat tavoitteiden saavuttamista	Asiakaskokemus ja oman toiminnan arvioinnin tulokset	Positiivisen pedagogiikan koulutus koko henkilöstölle syksyllä 2023 Etevä-verkoston eripituiset koulutukset eri aiheista, jotka tukevat positiivista pedagogiikkaa Reunamo Educationin kehittävä palaute –menetelmän tulokset esitetty
Talous			

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Henkilöstöressussin järkevä, perusteltu ja tehokas käyttö	Lapsiryhmän koon ja erityistarpeiden jatkuva tarkastelu ja seuranta.	Lasten ja kasvattajien määrä kahtena eri tilastointipäivänä (syksy ja kevät)	30.4.: 241, joista vakituisia 172. 30.9.: 211, joista vakituisia 163 Määräaikaisiin sisältyy myös vakituiset työntekijät, jotka tekevät toista tehtävää määräaikaisesti.
Sopeutetaan toimintaa sen mukaan millainen on eri alueiden palvelutarve	Työntekijäressussin ja kaminen palvelutarpeen mukaan.	Lapsiryhmien ryhmäkoko	Lisäryhmät käytössä Kunnannupun ja Iloniemen päiväkodeissa. Päiväkodeissa ja perhepäiväkodeissa lapsiryhmien koot noudattavat lain asettamia maksimikokoja. Lapsiryhmiä (eri kokoisia) päiväkodeissa yhteensä 45. Perhepäivähoitoryhmiä yhteensä: kevät 2023: 22 syksy 2023: 19

TUNNUSLUVUT

Laskettu oletusarvona yli 3-vuotiaiden määrällä sekä uuden mitoituksen mukaisesti suhdeluvulla 1:7				
	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Toteutunut 2023
Perhepäivähoidon paikat (lask. 1:4)	105, joista 40 alle 3-v (kerroin 1,75)	30.9. 98	100	30.4.: 90 lasta 30.9.: 70 lasta
Päiväkotipaikat, sisältäen opetuksen	671, joista 105 alle 3-v. (kerroin 1,75)	30.4.: 726, joista 0-3v. 102 30.9.: 653, joista 0-3v. 122	780	30.4.: 727 lasta, joista 0-3v. 141 30.9.: 633 lasta, joista 0-3v. 151
joista vuorohoitoa käyttävien lasten määrä	98	124	98	30.4. 155 lasta 30.9. 148 lasta
Esiopetuspaikat	197, joista eo + hoito 157	30.4.: 232 (sis. esiopetus-kokeilun), joista eo+hoito 197 30.9.: 235 (sis. esiopetus-kokeilun), joista eo+hoito 194	185	30.4.: 230 lasta (sis. esiopetus-kokeilun), joista esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus 204 30.9.: 196 lasta (sis. esiopetuksen kokeilun), joista esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus 177

KIRJASTOPALVELUT

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot ja prosessit			
Kirjastopalveluiden saavutettavuus on hyvä ja kirjastojen aukioloajat ovat riittävät, verkkopalvelut ovat monipuoliset ja saavutettavat	Kirjastot palvelevat omatoimiaikana virkailija-aukiolojen ulkopuolella aamuisin, iltaisin ja viikonloppuisin. Kirjastoautotoiminnan pyykkiverkosto on kattava	Aukiolotuntien lukumäärä, kirjastoautopysäkkien lukumäärä, verkkopalveluiden käyttö, omatoimijalan käytön seuranta ja tilastointi	Aukiolotunteja 17 263, kirjastoautopysäkkejä 95, verkkokäynnit ja e-aineistojen käyttö tilastoitu, omatoimijalan käytön seuranta toteutunut.
Kirjastot tukevat kuntalaisten hyvinvointia ja edistävät demokratiaa, aktiivista kansalaisuutta, kuntalaisten tietoyhteiskuntataitoja ja medialukutaitoa sekä järjestettyä ja omaehtoista oppimista	Asiakaskyselyt, hankintatoiveiden huomiointi, monipuolisten ja eri ikäryhmille suunnattujen tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten järjestäminen, digitaalinen tapahtumatuotanto: striimatut lähetykset ja videokuvat tallenteet, monipuolinen ja ajantasainen laitteisto, kirjastot tilantarjoajana, aineistokokoelman laadukkuus, koulun ja kirjaston yhteistyösopimus käytössä	Asiakaskyselyiden ja vastaajien lukumäärä, hankintatoiveiden toteuttaminen, tapahtumien, käyttäjäkoulutusten ja opastusten lukumäärä ja osallistujien lukumäärä, näyttelyiden lukumäärä, hankintojen ja poistojen seuranta, tilastointi ja raportointi, yhteistyösopimuksen seuranta ja tilastointi	Toukokuussa omatoimikirjastoja koskeva asiakaskysely, syyskuussa Eepos-kirjastojen yhteinen asiakaskysely. Hankintatoiveet huomioitu. Tapahtumia 167, käyttäjäkoulutuksia 220. Osallistujamäärät tilastoitu. Hankintoja yhteensä 9103 kpl, poistoja 16 245 kpl. Yhteistyösopimuksen seuranta ja tilastointi toteutunut. Tilastot viety valtakunnalliseen järjestelmään.
Resurssit ja osaaminen			
Osaamisen ja ammatillisuuden kehittäminen	Täydennyskoulutuksiin osallistuminen	Täydennyskoulutusten lukumäärä, koulutuksiin osallistuneiden lukumäärä	Koulutuksiin osallistuttu mahdollisuuksien mukaan. Tilastoitu.
Talous			
Kustannustehokkuuden lisääminen	Volyymisäästöä Eepos-kirjastojen yhteishankinnoilla ja yhteisillä hankkeilla, yhteistyö tapahtumien järjestämisessä yritysten, yhdistysten ja kaupungin muiden toimijoiden kanssa, hankeavustukset kehittämissä hankkeisiin	Talousarvion seuranta ja talousarvion raamissa pysyminen, haetut avustukset ja hankkeiden lukumäärä	Toteutunut.

SUORITTEET	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Toteutunut 2023
Kirjastoaineiston lainoja	354 986	361 229	365 000	376 917
Kirjastokäyntejä	122 274	162 162	180 000	179 764
Verkkokäyntejä		85 108		94 501
Tapahtumien ja käyttäjäkoulutusten osallistujamäärä	54 329	71 611	55 000	48 315

VAPAA-AIKATOIMI (VAPAA-AIKALAUTAKUNTA)

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
Vapaa-aika- lautakunta							
Toimintatuotot	126 266	65 000	0	65 000	85 422	131,4	20 422
Toimintakulut	-136 224	-136 747	0	-136 747	-101 955	74,6	34 792
Toimintakate	-9 958	-71 747	0	-71 747	-16 533	23,0	55 214
Liikunta- palvelut							
Toimintatuotot	247 435	290 800	0	290 800	315 461	108,5	24 661
Toimintakulut	-2 652 261	-2 586 718	-210 000	-2 796 718	-2 948 322	105,4	-151 604
Toimintakate	-2 404 826	-2 295 918	-210 000	-2 505 918	-2 632 861	105,1	-126 943
Nuoriso- palvelut							
Toimintatuotot	206 117	182 620	0	182 620	188 251	103,1	5 631
Toimintakulut	-831 560	-865 064	0	-865 064	-882 816	102,1	-17 752
Toimintakate	-625 442	-682 444	0	-682 444	-694 565	101,8	-12 121
Kulttuuripalvelut							
Toimintatuotot	4 362	500	0	500	3 494	698,8	2 994
Toimintakulut	-327 254	-388 232	0	-388 232	-345 108	88,9	43 124
Toimintakate	-322 892	-387 732	0	-387 732	-341 613	88,1	46 119
Vapaa-aika- lautakunta							
Toimintatuotot	584 180	538 920	0	538 920	592 629	110,0	53 709
Toimintakulut	-3 947 298	-3 976 761	-210 000	-4 186 761	-4 278 201	102,2	-91 440
Toimintakate	-3 363 118	-3 437 841	-210 000	-3 647 841	-3 685 572	101,0	-37 731

LIIKUNTAPALVELUT

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot			
Edulliset palvelut	Matalan kynnyksen harrastamistoiminnan kehittäminen yhteistyössä seurojen kanssa	Kehittämistoimenpiteiden kartoitus tehty (kyllä/ei)	Toimenpiteitä kartoitettu ja näitä edistetty hankkeen kautta.
	Palveluiden hintojen tarkastelu	Tarkastelu tehty (kyllä/ei) Tehdyt muutokset hinnoittelussa (lkm/€)	Kyllä, mutta työ jatkuu edelleen. Salivuorojen hinnoittelua yhdenmukaistettu sivistystoimen kanssa. Muutokset näkyvissä hinnastoissa.
	Nuorisopassin käytön tehostaminen	Käyttäjämäärät	1786 käyttäjää järjestelmässä, joista aktiivisia etujen käyttäjiä 755 (42 %) Etuja käytetty: <ul style="list-style-type: none"> Uimahallit 4211 kpl Lamminjärven avantouinti 9 kpl Jurvan liikuntahallin kuntosali 73 kpl Kanootti kesällä 12 kpl Minigolf välineet kesällä 144 kpl
Prosessit			
Selkeät, saavutettavat sähköiset palvelut	Käydään läpi nykyiset sähköiset palvelut ja mietitään muutostarpeet	Toteutunut (kyllä/ei)	Kyllä, mutta työ jatkuu edelleen. Otettu käyttöön uusi, erittäin suosittu järjestelmä talviliikuntapaikkojen ylläpitoon liittyen. Lisäksi otettu käyttöön liikuntatoimen sähköinen uutiskirje.
	Asiakaspalautteen kerääminen	Toteutunut (kyllä/ei)	Kyllä, mutta tätä työtä on vielä laajennettava asiakaskyselyihin.
Tehokas tarkoituksenmukainen palveluverkko	Palveluverkon tarkastelu	Tehostamistoimenpiteet listattu (kyllä/ ei)	Työ on käynnissä. Liikuntasalien osalta tilatarpeita ja tilankäyttömääriä on alettu seuraamaan tarkemmin, jotta syksyllä 2024 voidaan luopua tietyistä liikuntatiloista.
Hanketoiminnan johtaminen	Liikuntapaikkarakentamisessa ja liikuntapalveluiden kehittämisessä hyödynnetään hankeavustuksia	Saatujen avustuksien määrä liikuntapaikkarakentamiseen (€) Meneillään olevat hankkeet (lkm)	89 000€ 10
Resurssit ja osaaminen			
Puhdas luonto ja luontoharrastuspaikat	Luontoreittien parantaminen tehdyn kehittämissuunnitelman mukaisesti	Parannettujen reittien määrä (lkm/km) Parannustoimenpiteiden määrä reiteillä esim. laavu (lkm)	3 kpl 5
Kaupungin palvelutarjoama	Palveluiden tarkastelu ja tehostamistoimenpiteiden kartoittaminen	Tehostamistoimenpiteet listattu (kyllä/ ei)	Kartoittamista tehty ja listattu, mutta työ jatkuu edelleen
Talous			
Talouden tasapaino	Talouden kehityksen kriittinen seuranta kuukausittain	Kuukausittain tehdyt raportit (kyllä/ei)	Kyllä
	Asiakasmäärien kuukausittainen seuranta	Kuukausittain tehdyt raportit (kyllä/ei)	Kyllä

NUORISOPALVELUT

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakas			
Tietoisuus nuorelle merkitsevistä palveluista Asiakasdialogi Yhdenvertaisuus nuorisotyössä	Asiakaskohtaamisen laadun parantaminen nuorisotyössä. Yhteinen päämäärä, nuorisotyön yhtenäisistä arvoista keskusteleminen ja sopiminen, toiminnan punainen lanka, näiden kirjaaminen ja noudattaminen.	Määrälliset ja laadulliset mittarit. Työntekijöiden itsearviointi. Asiakaspalautteen kerääminen.	Nuorisolaki ja nuorisotyön muotojen laatu-riteerit ohjaavat yhdenvertaista ja laadullista työtä. Pyyhi pöytä päättäjillä -ilta Jalasjärven nuorisotiloilla ollut merkittävä asiakasdialogia ja vaikuttamista lisäävä tapahtuma. Asiakaspalautetta kerätty omilla sekä valtakunnallisilla kyselyillä kaikilla nuorisotoimen työkentillä. Etsivässä nuorisotyössä valtakunnallisena määrällisenä mittarina PARent, nuorten työpa- jatoiminnassa PARTY-ohjelma. Molemmista laadullisena mittarina toimii valtakunnallinen Sovari-ohjelma. Nuoret tehneet myös aloitteen nuorisotilojen aukioloaikoja koskien, näitä kaivattu lisää. Nuorisotilojen kävijämäärä vuonna 2023 yhteensä 15 375 (Jurva 2597, Kurikka 5475 ja Jalasjärvi 7302) nuorta.
Osallisuus	Nuoret mukana päätöksenteossa, oikeus saada tietoa ja ilmaista mielipiteitä.	Aktivoidaan eri vaikuttamisen kanavia.	Nuorille sähköisiä kyselyitä ollut lukuisia, lisäksi nuorisotiloilla on käytössä jatkuva sähköinen palautteenantomahdollisuus. Viikoittain osallistetaan nuoria nuorisotilatoiminnan suunnitteluun.
Prosessit			
Asiakaspolku nuorisopalveluissa	Asiakaslähtöisyys	Kysely	Toteutunut
Sähköiset palvelut. Palvelut lähellä nuorta. Aktiivinen viestintä.	Sähköisten kanavien haltuunotto Lähipalvelut tarjolla jatkossakin, nuorisopalveluiden jalkautuminen Sosiaalinen media, tapahtumakalenterit	Sähköinen markkinointi, avustushaku ja ilmoittautuminen. Nuorisopalveluiden jalkautuminen oppilaitoksiin, tapahtumiin, skeittiparkeille, sinne missä nuoretkin ovat. Nuorisotilat työ lähipalveluna.	Toteutunut kaikilta osin. Tapahtumien verkko- kauppa käytössä ja sosiaalisen median käyttö markkinoinnissa ja asiakaskunnan tavoittamisessa lisääntynyt. Jalkautuminen lisääntynyt niin ulkotiloihin- ja tapahtumiin kuin yhteistyöverkostoihin.
Resurssit ja osaaminen			
Onnistunut rekrytointi.	Huolellinen perehdytys	Tehtävänkuvien tarkistaminen vuosittain. Kehityskeskustelut esimiehen kanssa. Uusien työntekijöiden perehdytys	Toteutunut. Päteviä sijaisia saatu vakituisille työntekijöille ja osa-aikaisia työntekijöitä mm. nuorisotilatyyöhön on löydyntänyt. Tehtävänkuvia nuorisotoimessa on tarkasteltu ja näiden osalta työ jatkuu. Perehdytyksestä ja kehityskeskusteluista on huolehdittu.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Osaava henkilöstö. Riittävä henkilöstön määrä.	Tuetaan henkilöstön osallistumista koulutuksiin. Räätälöidyt koulutukset työyhteisölle. Tuetaan henkilöstön jaksamista työssä. Koko vapaa-aikapalveluiden henkilöstön sijoittuminen, työparityöskentely. Olemassa olevien resurssien tehokas hyödyntäminen.	Koulutuksiin osallistumiset vuosittain. Selkeät ja kiinnostavat työpaikkailmoitukset. Kesätyöpaikkojen rekrytapahtumat. Harjoittelu- ja työsäoppimispaikkojen tarjoaminen nuorille. Työohjaukset Vapaa-aikapalveluiden yhteisesti järjestämät tapahtumat, ohjaukset.	Toteutunut kokonaisuutena hyvin. Henkilöstö on osallistunut koulutuksiin sekä yksilö- ja ryhmätönohjauksiin. Rekrytapahtumissa oltu mukana ja järjestetty näitä myös itsenäisesti. Nuorisovalvonnan opiskelijoita ollut työharjoitteluisa sekä yläasteikäisiä TET-jaksoilla. Vapaa-aikatoimen ja muiden toimijoiden yhteisiin tapahtumiin osallistuttu aktiivisesti.
Talous			
Talousarviossa pysyminen	Talousarvion seuranta	Raportointi	Kuukausiseurantaa toteutettu, kokonaisuutena talousarviossa pysytty hyvin.
Hankerahoitukset Osallistava budjetointi	Aktiivinen hankehaku Henkilöstö osallistuu talousarvion suunnitteluun	Myönnetyt hankkeet Vapaa-aikapalveluiden yhteiset talousarvioistunnot	Koulunuorisotyö & Lasten ja nuorten harrastustoiminta. Henkilöstön kanssa on keskusteltu ja suunniteltu budjettia yhdessä.

KULTTUURIPALVELUT

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot			
Palvelut	Tarjotaan kuntalaisille laadukasta ja monipuolista kulttuuritoimintaa, elämyksiä ja osallistumismahdollisuuksia sekä kaupungin järjestämänä että tukemalla kolmannen sektorin toimintaa.	Toteutunut (kyllä/ei) Osavuositarkastukset, tilinpäätöksen toimintakertomus, hyvinvointikertomus.	Toimenpiteet ja tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Toiminnasta on raportoitu osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä.
Edullinen elämä	Säilytetään kulttuuritoimen tapahtumiin osallistuminen pääsääntöisesti maksuttomana.	Toteutunut (kyllä/ei)	Kulttuuritoimen järjestämät tapahtumat ovat yhtä poikkeusta lukuun ottamatta olleet osallistujille maksuttomia.
Viihtyisyys	Edistetään julkisen taiteen hankkimista kaupungin kiinteistöihin ja rakennuskohteisiin (ns. prosenttiperiaatteen aktivointi).	Toteutunut (kyllä/ei)	Keskusteltiin taidehankinnoista ja taiteen huomioimisesta erityisesti Kurikka-talon suunnittelun yhteydessä. Selvitettiin taidehankintaprosessin toteuttamista ja Taiken valtionavustuksen hakemista.
	Edistetään ja tuetaan taiteilijoiden työmahdollisuuksia ja tuodaan taidetta kuntalaisten nähtäville.	Myönnetyt avustukset Toteutuneet projektit, työpajat, katutaide jne.	Yksittäisille taiteilijoille myönnettiin kohdeavustuksia vapaa-aikalautakunnan avustushaussa.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Prosessit			
Kansainvälisyyskasvatus	Osallistutaan lasten ja nuorten pohjoismaisille kulttuuripäiville Norjan Melhusissa.	Toteutunut (kyllä/ei) Osallistujamäärä	Kulttuuripäiville Norjan Melhusissa osallistuttiin 29 hengen ryhmällä (20 nuorta ja 8 aikuista). Matka tehtiin bussilla ja laivalla 17.-22.5.
	Pyritään monipuolistamaan kulttuuripäivien ohjelmaa.		Kurikasta oli mukana myös nuorisovaltuuston edustaja. Käytiin keskustelua Melhusin ja Ockelbon edustajien kanssa ja toivottiin heiltäkin jatkossa nuorisovaltuustoja mukaan. Kurikan kulttuuritoimi toteutti palauttekyseilyn kaikille kulttuuripäivien osallistujille. Kehitetään päivien ohjelmaa monipuolisemmaksi kun ne seuraavan kerran järjestetään Kurikassa keväällä 2025.
	Etsitään uusia kansainvälisiä yhteyksiä, kumppanuuksia ja mahdollisuuksia esim. nuorisovaihtoon liittyen.	Toteutunut (kyllä/ei)	Loppuvuodesta kulttuuritoimi lupautui mukaan Jalasjärven lukion ja kroatialaisen lukion ERASMUS-hankkeeseen.
Hanketoiminta	Osallistutaan E-P:n liiton ja Lastenkulttuurikeskus Louhimon hanketoimintaan mahdollisuuksien ja resurssien mukaan.	Toteutunut (kyllä, miten? / ei)	Osallistuttiin E-P:n liiton "Kulttuurin paikka II" -kehittämishankkeeseen. Hankkeessa toteutetaan mm. Kuntien kulttuuritoiminnan käsikirja sekä edistetään alueellisia kulttuurihankkeita.
Selkeät, saavutettavat sähköiset palvelut	Kehitetään kulttuuritoimen viestintää sosiaalisessa mediassa	Toteutunut (kyllä, miten? / ei)	Aktivoitiin Tapahtumat Kurikka –Facebook-sivusto, jonne jaettiin viikoittain E-P:n Tapahtumakalenterissa olevat tapahtumat kaupungin nettisivuilta.
	Ylläpidetään ja kehitetään KurikkaLive-kanavan monipuolista ja laadukasta sisällöntuotantoa.	Toteutunut (kyllä/ei)	KurikkaLive-kanavan sisällöntuotantoa on jatkettu ja kehitetty resurssien mahdollistamissa puitteissa. Pääpaino on ollut tapahtumissa ja kulttuurisisällössä.
	Luodaan KurikkaLive-palvelulle selkeä toimintamalli/ohjesääntö kaupungin ja ulkopuolisten tahojen "työtillauksien" käsittelyyn.	Toteutunut (kyllä/ei)	KurikkaLiven työtilaustilanne on rauhoittunut vuodesta 2022 sen verran, että kysyntään on pystytty joustavasti vastaamaan. Tarvetta ohjesäännön laatimiselle ei tällä hetkellä ole nähty.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Resurssit ja osaaminen			
Yhteisöllisyyden vaaliminen ja vahvistaminen	Yhdistysten ja kulttuuritoimijoiden tukeminen.	Myönnetty avustukset (€) Järjestetyt tapaamiset / kulttuurifoorumit (toteutunut kpl)	Kulttuuritoimen avustuksia myönnettiin vuoden 2023 aikana seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"> Museoavustukset 79 000€ Toiminta-avustukset kulttuuriyhdistyksille 30 700€ Kohdeavustukset kulttuuriyhdistyksille 30 100€ Kohdeavustukset yksittäisille taiteilijoille, työryhmille ja rekisteröimättömille toimijoille 12 550€ Toiminta-avustukset muille yhdistyksille 15 250€ Kohdeavustukset muille yhdistyksille 4 100€ Kulttuurifoorumi järjestettiin syksyllä Wanhan Aseman makasiinilla.
	Monipuolisten ja laadukkaiden kulttuuritapahtumien järjestäminen. Varaudutaan järjestämään itsenäisyyspäivän juhlat.	Kulttuuritapahtumien määrä (kpl), laatu ja kohderyhmä Tapahtumien jakautuminen kaupungin alueella Tavoittavuus (osallistujamäärä) Vaikuttavuus (yleisöltä saatu palaute)	Kulttuuritoimi järjesti tapahtumia monipuolisesti eri kohderyhmille eri puolilla Kurikkaa seuraavasti: <ul style="list-style-type: none"> Vapaa-aikalautakunnan palkitsemisjuhla 23.2. Talvitori-ilta 1.3. Oopperaa ja Liedä konsertti 6.3. Kaija-Leena Hännisen mämmitaidenäyttely kirjastossa huhtikuun ajan. Veteraanipäivän juhllaisuudet 27.4. Kesätori-illat ja Kulttuuri-illat 6.6.-1.8. (13 kpl) Junnun & Ilpon kiertue vanhusten asumisyksiköissä 3.-5.10. (11 kpl) Turvallisuustrion syyslomakiertue 19.10. (3 kpl) Kulttuurifoorumi Makasiinilla 21.11. Itsenäisyyspäivän juhllaisuudet 6.12. Lisäksi oltiin mukana tukemassa useita yhdistysten järjestämiä tapahtumia ja konsertteja. Tapahtumat tavoittivat vuoden aikana yhteensä arviolta 4000 henkilöä.
			Lisäksi kaupungin tukemat suuret festivaalit tavoittivat yli 12 000 henkeä. Vaikuttavuutta tutkittiin keskustelemalla yleisön kanssa tapahtumissa ja keräämällä palautetta ja toiveita. Kulttuurifoorumissa ja yhteistyötapaamisissa palautetta saatiin aktiivisilta kulttuuritoimijoilta. Vuonna 2024 on tarkoitus toteuttaa kaikille avoin sähköinen kulttuuritoimintakysely.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Kulttuuriperinnön vaaliminen ja näkyväksi tekeminen	Aktivoidaan Kurikan kulttuuriympäristöryhmän toiminta.	Toteutunut (kyllä/ei)	Uusi kulttuuriympäristötoimikunta on asetettu ja se kokoontui ensimmäisen kerran syksyllä.
	Huomioidaan kulttuuriperintö kaupungin järjestämien tilaisuuksien ohjelmassa.	Toteutunut (kyllä/ei)	Kulttuuriperintöä on huomioitu mahdollisuuksien mukaan.
	Markkinoidaan ja myydään Jalasjärven ja Kurikan kulttuuriympäristöohjelma-teoksia.	Myyntimäärät ja -tuotot (kpl/€)	Jalasjärven kulttuuriympäristöohjelma on ollut myynnissä kaikissa Kurikan kirjastoissa sekä Jalasjärvi-Seuralla. Kurikan kulttuuriympäristöohjelman vanhaa varastoa laitettiin joulun alla myyntiin Kurikan kirjastoon. Myyntimäärät: • Pohjanmaan portilla 50 kpl • Rintakylissä ja larvamailla 6 kpl Myyntituottoja teoksista kertyi n. 2000€
Kaupungin palvelutarjoama	Hankitaan kaupungille uusi siirrettävä esiintymislava. Varataan hankintaan 30 000€ investointimääräraha.	Toteutunut (kyllä/ei)	Uusi siirrettävä esiintymislava tilattiin syksyllä. Lavan toimitus tapahtuu 03/2024. Puolet hankintakustannuksesta on maksettu tilauksen yhteydessä ja toinen puoli maksetaan ennen toimitusta.
	Vuokrataan lavaa oman käytön lisäksi saavutettavaan hintaan kurikkalaisille yhdistyksille ja toimijoille.	Esiintymislavan käyttökerrat • Kaupungin omat tilaisuudet (kpl) • Yhdistysten ja toimijoiden järjestämät tilaisuudet (kpl)	Esiintymislava saadaan käyttöön vasta kesäksi 2024.
Talous			
Talouden tasapaino	Seurataan talousarvion toteumaa ja suhteutetaan toimintaa tilanteen mukaiseksi.	Kuukausittain tehdyt raportit (kyllä/ei)	Seurantaa ja raportointia on toteutettu kuukausittain.
	Vähennetään kesätyöntekijäresurssi kahteen henkilöön	Toteutunut (kyllä/ei)	Kesällä 2023 kulttuuritoimella oli kaksi kesätyöntekijää.
Avustukset	Säilytetään avustusten taso.	Toteutunut (kyllä/ei)	Kulttuuritoimen avustusten taso on säilytetty. Lisäksi elinvoiman budjetista siirrettiin kulttuuritoimen budjettiin määrärahaa muiden yhdistysten (esim. kyläseurat ja nuorisoseurat) avustuksiin.
	Kehitetään ja selkiytetään hakukäytäntöjä.	Toteutunut (kyllä, miten? / ei)	Vapaa-aikalautakunnan avustussääntö on päivitetty keväällä 2023. Samalla merkittävä osa avustuksista siirtyi elinvoimalautakunnalta vapaa-aikalautakunnalle.

3.1.4 Tekninen osasto

VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT MÄÄRÄRAHAT (NETTO)

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA2023 + Muutos	Käyttö 2023	Käyt- tö %	Poikkeama
Tekninentoimi							
Tuotot	25 387 835	20 172 033	150 000	20 322 033	20 152 670	99,2	-169 363
Kulut	-23 381 944	-17 845 499	-182 000	-18 027 499	-18 236 268	101,2	-208 769
Netto	2 005 891	2 326 534	-32 000	2 294 534	1 916 403	83,5	-378 131
Ympäristötoimi							
Tuotot	735 826	663 500	0	663 500	683 223	103,0	19 723
Kulut	-1 114 778	-1 268 220	0	-1 268 220	-1 028 152	81,1	240 068
Netto	-378 951	-604 720	0	-604 720	-344 929	57,0	259 791
Tekninen osasto							
Tuotot	26 123 661	20 835 533	150 000	20 985 533	20 835 894	99,3	-149 639
Kulut	-24 496 721	-19 113 719	-182 000	-19 295 719	-19 264 420	99,8	31 299
Netto	1 626 940	1 721 814	-32 000	1 689 814	1 571 474	93,0	-118 340

Sisältää sisäiset ja ulkoiset erät

OSASTOPÄÄLLIKÖN KATSAUS

Riikka Koskela
tekninen johtaja
osastopäällikkö

Kurikan kaupungissa oli vuonna 2023 neljä mittavaa uusinviestintirakennushanketta, jotka olivat: Sote-keskus, Perhekeskus, Jalasjärven koulukeskus sekä Kiuaskallion liikuntahalli. Perhekeskuksen ja Kiuaskallion hankkeet jatkuvat vielä vuonna 2024. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt osalle kohteista lisämäärärahan tai määrärahasiirron, jotka sisältyvät investointiosassa esitettävään muutettuun talousarvioon.

Jalasjärven yläasteella päästiin syyslukukausi aloittamaan uusissa tiloissa. Liikuntahalliosuus valmistui marraskuussa.

Kiuaskalliossa jouduttiin muuttamaan jo sovitun urakkasopimuksen sisältöä, kun ns. kuplahallin korjaaminen osoittautui kannattamattomaksi. Wasacon Oy antoi uudisrakennuksesta lisä- ja muutostyötarjouksen, joka hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 8.11.2023 ja kaupunginhallituksessa 11.12.2023. Uudisrakennus tulee valmistumaan lokakuussa 2024.

Pitkäkestoinen talvi ja talvikauden sääolosuhteiden jatkuvat muutokset aiheuttivat kunnallistekniikassa määrärahaylitystä talvikunnossapidon osalta.

Puhtaus- ja ruokapalveluissa sote-uudistus aiheutti muutoksia toimintaan. JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymälle tuotettujen puhtaus- ja ruokapalvelujen tuottaminen siirtyi hyvinvointialueelle, mikä vähensi toimintatuottoja puhtauspalveluissa noin 270 000 euroa ja ruokapalveluissa n.1,65 milj. euroa. • Sote-uudistuksen vuoksi hyvinvointialueelle siirtyi puhtaus- ja ruokapalveluista sote- ja pelastuspalveluihin tukipalveluja tuottaneet henkilöt, n.34 henkilötyövuotta. Tämä vähensi puhtaus- ja ruokapalvelujen menoja yhteensä noin 2 milj. euroa. Näistä henkilöstökulujen osuus on n.1,36 milj. euroa. Sote-keittiöiden ja -puhtauspalvelujen siirtyminen hyvinvointialueiden tuotettavaksi laskee elintarvike-, puhdistusaine ja -tarvikemenoja n.0,5 milj. eurolla. Elintarvikkeiden hinnankorotukset olivat

n.20 %, muissa tarvikkeet-ryhmissä hinnat nousivat myös. Vuosi 2023 toteutui puhtaus- ja ruokapalveluissa talousarvion mukaisesti.

Ympäristötoimessa on tehty keväällä päätös siirtyä Esrin dmCity-järjestelmästä Tiera City-järjestelmään ja järjestelmän tietojen siirto tehtiin syksyllä Tiera City-ympäristöön. Jurvan osayleiskaavaprosessi on käynnistynyt ja siihen liittyvät selvitystyöt on aloitettu. Työryhmä on kokoontu-

nut kesälomien jälkeen muutamaan kerran. Ohjausryhmän jäsenet on valittu ja ohjausryhmän ensimmäinen kokous on alkutalvella/kevällä 2024. Jurvan ilmakuvaus on toteutettu pohjakartan laatimista varten ja tietojen siirto tapahtuu alkuvuodesta 2024. Uusi maanmittausinsinööri on aloittanut kesäkuussa 2023.

Tekninen lautakunta on kokoustanut kymmenen kertaa vuonna 2023.

TEKNINEN TOIMI (TEKNINEN LAUTAKUNTA)

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA2023 + Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
Teknisen os hallintopalvelut							
Tuotot	31 211	0	0	0	6 457	-	6 457
Kulut	-277 413	-243 553	0	-243 553	-181 790	74,6	61 763
Netto	-246 202	-243 553	0	-243 553	-175 333	72,0	68 220
Tilapalvelut							
Tuotot	16 933 834	14 359 702	0	14 359 702	13 960 402	97,2	-399 300
Kulut	-10 386 878	-9 496 076	0	-9 496 076	-9 410 937	99,1	85 139
Netto	6 546 956	4 863 626	0	4 863 626	4 549 465	93,5	-314 161
Puhtaus ja ruokapalvelut							
Tuotot	7 288 094	5 276 651	0	5 276 651	5 366 846	101,7	90 195
Kulut	-7 406 997	-5 371 281	0	-5 371 281	-5 431 448	101,1	-60 167
Netto	-118 903	-94 630	0	-94 630	-64 602	68,3	30 028
Kunnallis- tekniikka							
Tuotot	1 134 696	535 680	150 000	685 680	818 966	119,4	133 286
Kulut	-3 225 601	-2 734 589	-182 000	-2 916 589	-3 211 781	110,1	-295 192
Netto	-2 090 905	-2 198 909	-32 000	-2 230 909	-2 392 816	107,3	-161 907
Pelastustoimi							
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0	0
Kulut	-2 085 054	0	0	0	-312	-	-312
Netto	-2 085 054	0	0	0	-312	-	-312
Tekninen toimi							
Tuotot	25 387 835	20 172 033	150 000	20 322 033	20 152 670	99,2	-169 363
Kulut	-23 381 944	-17 845 499	-182 000	-18 027 499	-18 236 268	101,2	-208 769
Netto	2 005 891	2 326 534	-32 000	2 294 534	1 916 403	83,5	-378 131

HALLINTOPALVELUT JA TILAPALVELUT

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Tilapalvelujen kustannukset muodostuvat suoraan kiinteistöjen ja rakennusten volyymeista. Tilojen käyttöasteen nostaminen ja turhista tiloista luopu-

minen pudottaa suoraan kustannuksia. Rakennusautomaation hyödyntäminen helpottaa energian säästämässä ilman, että tilojen käyttöolosuhteet muuttuvat käytön aikana.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot			
Laadukas kiinteistöhoito ja kunnossapito.	Toiminnan seurannan kehittäminen	Asiakastyytyväiskysely käyttäjille. Tavoitetaso: Keskiarvo > 3.	Asiakastyytyväisyyskysely tehdään vuoden 2024 aikana
Laadukas rakennuttaminen ja korjausrakentaminen.	Tutkimuksiin, suunnitteluun ja valvontaan panostaminen	Rakennusurakoiden sekä suunnittelun kriteereiden tarkentaminen kilpailutukseen. Tavoitetaso: Lisätöiden väheneminen.	Tavoitetasossa pääosin pysytty
		Alustavien tutkimusten selvitys tilapalveluiden henkilöstön toimesta. Hyödynnetään oman talon ammattitaitoa. Tavoitetaso: Säästetään ostopalveluissa.	Tavoitetaso saavutettu. Pystytään hyödyntämään henkilöstön ammattitaitoa resurssien puitteissa.
Prosessit			
Kunnossapidon suunnitelmallinen toteuttaminen tehtyjen kuntotutkimusten ja kuntokatselmusten pohjalta.	Kiinteistökohtaisten korjaussuunnitelmien laadinta ja resurssien puitteissa korjaustoimien tekeminen	Korjaustarpeet on kartoitettu kaikista tilapalvelun alla olevista kiinteistöistä Tavoitetaso: Luodaan 10 vuoden PTS-taulukko kaikista kurikan kaupungin omistamista kiinteistöistä.	Pitkätähtäimensuunnitelmat vaiheessa. Katostaan vuoden 2024 aikana onko työn suorittaminen kokonaisuudessaan kustannustehokasta.
Kiinteistöhoitojärjestelmien täysipainoinen hyödyntäminen	Asiakkaiden koulutus ja rohkaiseminen sähköisen ilmoitusjärjestelmän käyttämiseen. Kiinteistöhoitojärjestelmän aktiivisempi käyttö/seuranta.	Asiakastyytyväisyyskysely, käytön- opastus henkilöstölle. Siirtyminen ulkoiseen kohdesivuun huoltokirjassa. Tavoitetaso: Kiireettömät huoltopyynnöt kulkevat Granlund Managerin kautta kiinteistöhoitajille.	Tavoitetaso saavutettu. Huoltokirjaa hyödynnetään.
Resurssit osaaminen			
Ylemmän johdon, työnjohdon, kiinteistöhoitajien ja rakennusammattimiesten täydennyskouluttautuminen.	Rakennus- ja kiinteistöhoitoalan täydennyskoulutuksiin osallistuminen. Työnjohdolle tarjolla useita etäkoulutuksia / tilaisuuksia, joihin voi työajallaan osallistua.	Henkilöstön osaamisen parantaminen ja kannustaminen kehittymiseen. Tavoitetaso: 80% tilapalvelun vakinaisesta henkilökunnasta on osallistunut 1-3 pv kestävään täydennyskoulutukseen. Koko henkilöstöllä on työturva- kortti sekä tulityökortti.	Koulutuksia järjestetty tarvittaessa. Työmäärästä johtuen koulutuksiin osallistuminen haastavaa.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Talous			
Kustannustietoisuuden lisääminen Kiinteistöjen energiankulutuksen/kustannusten pienentäminen	Aktiivinen kustannusten seuranta. Käyttäjien valistaminen energian säästämisessä Automaation hyödyntäminen.	Budjetissa pysyminen, ostopalvelujen ja materiaalihankintojen vähentäminen. Energiatehokkuuden lisääminen Tavoitetaso: Pysytään energiatehokkuussopimuksen mukaisissa säästötavoitteissa.	Tavoitetasossa on pysytty. Tilapalvelu ei ylittänyt käyttötalouden budjettia. Ostopalveluita vähennettiin mahdollisuuksien mukaan.
Kiinteistömenojen pienentäminen €/m ² (henkilöstökulut + kiinteistönhuolto ja –kunnossapito + käyttökustannukset)	Kilpailutukset, sopimustarkastelut.	Kilpailutuksen laajentaminen. Tavoite; useampien tarjousten saaminen, kilpailukykyisten hintojen ylläpitäminen.	Tavoitetaso saavutettiin.
Tilojen tehokas käyttäminen	Tilatietojen kokoaminen, tilainfon laadinta.	Käyttöasteen seuranta otetaan käyttöön uudiskohteissa ja mahdollisten peruskorjausten yhteydessä, mikäli peruskorjattavat tilat ovat soveltuvia myös muulle käytölle. Vanhemmissa kohteissa selvitetään tapauskohtaisesti tilojen käyttöaste ja mahdollisuus toisille toimintoille. Tavoite: Kehitetään ja jalostetaan tyhjiä tilojen käyttöä mahdollisuuksien puitteissa	Tyhjiä tilojen jatkosta on tehty tehokkaasti päätöksiä. Tyhjätilat pyritään myymään tai purkamaan, tarpeiden mukaisesti.

PUHTAUS- JA RUOKAPALVELUT

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Puhtaus- ja ruokapalvelut toimii tilaaja-tuottajamallin mukaisesti nettobudjetoituna yksikkönä ja tukee asiakashallintokuntiansa palveluita omilla toimillaan. Mikäli asiakashallintokunta haluaa

esim. siivousta vähentämällä pienentää puhtaanapidon kustannuksia, mitoitetaan palvelut uudelleen. Palveluverkon toimipisteiden lukumäärällä on suora vaikutus tukipalveluiden tarpeeseen ja sitä kautta talouteen.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot			
Laadukkaat puhtaus- ja ruokapalvelut kaikille asiakkaille	Tehokkaalla esimiestyöllä tuetaan palveluiden laadun ylläpitoa ja kehittämistä käytännön työssä	Asiakastyytyväisyyskyselyt eri asiakasryhmille. Mittari: Tavoitetaso: keskiarvo >3,5 Pintapuhtausnäytteet, turvallinen taso	Tavoitetaso saavutettiin (Kyselyjen ka 3,76, pintapuhtausnäytteet hyvä taso)

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Prosessit			
Tehokkaat ja tarkoituksenmukaiset prosessit	Prosessien järjeistämisen ja uusien toimintatapojen etsiminen, mitoitus tarpeita ja toimintaverkkoa vastaavaksi	Mittari: Kustannuskehityksen ennustaminen, soveltaminen talouteen ja toimintaan.	Tavoitetaso saavutettiin: sekä tulo- että menopuolella toteuma vastasi talousarviota. Kustannuskehitys on vastannut ennusteita hyvin.
Resurssit ja osaaminen			
Osaavan työvoiman varmistaminen puhtaus- ja ruokapalveluissa	Hyvällä esimiestyöllä pidetään kiinni osaavasta työvoimasta ja tuetaan henkilöstön jaksamista: Keinoina kohdekäynnit, koulutukset, kehityskeskustelut ja toiminnan kokonaisuymmärrys	Mittari: työvoiman pysyvyys, työhyvinvointi.	Tavoitetaso saavutettiin: työvoiman vaihtuvuus on pientä (poislukien eläköityminen) ja työhyvinvointiin on panostettu erilaisin keinoin.
Talous			
Talouden lukujen seuranta ja nopea reagointi muuttuviin tilanteisiin	Realistisen talousarvion laatiminen kustannuspaineissa, Tanen raporttien hyödyntäminen toiminnassa. Mitoituksen jatkuva tarkastelu palveluverkon muutosten mukaisesti	Mittari: Tulosalueiden budjetissa pysyminen	Tavoitetaso saavutettiin eli talousarviossa pysyttiin.

KUNNALLISTEKNIikka

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Energiakustannusten säästöön on mahdollisuus jatkamalla tie- ja katuvalojen saneerausta energiatehokkaammilla tuotteilla ja ohjausjärjestelmillä. Yksitysteiden kunnossapitoavustusten leikkaus.

Kunnallistekniikan on kuitenkin varmistettava, että toimialueen vastuulla ylläpitoalueet käyttäjille turvallisessa kunnossa ja toiminta määräytyy näin olosuhteiden mukaan.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot			
Viihtyisien ja turvallisten kaupunkikeskusten, liikenneympäristön, puistojen, leikki- ja liikuntapaikkojen kehittäminen, rakentaminen ja ylläpitäminen.	Laadittujen- ja laadittavien suunnitelmien suunnitelmien laadukas ja kustannustehokas toteutus.	Suunnitelmissa asetettujen tavoitteiden savuttaminen.	Toteutunut
Prosessit			
Liikenneturvallisuuksuunnitelmien toimenpiteiden toteutus.	Liikenneturvallisuuksuunnitelmissa esitettyjen toimenpiteiden toteutus turvallisempaan liikenneympäristöön.	Suunnitelmien toteutus suunnitelmien mukaisessa kiireellisyys järjestyksessä.	Toteutunut, liikenneturvallisuus suunnitelmien mukaisia parannuksia tehty mm. risteysten näkemiä tarkistettu.
Katujen ja puistojen kunnossapito.	Katujen ja puistojen kunnossapidon ohjaus kunnossapitoluokitusten mukaisesti.	Hoitoluokitusten tavoitetasot saavutetaan	Tavoitetasot saavutettu.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Leikkipaikkojen rakentaminen, ylläpito ja tarkastustointi.	Suoritetaan leikkipaikoista annetun standardien mukaisesti.	Leikkipaikat turvallisessa kunnossa.	Leikkivälineiden asennuksesta, tarkastuksesta, huollosta ja ylläpidosta annetun standardin mukaiset tarkastukset tehty.
Liikunta-alueiden hoito ja ylläpito.	Suoritetaan vapaa-aikalautakunnan ylläpitosuunnitelmien mukaisesti.	Liikuntapaikat käyttökunnossa.	Liikuntapaikat ovat olleet kunnossa.
Yksityistiet	Avustukset haettavissa avustussääntöjen mukaisesti.	Perusparannusavustukset haettavissa ympärivuoden. Määräraha varaus on 120 000 €.	Perusparannusavustuksia myönnetty n. 96 600 euroa.
	Siirytään sähköiseen yksityisteiden hallintajärjestelmään sisältäen kunnossapitoavustusten hakemisen, avustusten käsittelyn sekä maksatuksen.	Kunnossapitoavustukset myönnetään hyväksytyjen kustannusten mukaisesti. Määrärahavaraus on 400 000 €.	Kunnossapitoavustuksia myönnetty n. 378 800 euroa. Avustushakemusten sähköisen käsittelyjärjestelmän hankinta ei toteutunut.
Kaatopaikkojen jälkitarkkailu	Jälkitarkkailu suoritetaan yhteistarkkailuohjelman mukaisesti. Kurikka kuuluu Seinäjoen seudun suljettujen kaatopaikkojen yhteistarkkailuohjelmaan.	Ely -keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukainen tarkkailutoteutus	Toteutunut tarkkailuohjelman mukaisesti.
Resurssit ja osaaminen			
Työnjohdon ja työntekijöiden perehtyminen kunnossapitoluokituksiin ja ylläpitosuunnitelmiin.	Saavutetaan kunnossapitoluokitusten ja ylläpitosuunnitelmien laatutaso.	Laatutasojen seuranta ja olosuhdemuutoksiin reagointi.	Toteutunut.
Kuluttajapalvelujen turvallisuus.	Ei aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle ja omaisuudelle.	Tarkastustoiminta ja turvallisuusasiakirjat ajan tasalla.	Toteutunut
Talous			
Kustannustietoisuuden lisääminen.	Aktiivinen kustannusten seuranta ja kilpailutuksella saatava kustannustehokkain toteutus.	Budjetissa pysyminen.	Talvikunnossapidon kustannukset eivät pysyneet määräraha arvioissa pitkäkestoisien ja jatkuvien sääolosuhde muutosten johdosta.
Katuvalaistussaneeraus.	Katuvalaistuksen saneerauksen jatkaminen mahdollisimman tarkoituksenmukaisilla ratkaisuilla ja pienin elinkaarikustannuksin.	Energiaa säästävillä tuotteilla ja ohjausjärjestelmillä.	Katu- ja tievalosaneerauksia tehty. Ohjausjärjestelmä ei toteutunut.

YMPÄRISTÖTOIMI (YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA)

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA2023 + Muutos	Käyttö 2023	Käyt- tö %	Poikkeama
Ympäristötoimen hallinto							
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0	0
Kulut	-145 143	-133 350	0	-133 350	-139 393	104,5	-6 043
Netto	-145 143	-133 350	0	-133 350	-139 393	104,5	-6 043
Rakennus- ja ympäristövalvonta							
Tuotot	139 526	156 000	0	156 000	143 076	91,7	-12 924
Kulut	-449 347	-483 628	0	-483 628	-372 876	77,1	110 752
Netto	-309 821	-327 628	0	-327 628	-229 800	70,1	97 828
Maankäyttö							
Tuotot	596 300	507 500	0	507 500	540 147	106,4	32 647
Kulut	-520 287	-651 242	0	-651 242	-515 883	79,2	135 359
Netto	76 014	-143 742	0	-143 742	24 264	-16,9	168 006
Ympäristötoimi							
Tuotot	735 826	663 500	0	663 500	683 223	103,0	19 723
Kulut	-1 114 778	-1 268 220	0	-1 268 220	-1 028 152	81,1	240 068
Netto	-378 951	-604 720	0	-604 720	-344 929	57,0	259 791

YMPÄRISTÖ- JA RAKENNUSVALVONTA

Sopeuttamis- ja tasapainottamistoimet

Rakennusvalvonta ja ympäristövalvonta ovat lakisääteistä viranomaistoimintaa, joiden toiminta

tulee olla turvattu ja riippumaton. Digitalisaation panostamisella nykyaikaistetaan palveluja ja tulevaisuudessa saadaan säästöjä.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot			
Toimiva asiakaspalvelu	Rakennus- ja ympäristövalvonnan lomakkeiden ajantasaistaminen sähköisessä ympäristössä.	Voimassa olevaa lainsäädäntöä vastaavat lomakkeet käytössä rakennus- ja ympäristövalvonnassa.	Rakennusvalvonnan lomakkeet ovat ajan tasalla. Ympäristövalvonnan lomakkeet suurimmaksi osaksi ajan tasalla, yksittäisiä vielä päivittämättä.
	Rakennus- ja ympäristövalvonnan lupa-asioiden käsittely ilman aiheettomia viivytyksiä.	Rakennusvalvonnan viranhaltijapäätöksen tavoiteaika 2 viikkoa, lausuntoja vaativissa 4 viikkoa.	Toteutunut.
		Ympäristö- ja maa-aineslupien tavoiteaika 3 kk, päättyvien maa-aineslupien katselmuksien lupa-ajan päättyessä, ympäristöviranomaisen viranhaltijapäätöksen tavoiteaika eläinsuojailmoituksissa sekä jätevesipoikkeamisissa 2 kuukautta ja muissa päätöksissä 2 viikkoa.	Toteutunut.
	Ympäristölautakunnan käsittelyyn asiat otetaan siinä aikataulussa, minkä lausuntokierrokset, kuulemiset yms. sekä valmistelutyö mahdollistavat.	Toteutunut.	
Asiakkailla selkeät ohjeet milloin täytyy olla yhteydessä rakennus- tai ympäristövalvontaan, mistä löytää oikeat lomakkeet ja miten ne asianmukaisesti täytetään.	Nettisivut ovat ajantasaiset ja selkeät.	Nettisivuilla on vielä täydennettävää, mutta niitä päivitetään jatkuvasti. Rakennusvalvonnan sähköiseen asiointiin siirtymisen yhteydessä nettisivut päivittyivät laajemmin. Ympäristövalvonnan osalta toteutunut.	
Rakennusvalvonnan sähköinen lupapalvelu käytössä	Sähköistä lupapalvelua kehitetään.	Sähköisen lupapalvelun käyttöönottoa edistetään toiminnallisuuden kehittämisellä.	Toteutunut.
Ympäristövalvonnan sähköinen asiointipalvelu käytössä	Sähköistä asiointipalvelua kehitetään ja laajennetaan.	Sähköisen asiointipalvelun käyttöönottoa edistetään uusien toiminnallisten osien käyttöönotolla ja toiminnallisuuden kehittämisellä.	Sähköinen asiointipalvelu käytössä. Toiminnallisuutta vielä kehitetään eri järjestelmien välillä.
Prosessit			
Rakennusvalvonnan katselmuksien rakentamisaikana	Asiakas tilaa -> hoidetaan.	Tilatut katselmuksien hoidettu asiakkaan kanssa sovitusti ajankohtana ja pöytäkirjat tehty ja lähetetty	Toteutunut.
Rakennusjärjestyksen pitäminen ajan tasalla	Selvitetään päivitystarpeet	Mikäli huomattavaa päivitystarvetta, päivitysprosessi on käynnistetty	Rakennusjärjestyksen päivitystä ei ole ollut tarpeen käynnistää.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Vuosittaiset ympäristökatselmuks	Otetaan vastaan yleisön vihjeet	Laadukkaamman ja viihtyisemmän ympäristön muodostuminen	Yleisövihjeitä on otettu vastaan. Käsitellään ympäristökatselmuksissa.
Ympäristönsuojelulain (527/2014) ja ympäristönsuojelusta annetun asetuksen (713/2014) mukaisen valvonnan toteuttaminen	Suunnitelmallisen valvonnan toteuttaminen täysimääräisesti.	Suoritettu valvontaohjelman mukaiset valvontatarkastukset ja muuta valvontaa.	Toteutunut
Resurssit ja osaaminen			
Lainsäädännön muutosten seuraaminen ja opiskeleminen	Henkilökunta käyttää oman alansa koulutuspalveluita tarpeen mukaan	Henkilökunnan tieto lainsäädännöstä on ajantasaista	Henkilöstö on kouluttunut.
	Avoin keskustelu muutoksista ja yhteisten toimintatapojen hiominen		Keskustelu muutoksista ja toimintatapojen hiominen on jatkuvaa.
Talous			
Viranomaistaksojen pitäminen ajan tasalla	Rakennusvalvonnan taksojen tarkastus	Rakennusvalvonnassa päivitettyt taksat käytössä	Rakennusvalvonnan taksan päivitys aloitettu.
	Ympäristövalvonnan taksojen tarkastus.	Ympäristövalvonnassa ajantasaiset taksat käytössä.	Ympäristönsuojeluviranomaisen taksa ajantasainen. Maa-ainestaksa vaatii päivitystä.

Tavoitteet	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Toteutunut 2023
Määrätavoite				
Rakennuslupia/ilmoituksia kpl	331.	239	380	218
Maa-aineslupia kpl	1	5	8	5
Ympäristölupia/ilmoituksia/rekisteröintiä kpl	7	14	15	2
Suunnitelmallisen valvonnan tarkastuksia kpl	58	45	40	18

KAAVOITUS JA MAANKÄYTTÖ

Digitaalisaation panostaminen tuo tulevaisuudessa säästöjä sekä nykyaikaistaa kaupungin palvelutarjontaa.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Asiakasarvot			
Tarjotaan hinnaltaan edullisia ja rakentamiskelpoisia asunto- ja teollisuustontteja	Hankitaan maata asunto- ja teollisuustonttien kaavoittamista varten sekä vaihtomaareserviksi	Tonttitarjonta on monipuolista, laadukasta ja hinnaltaan edullista	Toteutunut. Kaupunki on ostanut lisää maata yhdyskuntarakentamisen tarpeisiin. Tonttien hinnat ovat edulliset. Tonttitarjonta on monipuolista.
Asiakkaan palveleminen mahdollisimman nopeasti kiinteistönmuodostamistoimitusten osalta	Suoritetaan kiinteistönmuodostamistoimitukset rekisterinpitäjäalueella siten, että asianosaisille ei tule turhia odotusaikoja muiden viranomaisten suhteen	Lohkomisen edellytykset täytävät toimitukset suoritetaan 6 kk: kuluessa hakemuksesta tai määrä-alan lainhuudosta	Toteutunut pääosin. Alkuvuodesta kesään 2023 on ollut resurssipuola henkilöstövaihdosten seurauksena.
Asiakkaan palveleminen mahdollisimman nopeasti rakennuspaikkojen merkinnän osalta	Suoritetaan rakennuspaikan merkinnät siten, että asianosaisille ei tule turhia odotusaikoja	Rakennuspaikan merkinnät keskimäärin 3 päivän kuluessa merkinnän tilauksesta	Toteutunut.
Vuorovaikutus ja kaavoituksesta tiedottaminen.	Tiedotetaan meneillä olevista kaavoitushankkeista sähköisesti kaupungin kotisivuilla ja muissa soveltuvissa sosiaalisen median kanavissa	Ajantasainen kaavoituksen aineisto vuorovaikutteisesti nähtävillä paikkatietojärjestelmässä	Paikkatietojärjestelmää kehitetään.
Prosessit			
Kaavoituskatsauksen ja -ohjelman laadinta	Laaditaan kaavoituskatsaus ja -ohjelma meneillään olevista sekä tulevista maankäyttöön liittyvistä suunnitelmista (asema, yleis- ja maakuntakaava)	Laaditaan vuosittain	Laadittu.
Maankäytön suunnittelu	Selvitetään yhdyskuntarakenteen ajantasaistamisen sekä tulevaisuudentarpeita.	Tavoitteena luoda maankäytön suunnittelun keinoin monipuolinen, viihtyisä, asumista ja elinkeinoja tukeva, sosiaalinen ja toimiva kestävä kehityksen mukainen kulttuuriympäristö.	Tuulivoimaa koskevia osayleiskaavoja vireillä 2 kpl.
	Laaditaan ja päivitetään asema- ja yleiskaavoja.		Jurvan kirkonkylän osayleiskaava aloitusvaiheessa.
	Tehdään tarvittavia suunnittelutarveratkaisuja ja poikkeamis päätöksiä.		Laadittu ja päivitetty asemakaavoja.
Selvitykset ja inventoinnit	Pidetään ajan tasalla kaavoitukseen tarvittavaa lähtökohta-aineistoa ja aineistolähteitä	Käyttökelpoinen kaavoituksen aineisto olemassa, aineistolähteet saavutettavissa	Käyttökelpoista aineistoa on luettavissa paikkatietojärjestelmään.
Maapoliittisen ohjelman laadinta	Maapoliittinen ohjelma valmistui vuonna 2021. Selvitellään ohjelman soveltumista ja kerätään mahdollista tietoa tulevaa ohjelman päivittämistä varten.	Noudatettu maapoliittisen ohjelman linjauksia.	Maapoliittisen ohjelman linjauksia on noudatettu ympäristötoimissa.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Pohjakarttojen ylläpitäminen	Ylläpidetään asemakaavoituksen ja kiinteistötoimitusten vaatimusten perusteella	Pohjakartta-aineisto on ajan tasalla kiinteistötoimituksia varten (Kanta- Kurikka) ja riittävällä tasolla kaavoitusta tukemaan.	Aineisto on ajantasainen.
	Toteutuksessa ilmakehuvaushanke kaavoituksen pohjakartan parantamiseksi Kurikan, Jalasjärven ja Jurvan asemakaava-alueille 2021-2024.	Kurikan asemakaava-alue ilmakuva- ja pohjakartta päivitetty 2022. Jalasjärven asemakaava-alue ilmakuva- ja pohjakartta päivitetään vuoden 2023 aikana.	Toteutunut pääosin. Jalasjärven alueen aineisto ajetaan järjestelmään viimeistään alkuvuonna 2024.
		Budjetin mahdollistaessa Jurvan asemakaava-alue ilmakuva- ja pohjakartta päivitetään vuoden 2024 aikana.	Jurvan pohjakartta-aineisto on valmistunut 2023. Aineisto ajetaan alkuvuonna järjestelmään.
Paikkatietojärjestelmän kehittäminen	Kehitetään edelleen palvelumaan päätöksentekoa	Paikkatietojärjestelmä on nyky-aikainen ja soveltuu nykyiseen käyttötarkoitukseensa.	Paikkatieto-ohjelmiston käyttöönotto rakennusvalvonnan ja kiinteistönmuodostuksen osalta otettiin käyttöön 2022. Syksyllä 2023 siirrytti dmCitystä Tiera Cityyn.
	TieraCity palvelukokonaisuus on otettu käyttöön. Applikaatio sisältää paikkatietoon, kaavoitukseen, kiinteistönmuodostamiseen ja rakennus- sekä ympäristövalvontaan liittyviä toiminnallisuuksia.	Sovelluksen omaksuminen ja täysimittainen hyödyntäminen mahdollistetaan sisäisin ja tarvittaessa ulkoisin koulutuksen.	Uusi paikkatieto-ohjelmisto on tuotannossa. Sovellusta pyritään parantamaan jatkuvalla kehityksellä, jolla tähdätään prosessien tehostamiseen.
Tonttitarjonnan näkyvyys	Kaupungin tonttitarjonta on esillä kotisivuilla (kaava- ja haja-asutusalueet).	Tonttitarjonta on näkyvästi esillä ja tietoa tonteista on helposti saatavilla.	Uutta karttapalvelua on valmisteltu vuonna 2023 ja käyttöönotto tapahtuu alkuvuodesta 2024.
	Tonttitarjonta näkyvästi esillä osana kuntamarkkinointia (mm. asuinalueiden esittelyt Kurikka.fi-sivustolla).		Mainostamiseen yleisen Kurikan mainostamisen yhteydessä tulee panostaa lisää.
Talousmetsien hoito ja puuston myynti	Toteutetaan metsätaloussuunnitelman mukaan	Hoito- ja hakkuutyöt tehdään metsäsuunnitelmia noudattaen.	Metsäsuunnitelmaa on noudatettu.
	Tehdään leimikkohakkuun esitykset		Ympäristölautakunnassa on käsitelty keväällä Jalasjärven leimikot ja joulukuussa Kurikan ja Jurvan.
Resurssit ja osaaminen			
Ammattitaitoinen henkilökunta	Henkilökunta käyttää oman alansa koulutuspalveluita tarpeen mukaan.	Henkilökunnan ammattitietämys on ajantasaista.	Henkilöstö on käynyt oman alansa koulutuksissa. Käyttäjät osallistuvat uuden paikkatietosovelluksen käyttökoulutukseen.

Strateginen tavoite 2023-2025	Toimenpiteet 2023	Mittari ja tavoitetaso 2023	Toteutunut 2023
Talous			
Toiminta mitoitetaan talousarviossa annettujen määrärahojen puitteissa.	Käyttötalouden seuranta suoritetaan kuukausittain.	Käyttötalouden määrärahaa ei ylitetä.	Toteutunut.

Tavoitteet	TP 2021	TP 2022	TA 2023	Toteutunut 2023
Määrätavoite				
Myydyt asuntotontit kpl	12	13	15	2
Myydyt teollisuustontit kpl	2	3	5	3
Kiinteistönmuodostus kpl	6	12	20	2
Uudet ja muutetut asemakaavat ha	35	16	30	21
Puuston myynti k-m ³	8 700	6 670	10 000	4177
Maa-alueiden vuokratulot €	199 380	218 605	200 000	239 757

3.2 TULOSLASKELMAOSA

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
Toimintatulot							
Myyntitulot	24 913 360	22 222 900	187 247	22 410 147	23 171 592	103,4	761 445
Maksutulot	2 244 693	1 965 470	37 000	2 002 470	2 346 867	117,2	344 397
Tuet ja avustukset	2 007 846	881 728	0	881 728	1 299 528	147,4	417 800
Muut toimintatulot	17 987 401	15 072 552	151 980	15 224 532	14 979 877	98,4	-244 655
Toimintatulot yhteensä	47 153 300	40 142 650	376 227	40 518 877	41 797 865	103,2	1 278 988
Toimintamenot							
Henkilöstömenot	-53 475 868	-52 911 417	-586 739	-53 498 156	-52 745 252	98,6	752 904
Palkat ja palkkiot	-41 862 556	-42 785 636	-537 031	-43 322 667	-42 592 958	98,3	729 709
Henkilösivumenot	-11 613 313	-10 125 781	-49 708	-10 175 489	-10 152 294	99,8	23 195
Palvelujen ostot	-113 834 414	-17 786 280	-288 417	-18 074 697	-17 912 571	99,2	162 126
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 499 936	-6 039 601	-7 000	-6 046 601	-6 162 790	101,9	-116 189
Avustukset	-4 904 822	-4 178 570	0	-4 178 570	-4 526 428	108,3	-347 858
Muut toimintamenot	-13 888 285	-12 675 090	-117 000	-12 792 090	-13 260 797	103,7	-468 707
Toimintamenot yhteensä	-192 603 326	-93 590 958	-999 156	-94 590 114	-94 607 837	100,0	-770 627
Toimintakate	-145 450 026	-53 448 308	-622 929	-54 071 237	-52 809 972	97,7	1 261 265
Verotulot	72 215 288	38 588 732	1 621 421	40 210 153	40 198 507	100,0	-11 646
Valtionosuudet	72 483 670	15 698 517	0	15 698 517	15 733 900	100,3	35 383
Rahoitustulot ja -menot							
Korkotulot	703 646	828 049	0	828 049	1 191 079	143,8	363 030
Muut rahoitustulot	11 495 412	4 500 000	8 300 000	12 800 000	13 004 592	101,6	204 592
Korkomenot	-605 052	-1 870 000	-520 000	-2 390 000	-2 411 277	100,9	-21 277
Muut rahoitusmenot	3 749	-10 000	0	-10 000	-15 610	156,1	-5 610
Rahoitustulot ja -menot	11 597 755	3 448 049	7 780 000	11 228 049	11 768 784	104,8	540 735
VUOSIKATE	10 846 687	4 286 990	8 778 492	13 065 482	14 891 219	114,0	1 825 737
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 908 381	-8 145 520	0	-8 145 520	-8 029 849	98,6	115 671
Arvonalentumiset ja kertaluonteiset poisto	-328	0	0	0	-44		-44
Poistot ja arvonalentumiset	-6 908 709	-8 145 520	0	-8 145 520	-8 029 893	98,6	115 627
TILIKAUDEN TULOS	3 937 978	-3 858 530	8 778 492	4 919 962	6 861 326	139,5	1 941 364
Poistoeron muutos	291 639	268 859	0	268 859	268 859	100,0	0
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	4 229 617	-3 589 671	8 778 492	5 188 821	7 130 187	137,4	1 941 366

Tuloslaskelmaosa sisältää ulkoiset ja sisäiset tulot ja menot. Sinisellä pohjalla olevat luvut ovat talousarvion sitovuustasoja.

VEROTULOJEN ERITTELY 2023

	TP 2022	Alku- peräinen talousarvio	TA muutokset"	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama 2023
Kunnan tulovero	60 714 387	29 384 117	1 432 441	30 816 558	30 891 363	74 805
Kiinteistövero	5 103 281	4 882 705	515 119	5 397 824	5 317 437	-80 387
Osuus yhteisöverojen tuotosta	6 397 620	4 321 910	-326 139	3 995 771	3 989 707	-6 064
Verotulot yhteensä	72 215 288	38 588 732	1 621 421	40 210 153	40 198 507	-11 646
Veroprosentti	2022	2023				
Tuloveroprosentti	21	8,36				
Kiinteistö- veroprosentit	2022	2023				
Yleinen kiinteistöveroprosentti	0,93	0,93				
Vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	0,60	0,60				
Muiden asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti	1,20	1,20				
Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti	4,00	4,00				
Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti	0,00	0,00				
Voimalaitosten kiinteistöveroprosentti	3,10	3,10				

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	TP 2022	Alku- peräinen talousarvio	TA muutokset"	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama 2023
"Kunnan peruspalvelujen valtionosuus, ml.tasaukset"	60 924 424	13 841 302	0	13 841 302	13 876 808	35 506
Siitä:Verotuloihin perustuva valt.os.tasaus	18 736 854				10 993 484	
Opetus ja kulttuuritoim. muut valt.os.	-2 569 340	-2 461 173	0	-2 461 173	-2 609 198	-148 025
Verotulomenetysten korvaus *	14 128 586	4 318 388	0	4 318 388	4 466 290	147 902
Valtionosuudet yhteensä	72 483 670	15 698 517	0	15 698 517	15 733 900	35 383

*vertailuvuosi sis. Vuonna 2020 myönnetyn verotulojen lykkäysmenettelyn kompensaaion viimeisen erän 76.854 euroa

3.3 INVESTOINTIOSA

3.3.1 Investoinnit

KAUPUNGINHALLITUKSEN INVESTOINNIT

KH-INVESTOINNIT	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
913711 Tietohallinnon investoinnit	-120 000	0	-120 000	-154 018	128,3	-34 018
913242 Varautuminen	-150 000	0	-150 000	0	0,0	150 000
959120 Osakkeet ja osuudet	-25 000	0	-25 000	-85 016	340,1	-60 016
959114 Maa- ja metsäalueet						
Tuotot	100 000	0	100 000	26 814	26,8	-73 186
Kulut	-500 000	0	-500 000	-111 050	22,2	388 950

913711 TIETOHALLINNON INVESTOINNIT

Sisältää peruslaiteinvestointeja, mm. uudistettavia työasemia, palvelinjärjestelmien pitämisen ajanmukaisena, kuiturakentamisen toimipisteiden välillä varayhteyksien varmistamiseksi, wifin laajentumien, sekä ohjelmistohankinnan maaomaisuuden hallintaan.

Toteutuminen:

- Vuoden 2023 investoinneissa näkyy siirtymä laiteinvestoinneista ohjelmistojen käyttöönoton investointeihin.
- Vuoden aikana käyttöönotettiin varhaiskasvatuksen uusi CGI Vesa ohjelmisto, Teknisen osaston TieraCity, sekä siirryttiin käyttämään Visman Persocen ohjelmistoja suoraan ilman välittäjäyritystä. Näihin on kulunut yhteensä 96 303 €.
- Laiteinvestointeja tehtiin suunnitellusti verkotekniikan ajanmukaistamiseen ja virtakotoksiin varautumiseen, sijoittamalla varavirtalähteitä verkon kriittisiin sijainteihin. Näihin investoitiin 57 716 €, mutta osa suunnitelluista investoinneista siirtyi vuodelle 2024.

913242 VARAUTUMINEN

Määrärahavaraus varautumiseen ja valmiuden kehittämiseen

Toteutuminen:

- Varautumisen hankinnat kirjattu käyttötalouden keskushallintoon

959120 OSAKKEET JA OSUUDET

Muut osakkeet ja osuudet -25 000, sisältää mahdollisia vielä toteutuvia Jäähalli Oy:n osakkeiden lunastuksia ja muita vähäisiä hankintoja.

Toteutuminen:

- Suupohjan koulutuskuntayhtymän peruspääoman korotus 8 080 euroa perussopimuksen 22 § mukaisesti.
- JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän omistamien TT Botnia Oy:n osakkeiden siirto omistajakunnille, Kurikan osuus 71.315 euroa.
- Osuuskunta Viexpon osakkeiden lisähankinta 5000 euroa kirjattiin investointimenoksi luonteensa mukaisesti poiketen kaupunginhallituksen hankintapäätöksestä 22.52023 § 125, jossa päätettiin kattaa hankinta elinvoimaosaston määrärahoisat.
- Kurikan Jäähalli Oy:n osakkeiden lunastukset 621 euroa.

959120 MAA- JA METSÄALUEET

- Hankittu Ikarin teollisuusalueelta asemakaavoitettua teollisuustonttimaata
- Tulot kirjataan myydyn tontin tai maa-alueen tasearvosta investointituloksi ja mahdollinen myyntitappio tai -voitto käyttötalouteen. Investointituloihin on kirjattu Säntin koulun ja muutana omakoti- ja teollisuustontin sekä maa-alueen myynti.

ELINVOIMAN INVESTOINNIT

ELINVOIMA	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
922120 Matkailun edistäminen	0	0	0	-1 492	-	-1 492
922511 Työllisyyspalvelujen irtain omaisuus	0	-53 000	-53 000	-52 419	98,9	581

922120 MATKAILUN EDISTÄMINEN

- Magneetin alueen mainospylonin toteutus on siirtynyt eteenpäin, ja vuodelle 2023 on kirjattu keskeneräisen hankkeen rakentamisen projektinhallintajärjestelmät kustannuksia.

922511 TYÖLLISYYSPALVELUJEN IRTAINOMAISUUS:

- Työllisyyspalvelujen käyttöön on hankittu 2 autoa työpajojen käyttöön ja mm.sisäisen postin kuljettamiseen.

SIVISTYSPALVELUJEN KONEET JA KALUSTEET

SIVISTYSPALVELUT	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
933181 Jalasjärven yläkoulun kalusteet	-600 000	0	-600 000	-506 839	84,5	93 161

- Jalasjärven koulukeskushankkeen kalusteet, jotka eivät sisälly rakennusten kokonaisurakkaan. Sisältää kalusteita uudelle yläkoululle, käsityö- ja taideaineopetukseen, alakoulun

käyttöön remontoituihin tiloihin sekä Jalas Arenalle. Osa tilatuista kalusteista ei ole laskutettu tilikauden 2023 aikana, joten menoja kirjataan vielä tilikaudella 2024.

VAPAA-AIKAPALVELUJEN KONEET JA KALUSTEET

VAPAA-AIKATOIMI	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
939211 Esiintymislava	-50 000	0	-50 000	-29 900	59,8	20 100

939211 ESIINTYMISLAVA

- Siirrettävä esiintymislava (mobiililava) on tilattu syksyllä hintaan 59 800€. Tilauksen yhteydessä on maksettu puolet summasta 29 900€. Toinen puoli 29 900€ maksetaan ennen toimitusta keväällä 2024. Tätä varten on varattu investointimääräraha tilikauden 2024 talousarvioon.

HALLINNON RAKENNUKSET

HALLINNON RAKENNUKSET	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
952124 Kurikka-talo	0	-220 000	-220 000	0	0,0	220 000

952124 Kaupungintalo (uusi)

- Kurikka-talon suunnitteluun päätettiin teettää arkkitehtikilpailu, suunnittelu siirtyi vuodelle 2024

TERVEYSTOIMEN RAKENNUSINVESTOINNIT

TERVEYSTOIMI	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
952130 Terveystoimen rakennukset (tun.1)	-22 000	0	-22 000	-3 598	16,4	18 402
952141 SOTE-keskus	-4 500 000	1 130 000	-3 370 000	-4 028 253	119,5	-658 253

952141 Kurikan sote-keskus

- Urakan vastaanotto oli 22.11. Hanke toteutui ajallaan ja käyttäjä sai tarvitsemansa tilat. Talousarvio ylitettiin pääosin urakan aikana tulleiden lisä - ja muutostyö tarpeiden vuoksi,

joitka johtuivat pääosin käyttäjän tarpeesta. Myös saneeraus osalla tuli vastaan työvaiheita, mitä ei suunnitteluvaiheessa ole osattu huomioida.

SOSIAALITOIMEN RAKENNUSINVESTOINNIT

SOSIAALITOIMI	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
952150 Sosiaalitoimen rakennukset (tun.1)	-18 000	0	-18 000	-9 308	51,7	8 692
952178 Perhekeskus	-4 314 000	-1 176 000	-5 490 000	-4 884 600	89,0	605 400

952150 Sosiaalitoimen rakennukset

- Sosiaalitoimen rakennuksiin kohdistuvat pienet investoinnit saatiin pääosin valmiiksi

952178 Perhekeskus

- Perhekeskuksen urakka eteni suunnitellusti koko vuoden 2023. Hanke valmistuu 6/2024

KOULUTOIMEN RAKENNUSINVESTOINNIT

KOULUTOIMI	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
952215 Jalasjärven yläaste						
Tulot	525 000	0	525 000	525 000	100,0	0
Menot	-6 200 000	-1 050 000	-7 250 000	-7 260 181	100,1	-10 181
952210 Koulutoimen rakennukset (tun.1)	-349 000	0	-349 000	-234 717	67,3	114 283
952235 Tuiskulan uusi koulu	0	0	0	-44 592	-	-44 592

952215 Jalasjärvi koulukeskus

- Koulukeskuksen rakennustyömaa vastaanotettiin 3.11.2023. Hankkeessa rakennettiin kolme uudisrakennusta, yläaste, kädentaitojen rakennus ja Jalas-areena. Myös keittiösiipi saneerattiin kokonaisuudessaan.

952210 Koulutoimen rakennukset

- Muut koulutoimen rakennuksiin kohdistuvat pienet investoinnit saatiin pääosin valmiiksi

VARHAISKASVATUKSEN RAKENNUSINVESTOINNIT

VARHAISKASVATUS	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
952310 Varhaiskasvatuksen rakennukset (tun.1)	-86 000	0	-86 000	-47 902	56	38 098

952310 Varhaiskasvatuksen rakennukset

- Varhaiskasvatuksen rakennuksiin kohdistuvat pienet investoinnit saatiin pääosin valmiiksi

VAPAA-AIKAPALVELUJEN KONEET JA KALUSTEET

VAPAA-AIKATOIMI	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
952410 Vapaa-aikatoimen rakennukset (tun.1)	-170 000	0	-170 000	-83 231	49,0	86 769
952431 Kiuaskallion urheiluhalli	-3 038 000	-512 000	-3 550 000	-3 150 177	89	399 823

952431 Kiuaskallion urheiluhalli

- Kiuaskallion urheiluhallin rakennushanke lähti käyntiin 17.3.2023. Kesällä 2023 tuli vastaan ongelmia vanhan kuplahallin saneerauksen suhteen, vanha halli jouduttiin purkamaan ja suunnitelmia hankkeen

eteenpäin viemisessä jouduttiin muuttamaan. Uuden liikuntahallin suunnitelmat hyväksyttiin joulukuussa 2023.

- Muut vapaa-aikatoimen rakennuksiin kohdistuvat pienet investoinnit saatiin pääosin valmiiksi

MUUT RAKENNUSTEN INVESTOINNIT

MUUT RAKENNUKSET	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
952510 Muut rakennusinvestoinnit (tunn.1)	-549 000	0	-549 000	-177 358	32	371 642

952510 Rakennusinvestoinnit

- Muihin rakennuksiin kohdistuneet investoinnit toteutuivat vuoden 2023 aikana

KUNNALLISTEKNIIKAN INVESTOINNIT

KUNNALLISTEKNIikka	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
956800 Kadut, tiet	-2 473 000	0	-2 473 000	-1 625 337	65,7	847 663
956211 Torit ja puistot	-176 000	0	-176 000	-63 544	36,1	112 456
956313 Jakamaton liikunta-alueet						
Tulot	0	0	0	34 046	-	34 046
Menot	-584 000	0	-584 000	-526 839	90,2	57 161
956314 Liikennepuisto	-89 000	0	-89 000	-68 600	77,1	20 400

956800 KADUT, TIET / LIIKENNEVÄYLÄT KADUT, TIET

Asuntoalueet

- Huovinrannan asuntoalue
 - Jousimiehenkatu - Tuiskulankoulu / Meijerirantatie Jousipolku kevyenliik.reitti tehty
- Rajalanmäen asuntoalue alueen jälkitöitä ei ole tehty
- Riuhdanlallion asuntoalue
 - asemakaavan laajennus, kunnallistekniikan suunnittelu käynnissä
- Ilkankallio
- Eliaksenkuja, valaistus tehty
- Mallunojan alue
 - Matinojantie pl väli 0 – 85 ja Harjakoskenraitti pl väli 240 – 430 rakentaminen käynnissä, valmistuminen siirtyi keväeseen 2024 aikaisen talvikauden johdosta
- Paavolan asuntoalue
 - Paavolantie pl väli 370-840 rakentaminen ja valaistus tehty

Teollisuusalueet

- Kivistönkylän teollisuusalue (vt 3 / vt 19 risteysalue
 - Sepänkatu väli Kivistönkyläntie - Seinäjoentie rakentaminen tehty rakennekerrosten osalta

Katujen täydennysrak. ja saneeraus

- Jurvan katuverkon saneeraus
 - Maamiehenraitti tehty
 - Viitaharjuntien sillan kuntokartoituksen tarjouspyyntö valmistelussa
 - katuja saneerattu Koulutie välillä Kauppatie-Peltoharjuntie, Jaakontie 150 m, Riihivainontie
- Kytökaari asfaltointi ja valaistus tehty
- Kisatie tehty, rakennekerrokset
- Keskustan alueen katutilojen ja kevyenliik. Järj.
 - Keskuspuistikko väli Asematie – Seurapuuistikko kilpailutettu tarjoukset hylätty toteutus jatkuu v. 2024

- Valta-/maanteiden "Tervetulo" mainosten pohjat ja rakenteet, Kosken mainos tehty
- Torikuja, Knuutilantie ja Koskitie väli Keskustie/Koskitien silta ei toteutunut.

Asfaltointi

- ajoratojen pintausta tehty Kärrytie, Laurintie väli Saumantie- Kurikantie, Jalastie väli Heittolanpolku-Hautiaisentie, Keistie väli Saumantie-Ratastie, Pilventie väli Jyräntie-Ruskontie

Katuvalaistus

- Tie- katuvalaistus saneerauksia tehty Teollisuuskatu, Ikarintaival, Kurikankyläntie, Kurikanahde, Saukkotie.
- Valaistuskeskusten saneeraukset Jurvan alue 8 kpl tehty.
- Jouluvalot Jalasjärvi Keskustie hankittu.

Liikenneturvallisuuden parantaminen

- Paulaharjuntie korotetut suojatiet Paulaharjuntie/Nummentie ja Paulaharjuntie/Koulu- polku suunnittelu toteutus kesä 2024.
- Kangastie hidasteet suunnittelu toteutus kesä 2024.

Kehittämiskohteet ja yhteishankkeet ELY-keskuksen kanssa

- Kevyenliikenteenväylät
 - Hakuntie pp+jk väli Mietaantie-Hakunin ulkoilualaue ja Mietaantie pp+jk, väli Mietaan NS-Luomantie
 - rakennussuunnitelmat valmiit ja rakentamisen urakkakilpailutuksen valmistelu käynnissä
 - Huovintien liikenneselvitys tehty ja keskustelu tiesuunnitelman laatimisesta Ely-keskuksen kanssa kesken
 - Jurvantie väli Jaakontie - Hietikko/Laurilantie Ely/kaupunki suunnittelusopimus tehty. Suunnittelun kilpailutus valmistelussa.

956211 TORIT JA PUISTOT

- Magneetti viheralueet ei toteutunut
- Peruskorjauskohteet korjauksia tarpeen mukaan tehty.

- Koulujen ja päiväkotien leikkiväl. uusiminen korjauksia tehty
- Jalasjärven tori saneeraus siirtyy v. 2024
- Puistojen valaistussaneeraukset sekä täydennykset, Seurapuiston/Kurun ja jokirantapuiston saneeraussuunnitelmat tehty ja valaisimet tilattu asennus alkuvuosi 2024.
- Puistopenkit ja roskikset 30 kpl, hankittu.

956313 JAKAMATON LIIKUNTA-ALUEET

- Kuntoratojen valaistussaneeraus, Hominrinteen valaistussaneeraus tehty
- Ulkopelikenttien valaistussaneeraus Jurvan pesäpallokentän ja kaukalon valaistussaneeraus tehty.
- Ulkopelikenttien kunnostus Paulaharjun koulunkentän saneeraus (pohjatyöt) tehty viimeistelyjä vaille valmiiksi. Viimeistelyt keväällä 2024, siirtyi aikaisen talvikauden johdosta.
- Urheilukenttä Jurva saneeraus suunnittelu käynnissä
- Ulkokuntolaitteet, Jalasjärvi tehty
- Luontoreittien kunnostaminen, jatkuva.
- Latukelkkojen uusiminen, kelkka hankittu, Kosken.
- Jyllinkoski - Pitkämä vesireitin avaaminen tehty
- Saarijärvi, kehittäminen (laavu ja pitkospuut) tehty
- Laiturit (Lamminjärvi ja Pitkämä) hankittu.

956314 LIIKENNEPUISTOT

- Jalasjärvi, saneeraus käynnissä, laatoitusten osalta siirto v. 2024
- Kurikka, suunnittelu käynnissä.

TEKNIIKAN IRTAIN

TEKNIikka IRTAIN	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
954800 Tekniikan irtain omaisuus	-375 000	0	-375 000	-365 461	97,5	9 539

954800 TEKNIIKAN IRTAIN OMAISUUS

- Ympäristönhoitokoneet ("taajamatraktori" < 3,6 tn ja < 6,2 tn) hankittu.

- Maastomallinlaadinta (Jurvan keskusta taajama-alue) tehty.

3.3.2 Yhteenveto investoinneista

	TA 2023	Muutokset budjettiin	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
Tuotot	625 000	0	625 000	586 716	93,9	-38 284
Kulut	-24 388 000	-1 881 000	-26 269 000	-23 514 433	89,5	2 754 567
Netto	-23 763 000	-1 881 000	-25 644 000	-22 927 716	89,4	2 716 284

3.4 RAHOITUSLASKELMAOSA

	TP 2022	TA 2023	Muutos	TA 2023 +Muutos	Käyttö 2023	Käyttö %	Poikkeama
RAHOITUSLASKELMA							
Toiminnan ja investointien rahavirta							
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	10 846 687	4 286 990	8 778 492	13 065 482	14 891 221	114,0	1 825 739
Tulorahoituksen korjauserät	-3 223 351	-18 000		-18 000	-470 379	2 613,2	-452 379
Toiminnan rahavirta	7 623 336	4 268 990	8 778 492	13 047 482	14 420 842	110,5	1 373 360
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-35 904 527	-24 388 000	-1 881 000	-26 269 000	-23 514 433	89,5	2 754 567
Rahoitusosuudet investointeihin	238 113	525 000		525 000	559 046	106,5	34 046
Pysyvien vastaavien hyödyk.luovutustu	5 401 897	118 000		118 000	48 771	41,3	-69 229
Investointien rahavirta	-30 264 517	-23 745 000	-1 881 000	-25 626 000	-22 906 616	89,4	2 719 384
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-22 641 181	-19 476 010	6 897 492	-12 578 518	-8 485 774	67,5	4 092 744
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	-2 052 900	-990 000		-990 000	-204 384	20,6	785 616
Antolainasaamisten vähennys	1 140 111	516 073		516 073	560 965	108,7	44 892
Antolainauksen muutokset	-912 789	-473 927		-473 927	356 581	-75,2	830 508
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	41 000 000	34 258 642		34 258 642	34 000 000	99,2	-258 642
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-11 544 333	-14 402 206		-14 402 206	-14 717 995	102,2	-315 789
Lyhytaikaisten lainojen muutos	4 000 000				-14 000 000	-	-14 000 000
Lainakannan muutokset	33 455 667	19 856 436		19 856 436	5 282 005	26,6	-14 574 431
Muut maksuvalmiiden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-87 471				70 945		
Vaihto-omaisuuden muutos	65				15833,71		
Saamisten muutos	-2 517 002				9 466 675		
Korottomien velkojen muutos	2 060 496				-6 940 366		
Rahoituksen rahavirta	31 998 967	19 382 509		19 382 509	8 251 675	42,6	-11 130 834
Rahavarojen muutos	9 357 786	-93 501	6 897 492	6 803 991	-234 099	-3,4	-7 038 090

Sinisellä pohjalla olevat luvut ovat talousarvion sitovuustasoja.

4 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

4.1 TULOSLASKELMA

	Tilinpäätös 2023, euroa	Tilinpäätös 2022, euroa
Toimintatuotot		
Myyntituotot	18 577 688,39	20 758 776,49
Maksutuotot	2 330 737,15	2 223 306,72
Tuot ja avustukset	1 299 528,19	2 007 846,36
Muut toimintatuotot	4 436 319,51	7 777 788,22
Toimintatuotot yhteensä	26 644 273,24	32 767 717,79
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-42 592 957,74	-41 862 555,68
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 332 856,08	-9 838 310,68
Muut henkilösivukulut	-1 819 437,90	-1 775 002,05
Henkilösivukulut	-10 152 293,98	-11 613 312,73
Henkilöstökulut	-52 745 251,72	-53 475 868,41
Palvelujen ostot	-13 310 014,62	-109 661 401,25
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 155 318,38	-6 497 290,55
Avustukset	-4 526 427,50	-4 904 821,53
Muut toimintakulut	-2 717 232,37	-3 678 361,18
Toimintakulut yhteensä	-79 454 244,59	-178 217 742,92
Toimintakate	-52 809 971,35	-145 450 025,13
Verotulot	40 198 507,37	72 215 287,50
Valtionosuudet	15 733 900,13	72 483 670,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 191 079,36	703 645,93
Muut rahoitustuotot	13 004 592,46	11 495 412,09
Korkokulut	-2 411 277,15	-605 052,42
Muut rahoituskulut	-15 610,23	3 749,14
Rahoitustuotot ja -kulut	11 768 784,44	11 597 754,74
Vuosikate	14 891 220,59	10 846 687,11
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 029 848,81	-6 908 381,32
Arvonalentumiset ja kertaluonteiset poistot	-44,00	-328,38
Poistot ja arvonalentumiset	-8 029 892,81	-6 908 709,70
Tilikauden tulos	6 861 327,78	3 937 977,41
Poistoeron –lisäys/+vähennys	268 859,30	291 584,00
Tilikauden yli- /alijäämä	7 130 187,08	4 229 561,41

4.2 RAHOITUSLASKELMA

	Tilinpäätös 2023	Tilinpäätös 2022
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	14 891 220,59	10 846 687,11
Tulorahoituksen korjauserät	-470 378,76	-3 223 350,69
Toiminnan rahavirta yhteensä	14 420 841,83	7 623 336,42
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-23 514 432,56	-35 904 526,99
Rahoitusosuudet investointeihin	559 046,00	238 112,62
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	48 771,00	5 401 897,23
Investointien rahavirta yhteensä	-22 906 615,56	-30 264 517,14
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-8 485 773,73	-22 641 180,72
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-204 384,00	-2 052 900,00
Antolainasaamisten vähennykset	560 965,45	1 140 111,32
Antolainojen muutokset yhteensä	356 581,45	-912 788,68
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	34 000 000,00	41 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-14 717 995,08	-11 544 332,60
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-14 000 000,00	4 000 000,00
Lainakannan muutokset yhteensä	5 282 004,92	33 455 667,40
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	70 944,82	-87 470,81
Vaihto-omaisuuden muutos	15 833,71	64,92
Saamisten muutos	9 466 675,38	-2 517 002,03
Korottomien velkojen muutos	-6 940 365,55	2 060 496,10
Rahoituksen rahavirta	8 251 674,73	31 998 966,90
Rahavarojen muutos	-234 099,00	9 357 786,18
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	43 369 751,13	43 603 850,13
Rahavarat 1.1.	43 603 850,13	34 246 063,95
Erotus	-234 099,00	9 357 786,18

4.3 TASE

KURIKAN KAUPUNKI

VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

Rakennukset

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Koneet ja kalusto

Muut aineelliset hyödykkeet

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

Muut lainasaamiset

Muut saamiset

Sijoitukset yhteensä

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ

Toimeksiantojen varat

Lahjoitusrahastojen erityiskatteet

Toimeksiantojen varat yhteensä

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

Vaihto-omaisuus yhteensä

Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

Muut saamiset

Siirtosaamiset

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet

Muut arvopaperit

Rahoitusarvopaperit yhteensä

Rahat ja pankkisaamiset

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ

VASTAAVAA YHTEENSÄ

Tilinpäätös 2023

euroa

Tilinpäätös 2022

euroa

673 792,46

673 792,46

18 442 445,16

73 894 504,53

21 960 280,79

1 688 471,91

9 609,89

9 092 238,39

125 087 550,67

47 677 683,62

23 481 591,15

210 720,98

71 369 995,75

197 131 338,88

99 621,68

99 621,68

21 630,00

21 630,00

1 845 495,48

826 604,35

316 197,08

2 988 296,91

25 024 096,62

3 969 135,84

28 993 232,46

14 376 518,67

46 379 678,04

243 610 638,60

883 646,04

883 646,04

18 337 896,05

44 788 314,40

22 259 755,47

1 272 877,95

9 609,89

23 396 392,21

110 064 845,97

55 483 552,95

23 833 572,60

215 320,98

79 532 446,53

190 480 938,54

101 361,88

101 361,88

37 463,71

37 463,71

3 649 888,03

317 906,66

2 346 297,21

6 314 091,90

24 400 913,76

3 798 298,12

28 199 211,88

15 404 638,25

49 955 405,74

240 537 706,16

VASTATTAVAA

Oma pääoma

Peruspääoma	88 451 397,28	89 969 548,66
Muut omat rahastot	913 146,80	913 146,80
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) yhteensä	12 532 697,42	8 303 136,01
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 130 187,08	4 229 561,41

Oma pääoma yhteensä**Tilinpäätös 2023**

euroa

88 451 397,28
913 146,80
12 532 697,42
7 130 187,08
109 027 428,58

Tilinpäätös 2022

euroa

89 969 548,66
913 146,80
8 303 136,01
4 229 561,41
103 415 392,88

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero	175 999,53	444 858,83
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	175 999,53	444 858,83

Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset	0,00	449 278,00
Pakolliset varaukset yhteensä	0,00	449 278,00

Toimeksiantojen pääomat

Lahjoitusrahastojen pääomat	96 995,57	104 057,27
Muut toimeksiantojen pääomat	347 994,34	271 728,02
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	444 989,91	375 785,29

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslai	104 980 248,68	86 589 401,02
Pitkäaikainen yhteensä	104 980 248,68	86 589 401,02

Lyhytaikainen

Lyhytaikaiset joukkovelkakirjal	0,00	14 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslai	15 609 152,34	14 691 347,08
Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	26 648,00
Saadut ennakot	42 916,58	743 349,89
Ostovelat	3 469 793,45	11 800 059,81
Muut velat	866 393,89	809 374,06
Siirtovelat	8 993 715,64	7 192 211,30
Lyhytaikainen yhteensä	28 981 971,90	49 262 990,14

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ**133 962 220,58****135 852 391,16****VASTATTAVAA YHTEENSÄ****243 610 638,60****240 537 706,16**

4.4 KONSERNITULOSLASKELMA

	2023	2022
	euroa	euroa
Toimintatuotot	47 342 697,07	100 163 632,36
Toimintakulut	-101 503 784,46	-246 255 189,18
Osuus osakkuusyht. voitosta/tappiosta	-17 262,82	1 232,08
Toimintakate	-54 178 350,21	-146 090 324,74
Verotulot	40 198 507,37	72 215 287,50
Valtionosuudet	24 592 166,20	80 317 753,32
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	549 170,59	199 070,73
Muut rahoitustuotot	13 305 026,81	11 757 026,36
Korkokulut	-3 165 818,83	-1 067 283,54
Muut rahoituskulut	-113 675,67	-322 106,82
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	10 574 702,90	10 566 706,73
Vuosikate	21 187 026,26	17 009 422,81
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 511 881,94	-15 761 334,18
Arvonalentumiset	-44,00	-108 461,75
Poistot ja arvonalentumiset	-14 511 925,94	-15 869 795,93
Tilikauden tulos	6 675 100,32	1 139 626,88
Tilinpäätössiirrot	68 400,00	-0,02
Tilikauden verot	-21 329,94	-19 090,78
Laskennalliset verot	-38 048,57	-118 136,42
Vähemmistöosuudet	6 363,81	39 868,89
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	6 690 485,62	1 042 268,55

4.5 KONSERNIRAAHOITUSLASKELMA

	2023	2022
	euroa	euroa
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	21 187 026,26	17 009 422,81
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-21 329,94	-19 090,78
Tulorahoituksen korjauserät	-255 116,53	-708 084,51
Toiminnan rahavirta yhteensä	20 910 579,79	16 282 247,52
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-31 034 224,09	-40 644 045,98
Rahoitusosuudet investointeihin	688 759,85	361 755,23
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	140 453,90	664 659,46
Investointien rahavirta yhteensä	-30 205 010,34	-39 617 631,29
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-9 294 430,55	-23 335 383,77
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-156 384,00	-12 900,00
Antolainasaamisten vähennykset	102 792,00	120 521,87
Antolainojen muutokset yhteensä	-53 592,00	107 621,87
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	34 790 085,15	42 833 543,96
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 347 050,85	-15 577 679,96
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-13 996 026,77	3 600 709,07
Lainakannan muutokset yhteensä	4 447 007,53	30 856 573,07
Oman pääoman muutokset	50 000,00	-1 400 714,07
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	70 906,43	-195 920,94
Vaihto-omaisuuden muutos	-535 314,29	-372 039,29
Saamisten muutos	9 551 325,47	5 551 856,65
Korottomien velkojen muutos	-6 058 775,37	-1 475 844,99
Rahoituksen rahavirta	7 471 557,77	33 071 532,30
Rahavarojen muutos	-1 822 872,78	9 736 148,53
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	52 170 857,28	62 708 164,50
Rahavarat 1.1.	53 993 730,06	52 972 015,97
Erotus	-1 822 872,78	9 736 148,53

4.6 KONSERNITASE

KURIKAN KAUPUNKI	2023 euroa	2022 euroa
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 369 430,62	2 061 540,85
Muut pitkävaikutteiset menot	70 698,12	166 737,21
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 440 128,74	2 228 278,06
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	23 086 339,74	24 388 482,74
Rakennukset	134 735 373,92	130 294 823,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet	40 640 829,66	40 586 772,49
Koneet ja kalusto	7 538 238,15	9 981 792,47
Muut aineelliset hyödykkeet	897 408,39	920 567,23
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	13 150 665,03	25 908 739,99
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	220 048 854,89	232 081 178,52
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	5 126 457,97	5 849 185,49
Muut lainasaamiset	78 192,00	190 704,36
Muut saamiset	197 864,78	229 548,79
Sijoitukset yhteensä	5 402 514,75	6 269 438,64
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	226 891 498,38	240 578 895,22
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	616 080,06	619 878,49
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	2 377 573,48	2 674 990,12
Pitkäaikaiset saamiset	124 062,28	81 742,87
Lyhytaikaiset saamiset	7 661 965,42	16 172 979,45
Rahoitusarvopaperit	31 184 639,98	30 351 411,33
Rahat ja pankkisaamiset	20 986 217,30	32 356 753,17
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	62 334 458,46	81 637 876,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ	289 842 036,90	322 836 650,65

KURIKAN KAUPUNKI**VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA**

	2023	2022
	euroa	euroa
Peruspääoma	88 451 397,28	89 969 548,66
Arvonkorotusrahasto	734 886,21	734 886,21
Muut omat rahastot	1 546 294,92	1 546 294,92
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	11 671 795,13	12 440 567,05
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	6 690 485,62	1 042 268,55
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	109 094 859,16	105 733 565,39

VÄHEMMISTÖOSUUDET

670 052,05	877 897,14
-------------------	-------------------

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET**PAKOLLISET VARAUKSET**

Muut pakolliset varaukset	0,00	542 772,95
Pakolliset varaukset yhteensä	0,00	542 772,95

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

959 632,58	893 194,85
-------------------	-------------------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen korollinen viraspääoma	131 019 770,83	131 312 950,41
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	8 946 490,84	8 548 317,54
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	18 232 795,08	33 608 222,14
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	20 918 436,36	41 319 730,23
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	179 117 493,11	214 789 220,32
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	289 842 036,90	322 836 650,65

5 LIITETIEDOT

5.1 KUNNAN LIITETIEDOT

Kunnan liitetiedot

1. tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun ja 28.9.2009 tarkistetun poistosuunnitelman mukaisesti niistä hyödykkeistä, jotka on hankittu tai ovat valmistuneet ennen 31.12.2012. Kaupunginvaltuusto on 11.11.2019 hyväksynyt poistosuunnitelman muuttamisen siten, että 31.12.2012 mennessä tehtyjen asuin sekä hallinto- ja laitosrakennusinvestointien suunnitelmanmukaisena poistoaikana käytetään 30 vuotta. Tämä poistosuunnitelman muutos tuli voimaan 1.1.2020 alkaen tehtävissä suunnitelman mukaisissa poistoissa.

31.12.2012 jälkeen toteutuneista hankkeista poistot on tehty kaupunginvaltuuston 21.1.2013 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Molemmat poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kaupunginhallituksen päätöksellä 30.1.2023 § 21 Kivaskallion urheiluhallirakennuksen poistamaton hankintameno 31.12.2022 kirjattiin arvonalentumiseksi tilikaudelle 2022. Lisäksi kaupunginhallitus vahvisti tuolloin Kurikan vanhan lukion ja Koiviston koulun rakennuksille uudet poistoajat 1.1.2023 alkaen siten, että viimeiset poistot tehdään 31.12.2023. Kaupunginhallituksen päätöksellä 22.1.2024 § 21 Kiinteistö Oy Pohjanmaan Nikkarikeskuksen osakkeiden tasearvo 44,00 euroa kirjattiin arvonalentumiseksi tilikaudelle 2023. Lisäksi kaupunginhallitus 1) vahvisti Jyrän päiväkodin rakennusten hyödykkeille uudet poistosuunnitelmat siten, että ne tulevat poistetuiksi 1.1.2026 mennessä; 2) vahvisti Jalasjärven koulukeskuksen ja Sote-keskuksen uudisrakennuksille 30 vuoden poistoajan; 3) muutti Tuiskulan koulun poistoajan 1.1.2024 alkaen siten, että kohde tulee poistettua 30 vuodessa valmistumisestaan.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien erät on merkitty taseessa hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varastot on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Liitetiedot

Liitetiedot on numeroitu vastaamaan Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Yleisohje kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antamaa ohjeen numerointia.

Edellisen tilikauden vertailukelpoisuus

Vuosien 2022 ja 2023 tilikaudet ovat vertailukelpoisia huomioiden sote-uudistuksen vuoksi tehdyt muutokset kaupungin avaavaan taseeseen: 1) kaupungilta hyvinvointialueelle siirtyneiden erien kirjaaminen taseesta, ja 2) JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymältä hyvinvointialueelle siirtyneiden erien vaikutus kuntayhtymäosuuteen kaupungin taseessa. Sosiaali- ja terveydenhuolto ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulon annettujen lain nojalla kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaosto on antanut lausunnot, joiden mukaisesti Kurikan kaupunki on kirjannut peruspääomaa vähentävänä Eskoon kuntayhtymän jäsenosuuden 210.055,11 euroa ja Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän jäsenosuuden 5.680.786,61 euroa. Peruspääomaa on korotettu hyvinvointialueelle siirtyneiden lomapalkkavelan 231.809,95 euron verran. Lisäksi JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän alkavaan taseeseen siirtyneistä omaisuus- ja velkaeristä tehdyt kirjaukset kirjattiin omistajakunnissa peruspääomaa korottavasti siten, että kuntayhtymäosuutta korotettiin 4.410.880,39 euroa.

Tuloslaskelman liitetiedot

Liitetieto 6. Toimintatuotot

KUNTA	2023	2022
Vaalit	38 517,60	44 814,60
Keskushallinto	494 896,03	816 793,44
Jik-tilaajalautakunta	3 806,51	20 037,76
Elinvoimalautakunta	952 696,16	586 252,19
Lomituspalvelut	16 968 113,91	17 372 083,04
Maaseutupalvelut	0,00	4 089,44
Sivistyslautakunta	1 906 141,26	1 600 416,90
Vapaa-aikalautakunta	582 033,51	563 132,40
Tekninen toimi	5 015 289,37	11 024 823,16
Ympäristötoimi	682 773,48	735 274,86
Toimintatuotot yhteensä kunta	26 644 267,83	32 767 717,79
Konsernin toimintatuotot	62 255 339,84	188 865 320,46
-Eliminoinnit toimintatuotoista	-14 912 642,77	-88 701 688,10
Toimintatuotot yhteensä	47 342 697,07	100 163 632,36

Liitetieto 7. Verotulojen erittely

	2023	2022
Kunnan tulovero	30 891 363,18	60 714 387,27
Kiinteistövero	5 317 437,37	5 103 280,66
Osuus yhteisöverojen tuotosta	3 989 706,82	6 397 619,57
Verotulot yhteensä	<u>40 198 507,37</u>	<u>72 215 287,50</u>

Liitetieto 8. Valtionosuuksien erittely

	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valt.os.	2 883 324,47	42 187 570,00
Verotuloihin perustuva tasaus	10 993 483,86	18 736 854,00
Opetus ja kulttuuritoim. muut valt.os.	-2 609 198,00	-2 569 340,00
Muut valtionosuudet	0,00	0,00
Verotulomenetysten korvaus	4 466 292,00	14 128 586,00
Valtionosuudet yhteensä	<u>15 733 902,33</u>	<u>72 483 670,00</u>

Liitetieto 9. Palveluiden ostojen erittely

	2023	2022
Asiakaspalveluiden ostot	2 652 327,12	97 147 545,83
Muiden palveluiden ostot	10 669 581,96	16 686 867,81
Kunnan palveluiden ostot yhteensä	<u>13 321 909,08</u>	<u>113 834 413,64</u>

Liitetieto 11. Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet kohteissa, jotka ovat valmistuneet 31.12.2012 mennessä

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadiittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan. Poistomenetelmänä on käytetty tasapoistoa. Pienet hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi. Poistosuunnitelma on yhdenmukaistettu kaupunginvaltuuston päätöksellä 28.9.2009. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 11.11.2019 muuttaa poistosuunnitelmaa 31.12.2012 mennessä tehtyjen asuin- sekä hallinto- ja laitosrakennusinvestointien osalta 30 vuoteen. Tämä poistosuunnitelman muutos tuli voimaan 1.1.2020 alkaen tehtävissä suunnitelman mukaisissa poistoissa. Tilinpäätöksen 2019 valmistelun yhteydessä kirjattiin kertapoistona rakennusten tasearvoa siltä osin kuin se ylitti arvon joka olisi muodostunut 30 vuoden poistosuunnitelmaa käyttämällä.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Perustamis- ja järjestelymenot	4 vuotta
Tutkimus- ja kehittämismenot	4 vuotta
Konserniliikearvo	5 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Atk-ohjelmat	4 vuotta
Muut	5 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa
Rakennukset:	
Asuinrakennukset	40 vuotta
Asuinrakennukset 1.1.2020 alkaen	30 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset	40 vuotta
Hallinto- ja laitosrakennukset 1.1.2020 alkaen	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	25 vuotta
Vapaa-aajan rakennukset	25 vuotta
Talousrakennukset	18 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet:	
Kadut, tiet ja tontit	18 vuotta
Puistot ja muut yleiset alueet	18 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	20 vuotta
Vedenjakeluverkosto	40 vuotta
Viemäriverkosto	40 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	18 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	18 vuotta
Vesilaitoksen laitoskoneet ja laitteet	15 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	18 vuotta

Liikenteen ohjauslaitteet	13 vuotta
Muut kiint. koneet, laitteet ja rakenteet	13 vuotta
Koneet ja kalusto:	
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	10 vuotta
Muut kuljetusvälineet	8 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	8 vuotta
Muut raskaat koneet	13 vuotta
Muut kevyet koneet	8 vuotta
Sairaala, terveydenhuolto- yms. laitteet	10 vuotta
Atk-laitteet	4 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	4 vuotta
Ensikertainen kalustaminen	4 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet:	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa

Suunnitelmanmukaisten poistojen perusteet kohteissa, jotka ovat valmistuneet 1.1.2013 alkaen

Kaupunginvaltuuston kokouksessaan 21.1.2013 hyväksymä poistosuunnitelma, jota käytetään niiden hankkeiden osalla, jotka valmistuvat 1.1.2013 jälkeen.

Poistosuunnitelmassa on määritelty poistoaikaväli vuosissa ja yksilöity poisto-aika, joka on pääsääntöisesti poisto-aikavälin alaraja. Mikäli halutaan poiketa kohteen osalta hyödykeryhmäkohtaisesta yksilöidystä poistoajasta, tekninen johtaja voi tehdä perustellun selvityksen esitettäväksi poisto-aikavälin rajoissa uudesta poistoajasta kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi. Kaupunginhallitus käsittelee esitykset vähintään vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Aineettomat hyödykkeet	Tasapoisto	1.1.2013 alkaen
	Poisto-aikaväli	Yksilöity poisto-aika
Kehittämismenot	2-5 vuotta	2
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	5
Liikearvo	2-5 vuotta	2
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta	2
Muut	2-5 vuotta	2
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poisto-aikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	20-50 vuotta	20
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta	20
Talouksrakennukset	10-20 vuotta	10
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta	20
Asuinrakennukset	30-50 vuotta	30
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta	15
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta	10
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	15
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta	30
Viemäriverkko	30-40 vuotta	30
Kaukolämpöverkko	20-30 vuotta	20
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15-20 vuotta	15
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10-12 vuotta	10
Putki- ja kaapeliverkot	15-20 vuotta	15
Sähkö-, vesi- yms. laitojen koneet ja laitteet	10-20 vuotta	10
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	15
Kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta	10
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet	4-7 vuotta	4
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta	5
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	10
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	5
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. Laitteet	5-15 vuotta	5
Atk-laitteet	3-5 vuotta	3
Muut laitteet ja kalusto	3-5 vuotta	3
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	ei poistoa
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	ei poistoa
Hyödykkeet, joiden poistamatta oleva arvo on alle 10.000 €		kertapoisto

Liitetieto 13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	2023	2022
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	27 990,88	107 263,96
Osakkeet ja osuudet luovutusvoitot	0,00	120 686,62
Rakennukset luovutusvoitot	0,00	2 822 953,88
Luovutusvoitot yhteensä	27 990,88	3 050 904,46
Muut toimintakulut		
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	6 890,12	25 619,64
Osakkeet ja osuudet luovutustappiot	0,00	341 746,51
Kiinteistön luovutustappio	0,00	0,00
Luovutustappiot yhteensä	6 890,12	367 366,15

Liitetieto 15. Rahoitustuotot

	2023	2022
Osinkotuotot ja osuuspääomien korot	12 931 921,80	11 050 047,29
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	106 998,91
Muut rahoitustuotot	72 670,66	338 385,30
Yhteensä	13 004 592,46	11 495 431,50

Liitetieto 16. Erittely poistoeron muutoksista

	2023	2022
Poistoero 1.1.	444 858,83	736 442,83
Vähennykset	-268 859,30	-291 584,00
Poistoero 31.12.	175 999,53	444 858,83

Taseen liitetiedot

Vastaavien liitetiedot

Liitetieto 19. Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet

	Tietokone- ohjelmistot	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	55 199,15	828 446,89	883 646,04
Lisäykset tilikauden aikana	96 302,50	51 948,00	148 250,50
Siirrot erien välillä			
Tilikauden poisto	70 144,81	287 959,27	358 104,08
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	81 356,84	592 435,62	673 792,46

Aineelliset hyödykkeet

	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset	Kesken- eräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	18 337 896,05	44 788 314,40	22 259 755,47	1 272 877,95	9 609,89	23 396 392,21	110 064 845,97
Lisäykset tilikauden aikana	132 219,35	11 650 090,48	2 502 014,88	930 486,89		8 066 354,07	23 281 165,67
Siirrot erien välillä		22 370 507,89				22 370 507,89	0,00
Rahoitusosuudet tilikaudella		525 000,00	34 046,00				559 046,00
Vähennykset tilikauden aikana	27 670,24						27 670,24
Tilikauden poisto		4 389 408,24	2 767 443,56	514 892,93	0,00	0,00	7 671 744,73
Arvonlennus							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	18 442 445,16	73 894 504,53	21 960 280,79	1 688 471,91	9 609,89	9 092 238,39	125 087 550,67

Sijoitukset

	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kuntayhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Muut laina- ja muut saamiset konserni- yhtiöt	Muut laina- ja muut saamiset muut yhtiöt	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	40 517 809,44	1 711 871,00	10 718 487,51	2 535 385,00	23 833 572,60	215 320,98	79 532 446,53
Lisäykset tilikauden aikana	621,39		8 080,00	76 315,00	126 192,00		211 208,39
Vähennykset tilikauden aikana*			7 890 841,72		478 173,45	4 600,00	8 373 615,17
siirto erien välillä							
Arvonlennus tilikauden aikana	44,00						44,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	40 518 386,83	1 711 871,00	2 835 725,79	2 611 700,00	23 481 591,15	210 720,98	71 369 995,75

Liitetieto 23. Saamisten erittely

		2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	
Saamiset tytäryhteisöiltä					
Myyntisaamiset		202 455,95		190 826,84	
Lainasaamiset					
Muut saamiset					
Siirtosaamiset		5 433,94			
Yhteensä	0,00	207 889,89	0,00	190 826,84	
Saamiset Kuntayhtymiltä, jossa kunta jäsenenä					
Myyntisaamiset		50 084,51	0,00	2 189 928,94	
Lainasaamiset					
Muut saamiset					
Siirtosaamiset		800,00		1 386 404,87	
Yhteensä	0,00	50 884,51	0,00	3 576 333,81	
Saamiset osakkusyhteisöiltä					
Myyntisaamiset		26 596,12	0,00	27 310,06	
Lainasaamiset					
Muut saamiset					
Siirtosaamiset					
Yhteensä	0,00	26 596,12	0,00	27 310,06	

Liitetieto 24. Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät

	2023	2022
Siirtyvät korot	27 196,03	365 265,30
Pelastustoimen ennakko	0,00	53 521,00
Ep sairaanhoitopiirin ennakko	0,00	865 900,00
Eskoo ylijäämän palautus	0,00	34 278,87
Jik Covid korvaus	0,00	383 066,00
Hanketuet	98 544,33	159 921,29
Lomituspalvelut	0,00	442 869,94
Muut siirtosaamiset	190 456,72	41 474,81
Siirtosaamiset yhteensä:	316 197,08	2 346 297,21

Taseen ulkopuoliset erät

	2023	2022
Takausvastuun perusteella maksetut suoritukset pankeille Rengonharju-säätiön lainoista, joita on kirjattu säätiön kirjanpidossa velaksi takaajille, tilanne 31.12.	466 222,37	447 952,76

Liitetieto 25. Oman pääoman muutokset

Oman pääoman muutokset	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
Peruspääoma 31.12.2022	89 969 548,66	89 969 548,66
Siirto hyvinvointialueelle	-1 518 151,38	
Peruspääoma 1.1.	89 969 548,66	89 969 548,66
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.	913 146,80	913 146,80
Vahinkorahaston pääoma 31.12.	913 146,80	913 146,80
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	913 146,80	913 146,80
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 1.1.	8 303 136,01	12 809 528,87
Edellisen tilikauden ali-/ylijäämä 31.12.	4 229 561,41	-4 506 392,86
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12.	12 532 697,42	8 303 136,01
Tilikauden ali-/ylijäämä	7 130 187,08	4 229 561,41
Oma pääoma yhteensä 31.12.	109 027 428,58	103 415 392,88

Liitetieto 26. Erittely poistoeron muutoksista

	2023	2022
Poistoero 1.1.	444 858,83	736 442,83
Vähennykset	-268 859,30	-291 584,00
Poistoero 31.12.	175 999,53	444 858,83

Liitetieto 27. Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai pidemmän ajan kuluttua

	2023	2022
Ne lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta 31.12., joista erääntyviä osuuksia vielä 5 v. kuluttua.	99 682 164,36	86 500 000,00
Velkojen osat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua	51 528 720,13	39 411 893,00

Liitetieto 12, 29 Pakolliset varaukset

Muut pakolliset varaukset	2023	2022
1. Ympäristövastuut 1.1.	0,00	200 000,00
Lisäykset tilikaudella		0,00
Vähennykset tilikaudella		-200 000,00
Ympäristövastuut 31.12	0,00	0,00
2. Koronvaihtosopimus 1.1.	0,00	105 173,00
Lisäykset tilikaudella		0,00
Vähennykset tilikaudella		-105 173,00
Koronvaihtosopimus 31.12.	0,00	0,00
3. JIK alijäämän kattaminen 1.1.	449 278,00	683 917,38
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-449 278,00	-234 639,38
Koronvaihtosopimus 31.12.	0,00	449 278,00
Muut pakolliset varaukset yhteensä	0,00	449 278,00

JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymän alijäämän kattaminen

JIK ky:n tulos jäi vuonna 2020 alijäämäiseksi 1.025.876,07 euroa. Sen kattamisesta tehtiin pakollinen varaus tilinpäätökseen 2020 kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnon 113/2015 mukaisesti. Sopimusta siitä, kuinka alijäämän kattaminen jakautuu kuntien kesken, ei syntynyt. Kurikan taseeseen kirjattu 683.917,38 euroa oli suurempi kuin Kurikan näkemyksen mukainen osuus 596.805 euroa. Koska omistajakuntien näkemykset erosivat, varovaisuuden periaatteen mukaisesti pakollista varausta ei purettu huolimatta JIK ky:n vuoden 2021 positiivisesta tuloksesta, joka oli 226.663,32 euroa. Vuonna 2022 JIK ky:n tilikauden ylijäämäksi muodostui 3.992,79 euroa.

Kurikan kaupungin osuus JIK ky:n taseeseen kertyneestä alijäämästä 31.12.2022 oli Kurikan kaupungin näkemyksen mukaan, suoriteperusteisesti arvioituna, korkeintaan -449.278 euroa. Koska sote-uudistuksen vuoksi oli välttämätöntä kohdistaa vuosille 2021 ja 2022 mahdollisimman todenmukaisesti toteutuneet sote-menot, pakollista varausta purettiin tilinpäätöksessä 234.639,38 euroa siten, että taseeseen jäi Kurikan kaupungin näkemyksen mukainen osuus alijäämien kattamisvelvoitteesta. Pakollisen varauksen purku kirjattiin vuoden 2022 sote-palveluostojen pienentämääseen; vuonna 2020 pakollinen varaus muodostettiin sote-palveluostojen kasvattamalla. Koska vuoden 2020 loppulaskutuksessa on jälkikäteen havaittu virheellisesti Kurikalta lasketun liikaa 164.533,69 euroa lääkäri- ja hoitajavastaanottopalveluja ja 126.896,66 euroa kotihoidon palveluseteliostojen, varauksen purku kohdistettiin näihin kohteisiin samassa suhteessa.

JIK ky purettiin vuoden 2023 aikana. Kurikan kaupunki ja Ilmajoen kunta neuvottelivat tätä ennen taseen alijäämän kattamisesta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.6.2023 § 22 neuvottelutuloksen mukaisen ehdotuksen, jossa Kurikan osuudeksi muodostui 464.510,39 euroa. JIK ky:n lopputilitystä kirjattaessa purettiin kaupungin taseesta pakollinen varaus ja erotus kirjattiin keskushallintoon sote-palvelumenoksi.

Liitetieto 30. Vieras pääoma				
	2023		2022	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		309 293,61		342 312,09
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	309 293,61	0,00	342 312,09
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		23 849,61		6 851 958,53
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	23 849,61	0,00	6 851 958,53
Velat osakkuusyhtiöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		61 073,10		48 421,86
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	0,00	61 073,10	0,00	48 421,86

Liitetieto 33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2023	2022
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	6 076 031,02	5 948 785,02
Korkojaksotukset	558 383,21	248 909,47
Eäkevakuutusmaksuja	1 005 491,37	843 552,84
Lomituspalvelut, palautukset Melalle	460 088,79	36 149,57
Opetus- ja kult.t. valt.os.	525 367,52	108 200,00
Muut siirtovelat	368 353,73	6 614,40
Yhteensä	8 993 715,64	7 192 211,30

Liitetieto 38. Leasing- ja vuokravastuu

	2023	2022
Vuokra- ja leasingvastuut yhteensä,	629 127,67	1 528 450,46
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	533 772,56	1 200 448,55

Liitetieto 39. Vastuusitoumukset		
	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	42 649 822,00	40 224 822,00
Jäljellä oleva pääoma	25 262 313,51	26 722 490,09
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	4 998 780,57	4 998 780,57
Jäljellä oleva pääoma	1 774 165,59	1 973 342,91
Omavelkainen takaus yhteistyösopimuksen mukaisista velvoitteista Koskenkorvan Pato Oy:n ja Altia Oy:n yhteistyösopimuksen mukaiset velvoitteet KV 13.9.2004 53§. Yhteistyösopimus v.2005.		

Liitetieto 40. Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	2023	2022
Osuus takauskeskuksen takausvastuista	165 004 044,00	152 903 776,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus		
Takauskeskuksen rahastosta	131 347,00	88 422,00
Yhteensä	165 135 391,00	152 992 198,00

Liitetieto 41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	2023	2022
Erillisten pankkiitilien hoitovastuut		465,36
Valaistusremontti peuran koulusta	7 260,00	14 520,00
	7 260,00	14 985,36

Arvonlisäveron palautusvastuu

	2023	2022
Rakennusten investointien kustannuksista	0,00	0,00

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kaupungilla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2013 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset sekä suorittaa oman käytön vero itse tehdyistä rakennustoista. Arvonlisäveron palautusvastuu perustuu arvonlisäverolain 11 lukuun.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Peuran koulun valaistusremontti on maksamatta. Green Connect Oy:n tekemän Peuran koulun valaistusremontin maksueriä. 31.12.2023 on jäljellä 7.260 euroa (sis. alv).

Liitetieto 42. Henkilöstön lukumäärä

	2023	2022
Hallinto- ja talousosasto		
• vakinaiset	55	43
• määräaikaiset	4	2
• työllistetyt	2	5
Yhteensä	61	50
Elinvoimaosasto		
• vakinaiset	249	255
• määräaikaiset	16	96
• työllistetyt	3	0
Yhteensä	268	351
Sivistysosasto		
• vakinaiset	437	451
• määräaikaiset	168	171
• työllistetyt	3	3
Yhteensä	608	625
Tekninen osasto		
• vakinaiset	139	178
• määräaikaiset	17	24
• työllistetyt	1	1
Yhteensä	157	203
vakinaiset yhteensä	880	927
määräaikaiset yhteensä	205	293
työllistetyt yhteensä	9	9
Kaikki yhteensä	1094	1229

Liitetieto 43. Henkilöstökulut

	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	52 745 251,72	53 475 868,41
Henkilöstökorvaukset	-753 570,47	-802 241,58
	51 991 681,25	52 673 626,83
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	219 624,50	308 992,11
Henkilöstökulut yhteensä	52 211 305,75	52 982 618,94

Liitetieto 44. Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2023	2022
SDP, Jvi	311,50	474,00
E-P:n Vihreät ry	388,00	634,00
Keskusta Kurikka	12 307,34	14 466,75
Kokoomus Kurikka	10 863,38	13 206,39
SKL, Kurikan paikallisosasto	626,50	923,75
Perussuomalaiset Kurikka	4 670,50	6 080,33
SDP, Kurikka	2 207,00	2 665,50
Vasemmistoliitto, Kurikka	133,00	193,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	31 507,22	38 644,22

Liitetieto 45. Palkkiot tilintarkastusyhteisöille

	2023	2022
KPMG OY AB		
Tilintarkastuspalkkiot	12 012,00	19 321,00
Tilintarkastajan lausunnot	1 501,97	1 190,00
Muut palkkiot	13 500,00	7 875,00
Yhteensä	27 013,97	28 386,00

Liitetieto 46. Intressitahojen kanssa poikkeavat liiketoimet

Konsernin lähipiirin/intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

5.2 KONSERNIN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Laskentaperiaatteet:

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kaupungin omistamat tytäryhteisöt ja kuntayhtymät. Ensimmäistä kertaa konsernitilinpäätökseen on yhdistelty syksyllä 2022 perustetut Kurikan Kaukolämpö Oy:n 100 %:sesti omistamat Lännen Aurinko Oy ja Lännen Biokaasu Oy.

Keskinäisen omistuksen eliminointi:

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Sisäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähäisiä tapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu. Käyttöomaisuus- hyödykkeisen sisäiset Vesiosakeyhtiöiden yhtiöittämisessä syntyneet sisäiset katteet sekä kaupungin Kurikan Toimitilat Oy:lle tilivuonna 2022 myymien kiinteistöjen sisäiset katteet on eliminoitu. Tytäryhtiöiden kaupungille maksamia kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja vapaaehtoisista varauksista kohtaan Vähemmistöosuudet. Vastaavasti tuloslaskelmaan on eroteltu vähemmistön osuus tilikauden tuloksesta.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Mikäli yhtiö tekee nykyisin suunnitelman mukaiset poistot, ei menneiden vuosien poistoja ole oikaistu. Muuten kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden rakennusten poistot on pääosin oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero tilikauden edeltäviltä vuosilta on kirjattu taseeseen tytäryhteisöjen oman pääoman erää Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) vastaan ja tilikaudelta kertynyt oikaisu Tilikauden ylijäämä (alijäämä) tiliä vastaan. Tuloslaskelmassa poistojen oikaisu on tehty poistotilille sekä tilikauden ylijäämää/alijäämää vastaan. Vähemmistön osuus poisto-oikaisusta sisältyy tuloslaskelman vähemmistöosuuksiin. Kaupunkikonsernin sisällä käytettyjä erilaisia poistosuunnitelmia ei ole muilta osin yhdenmukaistettu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on konsernitilinpäätöksessä oikaistu omaan pääomaan jaettuna edellisten tilikausien yli-/alijäämiin ja tilikauden yli-/alijäämiin ja niiden muutos konsernituloslaskelmassa tilikauden tulokseen ylijäämätileille ja tytäryhteisöissä huomioitu myös laskennallinen verovelka.

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien taseet on yhdistelty lukuarvoltaan omistusosuuden mukaisesti.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöt, jotka tekevät suunnitelman mukaiset poistot tilinpäätöksessään, on yhdistelty omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhtiön voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhtiöistä yhdistelemättä on viisi asunto- ja kiinteistöosakeyhtiötä, koska suunnitelman mukaisten poistojen laskemista varten tarvittavia tietoja ei ole käytettävissä. Nämä yhtiöt on ilmoitettu ainoastaan konsernirakenteessa seuraavalla sivulla (merkitty *).

Muuta huomioitavaa

Konsernin avaavassa taseessa on huomioitu sote-uudistuksen voimaanpanolain mukaan hyvinvointialueelle siirtyneen toiminnan vaikutus kaupungin avaavan taseen mukaisena. Vuonna 2022 kaupungin konserniin kuuluivat EPSHP ja Eskoon kuntayhtymät, jotka siirtyivät korvauksetta varoineen ja velkoineen voimaanpanolain nojalla Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle, ja JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä, josta siirtyi korvauksetta irtain omaisuus ja lomapalkkavelka hyvinvointialueelle ja joka purettiin 30.11.2023 omistajakuntien päätöksillä.

Siirtyneen toiminnan vaikutusta ei ole huomioitu konsernilaskelmien ja liitetietojen vertailuvuosien tiedoissa.

Siirtyneen toiminnan vaikutus vertailuvuoden 2022 konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen on ollut seuraava:

Tuloslaskelma

- Toimintatuotot 54,8 milj
- Toimintakulut 113,3 milj
- Rahoitustuoto ja -kulut 0,2 milj
- Poistot 2,5 milj

Tase

- Pysyvät vastaavat 18,3 milj
- Vaihtuvat vastaavat 11,6 milj
- Rahavarat 2,6 milj
- Oma pääoma 1,3 milj
- Vieras pääoma 36,6 milj

Konsernin rakenne ja sisältö, Kurikan kaupungin omistukset muissa yhteisöissä						
Emo Kurikan kaupunki	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus-%	Konsernin omis- tusosuus %	Kuntakonsernin osuus omasta pääomasta ennen eliminoin- teja €	Kuntakonsernin osuus vieraasta pääomasta ennen eliminoin- teja €	Kuntakonsernin osuus tilikauden voitosta/ tappiosta ennen eliminoiteja €
Tytäryhteisöt:						
As Oy Kurikan Koulukatu 55	Kurikka	78,6	78,6	19 198	6 221	0
Ilmajoen Lämpö Oy	Ilmajoki	-	80,0	1 231 406	1 897 677	35 586
Jalasjärven Urheiluhalli Oy	Kurikka	100,0	100,0	35 729	1 013	17 807
Jurvan Liikekeskus Oy	Kurikka	-	65,4	237 851	92 277	865
KOy Jalasjärven Virastotalo	Kurikka	-	100,0	752 744	24 327	4 982
KOy Jalaspienes	Kurikka	-	100,0	196 293	7 945	-33 176
KOy Liikerati	Kurikka	-	81,0	356 185	67 297	-16 551
KOy Kurikan Teollisuussolu	Kurikka	100,0	100,0	64 347	40 333	2 866
KOy Kärrykartano	Kurikka	100,0	100,0	7 987 703	16 067 810	0
Kurikan Jäähalli Oy	Kurikka	97,7	97,7	340 312	238 109	-60 035
Kurikan Kaukolämpö Oy	Kurikka	100,0	100,0	7 788 516	9 255 732	-178 187
Kurikan Toimitilat Oy	Kurikka	100,0	100,0	15 948 401	12 764 263	20 746
Kurikan Vesihuolto Oy	Kurikka	100,0	100,0	14 826 581	21 774 261	1 788
Lännen Aurinko Oy	Kurikka	-	100,0	32 882	2 826	-17 118
Lännen Biokaasu Oy	Kurikka	-	100,0	68 813	9 440	-55 802
Kuntayhtymät:						
Etelä-Pohjanmaan Liitto	Seinäjäki	10,70	10,70	192 051	75 621	14 595
Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä	Seinäjäki	14,46	14,46	8 327 764	6 478 410	-285 838
Suupohjan koulutuskuntayhtymä	Kauhajoki	4,04	4,04	218 054	250 907	-4 493
Osakkuusyhteisöt:						
As Oy Rivi-Jurva*	Kurikka	22,4	22,4	7 860	2 302	0
As Oy Jurvan Järvenpää Viita- puisto*	Kurikka	33,2	33,2	58 124	345	173
Jalasjärven Pankkitalo Oy*	Kurikka	-	38,8	98 571	13 295	-1 109
Lintuharjun Moottoriurheilualue Oy	Kurikka	30,9	30,9	103 423	58 770	-10 019
Kiinteistö Oy Jurvan Kelankulma*	Kurikka	-	25,5	227 771	7 693	-3 956
Kiinteistö Oy Kurikan Kampus	Kurikka	22,0	33,3	2 364 921	7 239 444	0
Koskenkorvan Pato Oy	Kurikka	40,0	40,0	74 984	624	0
Miedon Teollisuuskiinteistöt Oy	Kurikka	-	25,0	181 070	43 794	6 373
Siipihöylä Oy	Kurikka	40,0	40,0	8 433	0	-412
Yhteisöt, joissa konsernilla merkittävä omistusosuus, mutta ei osakkuusyhteisöön vaadittavaa vaikutusvaltaa:						
Kurikan Tenniskeskus Oy**	Kurikka	54,1	54,1			

* Ei yhdistelty

** Ei saatu tietoa

Konsernin liitetieto 25.**Konsernin pääoma****Peruspääoma 31.12.2022**

Siirto hyvinvointialueelle

Peruspääoma 1.1.

Muutokset

Peruspääoma 31.12.

Arvonkorotusrahasto 1.1.

Arvonkorotusrahaston vähennys

Arvonkorotusrahasto 31.12.

Muut omat rahastot:

Rahaston pääoma 1.1.

Rahaston lisäys

Rahaston vähennys

Rahaston pääoma 31.12.

Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.

Edellisen tilikauden ylijäämä 31.12.

Hyvinvointial. siirtyneet ja konsernimuutokset

Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.

Tilikauden ylijäämä / alijäämä

Oma pääoma 31.12.

	2023	2022
Peruspääoma 31.12.2022	89 969 548,66	
Siirto hyvinvointialueelle	-1 518 151,38	
Peruspääoma 1.1.	88 451 397,28	89 969 548,66
Muutokset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	88 451 397,28	89 969 548,66
Arvonkorotusrahasto 1.1.	734 886,21	734 886,21
Arvonkorotusrahaston vähennys	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	734 886,21	734 886,21
Muut omat rahastot:		
Rahaston pääoma 1.1.	1 546 294,92	1 538 405,09
Rahaston lisäys	0,00	7 889,83
Rahaston vähennys	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12.	1 546 294,92	1 546 294,92
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	12 440 567,05	14 453 208,19
Edellisen tilikauden ylijäämä 31.12.	1 042 268,55	-3 052 030,20
Hyvinvointial. siirtyneet ja konsernimuutokset	-1 811 040,47	1 039 389,06
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	11 671 795,13	12 440 567,05
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	6 690 485,62	1 042 268,55
Oma pääoma 31.12.	109 094 859,16	105 733 565,39

34. Vakuudelliset velat**Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinteistökiinnityksiä**

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset

	2023	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	17 134 748 €	16 434 889 €	6 936 201 €
Vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	37 850 880 €	36 293 450 €	34 758 715 €

Velat, joiden vakuudeksi on annettu yritysikiinnityksiä

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset

	2023	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	52 180 €	86 962 €	121 744,00 €
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	400 000,00 €	400 000,00 €	900 000,00 €

37. Muut annetut vakuudet**Omasta puolesta annetut vakuudet**

Vapaana olevat kiinteistökiinnitykset

Kiinnitettyt haltijavelkakirjat

	2023	2022
Vapaana olevat kiinteistökiinnitykset	28 001 205 €	24 827 996,45
Kiinnitettyt haltijavelkakirjat	50 000 €	50 000,00

38. Leasing- ja vuokravastuut

Vuokravastuut yhteensä (alv 0 %)

siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus

	2023	2022
Vuokravastuut yhteensä (alv 0 %)	1 775 144,78 €	5 758 034,59 €
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	619 038,94 €	3 664 324,04 €

40. Muut annetut vastuusitoumukset**Muiden puolesta annetut vakuudet**

	2023	2022
Alkuperäinen pääoma	4 998 780,57 €	4 998 781 €
Jäljellä oleva pääoma	1 774 165,59 €	1 973 342,91 €

41. Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt**Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt**

	2023	2022
Alv-palautusvastuu kiinteistöinvestoinneista	1 011 300 €	3 635 442 €
Käytössä oleva tililimiitti 31.12.	6 407 €	7 367 €
Sopimusvastuut	7 260 €	14 985 €
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset	- €	2 674 344 €

Koronvaihtosopimukset

Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	- €	7 181 930 €
Käypä arvo	- €	-147 548 €

Yhteistyö- ja kumppanuussopimuksia on vuonna 2022 ollut Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin, Eskoon ja JIK ky:n kuntayhtymillä.

Koronvaihtosopimuksia on vuonna 2022 ollut Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirillä.

Koronvaihtosopimusten tarkemmat ehdot on esitetty ao. yhteisöjen tilinpäätöstiedoissa.

Kiinteistö Oy Kärrykartanolla on kiinteistöjä, joihin liittyy aravavuokra-asuntojen ja aravavuokratulojen käytöstä, luovutuksesta ja omaksi lunastamisesta annetusta laissa (1190/93) ja asumisoikeusasunnoista annetussa laissa (650/90) säädettyjä vallintarajoituksia. Aravalainoitettujen omistusasuntojen käyttöön ja luovutukseen sovelletaan vain, mitä aravalainapäätöksestä ja lainan siirrosta on voimassa.

6 ERIYTETYT TULOSLASKELMAT

6.1 KILPAILULAIN EDELLYTTÄMÄ KIRJANPIDON ERIYTTÄMINEN

Kilpailulain 30 d § (7.6.2019/721) mukaan 1.1.2020 alkaen on kunnan tullut pitää erillistä kirjanpitoa harjoittamastaan kilpailutilanteesta markkinoilla tapahtuvasta taloudellisesta toiminnasta. Toiminnan tuotot ja kulut tulee esittää tilikausikohtaisena tuloslaskelmana, jossa tulee olla johdonmukaisesti sovellettujen ja objektiivisesti perusteltavien kustannuslaskennan periaatteiden mukaisesti eriteltynä ja kohdistettuna kaikki toimintokohtaiset tulot ja menot. Lisäksi tulee esittää selkeä kuvaus käytetyn kustannuslaskennan periaatteista. Lain kohtaa ei sovelleta, mikäli kilpailutilanteesta markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan liikevaihto on alle 40 000 euroa vuodessa.

RUOKAPALVELUT

Ruokapalveluja on myyty markkinaehtoisesti seuraavilla keittiöillä vuosien 2022–2023 aikana: Kurikan Kampus, Palveluportti (2022) ja Kurikan keskuskeittiö. Kurikan Kampuksella on mahdollista koulujen lukuvuosien aikana aterioida tai ostaa kahviotuotteita ja kokoustiloihin on mahdollista tilata kokoustarjoiluja. Keskuskeittiöltä myydään ruokapalveluja yksityiselle toimijalle. Palveluportin keittiö siirtyi 1.1.2023 alkaen Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminnaksi, mutta vielä 2022 se oli kaupungin toimintaa. Palveluportilla aterioivat kävijät ovat pääasiassa ikääntyneitä.

Eriytetty tuloslaskelma laaditaan edellä mainittujen kahden keittiön osalta. Tulot on kohdistettu aiheutumisperiaatteen mukaisesti. Menot on kohdistettu suoritemäärien suhteessa (peruslounas = 1 suorite) huomioiden väli-, aamu- ja iltapalojen pienemmät elintarvikekustannukset kertoimilla 0,25-0,5. Kampuksen tilaustarjoilujen suoritteena on käytetty vuoden 2023 ulkopuolisten kävijöiden määrää ja kahviomyynnin suoritemäärä on arvioitu keskimääräisen ostoksen perusteella. Tilaustarjoilujen ja kahviomyynnin elintarvikekustannukset ovat keskimäärin korkeammat kuin yhden lounaan elintarvikekustannukset ja ne ovat työllistävämpiä, siksi menojen kohdistamisessa on niiden osalta käytetty kertoimia 2–2,5. Kuljetusmenot on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Laskelma on tehty kustannuslaskennallisin menetelmin eikä sitä ole kirjattu kirjanpitoon.

RUOKAPALVELUT	2022	2023
Toimintatuotot	452 656	382 179
Myyntituotot	452 601	382 179
Muut toimintatuotot	55	
Toimintakulut	-392 167	-360 786
Henkilöstökulut	-202 262	-190 033
Palkat ja palkkiot	-173 277	-157 735
Henkilösivukulut	-34 138	-32 298
Palvelujen ostot	-4 344	-3 906
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-140 064	-129 715
Muut toimintakulut	-40 345	-37 132
Toimintakate	60 489	21 393
Vuosikate	60 489	21 393
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman muk. poistot	-244	-28
Tilikauden tulos	60 245	21 365
Tilikauden ylijäämä (alij.)	60 245	21 365

PUHTAUSPALVELUT

Puhtauspalveluja myydään vain vähäisissä määrin markkinaehtoisesti. Vuositulot vuodessa eivät ylitä 40.000 euron rajaa. Siten puhtauspalveluista ei laadita eriytettyä tuloslaskelmaa.

TILAPALVELUT

Eriytetty tuloslaskelma sisältää kaikki muille kuin julkisen sektorin palvelutuotantoon tai yleishyödyllisille yhdistyksille vuokratut toimitilat ja asunnot tai tuotetut talonmiespalvelut. Kullekin kiinteistölle on kirjanpidossa oma laskentatunni- teensa (kustannuspaikka), johon kohdistetaan tulot ja menot aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Henkilöstömenot on kohdistettu mitoituksen mukaisesti.

Laskelmaan ei ole otettu mukaan kiinteistöjä, joiden toimin- noista pääosa on julkisen sektorin toimintaa. Esim. Jurvan kirjaston yhteydessä on yksi asunto, jonka kustannuksia ei eritellä kirjanpidossa kirjaston kustannuksista. Kustannuspai- kat, joissa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa on yhtä paljon tai enemmän kuin julkista palvelutuotantoa, on otettu mukaan laskelmaan kokonaisuudessaan. Laskelman tuloissa on siten mukana myös julkisen palvelutuotannon toi- mijoiden maksamaa vuokraa ja kaupungin sisäistä vuokraa. Esimerkiksi Kankaan koulun yhteyteen rakennetuissa rivi- taloasunnoissa on vuonna 2022 on ollut kaupungin omaa toimintaa ja vuokrattuja asuntoja.

Yksittäisen kohteen vuokraus tai talonmiespalvelu hinnoitel- laan markkinaehtoisesti käyväällä vuokralla. Vertailuvuoden 2022 tuloslaskelman ylijäämäisyyttä selittää kaupungin vuonna 2022 toteuttama teollisuuskiinteistöjen ja liike- huoneistojen vastikkeeton sijoitus tytäryhtiön taseeseen.

Tuloslaskelmaan on tuolloin kirjattu myyntivoitoksi tasearvon ylittävät sijoitusarvo ja myyntitappioksi tasearvon alittavat sijoitusarvot. Sijoitusten markkinaehtoisien arvonnäilytyksen teki ulkopuolinen asiantuntija. Yhteensä tuloslaskelma 2022 sisältää myyntivoittoa 2.931.411 euroa ja myyntitappiota 341.717 euroa. Teollisuuskiinteistöjen ja liikehuoneistojen sijoitus tytäryhtiölle myös merkittävästi pienensi kaupungin tilapalvelujen markkinoilla tapahtuvan toiminnan tuloja ja menoja.

Tuloslaskelma sisältää myös tyhjillään olevien tilojen menot ja mahdolliset purkukustannukset.

Laskelma sisältää kiinteistöjä, joiden vuokratulot eivät kata menoja, mutta joita kaupunki ylläpitää muista syistä (esim. leirintäalueiden ylläpito matkailun edistämiseksi).

Laskelma ei sisällä Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueelle vuokrattuja toimitiloja, sillä vuokraus perustuu siirtymäajan kaupungille annettuun lakisäätöiseen velvoitteeseen (laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimeen koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta 616/2021, 22 §). Hyvinvointialueen vuokra määräytyy tarkoitusta varten annetun vuokra-asetuksen (272/2022) mukaisesti.

TILAPALVELUIDEN TULOSLASKELMA €

Tammikuu-Joulukuu 2023

Kustannuspaikka: 052615, 052616, 052617, 052624, 052631, 052632, 052633, 052634, 052635, 052643, 052646, 052652, 052653, 052662, 052664, 052671, 052672, 052673, 052711, 052712, 052713, 052714, 052715, 052716, 052717, 052721, 052723, 052911, 052912, 052913, 052914, 052915, 052921

TILAPALVELUT	TP 2022	Käyttö 2023
Toimintatuotot	3 402 495	135 348
Myyntituotot	38 983	39 564
Muut toimintatuotot	3 363 512	95 785
Toimintakulut	-675 058	-142 520
Henkilöstökulut	-84 375	-58 240
Palkat ja palkkiot	-53 296	-48 978
Henkilösivukulut	-31 079	-9 262
Palvelujen ostot	-48 627	-18 759
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 777	-42 277
Muut toimintakulut	-497 279	-23 245
Toimintakate	2 727 437	-7 172
Vuosikate	2 727 437	-7 172
Poistot ja arvonalentumiset	2 727 437	-7 172
Suunnitelman muk. poistot	2 727 437	-7 172
Tilikauden tulos	2 419 665	-56 391
Tilikauden ylijäämä (alij.)	2 419 665	-56 391

TUKIPALVELUT

Kaupunki myy tukipalveluja tytäryhtiöilleen Kurikan Vesihuolto Oy:lle, Kurikan Toimitilat Oy:lle ja Kiinteistö Oy Kärrykartanolle. Vuonna 2022 vuositulot markkinaehtoisesta toiminnasta eivät ylittäneet 40.000 euron rajaa, eikä tukipalveluista ole siten saatavilla vertailuvuoden eriytettyä tuloslaskelmaa. Kustannukset on kohdistettu aiheuttamisperusteisesti tai henkilöstömenojen suhteessa.

TUKIPALVELUT	Käyttö 2023
Toimintatuotot	135 348
Toimintatuotot	52 124
Myyntituotot	51 867
Maksutuotot	0
Tuet ja avustukset	241
Muut toimintatuotot	16
Toimintakulut	-38 443
Henkilöstökulut	-33 398
Palkat ja palkkiot	0
Henkilösivukulut	0
Palvelujen ostot	-2 292
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-79
Muut toimintakulut	-2 674
Toimintakate	13 681
Vuosikate	13 681
Poistot ja arvonalentumiset	-4 484
Tilikauden tulos	9 197

7 LUETTELOT JA SELVITYKSET

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Käytetyt kirjanpitokirjat:

Tiinpäätös

Tase-erittelyt

Päiväkirjat ja pääkirjat

Toteumavertailut

Käyttöomaisuusluettelot

Tositelajit:

- 001 Alkusaldot
- 002 Kirjanpidon muistiotositteet
- 003 Pysyvien vastaavien viennit
- 005 Pysyvien vastaavien luovutukset/myynnit
- 011 Avaavan taseen korjaus
- 110 Ceepos kassatositteet
- 201 Tiliotetositteet
- 210 Myyntireskontra, viitesuoritukset
- 380 Palkkatositteet
- 390 Populus -matkalaskut
- 400 Ostolaskut, käsinkirjattavat
- 440 Ostolaskut, sähköiset
- 500 Ostoreskontra, suoritukset
- 610 Yleislaskutus
- 611 Lomatoimen laskutus
- 612 Päivähoitolaskutus
- 613 Koululaisten aamu- ja iltapäiväkerholaskutus
- 614 Sivistysosaston laskutus
- 615 Kirjastolaskutus
- 616 Rakennuslupamaksut
- 617 Teknisen osaston laskutus
- 618 Vuokralaskutus
- 619 Iloniemen palveluasuminen, vuokralaskutus
- 620 Teknisen osaston muu laskutus
- 621 Ympäristöterveydenhuollon laskutus

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tilinpäätös	Säilytetään pysyvästi sidottuna kirjana
Tase-erittelyt	13 vuotta
Päiväkirjat	13 vuotta atk-listoina
Pääkirjat	"_"
Toteumavertailut	"_"
Käyttöomaisuusluettelot	"_"
Tositeaineisto	13 vuotta, osa sähköisessä muodossa
Palkkalistat	50 vuotta/ 75 vuotta

8 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Kurikassa 5. päivänä huhtikuuta 2024.

Olavi Kandolin

kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Jarmo Alajoki

kaupunginhallituksen
I varapuheenjohtaja

Timo Järvilehto

kaupunginhallituksen varajäsen

Mervi Kujanpää-Mannila

kaupunginhallituksen jäsen

Kaija Nyysti

kaupunginhallituksen jäsen

Arja Kananoja

kaupunginhallituksen jäsen

Mikko Sääntti

kaupunginhallituksen jäsen

Anna-Liisa Myllymäki

kaupunginhallituksen jäsen

Pauli Antila

kaupunginhallituksen varajäsen

Jari Haapamäki

kaupunginhallituksen jäsen

Voitto Parkkonen

kaupunginhallituksen jäsen

Anna-Kaisa Pusa

kaupunginjohtaja

9 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kurikassa / 2024

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Helena Järvenpää
JHT, HT

